

KARAVANA

PAUL D'IVOI
**HONBA
ZA RÁDIEM**

UVNITŘ JEŠTĚ: hvězdy filmového nebe • další pokračování Vládce hlubin •
další kapitola z Elstnerovy Dobrodružné stezky

PAUL D'IVOI

Svět dalekých cest, objevů a technických vynálezů, ale i svět lidských vášní a velkých i malých dobrodružství – to vše můžeme najít v napínavých příbězích, jež psal pod jménem PAUL D'IVOI pařížský spisovatel Charles Deleutre. •Narodil se 25. října 1856 a pracoval dlouhá léta jako novinář v listech Journal des Voyages a hlavně Matin. Později se začal věnovat spisovatelství a z jeho pera vyšla pak celá série zajímavých dobrodružných i vědeckofantastických románů, z nichž mnohé jsou dodnes živé a atraktivní. Jako literární blíženec Julese Verna má mnoho společného s tímto slavným Francouzem, především zálibu v líčení cizích krajů, dalekých cest a dále nezlomnou víru v budoucí rozmach vědy a techniky. U Paula d'Ivoi je však tato víra doprovázena snad ještě silnějším vědomím, že u sebedokonalejšího vynálezu záleží vždycky především na tom, v jakých rukou se ocitne: Jen člověk a zase člověk rozhoduje, zda největší objevy budou lidem sloužit, nebo zda se stanou hrozbou celému lidstvu. Podobně jako Jules Verne předpověděl některé vynálezy, například tank, a vytušil význam mnoha objevů, například léčivé možnosti rádia i ničivou hrozbu jaderných zbraní. Paul d'Ivoi je vynikající vyprávěč s darem jemného humoru a hlavně s mimořádným talentem pro napínavý děj, hýřící překvapivými zápletkami. A tak se ve své románové řadě Neobyčejných cest snažil vlastně vytvořit protějšek k Vernovým Podivuhodným cestám, což se mu také podařilo.

Ve většině jeho příběhů provází ústředního hrdinu – nanejvýš čestného a vytrvalého vynálezce, vědce či detektiva – trochu uličnický chlapec, který se dívá na bouřlivý svět dospělých klukovskými očima: v našem příběhu je to pařížský kamelot Jean Brot, v několika

románech dalších chlapecký hrdina vystupující pod přezdívkou Cvrček. Cvrčka vytvořil Paul d'Ivoi s takovou láskou a porozuměním, že patří k nejvýraznějším postavám dobrodružně fantastické literatury z konce 19. a začátku 20. století.

Svůj první román Pět sous Lavarédových otiskoval Paul d'Ivoi na pokračování v listě Le Petit Journal roku 1894; uvedl tehdy jako svého spoluautora Henriho Chabrillata, ačkoli celý román napsal prakticky sám. Mimořádný úspěch této prvotiny přiměl Paula d'Ivoi k tomu, napsat celou sérii příběhů s týmž ústředním hrdinou: Závodní vůz Lavarédův, Neviditelný nepřítel, Zlatý ostrov, Lavarédův bratranec. Z jeho dalších románů jmenujme ve stručnosti alespoň ty nejúspěšnější: Četař Prostřáček, Tajemný doktor, Honba za rádiem, Cvrček v Číně, Milionářem proti své vůli, Mikádovo poselství a jiné. Některé z nich byly u nás také už přeloženy.

Paul d'Ivoi zemřel v Paříži 6. září 1915.

Spolu s Julesem Vernem patří k významným autorům dobrodružné četby, kteří správně předvídali rozvoj technické vzdělanosti, a přitom nikdy ani na okamžik neztratili víru v nejvyšší humanistické ideály lidstva, v čest, pravdu a spravedlnost.

PAUL D'IVOI

HONBA ZA RADIEM

KAPITOLA PRVNÍ

LOUPEŽ STOLETÍ

Vysoký, štíhlý muž vkročil opatrně do pokoje a zavřel za sebou tiše dveře. Pohlédl ke gauči pod velikým oknem a přešel po špičkách ke knihovně; znovu se podíval k oknu a potom se pohodlně uvelebil v křesle. Čekal. Uplynulo několik minut, prošívaná pokrývka na gauči se pohnula a muž v křesle se usmál. Nad příkrývkou se objevila rozespalá chlapecká tvář s rozčuchanými černými vlasy.

„Dobré jitro,“ řekl muž v křesle. „Chlapče, ty ale umíš spát! Jestlipak víš, že už je devět hodin?“

Oslovený si protřel oči a rozespalé zamžoural kolena sebe.

„Chtěl jsem vám udělat radost, pane. Když jste mě včera přijímal do svých služeb, řekl jste, že ze všeho nejdřív si musím pořádně odpočinout.“

Muž se usmál a lehce přikývl.

Chlapec sklouzl pohledem na opěradlo, kde leželo pomačkané hnědé sako se zlatými knoflíky. Povzdechl si a řekl:

„Jenomže já pořád nevím, čím bych vám mohl prospět. Umím prodávat noviny, ale to je tak asi všechno. Nic jiného jsem nikdy nedělal.“

Muž v křesle se nepřestával usmívat.

„V podstatě je to prosté. Čeká mě řešení některých velmi složitých kriminalistických problémů. Jsou to vážné věci, které si vyžádají všechen můj čas, a hlavně všechnu mou energii. Myslím, že budu potřebovat čilého mládence, který by mi trochu pomohl s všedními starostmi.“

„Ale vy mě přece vůbec neznáte! Včera jste mě viděl poprvé.“

Muž zavrtěl hlavou.

„Ne, v tom nemáš tak docela pravdu. Všímal jsem si tě na nábřeží Seiny už delší dobu. Víím, že jsi bystrý a houževnatý.“ Muž se znovu usmál. „A také poctivý. Přesvědčil jsem se o tom.“

Chlapec na něj upřel tázavý pohled.

„Doufám, že tě to neurazilo,“ řekl muž. „Potřeboval jsem zkrátka člověka, na kterého je spolehnutí.“

„Ale jakpak můžete vědět, že jsem to zrovna já?“

„To není tak nesnadné. Stačilo tu a tam postát pár kroků vedle tebe s otevřenými novinami v ruce a občas se po tobě trochu podívat. V posledních dnech jsi to měl zvlášť těžké.“

Chlapec přikývl.

„To dělá ten závod kolem světa. Četl jste o tom?“

„Ovšem. Je to jedinečný podnik v dějinách automobilismu.“ Muž si povzdechl. „Škoda že nemohu jet taky.“

„Vy rozumíte automobilům?“ vykřikl chlapec a posadil se.

Místo odpovědi ukázal muž pohybem hlavy na stěnu za gaučem. Chlapec se obrátil. Na zdi visel zarámovaný diplom ze závodu Paříž – Madrid s datem 1903.

„Paříž – Madrid,“ vzdychl kamelot ve zbožném obdivu. Pohlédl na muže v křesle s novou úctou.

„Na čem jezdíte?“

„Na dionce.“

„To snad není možné,“ řekl chlapec tiše, „abych měl takové štěstí. Já jsem do těch věcí hotový blázen, ale to je dneska každý.“

Celá Paříž je vzhůru nohama. Lidi člověku doslova trhají noviny z rukou. V ranních tlačenících je to přímo peklo.“

Muž natáhl nohy a uvelebil se v křesle pohodlněji.

„A přece ses nespletl ani jednou, když jsi vracel drobné.“

„To přece ještě nic neznamená,“ namítl chlapec. „Když někdo prodává noviny, musí být poctivý. Stačí jediná stížnost, a ztratím místo. Víte, co by to pro mne znamenalo? Musím se živit sám. Nikoho nemám.“

Muž v křesle zlehka přikývl. „To vím. Z toho vyplývá, že si umíš vážit své práce. Další bod pro tebe. Vyznáš se v lidech. A řekl bych, že máš dobré srdce – podle toho, jak jednáš, když náhodou některá babka nemůže rychle najít drobné. Kromě toho,“ dodal po chvíli, „máš mezi ostatními kameloty nejlepší pověst. Všichni tvrdí, že Jean Brot je liška mazaná.“

Muž se odmlčel a zahloubal se do svých myšlenek.

„Připadám si jako ve snu,“ zavrtěl chlapec hlavou. „A strašně nerad bych vás zklamal.“ Uvědomil si, že už je dávno bílý den, a rychle odhodil přikrývku. „Promiňte,“ řekl zahanbeně, „jindy opravdu nespím tak dlouho. Půjdu se obléknout.“

Vyskočil z gauče a zamířil ke dveřím. Právě v okamžiku, kdy sahal na kliku, zadrnčel v předsíni zvonek. Muž v křesle chvíli čekal, až se zvonek ozve podruhé, a pak udiveně zavrtěl hlavou.

„Nikoho přece nečekám. Chtěl jsem si pár dní odpočinout. Zdá se, že kolotoč začíná znovu.“

Chlapec s rukou na klice přešlápl bosou nohou. „Může to být listonoš,“ řekl váhavě. „Nebo výběrčí.“

Muž v křesle přikývl. „Ano. Může to být spousta lidí. Jenomže člověk nemá nikdy hádat. To je pravidlo číslo jedna. Snad uděláme nejlíp, když se přece jen přesvědčíme.“

Jean Brot vyběhl do předsíně. Za okamžik stál opět na prahu.

„Je to dáma,“ šeptal důležitě.

„Pro nikoho nejsem doma,“ řekl muž rázně. „A pro dámy už vůbec ne.“

„Řekl jsem jí to,“ namítl chlapec. „Pak je všechno v pořádku.“ Chlapec stále váhal s hlavou ve dveřích. „Ještě něco?“ zeptal se muž.

„Ano. Řekla mi, abych tedy panu Dicku Fannovi odevzdal dopis, jakmile se vrátí. Dvakrát mi připomenula, že na to nesmím zapomenout.“

„To není možné. Najal jsem si tenhle byt teprve včera a nikdo o mně neví.“

„Ještě říkala, že je to důležité. Že jde o lidský život.“

Muž si povzdychl, pak rázně vstal a pečlivě otevřel malou žlutou obálku. Podíval se na podpis.

„Floriana Defranceová,“ řekl tiše a zvedl oči. Pohlédl na chlapce a usmál se. „Žádný listonoš. Žádný výběrčí.“

Chlapec provinile sklopil hlavu.

„Jdi se obléknout a uveď ji,“ řekl Dick Fann. „Dámu nemůžeme přijímat s ponožkou v ruce.“

Jean Brot rychle ukryl ponožku za zády a poznamenal?

„Není sama. Je s ní ještě jedna, taková silnější a s pérem na klobouku.“

„S pérem na klobouku? Ať počká vedle. Chci mluvit jen se slečnou Defranceovou.“

Chlapec tiše zavřel a zmizel. Dick Fann přešel pomalu k oknu a zadíval se přes střechu protějščího domu na cíp modrého nebe. Ozvalo se lehké zaklepání. Dick Fann ještě jednou pohlédl na modrou oblohu bez jediného mráčku a obrátil se.

„Dále!“

Dveře se otevřely. Rychle odhadl nečekanou návštěvu. Byla to dívka asi dvacetiletá, s hřívou světle kaštanových vlasů a s jemnou, téměř plachou tváří. V těchto časech bláznivé módy pestrobarevných stuh a krejzlíků ocenil Dick Fann vybranou prostotu jejího oblečení, i nenápadnost malého klobouku bez jediné ozdoby. Co ho však zaujalo nejvíc, to byly výrazné, v drobném obličejíčku až nepřiměřeně veliké oči fialkově modré barvy.

„Prosím,“ řekl Dick Fann s neobvyklou vlídností, „posad'te se.“

Napjatý výraz v dívčí tváři zmizel. „Děkuji vám,“ řekla přichozí s úlevou a posadila se do křesla.

„Jsem vám nesmírně vděčna, že jste mě přijal. Ani jsem nevěřila, že budete mít pro mne čas.“

Na mužově čele se objevila mírná vráska.

„Nebudu vás moc dlouho zdržovat,“ poznamenala dívka rychle. „Důvody mé vděčnosti zajistě pochopíte z toho, co vám chci povědět.“ Odmlčela se, jako by hledala nejvhodnější slova. Zavrtěla hlavou a pokračovala:

„Raději hned začnu. Jmenuji se Floriana Defranceová. Mé jméno možná znáte. Jsem ...“

Dick Fann pokynul zlehka hlavou a pokračoval:

„Dcera Catulla Defrance, významného člena Světového sdružení pro obchod s drahokamy, původem Kanadana, velkého a vášnivého lovce kožesin, který čas od času zmizí na celé měsíce, aby se mohl věnovat své zálibě někde v pustinách Aljašky, v Tibetu nebo v Jižní Americe ...“

Veliké dívčí oči vypadaly ještě větší.

„Je to muž všeobecně proslulý svou poctivostí,“ hovořil dále Dick Fann. „Má pověst vynikajícího znalce ve svém oboru ...“

Dívka se usmála.

„Na něco jste zapomněl. Ještě musíte dodat, že můj otec je velkým obdivovatelem jednoho z nejslavnějších detektivů naší doby.“

Dick Fann mávl odmítavě rukou, dívka však pokračovala:

„Neříkám to proto, abych vám zalichotila. Tedy: můj otec je velkým a dlouholetým obdivovatelem Dicka Fanna, jednoho z nejslavnějších soukromých detektivů naší doby. A to je důvod, proč za vámi přicházím.“

Dick Fann přikývl. „Pokud si dobře vzpomínám, jde o lidský život.“

Dívka se zamračila. „Ano,“ řekla pevně. „Jde o lidský život.“ Ve tvářích lehce zružověla.

Detektiv se přestal usmívat. Podíval se dívce zpříma do očí.

„A vy si myslíte, že tomuhle argumentu neodolám.“

Že stačí jen se zmínit o nebezpečí a já hned zahořím touhou, abych o nic nepřišel.“

Dívka sevřela rty, zamračila se a teprve po malé chvilce dodala: „Přesně tak.“

Dick Fann se na ni znovu zkoumavě podíval, potom se napjatý výraz jeho tváře uvolnil. Zlehka pokrčil rameny.

„Prosím. Jsem vám k službám.“

„Věděla jsem, že mě neodmítnete. Děkuji vám.“

Detektiv zavrtěl hlavou. „Pořád ještě není zač. Vysvětlím vám, proč jsem vás vůbec přijal, ačkoliv o celé té věci nemám ani tušení. Ale na vašem chvatném, i když pravidelném písmu, a hlavně na způsobu vašeho jednání je vidět, že přicházíte se záležitostí doopravdy vážnou. Snažíte se vypadat klidně, ale některé příznaky prozrazují, že jste rozrušena na nejvyšší míru: neklidný pohled, který je jinak jistě pevný a mírný; způsob, jakým jste reagovala na můj výpad; a to ještě není zdaleka všechno. Například šperk na kostýmu jste si připevnila trochu nakřivo, ačkoli podle stopy v látce lze soudit, že ho nosíte vodorovně.“

Dívka otevřela zešíroka oči a pohlédla na detektiva s úžasem.

„Dále: přijela jste v taxíku, ba dokonce v zeleném – vidím vlákno z čalounění na vašem rukávu. To svědčí o tom, že jste měla velmi naspěch. Dokonce jste měla tolik naspěch, že jste dole v průjezdu šlápla domovnici na neutřený schod – na pravém podpatku máte trochu mýdlové pěny. Asi vás za to pěkně požehnala.“

Kanaďanka ze sebe nedokázala vypravit jediné slovo.

„To všechno dokazuje,“ pokračoval muž v křesle nemilosrdně, „že jste rozčilená, ačkoli jste jinak statečný člověk.“

Floriana se vzpamatovala. „Nevím, jestli jsem zrovna statečná, ale... Otec mě často brávil na lov. Zvykla jsem si na nebezpečí. Naučila jsem se, že člověk nesmí v okamžiku nebezpečí ztratit hlavu a že se musí umět rychle rozhodnout.“

„Chvályhodné,“ přikývl detektiv, „ale k tomu musí mít přece jen jisté základní povahové rysy.“

„Možná,“ připustila Floriana. „Slečna Patornová byla se mnou na lovu několikrát, a přece ...“

„Slečna Patornová je vaše společnice?“

„Ano. Otec mi ji vybral jako doprovod na cesty, a hlavně na lovecké výpravy. Předpokládal totiž, že mě bude držet trochu zpátky.“

„Slečna Patornová je v okamžicích nebezpečí – jak bych to řekl – poněkud uvážlivá?“

Floriane se objevil ve tváři lehký náznak úsměvu. Chvilí uvažovala, potom přikývla. „Ano, dá se to tak říci.“

„Pokud se nemýlím, vaše společnice teď čeká vedle v pokoji a nudí se.“

„Otec ji poprosil, aby mě doprovázela i do Evropy. Nemohla jsem mu odmítnout, je takhle aspoň klidnější. A já jsem mu nechtěla přidělovat starosti. Ale toho teď nechme.“

„Dobrá. Povězte mi tedy, proti komu vás mám chránit. Proti slečně Patornové určitě ne.“

„To mě právě zneklidňuje ze všeho nejvíc. Nemám totiž nejmenší tušení.“

Podívala se na muže proti sobě nejistým pohledem.

Obávala se, že v tomto okamžiku detektiv zaváhá. Dick Fann však pokračoval:

„Podle čeho předpokládáte, že jste v nebezpečí?“

„Nemohu říct, že to jen předpokládám. Mám jistotu. Jenomže moje jistota nespočívá na pevných faktech, které bych mohla přesně určit.“

Dick Fann viděl, že hledá slova, jak by se nejlépe vyjádřila, a přispěchal jí na pomoc:

„Rád bych vás ujistil o jedné věci,“ řekl rychle. „Trochu se obáváte, že bych mohl brát vaše starosti na lehkou váhu, ale to jste na omylu. Upokojte se. Kdybych si něco takového myslel, řekl bych to otevřeně. Obávám se však, že vám hrozí skutečné nebezpečí – rozpor mezi vaším neklidem a vaší obvyklou chladnokrevností je příliš značný.“

Dívka v křesle se přikrčila; brada se jí zachvěla a v jejích fialkově modrých očích se objevila podezřelá vláha.

„Mluvíte,“ řekla tiše, „jako byste mě znal celá léta. A zatím ...“ Hlas se jí nebezpečně zachvěl, ale ovládla se. Omluvně se usmála.

„... a zatím vás vidím poprvé,“ řekl Dick Fann trochu ledabyle, aby jí pomohl z rozpaků. „Člověk se musí umět dívat, to už patří k našemu řemeslu. A já se na vás dívám už celých pět minut. To znamená, že bych toho o vás měl vědět právě tolik, jako bych vás znal už od té doby, co jste se jako dítě poranila nad obočím o roh mramorového krbu.“ Dívka v křesle vytřeštila oči.

„Malá jizva,“ řekl s úsměvem detektiv, „sotva znatelná. Tedy už dávno vyhojená. Tvar a místo vysvětlují všechno ostatní. To nejsou žádné zázraky. Můžete se mnou mluvit bez obav.“

Floriana se několikrát zhluboka nadechla. Ztracená jistota se jí znovu začala vracet.

„Dobrá. Začnu od začátku, i když se bude zdát, že to nijak nesouvisí. Pamatujete se na tu zprávu, kterou před půl rokem otiskly všechny noviny na první straně? Tehdy v noci byly vyloupeny všechny velké výzkumné laboratoře, které pracovaly s radiem. Na celém světě v jedné jediné noci. Ten zázračný prvek, o jehož pohádkovém využití se dohadují v této chvíli nejenom lékaři a badatelé, ale i lidé, kteří touží po zbraních stále ničivějších a ničivějších. Ve Francii byla vyloupena slavná laboratoř manželů Curieových, laboratoř Calmettova a několik dalších. V Německu to postihlo pět výzkumných ústavů, v Rakousku tři, další byly v Irsku, v Anglii, ve Spojených státech ... A všude zmizelo jen a jen radium. Ten jediný a pořád ještě záhadný prvek. Ničeho jiného se lupiči ani nedotkli, a přitom museli mít na dosah ruky léky a přístroje možná stejně cenné, jako byly skleněné trubičky s radiem ...“

Dick Fann, který až dosud zamyšleně poslouchal, přikývl a pokračoval:

„A co víc – postup byl všude stejný. To dokazuje, že celá akce byla řízena z jednoho místa. Někomu se tak dostalo do rukou všechno radium, které mělo v té chvíli lidstvo k dispozici. To znamená dvacet tři gramy, sedm set třináct miligramů. Při známých vlastnostech tohoto prvku je to množství obrovské a může to být i strašná ničivá síla. Jenomže o tom se pořád jen dohadujeme: Jaký to mělo účel? Co tím neznámý pachatel sledoval?“

„To jsem se vás právě chtěla zeptat.“

Dick Fann se na ni zamyšleně podíval. Chvilí uvažoval, potom řekl váhavě:

„Dovedu si představit, že váš otec má starosti.“

„Dohadujete se tedy něčeho? Můj otec přece s radiem nepracuje.“

Dick Fann se zachmuřil a podíval se na dívku přísným pohledem:

„Především vás musím ujistit, že si nemohu dovolit čehokoliv se dohadovat. Kriminalistika je vážná věda, která pracuje s metodami a postupy celé řady moderních vědních disciplín. Hádat znamená věštit. Já nejsem věstec, ale docela obyčejný soukromý detektiv. Nehádám ani z letu ptáků, ani z vnitřností zabitých zvířat. Vůbec nehádám.“

„Odpusťte,“ řekla dívka a schoulila se v křesle ještě víc. „Opravdu jsem vás nechtěla ani v nejmenším urazit.“

„Však jste mě také neurazila,“ řekl Dick Fann a přemítavě pokračoval jako profesor při přednášce: „Hned v první chvíli mě překvapila jedna věc, totiž časová souvislost mezi krádeží a zveřejněním senzačních výsledků vědeckého výzkumu o vlivu radia na korundy čili drahokamy sestávající z čistého krystalového kysličníku hlinitého, jako je třeba beryl a některé další. Pokusy totiž dokázaly, jak jistě víte, že žiháním v elektrické peci ztrácejí tyto drahokamy svou přirozenou barvu a nakonec se zcela znehodnocují. A naopak, obyčejný korund, vystavený dlouhodobému ozařování radiem, se přeměňuje v drahocenné a jedinečné rubíny, topasy, smaragdy. Tady někde je klíč k celé záhadě: jestliže se zloději toho čertovského prvku odvážili tak obrovského rizika, pak to udělali v naději na zisk ještě pohádkovější. To je logické.“

„A váš závěr,“ řekla vítězoslavně Kanad'anka, „je tedy takový: hledat lupiče mezi kupci obyčejných korundů, a hlavně v bezprostředním okolí všech učenců, kteří se zabývali výzkumem radia a jeho vlivu na drahokamy.“

Dick Fann pokrčil rameny. „Připouštím, že mě ten případ lákal. Je to hotový rébus od začátku až do konce. Jenomže jsem měl na starosti jiné věci. Vlastně jsem si chtěl teprve teď trochu

odpočinout.“ Na chvíli se odmlčel a uvažoval. Obrátil se k oknu a pohlédl lítostivě na úzký cíp modrého nebe vysoko nad střechou. Povzdychl si a znovu se otočil ke své návštěvnici.

„Světové sdružení pro obchod s drahokamy se zajímá i o korundy. Jestliže jste se objevila tak znenadání v Evropě, pak jste jistě nejela jenom na výlet. Váš otec dobře věděl, proč s vámi posílá slečnu Patornovou. Výlet to tedy nebyl. Měla jste jistý úkol. Myslím, že nebudu daleko od pravdy, když řeknu, jaký to byl úkol: Vy, dcera nejvýznamnějšího člena Světového sdružení pro obchod s drahokamy, specialisty na korundy ... No ovšem, je to jasné ... Měla jste dohlédnout na největší evropské sbírky korundů a zařídit, aby byly odeslaný v nenápadných zásilkách do Kanady. Pravděpodobně na různá místa, do různých skladišť, zkrátka zařídit to tak, aby korundy nebyly soustředěny na jednom místě, kde by je mohli zloději radia pohodlně vybrat. Je to tak?“

Floriana Defranceová stěží potlačila výkřik úžasu.

„Vy to víte?“

„Je to prosté. Váš otec jen učinil nutné opatření na ochranu proti zločincům.“

„Ano. Máte pravdu.“

„Dobrá. A co dál?“

„Tady je právě příčina mých obav.“

Dick Fann se podíval na dívku se živým zájmem.

„Mám totiž dojem,“ pokračovala návštěvnice, „že mě někdo po celou dobu sleduje. Někomu jde o to, aby vypátral, kam se posílají bedny s korundy ...“

„To je přirozené. Očekávala jste snad něco jiného?“

„Tak věříte mi už, že jsem si to nebezpečí nevymyslela? Někdy už sama nevím, co je skutečnost a co se mi jen zdá.“

Dick Fann zavrtěl hlavou. „Nikdy jsem si nic takového nemyslel,“ poznamenal vlídně. „Je to všechno naprosto zřejmé. Někdo zkrátka ví, že se jednoho dne musíte vrátit z Evropy domů. Domů, to znamená za otcem. Váš otec se bez přestání někde potuluje. Nikdo neví, kde je mu v této chvíli konec. S vámi se setká určitě, a tak stačí jen vás hlídat. Při trošce trpělivosti, dřív nebo později, najdou i skrýše. Vy jste zkrátka hlavní nitka, která vede k pokladu.“

Dívka se vděčně podívala na muže před sebou. Dick Fann postřehl, že poprvé za celou dobu návštěvy se uklidnila.

„Tolik jsem se bála,“ řekla tiše, „že mi nebudete věřit.“

Dick Fann zavrtěl hlavou. „V žádném případě nesmíte propadnout panice. Ztratit rozvahu znamená prohrát. Co teď hodláte podniknout?“

„Nejdřív musím podat zprávu otci do Kanady. A nevím dost dobře jak. Mohou kontrolovat poštu nebo odposlouchávat telefonické rozhovory.“

„Nejlíp byste udělala, kdybyste se zkrátka rozjela domů.“

„To také chci. Ale celá smečka mi poběží v patách.“

Detektiv pochvalně přikývl. „Je vidět, že jste rozvázná. To vám schvaluji. Snad by to šlo takhle: vrátit se do Kanady, z přístavu poslat otci co nejstručnější telegram a pak se s ním někde krátce setkat. Základní úkol je jasný: nevracet se domů, a přesto podat otci zprávu. Zmást smečku co nejvíc.“

Dívka se zamyslela. „To je pravda. Jenomže to nebude lehké.“

„Musíte být jako liška na útěku. To znamená nezastavit se ani na chvíli, každý den být jinde, zametat za sebou stopu ...“

Náhle se odmlčel. Pátravě pohlédl na dívku, jako by ji odhadoval. Něco ho napadlo, a teď ten nápad vážil a zkoumal ze všech stran. Minuty pomalu ubíhaly. Potom se Dick Fann opřel o loket a naklonil se kupředu. Modré oči mu svítily.

„Něco vám navrhnou, ale to doopravdy nebude lehké. Dávejte dobře pozor.“

Vstal a začal přecházet po pokoji sem tam, od okna ke dveřím a zpátky. Dívka v křesle ho napjatě sledovala. Zařinčel zvonek a pak znovu a ještě jednou, ale Dick Fann ho nebral na vědomí. Konečně se zastavil.

„Za pár dní odstartuje v Paříži velký závod automobilů kolem světa. Pořádá ho redakce listu Matin. Cesta vede do Spojených států, na Aljašku, do Asie a zpátky do Evropy.“

Kanaďanka stále ještě nechápala. Pak náhle otevřela doširoka své fialkové oči a přikryla si rukou ústa. Vzpamatovala se a zase ruku způsobně položila do klína jako provinilá školačka.

„To by bylo ohromné. Jenomže – já neumím řídit, a vůbec se ve vozech nevyznám.“

Dick Fann se zapaloval pro svůj nápad čím dál víc.

„To nevadí,“ mávl ledabyle rukou. „Společníci už máte. Ta vás bude hlídat víc, než vám bude milé. S tím si nemusíte dělat starosti. Na cestování a trochu toho nepohodlí jste zvyklá. A teď si představte, že byste měla i šikovného řidiče, který by takové cesty dokázal využít a trochu se přitom podíval těm darebákům na prsty, kdyby se náhodou objevili. A oni se objeví určitě, to se spolehněte.“

Dívka mlčela a dívala se na slavného detektiva s nevyslovenou prosbou v očích. „Vy byste...,“ řekla konečně a hlas jí uvázl v hrdle. Dick Fann se rozesmál. „Platí? Tak tedy platí?“

Dívka hledala dlouho slova. Potom řekla tiše:

„Jste hodný člověk. Nikdy vám to nezapomenu.“

Dick Fann se přestal smát. „Neděkujte mi. Vtip je přece v tom, že mi celá ta záležitost s korundy a radiem připadá velmi zajímavá. Nedokážu prostě sedět doma se založenýma rukama, když jde o případ tak mimořádný.“

Kanaďanka se usmála, vstala a podala slavnému detektivovi ruku. Stiskl ji a zlehka se uklonil.

V tom okamžiku se otevřely prudce dveře a do pokoje se vrátil obtloustlý muž brunátné tváře. Vlekl za sebou malého Jeana Brota, který se vzpíral a marně se snažil tlust'ocha strhnout zpátky.

„Promiňte, vážený,“ křičel muž, až sípěl. „Tenhle malý darebák mi tvrdí, že nejste doma, jenomže já nejsem včerejší a ...“ Spatřil Florianu a zarazil se. Zrudl ještě víc, jeho dvojité brada teď vypadala, jako by z ní každou chvíli měla vystříknout krev. Na čele mu vyrazil pot. „Odpusťte,“ zakoktal nešťastně, „nevěděl jsem ... Neměl jsem tušení...“

„Buďte vítán,“ řekl Dick Fann a obrátil se k dívce. „To je inspektor Ginat, jeden z pilířů pařížské policie,“ řekl zdvořile. „Známe se z Londýna.“

„Ano, ano, měl jsem tu čest,“ breptal nebohý tloušťík.

Floriana se uklonila a zamířila ke dveřím.

„Ještě maličkost,“ řekl Dick Fann. „Myslí jsem, že je naše rozmluva u konce, ale vidím, že jsem se mylil.“

Dívka s rukou na klíče se obrátila a tázavě pohlédla na slavného detektiva.

„Pro každý případ mi uděláte radost, když počkáte v sousedním pokoji se slečnou Patornovou. Velmi se obávám, že se v nejbližších minutách dozvíme nečekané novinky.“

„Ráda počkám,“ řekla dívka prostě a obrátila se k Jeanu Brotovi, který stále ještě držel tloušťku za kabát. Veselý prodáváč listu *Matin* z nábřeží Seiny jí věnoval zářivý úsměv plný obdivu a dvorně před ní otevřel dveře.

Dick Fann se otočil k novému hostu.

„Můžete mi tedy povědět, pane Ginate, co vás ke mně přivádí?“

Tloušťka se „tvářil provinile.

„Především se musím omluvit, že jsem k vám vpadl způsobem poněkud – jak bych to řekl – neobvyklým. Musím připustit, že dokonce poněkud neomaleným.“

Dick Fann mávl odmítavě rukou.

„Měl jste patrně naspěch. Není třeba ztrácet čas výměnou zdvořilostí. Tím spíš, že čas pravděpodobně hraje do ruky někomu jinému; váš spěch to aspoň naznačuje. Prosím, posaďte se.“

Oba muži se uvelebili do křesel a Dick Fann pokračoval:

„Řekl bych, že jste se ocitl ve slepé uličce a že chcete znát můj názor.“

Tloušťka se zatvářil překvapeně.

„Ale jak víte o mém pátrání?“ vykřikl užasle. „Všechno bylo naprosto tajné!“

Dick Fann pokrčil netrpělivě rameny.

„Dovoluji si vám znovu připomenout, že nemá smysl ztrácet zbytečně čas. Vaše otázka je zcela formální.“

„Moje otázka? Ale já jsem se přece ještě na nic neptal!“

„Odpovím vám tedy sám. Vy jste člověk, vážený pane inspektore, který si potrpí na eleganci. Na pravou pařížskou

eleganci. Kdybyste vyšel z domova nebo z úřadovny, nenesl by váš oblek tolik stop prachu.“

Tloušťík neřekl ani slovo. Bezmyšlenkovitě smetl z klopky svého poněkud pomačkaného kabátu neviditelné smítko a nepřestal přitom upřeně pozorovat Dicka Fanna. Ten nemilosrdně pokračoval:

„Další důkaz. Váš bezděčný pohyb vás prozradil. Kromě toho vidím na vašem pravém rameni tenké, lesklé vlákno, patrně pavučinu. To už je ovšem zlé – pro někoho, kdo dbá tak úzkostlivě na svůj zevnějšek.“

Tloušťík se konečně vzpamatoval a nespokojeně zafuněl.

„Dobrá, připouštím. Co z toho všeho soudíte?“

„Že jste prohlížel byt nepříliš pečlivě udržovaný. Možná vůbec neobydlený.“

Inspektor nespouštěl z detektiva oči. Chvilí se zdálo, že o něčem přemítá. Potom se zeptal:

„Proč byt? Proč ne rovnou dílnu nebo sklep?“

„Prach by nebyl tak jemný a vypadal by jinak, pane inspektore.“ Malý okamžik se bavil úžasem svého hosta a pak dodal s úsměvem, v němž nechyběla špetka jízlivosti:

„Je mi líto, ale musím vážně trvat na neobydleném bytu. Ostatně ten byt není důležitý. Důležitější byly sousední místnosti – ty obydlené. Závěr je prostý: krádež. Pachatelé se probourali zdi. Což je v Paříži a vůbec všude v civilizovaném světě obvyklá metoda odborníků, kteří se specializovali na zlato nebo drahokamy. Jde tedy s nejvyšší pravděpodobností o banku nebo klenotnictví.“

Ve tváři inspektora Ginata se rychle vystřídalo ohromení se zjevnou podrážděností.

„Dobrá, dobrá ... Uznávám, že jste vševědoucí. Navštívil jsem byt v sousedství většího zlatnictví. Vnikl jsem tam otvorem, který ti darebáci vybourali ve zdi. To všechno je pravda. Teď už mě zajímá jen jediná věc: jak můžete podle několika mikroskopických zrníček prachu vynášet závěry tak ohromující?“

„Vidím“ řekl Dick Fann ledabyle, „že moje úvahy souhlasí. To mě těší, neboť jsme získali několik minut času a

nemusíme se zdržovat dlouhýmihovory. Buďme proto věcní a struční. Jméno okradených?“

„Firma Larmette.“

„Velký klenotnický závod v Rue de la Paix.“

„Je tam necelé tři měsíce ... Úplně nový obchod.“

Detektiv se zlehka usmál. Zdálo se, že je nanejvýš spokojen. Rychle však zvažněl a pokračoval jako při výslechu:

„Co jste zjistil?“

Tloušťík zfalověl a bezmocně rozhodil rukama. „To je právě ta bída. Nic.“

„Pane inspektore,“ řekl Dick Fann důrazně, „pokud budete přede mnou cokoli zatajovat, nemůžete očekávat, že se dostanu k nějakému rozumnému závěru.“

„Ale já vám říkám úplnou pravdu,“ bránil se inspektor nešťastně. „Už skutečnost, že tady sedím, dokazuje přece nad slunce jasněji, že jsme s tou zatracenou aférou v koncích. Prostě se v tom nevyznám. Klenotnictví Larmette je v přízemí, první poschodí je neobydlené. Lupiči se dostali do prázdných místností, ale neptejte se mě, jak a kdy. Nevím to. Vyslýchali jsme domovníka, nájemníky z dalších poschodí, sousedy – nic. Nikdo nic neví, nikdo nic neviděl a neslyšel. A přece je tam v podlaze díra jako hrom.“

Inspektor rozhodil zlostně baculatýma rukama. „A to je teprve začátek celé záhady.“

„Začátek?“ zeptal se Dick Fann nevinně. Když mu jeho protějšek neodpovídal, dodal s lenivou lhostejností:

„Vybrali si samozřejmě to nejcennější, co našli.“

Inspektor se vítězoslavně usmál. „Chyba, chyba, vážený pane! Tentokrát jste vedle. Úplně vedle.“ Tloušťík triumfoval. „Vzali si drahokamy nejnižší kvality. Diamantů se vůbec nedotkli! Co tomu říkáte teď?“ Opřel se o lokty a s vítězným úsměvem se předklonil. Křeslo pod jeho vahou zaúpělo, ale Dick Fann jako by to nepostřehl. V očích se mu objevil radostný záblesk, ale hned zase zmizel. Ve zlomku vteřiny to byly zase ty šedivé, chytré oči člověka, který nechodí se svými myšlenkami na trh.

„Zvláštní, opravdu zvláštní,“ přikývl chladně. „Neobtěžovalo by vás to příliš, kdybych si prohlédl místo činu?“

„Ale s radostí, samozřejmě,“ vykřikl tloušťík. „Klenotník aspoň uvidí, že děláme všechno, co je v našich silách.“

Zdálo se, že Dick Fann zaváhal. Potom pokrčil rameny.

„Vidíte, to dělá to naše řemeslo. Za chvíli bych byl v tom vašem případě zase až po uši. Přijel jsem si vlastně do Paříže odpočinout.“

Inspektor se uznale zašklebil. „Zamotaný případ, co? Vůbec se nedivím, že se vám do toho nechce.“ V jeho tváři bylo možno číst jako v otevřené knize. Inspektor oceňoval skutečnost, že ani takové eso, jako je slavný Angličan, nemá moc chuti pouštět se do případu, s nímž si on sám neví rady.

„Jsme ovšem kolegové,“ přemítal nahlas Dick Fann, „a já pro vás pochopitelně udělám všechno, co bude v mých silách.“

Tloušťík vyčkával. Potom poposedl na okraj křesla, píchl před sebe baculatým ukazovákem a zeptal se rázně:

„Jak si to mám vysvětlit? To znamená ano, nebo to znamená ne?“

Nezdálo se, že Dick Fann jeho otázku vůbec zaznamenal. Pozorně sledoval modrobílý vzorek perského koberce u svých nohou a o něčem dlouze přemýšlel. Inspektora se zmocnily obavy, že snad usne. Zdvořile zakašlal. Po chvíli si Angličan položil dlaně na kolena a usmál se, jako by konečně dospěl k rozhodnutí.

„Potřebuji si odpočinout, pane Ginate. Jistě mi nebudete zazlívát, když pošlu do klenotnictví svého spolupracovníka. Prosím, požádejte pana Larmetta, aby mu vyšel ve všem vstříc.“

„Spolupracovníka?“ zeptal se zklamaně Ginat, který nevěděl, co si má o tom všem myslet.

„Jmenuje se Jack Braddy. Je to trochu podivín, ale lepšího člověka si nemůžete přát.“

„Smím vědět,“ zeptal se zavalitý inspektor nejistě, „v čem spočívá to jeho – jak jste to říkal – podivínství?“

Dick Fann se zářivě usmál. „Ale to vás nemusí vůbec znepokojoovat. Je to spíš koníček než skutečné podivínství. Braddy je totiž chiromant.“

Inspektor odevzdaně zafuněl a podíval se na svůj protějšek jako těžce zkoušený člověk. „Chiromant? Co to znamená?“

Dick Fann se nepřestával usmívat. „Upokojte se. To znamená, že Braddy hádá z ruky líp než stará cikánka.“

Ztracené sebevědomí se začalo inspektorovi vůčihledě vracet. Ve tváři se mu objevil pohrdlivý úsměv.

„Vyčte z dlaně okradených i jména zlodějů? To by nám podstatně ulehčilo práci,“ řekl s nevinným pohledem.

„Jména ovšem ne,“ připustil Dick Fann, „ale jisté shody, které nám mohou usnadnit pátrání. S jeho pomocí jsem často vyřešil případy, kdy už jsem byl s obvyklými metodami skutečně v koncích.“

Z inspektorových prsou se vydral mocný výdech úlevy. Takhle je to tedy ... Ten slavný Angličan, jehož výsledky nejdou někdy člověku vůbec na rozum, má spolupracovníka. Buď je ten člověk poloviční šarlatán, anebo je doopravdy tak dobrý, že bez něho Angličan nedokáže hnout prstem. V žádném případě na tom nemůže pařížská policie prodělat: jestli je ten Braddy, nebo jak se jmenuje, doopravdy pouťový šarlatán, pak si můžeme mýt ruce. Jestli se mu podaří ten zamotaný případ rozmotat, pak si on, inspektor Ginat, nedá vzít poslední slovo. Sláva padne na jeho hlavu, případnou ostudu sklídí Angličan – i s tím svým zatraceným komediantem. Ginat se neubránil spokojenému úsměvu.

„Jsem vám nesmírně vděčen. Odcházím ihned k Larmettovi, abych mu ohlásil vašeho – jak jste to říkal?“

„Chiromanta,“ řekl Dick Fann s vlídným úsměvem a povstal. Přátelsky stiskl tloušťkovi ruku.

Když se za hostem zavřely dveře, detektiv se rozesmál. V tom okamžiku se ani v nejmenším nepodobal klidnému, ospalému džentlmenovi, který před chvílí netečně podřimoval v křesle. Rázně otevřel dveře a zaklepal na vedlejší pokoj.

Na prahu se objevila Floriana s němou otázkou v očích. Dick věnoval krátký pohled ženě za jejími zády. Ve tváři se mu objevil špatně skrývaný úžas; když dospěl v prohlídce až k širokému klobouku, který zdobil lokýnky slečny Patornové, otevřel překvapením ústa. Rychle se však vzpamatoval a vrátil se pohledem k Floriane Defranceové.

„Prosím, mohla byste mi věnovat ještě okamžik?“

Floriana přikývla a prošla kolem detektiva do jeho pracovny.

„Poslyšte,“ řekl Angličan rychle, „proboha vás* prosím, slibte mi něco. Rád bych vám řekl jednu velmi vážnou novinku, ale musíte mi slíbit, že o tom neřeknete slečně Patornové ani slovo.“

Kanaďanka zneklidněla.

„Vy myslíte, že by byla schopna zrady? Tomu nevěřím.“

Dick Fann rozhodil bezmocně ruce a dlouze povzdechl.

„Zrady ne.“ Po chvíli dodal: „Nevím, jestli mi rozumíte.“

Floriana pochopila. „Ach tak – pak máte samozřejmě můj slib. Ostatně stejně bych nic neřekla. Nikomu.“

„Potom je všechno v pořádku.“ Dick Fann se opřel o opěradlo křesla. „Chtěl jsem vám říci, že zvěř se už Objevila,“

Floriana si zakryla rukou ústa, aby nevykřikla.

„A řeknu vám ještě něco,“ pokračoval Dick Fann nevzrušeně. „Ten případ mě láká od prvního okamžiku. Celé ty tři měsíce od loupeže radia čekám, až se začne něco dít s korundy. Vy jste mi dnes ráno přinesla první zprávu. A před pěti minutami jsem dostal druhou, stejně důležitou.“

„Ten muž, co vás přepadl tak hrubiánsky ...?“

Angličan zlehka přikývl. Oči mu svítily jako lovcí, který se vydal po stopě a cítí, že kořist je nablízku.

„Inspektor pařížské policie Ginat. Právě mi oznámil, že v klenotnictví Larmette vyloupil neznámý pachatel celou zásobu korundů.“

„Ale tomu nerozumím,“ řekla po krátké úvaze Floriana. „Předpokládala jsem, že zloděj bude velkorysejší a bude lovit jen velké ryby.“

„V tom je právě klíč k celé té záhadě,“ usmál se Dick Fann. „Je to prosté. Lupič ví, že jsem v Paříži. Trochu ho to zneklidňuje – víte, lidé často zveličují a pověst o člověku je někdy větší než jeho skutečné zásluhy.“ Na okamžik zrozpačitěl a hledal slova, potom se mu rychle vrátila sebejistota. „Zkrátka lupič větrí nebezpečí a začne mást stopu. To jsem předpokládal – právě proto jsem přijel do Paříže. A jak zní staré zlaté pravidlo všech zlodějů? Chyťte zloděje!“

„Vy myslíte,“ řekla Floriana s úžasem, „že zloděj chce vypadat jako okradený?“

„Přesně tak!“ přikývl detektiv a tváře mu zružověly zápallem téměř klukovským. „Chce prostě přesvědčit stopaře, že loupež radia před třemi měsíci a včerejší loupež korundů jsou dílem dvou různých band, které spolu nemají nic společného. Já však soudím jinak – krádež je dílem jediného viníka a zloděje musíme hledat mezi okradenými.“

„To ovšem znamená,“ řekla Floriana přemítavě, „že je to chytrý a nebezpečný soupeř.“

„Bezpochyby,“ přikývl Dick Fann uznale. „Ale přesto se dopustil vážného omylu: prozradil nám své doupě.“

Floriana zvedla k vysokému Angličanovi veliké modrofialové oči a poprvé za celou dobu mu věnovala zářivý úsměv. „Myslíte, že se vám ho podaří chytit?“

Dick Fann se zasmušil. „Obávám se,“ řekl zadumaně, „že to nepůjde tak rychle. Nejdřív potřebujeme důkazy, a to dá ještě pořádný kus práce. Ten člověk je beze všech pochyb prohnáný a všeho schopný. Nesmíme ho spustit z očí – a on nesmí mít ani tušení, že ho podezříváme. To nebude lehké, ale ...“

Dick Fann se otočil k oknu a chvíli mlčel. Z modrého nebe nad protějščí střechou už zbyl jen docela nepatrný cípek a ten byl stále menší a menší, až zmizel docela.

„Slibuji vám, že udělám všechno, abych ho dostal,“ řekl Angličan tiše.

Krátce po poledni zastavil u chodníku před klenotnictvím Larmette černý taxík. Vystoupil mírně nahrbený muž středního věku. Na první pohled na něm nebylo nic nápadného, snad jen volný kostkovaný svrchník, který prozrazoval cizince. Náhodní chodci, kteří byli v tom okamžiku poblíž, se přesto otáčeli za tím člověkem se zřejmým údivem. Muž měl ohnivě rezavé, pečlivě upravené vousy, ale pozornost; chodců vyvolalo něco jiného: neznámý měl oči skryty za velikými, kouřově zabarvenými brýlemi ze zrcadlových skel, jež připomínaly oči včel; každá čočka byla složena z většího počtu drobných vypouklých šestihranů, takže kdokoli pohlédl cizinci do tváře, uviděl v jeho brýlích svou vlastní tvář jako v desítkách drobných zrcadélek. Muž si však údivu chodců nevšiml, zaplatil a rychlým krokem zmizel za skleněnými dveřmi přepychového klenotnictví.

Mírným kývnutím hlavy odpověděl prodavačům na pozdrav a řekl nosovým hlasem:

„Jsem Jack Braddy. Pánové mě očekávají.“

Ve dveřích mezi vitrínami se objevila kulatá tvář inspektora Ginata. Když viděl cizincovy brýle, na okamžik zaváhal, ale potom se přátelsky usmál:

„Buďte vítán, pane Braddy, majitelé tu budou v několika minutách. Vráť se z oběda každou chvíli.“

Odmlčel se, jako by při pohledu na svůj mnohonásobný obraz v cizincových brýlích ztrácel jistotu.

„Promiňte,“ řekl s úsměvem, aby zakryl rozpaky, „v Paříži jsou vaše brýle poněkud neobvyklé. Opravdu zajímavý kousek.“

Jack Braddy, odborník na hádání z ruky, pokrčil rameny.

„Speciální výrobek londýnského optika Natansona. Díky těm sklům vůbec vidím – jinak bych byl slepý. Nebo skoro slepý.“

„Pozoruhodné,“ řekl inspektor Ginat a marně se snažil odvrátit pohled někam jinam. Jeho oči se neustále vracely k zrcadlovým sklům, jejichž drobné čočky opakovaly každý Ginatův pohled v několikanásobné podobě.

Zrzek si povšiml inspektorových rozpaků a vlídně se usmál.

„Nehoda v laboratoři. Měl jsem poškozenou rohovku a všechno jsem viděl jako v nejasné mlze. Natanson mi po mnoha zkouškách vyrobil brýle, které vypadají možná poněkud neobvykle, ale aspoň vidím. Obraz, který se mi jinak rozkládá a překrývá, je zásluhou jednotlivých broušených čoček opět složen do přesných obrysů. V zásadě je to teorie patnáctinásobného stereoskopu.“

„Neuvěřitelné,“ přikyvoval inspektor, který z kusého výkladu nepochopil ani slovo. Jack Braddy poznamenal, aby ukončil další vysvětlování:

„Můžeme tedy přejít k věci. Pane inspektore, jakou hodnotu představuje loupež?“

Ginat se rychle vzpamatoval. Násilím odvrátil pohled od Angličanových brýlí.

„Ztratilo se na dvanáct set rubínů, safírů, berylů – zkrátka všechny korundy, které byly na skladě. Člověk by věřil, že ti chlapi měli katalog závodu – prostě nenechali tady ani jediný cennější korund. Zůstalo jen skutečné smetí, korundy, které mají cenu sotva vyšší než obyčejný oblázek.“

Otevřel zásuvku a Braddy se dychtivě předklonil.

„Pěkná hromádka,“ kývl uznale. „Jenomže při tom množství – nechápu, proč si nevzali i tyhle. Kolik jich vlastně je? Odhadoval bych to nejméně na tisíc kusů.“

„Udělali jsme přesnou inventuru,“ řekl hrdě inspektor, kterému se rychle vracelo sebevědomí. „Je jich přesně čtrnáct set padesát,“

V tom okamžiku se otevřely velké skleněné dveře v pozadí obchodu a vešli tři mužové. Inspektor se obrátil.

„Dovolte, abych vás představil. Larquette a jeho společníci, pánové Mohler a Roflay. – Pan Braddy, jehož návštěvu jsem už ohlásil.“

Chiromant se obřadně uklonil. Rychle odhadl příchozí.

Larquette byl velký a štíhlý, skoro hubený. Neobvykle vysoké čelo prozrazovalo bystrého ducha, ale ještě víc ho prozrazovaly černé, skoro uhrančivé oči, planoucí z nehybné, ledové tváře. Jeho plet' byla tak bílá, že vypadala jako vylouhovaná. Zbývající dva muži představovali průměrný typ

pařížských obchodníků; stáli půl kroku za svým šéfem a změkklé rysy jejich tváří neoživil nejmenší výraz zájmu. Larmette se přátelsky usmál a podal zrzkovi ruku.

„Buďte vítán, pane. Čáry našich dlaní jsou vám plně. k dispozici, ačkoli si nedovedu představit, jak mohou přispět k odhalení zločinců.“

„Abych se přiznal,“ řekl Braddy skromně, „vlastně to dost dobře nechápu ani já. Předávám jen informace svému šéfovi, závěry jsou už jeho věcí.“

Inspektor Ginat se hlučně zasmál. „Dobrá, dobrá ... Můžeme tedy začít. Pokusím se dospět ke stejným závěrům, k jakým by došel váš slavný představený.“

„Bude snad pohodlnější, když půjdeme do mé kanceláře,“ navrhl Larmette a zamířil ke skleněným dveřím. „Je tam přece jen větší klid.“

Kancelář za obchodem byla malá, ale zařízená s přepychovou elegancí.

Rezavý Angličan požádal klenotníky, aby se postavili za mohutný psací stůl, a sám zaujal místo proti nim. Učinil tak s obřadnou vážností, kterou trojice přijala s pobavenou nedůvěrou.

„Prosím,“ řekl Larmettovi a sklonil se nad jeho dlaní. Inspektor Ginat se opřel zeširoka o desku stolu a napjatě zíral do měkké, úzké dlaně, aby mu nic neušlo. Ani jeden z policistů nemohl vidět, že v tom okamžiku Roflay lehce pobledl a Mohler se začal potit. Bezděčným pohybem si otřel pot s čela a přešlápl z nohy na nohu. Všechna pozornost zrzavého Angličana i tlustého Ginata byla však upřena ke klenotníkově dlaní.

Chiromant zkoumal úzkou ruku s dlouhými prsty, jako by se začel do stránek napínavého románu. Po chvíli spokojeně přikývl a požádal o dlaň klenotníkovy společníky. Potom se znovu zadíval do čar Larmettovy levice.

„Zajímavé, zajímavé,“ zavrtěl konečně hlavou a narovnal se v zádech. „Opravdu mimořádně zajímavé.“

Larmette na něj upřel ostrý pohled svých černých očí, ale ruku neodtáhl.

„Opravdu zajímavé,“ opakoval Braddy. „S takovou shodou jsem se ve své praxi ještě nesetkal.“

„Shodou?“ zeptal se inspektor a začal se potit. „O jaké shodě mluvíte?“

„Ta krádež neznamená ani pro jednoho z vás katastrofu,“ řekl zrzek zadumaně, „ale naopak bohatství, anebo štěstí. Což, jak víte, nebývá vždycky totéž.“

Znovu se naklonil nad klenotníkovou dlaní.

„Vám je asi čtyřicet let, pane Larmette?“

Klenotník na zlomek vteřiny zaváhal, potom odpověděl zdráhavě:

„Jedenačtyřicet. Je to tak důležité?“

Braddy pokračoval, jako by přeslechl otázku:

„Nedávno jste podnikl cestu, dosti dlouhou cestu.“

Klenotník chvíli mlčel, inspektor zvedl tvář od jeho dlaně a pootevřel ústa s neskrývaným údivem. V místnosti bylo dusno. Mohler si uvolnil ukazováčkem tuhý límec košile. Tvář měl brunátnou a vypadal, že zápasí s dechem.

„Zajisté,“ řekl klenotník klidně. „Obchodní cestu. Vrátil jsem se dost unaven a potřeboval bych si odpočinout.“

„A přece se chystáte vyjet znova. A tentokrát to má být cesta ještě delší.“ Braddy si pozorně prohlížel spleť vlásečnicových čar pod klenotníkovým prostředníkem.

Larmette neodpovídal.

„Je to pravda?“ naléhal Braddy.

Klenotník se zasmál. Vypadal teď docela srdečně.

„Můj bože! To přece není tajemství, tohle vám řekne v mém obchodě kdokoliv. Jsem přepracován a potřebuji si odpočinout. Žádná obchodní cesta. Prostě se podívat po světě a myslet na jiné věci. Pustit všechny starosti z hlavy. Pokud chcete vědět podrobnosti, mohu vám je prozradit. Mám ohromný závodní vůz. Nikde si neodpočinu tak dobře jako za volantem. To je nejlepší lék na přetažené nervy.“

Braddy pochvalně přikývl.

„Teď je to ve velké módě. Četl jsem, že jeden pařížský list, už ani nevím který, organizuje automobilový závod cestovních vozů kolem světa. Fantastická trasa: New York – Aljaška – Paříž, nebo tak nějak. Měl byste se přihlásit.“

Larmette se zatvářil netrpělivě. „Nemohu na tak dlouho opustit podnik. Potřebuji si jen odpočinout, nic víc.“

Braddy pokrčil rameny. „Vaše dlaň i dlaně těchto pánů prozrazují dlouhou cestu. Příroda, která narýsovala své hieroglyfy do vašich dlaní, se nemůže mýlit. A já tady čtu cestu: u vás osobní, u obou pánů ryze obchodní. Vážná nehoda, v tomto případě zcela zřejmě krádež, je narýsována mezi oběma liniemi, které značí cestu. Výsledek všech tří cest bude šťastný.“

Larmette se hořce zasmál. „Šťastný! Přišel jsem bezmála o milión! Tomu vy říkáte štěstí?“

„Podívejte se sám,“ odpověděl Braddy flegmaticky. „Tahle malá rýha přetínající linii štěstí... Vidíte, jaký tvoří oblouk? O něco výš se spojuje s křížovým znamením cesty – a tady znovu.“

„Zatraceně,“ vyrazil ze sebe Ginat a narovnal se. „Zatraceně! To bych rád věděl, co si vybere váš slavný šéf z téhle šaškárny!“

Braddy na něj káravě pohlédl. Inspektor spatřil v jeho brýlích svůj několikanásobný obraz a zoufale si otřel s čela pot. Zrzek pokračoval, jako by se nic nestalo:

„Vaše pravice, pánové ... Prosím. Důležitá fakta se opakují in dextra et sinistra ... Chci říci na obou dlaních.“

Chvilí zkoumal dlaně všech tří, potom spokojeně kývl.

„Prosím. Linie jsou ovšem méně výrazné, ale to bývá na pravé dlani pravidlem. Dvojí cesta, šťastná událost. Je to naprosto jednoznačné.“ Vítězoslavně se napřímil. „Pánové, víc nemám, co bych řekl. Oznámím výsledky svého zkoumání ještě dnes Dicku Fannovi. A teď dovolte, abych vám poděkoval za trpělivost. Nechci víc zneužívat vaší laskavosti. Rád bych vás však ještě ujistil, že se můžete naprosto spolehnout. Šetření skončí k vaší všeobecné spokojenosti.“

Ve tváři Larmettových společníků se objevil pocit úlevy. Larmette sám pokyvoval rozpačitě hlavou. Inspektor Ginat upadl do hluboké melancholie a baculatou dlaní si stíral s čela krůpěje potu.

„Mám jenom jednu prosbu,“ řekl Larmette s úsměvem. „Rádi bychom znali výsledky vašeho šetření co nejdřív. Podáte nám zprávu?“

„Samozřejmě,“ uklonil se Braddy. „Ale to už je věc mého šéfa. Pánové, těšilo mě.“

Když se za ním zavřely dveře, trojice klenotníků stála ještě chvíli mlčky.

Inspektor Ginat rozhodil zoufale rukama a vyrazil ze sebe jediné slovo:

„Cvok!“

KAPITOLA DRUHÁ

START

Jack Braddy kráčel rychle po asfaltovém chodníku ke Grand hotelu. Občas se za ním otočil některý překvapený chodec, ale zrzek si toho nevšímal. Šel spěšně, s hlavou sklopenou, oči stále ukryty za brýlemi, které se podobaly očím včel. Jen občas si zamyšleně prohrábl rukou své pečlivě upravené vousy, červené jako plamen.

Vešel do hotelové haly, vlídně odpověděl livrejovanému vrátnému na pozdrav a mladickým krokem se rozběhl do schodů. V prvním poschodí přivolal výtah, vyjel do třetího, vystoupil a znovu sestoupil zadním schodištěm do druhého patra. Seběhl do přízemí a zadním vchodem vyšel do úzké uličky.

Avšak muž, který vykročil lenivě do slunečního světla horkého dne, už ničím nepřipomínal Jacka Braddyho. Hotelový poslíček, lelující u zadního východu, vypnul prsa a uctivě zasalutoval na pozdrav.

„Dobrý den, pane Fanne!“

Dick Fann kývl a šel pomalu dál. Ano, byl to opravdu Dick Fann. Proměna, ke které došlo zčásti ve výtahu a zčásti v odlehle hotelové chodbě, byla dokonalá. Kostkovaný kabát, v pařížských ulicích tak nápadný, se obratem ruky změnil ve střizlivý plášť do deště. Londýnský krejčí splnil podivínskou zakázku slavného detektiva naprosto vzorně, právě tak jako kloboučník z londýnského předměstí: černá buřinka Jacka Braddyho se ve zlomku vteřiny proměnila v šedivý cestovní klobouk. Rezavou paruku a stejně rezavé vousy měl detektiv v jedné kapse,

podivuhodné brýle z kouřového skla v druhé. Nedbale se loudal podle omšelé budovy pařížské Opery. Zastavil se nedaleko osaměle stojícího taxíku, na jehož zadním sedadle ležela žlutá čajová růže, vytáhl z kapsy noviny a zahloubal se do sportovních zpráv.

Neuplynula ani minuta. Z obchodu vyšla mladá žena a zamířila k vozu.

„Dobrý den, slečno Floriano,“ řekl přátelsky detektiv. Kanaďanka sebou lehce trhla, Dick Fann složil pečlivě noviny a ukázal s úsměvem na taxík. „Svezeme se?“

Taxíkář zdvořile pozdravil a pečlivě přibouchl za oběma zákazníky dvířka.

„Do Bouloňského lesa a zpátky,“ řekl Dick Fann.

Taxíkář zasunul sklo, které oddělovalo přední část vozu od prostoru pro zákazníky. Vůz se rozjel.

„Nepřišla jsem pozdě?“ zeptala se Kanaďanka.

„Ne, ne. Jste přesná jako hodiny. Musím vám vyslovit svůj dík. Řídila jste se přesně mým návodem. Takhle si můžeme promluvit naprosto nerušeně.“

Floriana pohlédla na detektiva s úzkostí. Dick Fann se díval lenivě přímo před sebe. Mlčel a dívce se zdálo, že v nejbližším okamžiku usne.

„Znám pachatele,“ řekl nečekaně a stále se díval na silnici před vozem.

„Poznal jste ho u Larmetta?“ vydechla dívka.

Detektiv nedbale přikývl.

„Je to Larmette. Larmette osobně.“

Chvilí bylo ticho. „Víte to jistě?“ zeptala se Floriana, jako by nevěřila svému sluchu.

„Naprosto jistě.“

Dívce se objevila na čele drobná kolmá rýha. Zamyslela se.

„Pak tomu ale vůbec nerozumím. Je to přece boháč, jeden z největších klenotníků v Paříži a možná v celé Francii. Proč by to dělal? Jeho rodina patří ke starým francouzským rodům s dobrým jménem. Proč by ...“

„Je to milionář,“ řekl Dick Fann, „kterému jeho milión nestačí. Žádnému milionáři nestačí to, co má. Potřebuje víc a

ještě víc. Larmette je typickou ukázkou toho druhu lidí. Dokázal by zničit celé národy a uvrhnout celé země do bídy. Jeho jediným cílem je mít stále víc. Nikdy nebude mít dost. A přitom bude do smrti věřit, že vykonává svaté poslání prozřetelnosti. A ještě něco vám povím.“

Sevřel rty a dodal ostře:

„Je to blázen. Nebezpečný blázen. Dravec, který se jen zdánlivě podobá člověku.“ Floriana stále ještě nechápala.

„Je to přece přítel pařížských vědců, kteří objevili vliv radia na korundy. Všichni mu důvěřují.“

Detektiv zavrtěl smutně hlavou. „Když jsme spolu mluvili poprvé, neřekl jsem vám, že myšlenka na loupež radia vznikla pravděpodobně někde v nejbližším okolí vědců?“

Floriana mlčela.

„Lidstvo by potřebovalo dvacet let,“ pokračoval Dick Fann, „aby nahradilo ztracené zásoby radia. Těch dvacet let bude Larmette nerušeně přeměňovat korundy na nejcennější drahokamy. To je ta miliarda, po které touží. Do té doby budou proti němu všichni dnešní milionáři jen ubozí břídilové. Bezvýznamní chudáci, nuly. S tím, co za dvacet let získá, ovládne většinu světového hospodářství, když bude jen trochu šikovný. A jestli uloží část té miliardy do vědeckého výzkumu, bude mít ještě víc. Bude mít v rukou zbraně tak strašné, že se nám o té hrůze ani nezdá.“

Dívka přivřela oči a prudce oddechovala.

Dick Fann se na ni rychle ze strany podíval a znovu upřel pohled na silnici ubíhající před kapotou vozu.

„Říkám vám to, abych vás přesvědčil, že je to skutečně nebezpečný člověk. Uvědomte si, že trik s krádeží mu vyšel dokonale. Policie na to skočila. Ztracené kameny nikdo nenajde.“

„Jak to můžete tvrdit tak jistě?“

Dick Fann se pousmál.

„Vím totiž, kde jsou.“ Chvíli mlčel. Když dívka po jeho boku neodpovídala, řekl pomalu: „Měl jsem jich několik v ruce. Jsou v zásuvce klenotnictví. Leží na hromádce v šupletí jako bezcenné oblázky. Ta zásuvka není ani zamčená.“

Pohled Kanadanky vyjadřoval naprostý zmatek. Dicku Fannovi se jí konečně zželelo. „Je to v základě všechno jednoduché, přímo geniálně jednoduché. Kameny byly vystaveny žáru v elektrické peci. Ztratily původní barvu i lesk. A zůstanou takové, dokud je Larmette nevystaví účinkům radiového záření. A příčina této předstírané loupeže? Zloděj radia se ocitl v nedotknutelném postavení člověka, který byl okraden.“

Floriana svraštila obočí a usilovně přemýšlela. Dick Fann pokračoval:

„Bylo zapotřebí důkazu, aniž bylo dokázáno příliš mnoho. Spíš jen náznak, lehounké zmatení stopy. Kdyby byl totiž okraden i o obyčejné korundy, bylo by to příliš nápadné: stopa by vedla přímo ke zloději radia. Jenomže tady se dopustili první chyby. Každý obyčejný lupič by ukradl nejen cenné kameny, ale i korundy. Je jich totiž pěkná hromádka a ta hromádka už představuje slušnou sumičku. Vymysleli si to tedy mazaně. Možná až moc mazaně. Přitom nic neriskovali, o nic nepřišli ...“

Floriana pohlédla na muže po svém boku s úžasem, který se poznenáhlu začal měnit v obdiv. Dick Fann se na polštářovaném sedadle lehce zavrtěl.

„Navíc je tady ještě jedna maličkost,“ řekl, „a ta je dokonale usvědčuje. Počet těch zdánlivě bezcenných kamínků v šuplíku pana Larmetta je totiž podstatně vyšší, než byl počet uloupených. Zábavné nedopatření, jen co je pravda.“

„Ale to přece znamená –,“ řekla Floriana a nespouštěla z detektiva oči.

„Ano, to znamená, že moje teorie byla správná. Firma tak prvotřídní, jako je Larmettova, prodává převážně jen nejcennější a nejdražší drahokamy. Těmi lacinějšími se nezdržuje. Ostatně v okruhu jejích zákazníků není o takové zboží zájem. Nemají tedy nejmenší důvod vytvářet si velké zásoby korundů. Klenotnictví jejich úrovně jich mívá běžně nanejvýš sto až sto padesát – to jsem si zjistil. Jenomže v zásuvce u Larmetta je jich teď tisíc čtyři sta padesát. Tedy přesně o třináct set korundů víc. Těch ukradených korundů.“

„Jak jste to všechno zjistil?“ vydechla Floriana.

„Zatímco jsem jim zkoumal dlaně a vymýšlel si nesmysly, hledal jsem lehké stopy, které zanechává na lidské kůži blízkost elektrické pece. Hledal jsem je a našel. A to není zdaleka všechno. Přál bych vám vidět tváře Larmettových kumpánů, když jsem zkoumal dlaň jejich povedeného šéfa.“

„Už vám zase přestávám rozumět,“ povzdychla si dívka. „Jak jste mohl vidět tolik věcí najednou? Copak byli před vámi tak neopatrní? Řekla bych, že jsou chytřejší – podle toho, co jste mi právě vysvětlil.“

Detektiv se usmál a tváře mu lehce zružověly. Ledabylým pohybem vytáhl z kapsy podivuhodné brýle, jež měl na nose Jack Braddy.

„Co je to?“ zeptala se dívka.

„Měl jsem jednou přítele, který při nehodě v laboratoři skoro oslepl. Na sítnici se mu promítal obraz několikanásobně, tedy nejasně. Optik mu vyrobil zvláštní brýle, jakousi soustavu čoček, které soustředily všechny složky rozloženého obrazu na jediné místo, takže se zase kryly. Dal jsem si ty brýle upravit – a to je celý ten zázrak. V soustavě zrcadlových čoček vidím, co se děje vedle mne i za mnou. Skláněl jsem se nad čarou štěstí toho vychytralého šejdíře, ale přitom jsem se pásl pohledem na rozpacích pana Mohlera a na zděšené tváři zlodějíčka jménem Roflay. Někdy je to zábavné. Osoba, s níž mluvím, je přesvědčena, že se jí dívám na špičky bot, ale přitom jí vidím přímo do očí. Nebo naopak.“

Floriana si rozpačitým pohybem uhladila sukni na kolenou. Dick Fann znovu zasunul brýle do bezedné kapsy svého pláště.

„Nuže,“ řekl opět s ledovým výrazem ve tváři, „naše projížďka končí. Mám nejvyšší čas. Když jsem vycházel z hotelu, všiml jsem si, že nějaký příliš zvědavý muž přistoupil k poslíčkovi a něco se ho vyptával. Chlapec ukázal na mne a oba se pak za mnou dívali, dokud jsem nezmizel za rohem. Bezpochyby jsem sledován. Musíme tedy pana Larmetta uklidnit. Dnes večer opouštím Paříž a vracím se do Anglie.“

„Vy odjíte?“ zeptala se Floriana nešťastně. „Ale co si tady počnu? Přece naše úmluva ... Vůbec tomu nerozumím.“

Detektiv zavrtěl hlavou.

„Nemusíte se znepokojoovat,“ řekl přátelsky. „Zmizím, abych ho uklidnil, ale nebojte se. Pojedu s vámi na vaši cestu kolem světa jako váš oddaný šofér a věrný mechanik. Dovolíte-li ovšem. Mimochodem – váš příští řidič se jmenuje Frachay.“

„Frachay?“

„Ano. Nemohu jet jako Dick Fann. To by bylo příliš nápadné. Larmette není hlupák.“

„Co myslíte, že udělá?“

„Dal jsem do redakce listu *Matin* zprávu, že se zúčastníte závodu. Vsadil bych tisíc proti jedné, že se Larmette přihlásí taky, aby vás sledoval. A ještě něco. Jak jste viděla, mám u sebe chlapce na nejnutnější denní práce. Jmenuje se Jean Brot, je to takový sympatický pařížský rošťák, ale ručím za něj. Byl bych

rád, kdyby mohl jet 5 námi. Budeme totiž potřebovat někoho, kdo trochu dohlédne na slečnu Patornovou.“

Dívka k němu obrátila své velké fialkové oči. Chvilí mlčela a hledala slova. Pak řekla tiše: „Nikdy nezapomenu, že jste ke mně takový hodný.“

Vůz se rychle blížil zpátky k Opeře. Oba cestující mlčeli. Potom si náhle dívka na něco vzpomněla.

„Start je za šest dní. To je dost krátká doba na přípravu.“

Dick Fann přikývl. „Všechno bude v pořádku. Pátý den očekávejte svého řidiče na Lyonském nádraží u rychlíku v sedm hodin ráno.“

„Proč na Lyonském nádraží?“

„Ale vy to nevíte?“ podivil se Dick Fann. „Frachay přece bydlí v Mâconu, přijede tedy z Mâconu.“

„Copak on skutečně existuje?“ zeptala se dívka ohromeně.

„To je přece samozřejmé,“ odvětil detektiv. „Jinak by Larmette snadno vypátral, že jde o trik. Upozorňuji vás, že Frachay je zamlklý patron, samotář. Žije v ústraní a každé slovo aby z něho člověk heverem páčil. Je mi něčím zavázán a rád mi tuhle malou protislužbu udělá. V těchto dnech odjíždí do Anglie.“

„Nikdy jsem si nepřipadala tak bezpečná,“ řekla Floriana tiše, „jako když jsem s vámi. To je k nevíře. Vy prostě myslíte na všechno.“

Dick Fann pokrčil rameny. „To život člověka naučí. Při mém řemesle to ani jinak nejde.“

Předklonil se a zaklepal na skleněnou desku, oddělující zadní sedadla od řidiče. Vůz zastavil. Dick vystoupil a taxík se znovu rozjel. Detektiv se za ním dlouho díval, dokud mu nezmizel v záplavě fiakrů, landauerů a dvoukoláků. Potom se obrátil a zamířil ke svému hotelu.

V hale pozdravil dřímajícího vrátného a šel rovnou ke schodišti. Vyběhl do prvního poschodí, zastavil se před pokojem číslo čtyři, zlehka odemkl a vstoupil. Spokojeně se usmál, svlékl si plášť a zkušeným pohybem jej obrátil naruby. Potom pečlivě zavěsil plášť na ramínko do šatníku a ve dveřích skříně pozorně

přiskřípl rukáv hnědé kostkované látky. Vešel do koupelny a zasunul za sebou zástrčku.

Za několik minut vyšel z koupelny zrzavý Jack Braddy. Usedl k malému stolku, vytáhl ze zásuvky velkou bílou obálku a krasopisně, pečlivými tahy začal psát:

*Panu lordu Algonstonovi,
dopisujícímu členu Geological and Chemical Academy,
Londýn*

Spokojeně přehlédl své dílo a slovo Londýn pečlivě podtrhl. V tom okamžiku se ozvalo rázné zaklepání.

„Vstupte,“ zvolal Jack Braddy nosovým hlasem a podtrhl adresátovo bydliště podruhé.

Dveře se otevřely a objevil se klenotník Larmette. Když spatřil zrzavého Angličana, překvapeně se zastavil na prahu.

„Přicházíte pro zprávy?“ zeptal se Jack Braddy a neodolatelně se zašklebil. „Jsou nevalné, vážený pane. Nevalné! Skoro bych řekl katastrofální. Dick Fann se bohužel vaší záležitosti nemůže věnovat. Dnes odpoledne byl telegraficky odvolán a vrací se urychleně do Scotland Yardu.“

Larmette se rozhlédl. V pootevřených dveřích skříně spatřil cíp kostkovaného rukávu.

„Musím s ním mluvit. Je to naprosto nezbytné.“

„Bohužel, bohužel,“ pokýval zrzek smutně hlavou. „Máte smůlu. Kdybyste přišel ještě před třemi minutami ...“

Klenotníkovy oči se proměnily v úzké čárky.

„Byl bych přísahal, že jsem ho před malou chvílí viděl, jak vchází do hotelu. Zdržel jsem se v recepci. Ptal jsem se na číslo pokoje.“

Znovu se rozhlédl.

Jack Braddy odložil opatrně pero a vstal. „Je mi nesmírně líto, ale šéf odešel před třemi minutami.“

Klenotník uvažoval. „Pak nechápu, že jsem ho nepotkal. Jestliže odešel před třemi minutami, nemohl jsem ho přece minout.“

Jack Braddy se pištivě zasmál. „Promiňte,“ řekl pokorně, jako by se omlouval za svou netaktnost, „ale nemohl jste ho potkat.“

„Proč ne?“

„Opravdu nemohl, drahý pane. To je totiž tak: Dick Fann má zásluhou své pověsti neustále někoho v patách. Snaží se tedy uniknout, jak jen může. To je přece první pravidlo každého dobrého detektiva – být nenápadný. A tak přichází, odchází a vychází vždycky jen způsobem poněkud neobvyklým. Na začátku to byla nutnost, potom sport, teď se to pro něj stalo zvykem.“

Larmette stál u dveří a pozoroval rezavého Angličana s očividnou nedůvěrou.

„Prostě vám musím říct,“ dodal Jack Braddy a lítostivě si povzdechl, „že můj šéf je tak trochu podivín.“

„A jakého východu použil teď?“ zeptal se Larmette co možná lhostejně.

Zrzek ukázal hlavou na otevřené okno. Venku se stmívalo. Z ulice doléhal do pokoje ruch večerní Paříže.

„Okno?“ Klenotník měl ve tváři nelíčený údiv.

„A balkón,“ dodal Jack Braddy. „Ovšem pokud ho chcete skutečně ještě zastihnout, musíte si pospíšet. V devět hodin mu totiž jede vlak. Já odjíždím až zítra ráno, jen co zařídím několik nutných věcí. Tahle služba, vážený pane, není žádný med, to mi věřte.“ Zrzek žalostně vzdychl.

Larmette vytáhl z kapsičky veliké zlaté hodinky. „Říkáte v devět hodin?“

„Ano, v devět. Máte sotva dvacet minut času.“

„Pokusím se,“ zamumlal klenotník. „Omluvte mne.“

„Prosím, prosím,“ řekl až přespříliš ochotně Braddy. „Velice mě těšilo.“

Dveře za Larmettem se zavřely.

„Opravdu, velice mě těšilo,“ opakoval Braddy s ochotou o poznání menší.

Sotva dozněly na chodbě klenotníkovy spěšné kroky, nepravý Braddy mrštně vyskočil, zavřel okno, oblékl se, zhasl světlo a bezstarostně opustil pokoj.

Bylo přesně za deset minut devět, když slavný anglický detektiv Dick Fann přistoupil k nádražní pokladně, koupil si jízdenku na londýnské nádraží Choring-Gross, vběhl na nástupiště, zeptal se postupně a hodně hlasitě čtyř zřízenců, na které koleji stojí anglický expres, a spěšně nastoupil do vozu první třídy.

Podél vlaku už běžel průvodčí a pobízel poslední opozdilce. Dick Fann položil svou cestovní brašnu do sít'ky na zavazadla, pokojně se obrátil ke svému sousedovi, vytáhlému čahounovi s pečlivě vyholenou tváří, a zeptal se zdvořile:

„Promiňte, prosím, staví tento vlak v Amiensu?“

Muž se zatvářil překvapeně. „V Amiensu? Ale to je omyl, tohle je expres do Anglie! Rychlík do Amiensu stojí na vedlejší koleji!“

Dick Fann vlídně poděkoval, sundal ze sít'ky cestovní brašnu, přátelsky pozdravil a vystoupil na opačnou stranu vlaku.

O několik minut později výpravčí pronikavě zapískal. Lokomotiva vypustila oblaka špinavé páry a rychlík se rozjel.

Muž, který se do té chvíle nenápadně opíral o špinavé zábradlí za stánkem s novinami, si spokojeně oddechl. Čekal, dokud vlak nezmizel, a teprve pak zamířil k východu. Tiše si pohvizdoval. V černých očích klenotníka Larmetta hrál spokojený úsměv.

Ve stejném okamžiku opouštěl Dick Fann nádraží postranním vchodem, nad nímž zářil veliký nápis: ZAVAZADLA. Zamával rozjařeně na taxík, rychle nasedl a za několik okamžiků vůz zmizel v ulicích večerní Paříže.

Bulvár Poissonnière byl přeplněn od časného rána a noví zvědavci stále přicházeli. Policie už byla dávno bezmocná. Hluk obrovského zástupu se stupňoval, jak se blížil okamžik startu. Na budovách vlály vlajky, v oknech se tísnila hlava na hlavě. Na diváky, přeplňující chodníky i jízdní dráhu, se sypal z balkónů i z oken dešť pestrobarevných konfet. Koruny skomírajících stromů praskaly pod vahou těch nejodvážnějších. Vzduch se modral plyny z výfuků. V rachotu motorů nebylo slyšet vlastního slova.

Šestadvacet vozů se pomalu řadilo u startovní čáry před redakcí listu *Matin*: automobily nejrozličnějších značek, s velikými koly a s nákladem kufrů na střechách.

Byl tam lesklý rolls-royce s šestiválcovým ventilovým motorem, mohutný mercedes, celý zástup italských fiatek, renault i nejnovější peugot, byl tam adler i neohrabaný graf-stift, čtyři polozávodní bugatky a hejno nezbytných fordek. Jezdci v kožených přilbách, s velkými závodnickými brýlemi a se šálami kolem krku čekali u volantů. Hluk zástupu se pomalu utišoval, blížila se chvíle nejvyššího napětí. Několik posledních opozdílů zuřivě nahazovalo motory velikými klikami. Zazněl výstřel a poplašil hejno holubů, kteří zakroužili ve vzduchu a zmizeli směrem k Eiffelovce. Rachot motorů zahřimal jako bouře, zástup volal a mával, a vozy se daly v nepopsatelné vřavě do pohybu.

Šílení davů dostoupilo vrcholu. Diváci se tlačili k dráze a vozům zbývala jen úzká ulička, aby vůbec projely. Muži mávali černými klobouky a čepicemi, zástup se svíral stále těsněji; ti vzadu, co nic neviděli a vdechovali jen namodralý kouř spálených plynů, křičeli do ochraptění a tlačili se na diváky v předních řadách.

Automobilový závod kolem světa odstartoval. Prvním cílem byl přístav Le Havre, kde se měli závodníci nalodit na zaoceánský parník. Potom už je čekal New York, celý rozlehlý americký kontinent, San Francisco, Seattle, Valdez na Aljašce, Beringova úžina, neznámé terény Asie.

Automobily projížděly přeplněným bulvárem s rozvinutými vlajkami. Byl tu známý stroj italské automobilky Zust, pod německými barvami jel mohutný protos, kolonu amerických vozů vedl stroj značky Thomas. Pak jely vozy francouzské, uprostřed mezi nimi stará spolehlivá dionka s francouzskou trikolórou a kanadskou vlajkou. Peloton uzavíral obrovský černý vůz, který vzbuzoval největší pozornost diváků: neobvyklé řešení karosérie i mohutný chladič dávaly tušit, že tu jde

o stroj mimořádné výkonnosti. Nad černým monstrem se třepetala malá chilská vlajka. Chromovaná, svítivě lesklá značka na chladiči prozrazovala jméno konstruktéra, po němž dostal vůz jméno: bylo to jméno chilského inženýra Botery. Na bulváru

snad nebylo jediného diváka, který by nevěděl, že Botera je favoritem závodu; chilský inženýr dlouho zkoušel svůj stroj v pampách Jižní Ameriky

i v pustinách Ohňové „země a nebylo tajemstvím, že vůz je zvlášť uzpůsoben pro jízdu na sněhu. Posádku tvořily tři osoby. Řidič byl zakuklen tak pečlivě, že mu nebylo vidět ani centimetr tváře, všichni však věděli ze startovací listiny, že se jmenuje Mohler. Vedle něho seděl s důstojným držením těla štíhlý Jihoameričan snědé pleti, chilský konstruktér a vynálezce stroje; celá Paříž mu neřekla jinak než señor Botera. Na zadním sedadle mával a rozdával úsměvy na všechny strany klenotník Larmette. Nezdálo se, že je příliš zarmoucen ztrátou, kterou utrpěl nedávnou loupeží.

Už několik málo kilometrů za Paříží se závodní pole roztrhalo. Vzniklo několik skupin. Čelní vozy nasadily pekelné tempo a ujížděly k Le Havru a k Rouenu, jako by jezdci ještě podléhali opojivé atmosféře startu. Nejpočetnější skupina zaujímal střed závodního pole: to byli zkušení jezdci, kteří měli spolehlivé propočty s časovými tolerancemi a jeli přesně podle svých plánů. Pole uzavíralo několik opozdílů kterým se nepodařilo včas nastartovat motor a kteří se teď snažili dohnat prostřední skupinu stůj co stůj, aby neztratili kontakt s čelem závodu a mohli aspoň odtud kontrolovat své soupeře. Tu a tam některý vůz zastavil, řidič vystoupil a zkoumavě nahlédl pod kapotu, jako by chtěl ještě naposled prověřit vlastnosti svého stroje.

Automobil s francouzskou a kanadskou vlajkou jel mezi posledními. Na zadních sedadlech seděla Floriana Defranceová se slečnou Patornovou, zabalenou do několika kožichů. Vedle řidiče, který byl ve startovací listině zapsán jako Claude Frachay, seděl drobný chlapec; otáčel se neustále na všechny strany a zuřivě mával každému, kdo se objevil v polích podle silnice: byl to kluk pařížské ulice, ještě nedávno kamelot *Matinu* Jean Brot. Prožíval nejšťastnější den svého života, ale jeho nadšení netrvalo dlouho; s každým vozem, který předjel Frachayovu dionku, ztrácel Jean Brot část své dobré nálady. Nakonec seděl s očima sklopenýma a neodvážil se už pohlédnout na silnici, kde právě

mizel poslední soupeř. Zdálo se však, že řidič umí číst myšlenky. Obrátil se ke spolujezdkyním na zadních sedadlech a poznamenal s úsměvem:

„Jenom si nedělejte předčasné starosti. Z Le Havru odjedeme až za tři dny a vůz je spolehlivý. Nic nás nenutí, abychom tam byli první. Rád bych zjistil, jaké má tahle naše archa mouchy, dokud je čas.“

Jean Brot pokrčil jen smutně rameny, Floriana mlčela. Slečna Patornová se naklonila kupředu, aby projevila svůj souhlas s tímto moudrým rozhodnutím.

„Beztak nesnáším rychlou jízdu. Chválím vaši opatrnost. Jen ať si ti blázni vpředu zlámou vaz.“ Pohodlně se opřela a dodala: „Nebýt vás, Floriano, nikdy bych se takového nesmyslu nezúčastnila. Ale co člověk neudělá z lásky k přítelkyni? Lidská hodnota se měří podle velikosti obětí, jež dovedeme přinášet svým blízkým.“

Nikdo neodpověděl. Jen Frachay přidal nenápadně plyn.

Floriana mlčela. Hlavou se jí honily myšlenky z posledních hodin před startem. Když vyšli z hotelu, Dick Fann ji na okamžik zdržel za ostatními a řekl jí tiše:

„Dnešním dnem začíná zápas. Prosím vás jen o jedno: abyste byla trpělivá a věřila mi. Bude-li vám připadat některé mé rozhodnutí podivné nebo nepochopitelné, nežádejte na mně vysvětlení. Pokud to bude jen trochu možné, vysvětlím vám všechno sám. Nesmíme vzbudit pozornost svých soupeřů.“

Soupeři ... Kde asi v této chvíli byli? Určitě někde daleko vpředu. Sotva opustil peloton vozů poslední domy pařížského předměstí, Boterův vůz vystřelil kupředu jako dělová koule a za ohlušujícího vytí houkačky zmizel v oblacích prachu.

Florianu napadlo, že taktika jejího řidiče je možná docela protichůdná taktice chilského inženýra. Začala věřit, že hlemýždí tempo dionky bezprostředně souvisí s ďábelskou rychlostí, kterou nasadil vůz jihoamerického konstruktéra.

Dionka opravdu nejela závodní rychlostí, ale přesto už po druhé hodině odpolední minul vůz Rouen a ocitl se na výborné silnici, spojující toto staré normandské město s Le Havrem.

Ve chvíli, kdy vyjížděli na vrchol mírné výšiny a kdy se všichni kromě řidiče otočili, aby naposled pozdravili pohledem křivku rouenského mostu, Frachay přibrzdil.

„Pšoukavec!“ vykřikl Jean Brot. „Už ho máme!“

U příkopu stál Boterův vůz s odkrytou kapotou a inženýr se nakláněl nad motorem.

Jean Brot nemohl ovládnout své nadšení. „K čemu je takový činžák na kolech, když pár hodin po startu chce zapustit kořeny?“

Slečna Patornová se hlasitě rozesmála a nakazila svým smíchem i Florianu. Jen Frachay mlčel a přibrzdil ještě víc. Teď už jeli sotva krokem.

Konečně je posádka Boterova vozu spatřila. Larmette si posunul brýle na čelo, vyskočil z vozu a začal horlivě mávat. Frachay zajel k příkopu a zastavil.

„Zdravím vás, přátelé,“ usmíval se omluvně Larmette. „Odpusťte, že vás zastavujeme. Rozhodně by nám bylo milejší, slečno Floriano, kdyby to bylo naopak.“

„Co se stalo?“ zeptal se Frachay dřív, než mohla Floriana odpovédět.

Larmette pokrčil rameny. „To kdybych věděl! Nemůžeme na to přijít. Slyšel jsem, že pan Frachay je mechanik s rukama přímo zázračnými. Smíme zneužít jeho umění a odvolat se na sportovní solidaritu závodníků?“

Frachay vyskočil z vozu, stáhl si rukavice a přistoupil k stroji svých soupeřů. Jean, Floriana i slečna Patornová pomalu vylezli za ním. Inženýr Botera kývl ledabyle na pozdrav a poodstoupil, aby Frachayovi nepřekážel. Řidič dionky pohlédl na motor a uznale přikývl. „Výborný stroj!“ Chilský inženýr mlčel. Na tváři měl šmouhu od oleje a netvářil se, jako by mu setkání bylo příliš po chuti.

Frachay prohlédl svíčky a prozkoumal karburátor i převody. Všechno bylo bez závady. Pojednou se usmál a narovnal se.

„Tady je to! Uvolnila se vám docela obyčejná matice.“ Poodešel k dionce, otevřel koženou brašnu s náčiním a vrátil se s měděnou maticí v dlani. Utáhl ji a usmál se na inženýra. Ten zahanbeně přikývl. „Děkuji vám,“ řekl upjatě. „Obával jsem se,

že to bude větší. závada. Však to jistě znáte – člověk je zbytečně nervózní, když jde o jeho vlastní stroj.“

„Můžete jet dál, pánové,“ řekl Frachay. „Všechno je v pořádku. Byla to doopravdy maličkost.“

Larmette nesdílel jeho názor. Děkoval mu vřelými slovy, jako by ho Frachay zachránil před velikou katastrofou, a Florianě nabídl kytici růží, kterou jim při slavnostním startu hodil do vozu některý nadšený divák. Jeanovi dal kus čokolády a Frachayovi daroval doutník. Potom si všichni muži podali ruce a Frachay s vonícím doutníkem v koutku úst zasedl za volant dionky.

Nastartoval, a také Boterův vůz se rozjel bez nejmenších obtíží. Tentokrát však nejel tak zběsilým tempem jako na začátku závodu: až do Le Havru se držel ve větším nebo menším závěsu za dionkou.

V Le Havru se závodníci ubytovali v hotelu Frascati. Tři z účastníků už zůstali na trati. Podle zprávy z kontroly byly poruchy jejich vozů natolik vážné, že patrně budou muset hned v první etapě vzdát. Nikdo tomu nechtěl věřit, protože parník *Touraine*, který měl dopravit závodníky na druhý břeh Atlantiku, odjížděl až pozítří ráno, ale pozdě večer se zpráva potvrdila. Druhý den byl určen k nakládání vozů. Řada závodníků se hned po příjezdu věnovala prvním defektům: utržená výfuková roura, podezřelý skřípot v diferenciálu, prasklé péro výfukového ventilu, ve dvou případech dokonce proražený karter.

Frachayova dionka byla v pořádku. Řidič odvezl automobil do garáží paroplavební společnosti a pomalu se vracel k hotelu.

Před vchodem na něj čekala Floriana.

„Něco nového?“ zeptal se řidič.

Floriana se usmála. „Pan Larmette nám daroval další kytici. Řekla bych, že se dvoří slečně Patornové.“

Nepravý Frachay se na ni podíval, jako by tušil nebezpečí. „To ovšem není dobrá zpráva.“

Floriana mávla rukou. „Dopřejme jí to. Nebo ne?“

„Jenomže on si chce získat vaše okolí, chápete?“ řekl Frachay nevrle. „Kytice a zdvořilosti slečně Patornové ... Chuděra je jistě celá nadšená.“

„To je málo. Unesená!“

„Jeanovi čokoládu, vašemu řidiči doutník a stisk ruky. A to všechno s docela prostou záminkou: vyšroubuje matici, zahodí ji do příkopu a požádá nás o pomoc. Když se porucha spraví, projevuje nekonečnou vděčnost, jako bychom ho zachránili z muk pekelných.“

Chvilí přemýšlel, potom změnil tón.

„Prosím vás, slečno, to všechno znamená, že musíme zdvojnásobit opatrnost. Nesmíme se zbytečně setkávat za jiných podmínek, než za jakých by se setkával řidič vašeho vozu se svou velitelkou. Promluvíme si, kdykoli to uznám za nutné a prospěšné. Nechte mi to na starosti, a hlavně – věřte mi!“

Floriana mu pohlédla vážně do očí, přikývla a řekla prostě:

„Poslechnu vás ve všem. Vy přece víte, že vám věřím.“

Řidič se maličko uklonil a zmizel v hotelu. Když míjel čítárnu, otevřely se prudce dveře a na chodbu vyrazil Jean Brot. S tváří obrácenou zpátky do čítárny volal v běhu: „Samozřejmě, pane Larmette, kytici čajových růží ... Budu tady hned!“ Vteřinu nato vrazil do Frachaye tak prudce, že oba zavrávali.

„Ale, ale,“ řekl řidič. „Zdá se mi, že pomocník slečny Floriany je ve službách jejích soupeřů.“

Chlapec se zamračil. Stále ještě neměl tušení, že před ním stojí Dick Fann.

„Teď nejsem ve službě,“ řekl zachmuřeně. „Já mám smysl pro fair play. Já ano. A vůbec, proč bych si něco nepřivydělal?“

„Pěkné zásady,“ pokývl hlavou Frachay a zasmál se.

Chlapec se rozběhl k východu. Do čeho se to jen Frachay plete, zlobil se v duchu. Ten člověk se mi nelíbí. Pan Dick mi pořád říkal, abych nikomu nevěřil. Nebezpečí hrozí všude. Je vůbec Frachay spolehlivý člověk?

Muž, jehož rady si Jean Brot v této chvíli připomínal, vyběhl zatím po schodech, otevřel nenápadné postranní dveře a ocitl se na galerii čítárny. Jediným pohledem se přesvědčil, kde je Larmette: stál u stolu s časopisy a bavil se se slečnou Patornovou.

Nepravý Frachay poodstoupil ke stěně z vykládaného modřínového dřeva, vytáhl z kapsy malý přístroj v podobě ulity a háčkem ho zavěsil na zdobené dřevěné zábradlí. Z užší části

aparátku vybíhaly dvě tenké šňůrky s malými ebonitovými kuželíky na konci. Frachay rozvinul zkušeným pohybem obě šňůry a zastrčil si kuželíky do uší. Potom se pohodlně opřel o vykládanou stěnu a založil si ruce na prsou. Rozhovor z čítárny slyšel stejně jasně, jako by stál přímo vedle dvojice, ačkoli Larmette i jeho společníci rozmlouvali téměř šepem. Hned při prvních slovech se Frachayovi rozhostil na tváři pobavený úsměv.

„Ne, ne,“ šeptal právě klenotník, „jenom mi neděkujte. Ani nevíte, jak mě těší, že vám ty květy způsobily aspoň trochu radosti. Snad nám to osud dopřeje a na další cestě se poznáme blíž. Pak vám řeknu, proč jsem vám za vaši vlídnost tak neskonale vděčen.“ Slečna Patornová odpověděla s upejpravou netrpělivostí: „Ale proč mi to nemůžete povědět hned? Jestliže je kolem vašich růží nějaké tajemství, pak přede mnou nesmíte nic skrývat. Jsem žena a mám na starosti dobrou pověst slečny Floriany – i pověst vlastní, samozřejmě. Nikdo se nemůže divit, že každá záhada ve mně vzbuzuje nedůvěru.“

Chvíli bylo ticho a Dick Fann slyšel v naslouchátkách jen šelest velkého sálu.

Potom řekl Larmette tiše, že to Dick Fann málem přeslechl:

„Jsem svobodný člověk, slečno.“ Detektiv povytáhl zvědavě obočí.

„I já jsem bez závazků,“ řekla slečna Patornová mnohoslibně.

Larmette patrně učinil nějaký nadšený posunek; Dick Fann to sice nemohl vidět, ale podle otázky, která následovala, si dovedl tu scénu živě představit.

„Smím se zeptat, pane Larmette, co znamenají ty rozepjaté paže?“

„Rád vám to vysvětlím,“ odpověděl Larmette hbitě. „Nenapadlo vás ani na okamžik, proč jsem zůstal v životě sám, ačkoliv můj rod, mé společenské postavení a moje bohatství mi umožňovaly vybrat si takovou životní družku, jakou bych si jen přál?“

„Ano, proč?“ zeptala se slečna Patornová s nelíčenou zvědavostí.

Dick Fann zavřel oči.

„Proč?“ opakoval Larmette snivě. „Je to příběh téměř, neuvěřitelný, ale povím vám ho. Jste první, komu se svěřuji s největším tajemstvím svého života.“

V naslouchátkách se ozval dlouhý povzdech.

„Všechno,“ pokračoval Larmette, „všechno zavinil jeden večer před deseti lety. Tehdy předváděl v Londýně profesor Crookes v kruhu svých přátel něco nepochopitelného. Celá Anglie byla tenkrát vzrušena a dodnes tu záhadu nikdo spolehlivě nevysvětlil. Profesor tomu říkal materializace duchů.“ Larmette se dramaticky odmlčel, jako by chtěl, aby jeho senzační sdělení zapůsobilo co nejefektivněji.

Dick Fann zavrtěl hlavou. „Neuvěřitelný komediant,“ zamumlal mezi zuby. Larmette však už hovořil dál:

„Nejdřív nám stručnými slovy vylíčil podstatu svého objevu. Považoval jsem to za chytře provedený trik nebo nanejvýš za hromadnou sugesci, jak o tom ostatně psala i většina tehdejšího londýnského tisku. Když profesor domluvil, neubránil jsem se smíchu. Crookes se ke mně obrátil, chvíli mě zamračeně pozoroval a pak zašeptal: »Jednou přijde den, kdy i vy pochopíte tajemství. Otevřu vaše oči víře pravé.« Potom se obrátil a řekl hlasem, který jako by vycházel odněkud z hloubi jeho bytosti: »Bloudící duchu, jenž jsi byl stvořen, abys provázel tohoto pozemšťana, objev se mu ve své pravé podobě.« V místnosti zavládlo tíživé ticho. Už jsem se nesmál. Pojednou se v šeru ztlumených světél objevil obláček mlhy nebo kouře. Několik okamžiků se vlnil závoj páry ve větru, ale znenadání se začal zhušťovat a před našima užaslýma očima dostával podobu lidské postavy. Byla to ženská postava. Byla jste to vy.“

Dick Fann slyšel, jak Larmette oddechuje, unaven tím neuvěřitelným řečnickým výkonem.

„Já?“ zašeptala slečna Patornová. „Ale já o ničem nevím. Pana profesora Crookese vůbec neznám.“

Dick Fann si zakryl rukou ústa, aby se neprozradil.

„Od té chvíle,“ řekl Larmette slavnostně, „bez přestání čekám, až vás potkám. A teď se to stalo.“

„Vy – vy byste si mě chtěl vzít?“ vydechla slečna Patornová dojatě. Muž na ochozu čítárny se přestal usmívat. Okamžik nebylo slyšet ve sluchátkách nic. Potom řekl Larmette pomalu a vážně: „Ano, souhlasíte-li. Ihned po návratu z naší cesty.“

„Já se vám líbím?“ zeptala se slečna Patornová, jako by nevěřila vlastnímu sluchu.

„Darebák,“ zašeptal Dick Fann. „Darebák, lump!“

„Líbíte? To je obyčejné slovo, které nic nevyjadřuje. Jste – jste pro mne výronem záhadných složek nevysvětlitelného nekonečna.“ Larmette se rozhňoval čím dál víc. „Naše duše byly stvořeny, aby se sloučily, nás dva váže nehmotné pouto, jemnější než, než ...“

Dick Fann si uvědomil, že je to už nad jeho síly. S povzdechem odepnul mikrofon, stočil šňůrky a zuřivě zastrčil naslouchací přístroj zpátky do kapsy. Potom za sebou tiše zavřel dveře čítárny, odešel do svého pokoje a zamkl se na dva západy.

Toho dne už nechtěl nikoho vidět.

KAPITOLA TŘETÍ

ŽLUTÉ TULIPÁNY

Frachay stál u lodního zábradlí a zadumaně pozoroval hemžení na molu. Lodní siréna dvakrát táhle zahoukala, aby upozornila poslední opozdilce, že se blíží čas odjezdu. Námořníci už byli připraveni u můstků, když se na molu objevil poštovní zřízenec na bicyklu a zuřivě mával. Dojel ke spuštěnému můstku a odhodil bicykl na dlažbu. Něco rychle vysvětlil námořníkům a podal jim malý balíček, s úsměvem zasalutoval, zamával a vmísil se mezi diváky.

Lodní siréna znovu zahoukala, námořníci vytáhli můstky a lana. Parník pomalu odrazil od břehu a zamířil do úžin mezi písčinami v ústí Seiny. Kapela na molu spustila ryčný pochod.

Frachay sledoval pohledem muže s balíčkem. Námořník vyběhl na horní palubu a zamířil ke schodišti do společenských místností. Frachay se odtrhl od zábradlí a pomalu se loudal za ním.

Ve dveřích jídelny se námořník nerozhodně zastavil a čekal, až se objeví vrchní číšník.

„Hledáte někoho?“ zeptal se Frachay přívětivě.

Námořník se rozjasnil. „Slečnu Defranceovou z Kanady, mám jí odevzdat tuhle skříňku. Neznáte ji náhodou?“

„Máte štěstí,“ usmál se Frachay, „je to moje dobrá známá. Hned vám ji přivedu.“

Floriana seděla na vysoké židličky u barového pultu a popíjela ovocnou šťávu. Po její pravici seděl Jean, klátil nohama ve vzduchu a snažil se pít dvěma brčky z červené a žluté limonády současně. Opodál stála slečna Patornová a sledovala obdivnými zraky Larmetta, který se v hloučku závodníků vášnivě přel o výhodách a nevýhodách evropských automobilových značek. Inženýr Botera ho věcnými poznámkami podporoval. Tichošlápek Mohler, Larmettův řidič, seděl v koutě jídelny a ospale zíval.

Floriana se podepsala na dodací lístek, námořník řízně zasalutoval a odešel.

Kanaďanka si prohlížela neobvyklou zásilku trochu nejistě. Chvilí obracela skříňku v rukou, potom se rozhodla a rozlomila voskovou pečeť. Pod víkem byla obálka s Florianiným jménem. Celá skříňka byla naplněna až po okraj matnými kameny.

„Obyčejné korundy,“ poznamenal Larmette, který jí nahlédl přes rameno. „Poklad to zrovna není, slečno Floriano,“ usmál se na Kanaďanku.

Frachay lehce zbledl, ale ovládl se a neřekl nic.

Venku stále ještě houkala lodní siréna, pochod na rozloučenou se pomalu ztrácel v dálce. Loď proplouvala opatrně úžinami.

Floriana otevřela obálku, rychle přeběhla očima hustě psané řádky a pohlédla udiveně a zároveň rozpačitě na Larmetta.

„Vsadil bych se,“ řekl klenotník, „že to jsou přesně ty korundy, které ode mne před několika dny koupil zástupce vašeho otce. Říkám koupil, ale spíš bych měl říci vynutil.“

Floriana se už vzpamatovala z prvního překvapení. Přikývla.

„Přibližně totéž mi oznamuje zástupce mého otce.“

„Pan Lastin, že,“ usmál se klenotník.

Floriana pomalu skládala dopis zpátky do obálky, ale koutkem oka zahlédla, jak na ni Frachay přes Larmettovo rameno významně kývl. Po malém zaváhání dopis zase znovu otevřela.

„Ostatně,“ řekla klidně, „obchodní dopis není žádné tajemství. Právě jste prohlásil, že jste byl tak trochu obchodním partnerem pana Lastina, a tedy nepřímo i mého otce. Před obchodními partnery nemáme co skrývat – dobré účty dělají dobré přátele. Je to tak?“

Larmette zatřepal odmítavě rukou. „To přece nestojí ani za řeč. Neberte, prosím, mou poznámku jako výtku nebo výčitku, tak nebyla míněna ani v nejmenším!“

Floriana už rozložila dopis a zahhloubala se do pečlivě vykrouženého písma, jako kdyby Larmettovu poznámku vůbec neslyšela, a pak začala nahlas číst:

Vážená slečno,

před čtyřmi týdny jsem obdržel příkaz, abych se odebral do klenotnictví pana Larmetta a zakoupil pro Světové sdružení zásobu čtrnácti set padesáti těchto nepříliš cenných kamenů.

V klenotnictví pana Larmetta jsem se náhodou setkal s policejními úředníky, kteří právě vyšetřovali nedávnou loupež – zajisté o ní víte z denního tisku. Pánové můj návrh na koupi vřele doporučili, neboť byli přesvědčeni, že se tak aspoň dostanou do naprostého bezpečí korundy, kolem nichž se v poslední době vyskytlo v souvislosti s radiem mnoho pověstí. 1 pan Larmette připustil, že tak značné množství korundů by mohlo přivábít novou návštěvu nekalých živlů, a tak obchod byl rychle uzavřen. Měl jsem dopravit zakoupené korundy do našich kanadských skladů, ale v poslední chvíli se mi stal nepříjemný úraz: při dopravní nehodě na pařížské ulici jsem si zlomil nohu. Nesmírně lituji, vážená slečno, že vás obtěžuji S prosbou, abyste skříňku dopravila na určené místo; v dané situaci opravdu nevidím jiného východiska než využít Vaší osvědčené laskavosti.

Děkuji Vám z celého srdce a přeji Vám šťastnou cestu.

Váš

André Lastin

Larmette naslouchal se zdvořilým úsměvem. Inženýr Botera upíral svůj neproniknutelný pohled přímo před sebe a zdálo se, že myslí na docela jiné věci. Frachay mlčel.

Když Floriana dočetla, slečna Patornová se hlasitě rozesmála. Závodníci, kteří obědvali u nejbližších stolů, sebou polekaně trhli. Černovlasý Rakušan, který měl strach z mořské nemoci a jen váhavě spolkl první lžici polévky, se leknutím zakuckal. Slečna Patornová si však vyvolaného rozruchu nevšimla a s pohledem upřeným na usměvavého klenotníka řekla laškovně:

„Patrně je psáno ve hvězdách, že cesta pana Larmetta a naše povedou nějakou dobu společně, a že se naše osudy budou setkávat na každém kroku. Vidíte, slečno Floriano, už i vy jste se stala jeho zákaznicí – a přitom jste o ničem neměla ani tušení. Tomu už říkám prst boží.“

Rakušan položil lžici zpátky do talíře a zhluboka se nadechl.

„Velice mi lichoťíte,“ řekl vlídně klenotník. „Jistě to nebude náš jediný obchod – jen doufám, že v budoucnosti to budou skutečné drahokamy, a ne tyhle bezcenné oblázky.“

Vytáhl z kapsy u vesty veliké zlaté hodinky a dodal:

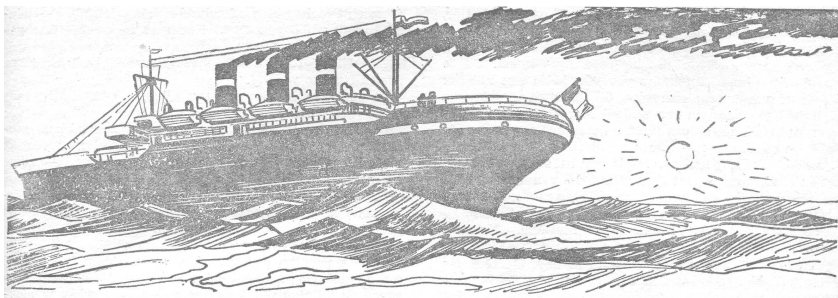
„Společnost mě omluví. Každý si zajisté chce uspořádat věci na dlouhou přeplavbu a já nemám právo vás zdržovat. I mne čeká ještě práce.“

Uklonil se a zamířil ke dveřím. Inženýr Botera zamumlal několik nesrozumitelných slov místo pozdravu a následoval svého spolujezdce.

Několik okamžiků bylo slyšet jen cinkot příborů a tichý šum hovoru. Číšníci roznášeli mísy s obědem.

„To je v podstatě rozumný nápad,“ řekl uznale Frachay, když dvojice zmizela za vykládanými dveřmi jídelny. „Myslím,“ dodal přívětivě a usmál se na slečnu Patornovou, „že i vám bychom měli dopřát trochu času,

abyste si mohla upravit kabinu co nejpohodlněji. Jistě už si potřebujete vybalit cestovní zavazadla. Zatím si dovolím

projednat se slečnou Florianou několik otázek týkajících se našeho časového rozvrhu na americkém kontinentě.“

Floriana se na svého řidiče tázavě podívala, ale neřekla nic. Jean Brot nepozorovaně dopíjel čtvrtou limonádu.

„Nejlépe snad bude,“ dodal Frachay, „když si pohovoříme na palubě. Ústí Seiny patří k nejkrásnějším krajinám západní Francie, a tak můžeme spojit příjemné s užitečným.“

Na tváři slečny Patornové se objevily rozpaky. Bylo znát, že není nadšena Frachayovým návrhem, ale Floriana bystře předešla každou její případnou námitku:

„Náš přítel má pravdu. Prosím vás, buďte tak hodná a poohlédněte se i po mých věcech. Dvě bychom si v kajutě stejně překážely.“

Slečna Patornová osaměla a obrátila se váhavě k barovému pultu. Jean Brot zaznamenal nebezpečí, nenápadně se sesmekl z vysoké židle a zmizel jako vítr. Slečna Patornová se obrátila, chvíli se rozhlížela a pak zasedla ke stolu, kde pobledlý Rakušan zápolil s prvními sousty telecího ragú. Nasadila si brýle s perleťovou obroučkou a zahloubala se do jídelního lístku.

Kanaďanka a její řidič vyšli zatím na palubu. Opřeli se o zábradlí na lodní zádi a zdálo se, že obdivují dlouhou brázu zvířené vody za lodním šroubem. Lopatky šroubu pracovaly s vytrvalým hukotem.

„Ty kameny ve schránce,“ šeptal nepravý řidič, „nejsou vůbec tak laciné, jak vypadají. Jsou to drahokamy zakalené v elektrické peci. Měl jsem je v ruce, když jsem byl u Larmetta.“

„Myslela jsem si to,“ odpověděla Floriana s pohledem upřeným do pěny za lodním šroubem. „Ale proč je mám teď já? Vůbec tomu nerozumím.“

„Právě se chystám vám to vysvětlit. Informoval jsem pana Lastina a doporučil mu, aby – aby prostě kameny zakoupil.“

„Vy jste chtěl okrást zloděje?“

Frachay se zachmuřil. „Vzhledem k“ okolnostem bych to řekl poněkud ohleduplněji.“ Floriana sklopila oči.

„Před tváří policie nezbylo Larmettovi nic jiného než korundy prodat,“ pokračoval Frachay. „Kdyby zaváhal, vzbudil by podezření, a to si nemohl dovolit. Jenomže on zná pravou cenu kamenů a je jasné, že se pokusí dostat je zpátky. Kdyby s nimi cestoval pan Lastin, měl by bezpochyby klenotník lehkou práci. Starého pána by prostě okradl, až by se mu zachtělo. Musil jsem mu tedy poněkud ztížit situaci.“

Floriana se podívala na muže po svém boku s úžasem.

„Ta dopravní nehoda, o které píše Lastin v dopise, to nebyla náhoda?“

„Nikoli,“ odvětil Frachay a nepřestal pozorovat dlouhou brázdu za lodí. „Jenomže výraz dopravní nehoda, jak to pan Lastin formuloval, je poněkud nepřesný. Nebyla to dopravní nehoda v běžném slova smyslu. Nastražili jsme s Jeanem Brotem v jedné postranní uličce nad chodníkem provázek – krátce předtím, než tudy procházel pan Lastin. Je mi nesmírně líto, že jsem musel sáhnout k prostředkům tak vulgárním, ale nebylo vyhnutí.“

„Jaký je v tom rozdíl, když vezeme kameny my, nebo kdyby je vezl chudák Lastin?“

„My je budeme hlídat jako oko v hlavě. Larmette se bezpochyby pokusí je ukrást, a tím získáme důkaz, který tolik potřebujeme.“

Floriana si přikryla dlaněmi rozpálené tváře.

„Odpusťte, že jsem vám hned nerozuměla. Lituji toho, co jsem prve řekla.“

Frachay mávl rukou. „To je už dávno zapomenuto, slečno. Rád bych vás však o něco velmi naléhavě poprosil. Korundy –

vlastně drahokamy – jsou teď u vás. To znamená, že v největším nebezpečí jste v této chvíli vy. Nemá smysl riskovat. Uložte kameny v kabině tak, jako byste uložila skutečné korundy nepřiliš valné ceny. Ať je skříňka každému na očích. Kdybychom ji příliš pečlivě skrývali, Larmette by vycítil, že něco není v pořádku. Jenom vás prosím: buďte na sebe opatrná.“

Floriana přikývla.

„Ještě slovíčko,“ dodal Frachay. „Všímejte si nejmenších maličkostí. Kdyby za vaší nepřítomnosti někdo v kabině čímkoli pohnul, co nejrychleji mi to oznamte. Musíme být připraveni.“

„Co myslíte, že udělají?“ zeptala se Floriana tak tiše, že ji Frachay sotva zaslechl.

„Soudím, že ke krádeži dojde až v posledních dnech přeplavby, aby nezbylo mnoho času na pátrání. To je všechno, co vám zatím mohu povědět. Mám sice několik kombinací a variant, ale myslím, že v této chvíli –“

Odmkl se. Koutkem oka zahlédl známý klobouk. Obrátil se a zhluboka si povzdechl. „Slečna Patornová vás hledá. Co se dá dělat – buďte na ni vlídná.“

„Škoda,“ řekla Floriana. „Bylo mi tu s vámi dobře.“ Odmkl se, bylo slyšet jen víření vody a křik racků. Loď vplouvala do ústí, v dálce se objevilo moře. Z jídelny vyběhl černovlasý Rakušan a naklonil se přes zábradlí.

„Kde jste ji viděl?“ rozhlédla se Floriana. „Nemohu ji najít.“

„Na pravém boku,“ ukázal hlavou Frachay. „Ještě o nás neví, ale dlouho to trvat nebude.“ Otočil se a spěšně odcházel na levý bok.

V okamžiku, kdy hbitým krokem zatáčel kolem kabin, aby unikl zrakům své druhé spolujezdkyně, ucítil, jak ho ze zadu sevřely dvě hubené ruce. Otočil se a díval se do očí Jeana Brota.

„Pane,“ řekl chlapec rozechvěle a upíral k němu oddaný a současně nadšený pohled. „Na mou duši, já vůbec neměl tušení, že jste to vy. Nehněvejte se na mě, jestli jsem byl trochu – trochu ... To víte, jak to v životě chodí.“

Detektiv se zachmuřil.

„Ty jsi nás slyšel?“ Chlapec přikývl.

„Zaslechl jsem konec toho, co jste si povídali se slečnou Florianou. Ale vážně nerad. Nemůžu za to a moc mě to mrzí.“

„Bezpochyby jsi nám chtěl sdělit něco důležitého. Tedy?“

„Stopoval jsem ty dva u jejich kabiny.“

„Viděli tě?“

Chlapec se hrdě usmál. „Byl jsem zticha jako myš. Samozřejmě že jsem nepřišel a neřekl: »Vážený pane, ta čokoláda byla ohromná, ten bakšiš za ty růže pro slečnu Patornovou taky nebyl k zahození, ale jestli budete takhle pokračovat –«,

„Zjistil jsi něco?“ přerušil ho Dick Fann.

Jean kývl. „Jestli jsem zjistil! Ten cukrkandlový klenotník se vrátil do své kabiny s inženýrem Boterou. Víte, mají dvoulůžkovou. Sotva zavřeli, začal se ten druhý vztekat: »Ukradli nám je! Takhle drze nám je ukrást před nosem!« Klenotník ho napomínal. »Jen klid, však my je zase dostaneme zpátky. Mluvením se nic nespraví.«

Potom byli chvíli zticha, slyšel jsem jen kroky, jak přecházeli po kajutě a rovnali si věci. Už jsem chtěl odejít, ale pak řekl ten, co rozdává čokoládu a růže jako Mikuláš: »Poslyš, kde vlastně bydlí posádka dionky?« Inženýr to vysypal jako z rukávu: »Kanaďanka má dvojku, její spolence čtyřku, řidič a pomocník mají dvoupostelovou šestnáctku.« – Dál už nebylo nic, tak jsem nečekal a běžel jsem za slečnou, abych jí všechno řekl. Strašně mě mrzí, že jsem zaslechl pár slov ... Já už mám takové zvědavé uši. Když si představím, že jsem vám nedůvěřoval ... Vlastně to všechno zavinił ten doutník. Říkal

jsem si: Frachay Bere od toho darebáka doutníky – kdyby to tak věděl pan Dick! Nadarmo mi nenařídil, abych dával na slečnu pozor!“

„Zjistil jsi dnes důležité věci,“ usmál se Dick Fann. „Jsem ti za to vděčný.“

Chlapci zčervenaly nad tou chválou uši. „Můžu tedy pracovat s vámi?“ zeptal se dychtivě.

Dick Fann mu položil ruku na rameno. „Nejenom můžeš. Prosím tě o to. Ale nikdo nesmí nic tušit.“ Přátelsky chlapce poplácal. „A teď musím jít. Nezapomeň – nikdo nic neví.“

Obrátil se a pomalu odcházel. Jean Brot zůstal stát jako přikovaný a s nadšením sledoval svého pána, dokud nezmizel na schodech do podpalubí.

Potom se rozběhl k námořníkům na přídi.

Večeře prvního dne proběhla klidně. Moře bylo mírné a v jídelně vládla nenucená a družná nálada. Chyběl jen závodník z Rakouska, který se rozhodl, že celou přeplavbu raději stráví na lůžku v kabině. Po večeři se ještě nikomu nechtělo jít spát, a tak všichni přivítali s povděkem oznámení, že v hudebním salónku je pro cestující koncert.

Jean Brot se posadil do řady za svého pána a mlčky pozoroval zavalitou zpěvačku, která zahájila večer áriemi ze známých oper. Chvilí se neklidně vrtěl, pak se naklonil kupředu a pošeptal Florianě do ucha:

„Má dva zlaté zuby. Trojka a čtyřka vpravo nahoře.“

Floriana se tvářila, jako by nic neslyšela, a také Dick Fann nehnul ani brvou. Slečna Patornová v třetí řadě káravě zasyčela. Při árii z Carmen oznámil Larmette šeptem svým společníkům, že začíná pociťovat vlnění moře a že si půjde raději lehnout. Spolu s ním se zvedlo několik dalších závodníků. Dick Fann se pootočil k chlapci a kývl na něj hlavou. Jean Brot na nic nečekal a nenápadně se vytratil.

Vrátil se za čtvrt hodiny. Vplížil se s mnoha omluvami na své místo, naklonil se k Dicku Fannovi a zašeptal mu do ucha:

„Nic se neděje. Šli spát.“

„Nemůže tady být trochu klidu?“ řekla nahlas slečna Patornová. „To jste kulturní lidé?“

K jedenácté hodině koncert skončil. Moře začalo být neklidné, a tak se většina cestujících rozešla do kabin; jen několik nejvytrvalejších se vrátilo zpátky do jídelny. Muži, které čekal nelítostný boj na silnicích tří světadílů, už byli nejlepšími přáteli. Číšníci dlouho nepamatovali tak veselou společnost, jako byla v jídelně toho večera.

Když ráno Dick Fann otevřel oči, byl už bílý den.

Chvilí se rozmrzele protahoval na úzkém lůžku, pak si sáhl na čelo a zasykl bolestí. Měl pocit, že mu v hlavě běhají tisíce mravenců. Zavřel oči a snažil se soustředit neklidné myšlenky.

Nejspíš je to tím uzavřeným prostorem, uvažoval v duchu. Příliš málo vzduchu, když tu mají spát dva lidé ... Zvedl hlavu a opřel se o loket. Spatřil dokořán otevřené kulaté okénko. Anebo spíš druhá možnost, uvažoval dál. Chlapec asi nemohl v těžkém vzduchu usnout, otevřel v noci okno a silný mořský vzduch už vykonal své. Ale proč ho tolik bolí hlava?

S povzdechem vstal a přistoupil k umývadlu. Pohlédl letmo na hořejší lůžko: Jean Brot spal jako o půlnoci.

Usmál se. Takový spánek bych chtěl mít, pomyslí si s lítostí. Tiše se oholil a začal si upravovat masku řidiče Frachaye. Už byl se svou prací téměř hotov, když zaslechl na horním lůžku nesrozumitelné zamumlání. Jean se probouzel.

„Chystáš se obživit?“

Chlapec se posadil, mnul si oči a těžce vzdychal. „Není ti dobře?“ zeptal se detektiv, teď už zase řidič Frachay.

Jean konečně otevřel oči. „To jste vy, pane? Přeju vám dobré jitro.“

„Jak ses vyspal?“

„Dobře. Možná až moc dobře. Hlava mě bolí jako střep.“

„Otvíral jsi v noci okno?“

„Okno? Na nic se nepamatuju. Ale možné to je. V životě se mi nezdály tak bláznivé sny.“

Dick se pozorně rozhlédl po kajutě. Všechno bylo na svém místě. Náhle ho něco zaujalo: na koberci, téměř u nohy postele, ležel široký lístek z květu tulipánu. Dick Fann se shýbl. Lístek byl svítivě žlutý, s úzkými červenými proužky.

„Lístek z květu holandského tulipánu,“ řekl Dick a prohlížel si svůj objev ze všech stran. „Kdes ho vzal, Jeane?“

„Já? Kde bych vzal tulipány, pane?“

„Ale tohle přece je z tulipánu.“

Jean se podíval pozorněji. „To je,“ připustil po chvíli zkoumání. „Jenomže já jsem ho nepřinesl. Snad se k nám dostal oknem. Nebo tu zkrátka zapomněli uklidit.“

„Možná,“ usmál se Dick Fann. „Člověk má sklon vždycky ve všem hledat tajemství a zatím je to někdy docela prosté. Bylo mi jen nápadné, že nás oba bolela hlava.“

Položil lístek na mramorovou desku umývadla.

„Půjdu se trochu nadýchat čerstvého vzduchu. Najdeš mě v jídelně, budu tam za půl hodiny. Šálek černé kávy a pár obložených chlebíčků všechno spraví.“

Znovu vzal lístek a přistoupil k oknu. Chtěl ho zahodit do moře, ale v poslední chvíli zaváhal.

„Ne,“ zamumlal sám pro sebe. „V kajutě má být pořádek. Promluvím si se stevardem.“

Zastrčil lístek opatrně do kapsy a ještě jednou pohlédl na Jeana.

„Tak v jídelně. Budu tam za půl hodiny.“

Když vyšel Dick Fann na palubu, spatřil slečnu Patornovou v tichém a důvěrném rozhovoru s klenotníkem Larmettem. Pozdravil a kráčel pomalu dál. Stále ještě nebyl ve své kůži. Cítil tlak ve spáncích, píchalo ho mezi očima. Složil ruce za zády a zhluboka vdechoval svěží slaný Vzduch. Parník urazil za noc slušný kus cesty. Loď, ozdobená mohutným chocholem dýmu, plula dost rychle. Těsně nad vodou ležela lehká ranní mlha, ale nahoře už svítilo slunce. Nebe bylo svítivě modré. Na Dickovu hlavu to všechno zapůsobilo jako hojivý balzám. Klid však netrval dlouho. Tichou ranní pohodu přerušil rychlý úprk. Dick Fann se prudce otočil. Ve spáncích jako by znovu ucítil dva nože.

Spatřil Jeana Brota. Běžel jako o závod, sotva dechu popadal. Před Dickem Fannem se zastavil, rychle se rozhlédl a řekl tiše:

„Slečnu Florianu okradli!“

Dick Fann zapomněl rázem na svou bolavou hlavu. „Co se jí ztratilo?“

„Skříňka, kterou dostala včera před odjezdem.“

„Skříňka s korundy!“

V očích Dicka Fanna vybuchla jiskra, ale to byl jen okamžik. S tváří už zase dokonale chladnou se zeptal: „Jak se to stalo?“

„Nevím. Oblékl jsem se. Vyjdu z kabiny a vrazím rovnou do kapitána a jeho důstojníků. Všichni šli ke kajutě slečny Floriany.“

„Kdo ohlásil krádež?“

„Slečna Patornová.“

Dick Fann se zasmušil.

„Mají na někoho podezření?“

„Jaképak podezření? Skříňka zmizela v noci, když slečna spala. Nemůže pochopit, jak se to stalo. Včera večer byla ještě skříňka na svém místě, to ví určitě, protože ji měla na policice nad umývadlem. A ráno byla pryč.“

„Žádné stopy?“

„Nic. Ale kapitán nařídil vyšetřování.“ Dick Fann se shovívavě usmál.

„A nenajde nic. Samozřejmě. Ale já tomu rozumím ... Teď jde o to, objevit důkazy.“

Chlapec pozoroval svého pána s úzkostí a netrpělivostí.

„Co uděláme?“ zeptal se nejistě.

„Půjdeme se podívat na slečnu Florianu.“

Před kabinou se už tísnil zástup zvědavců. Otevřenými dveřmi bylo slyšet Florianu, jak někomu trpělivě vysvětluje:

„Musím bohužel opakovat, co jsem už řekla. Nemám nejmenší podezření.“

Dick Fann zakašlal a vstoupil, Jean v patách za ním. Zachmuřená tvář děvčete se rozjasnila.

„Nevím, jestli se už znáte, pánové,“ řekla vlídně. „To je můj řidič, pan Frachay. A tady pan kapitán a první důstojník.“

Muži se s úklonami představili.

„Prý jste měla návštěvu?“ zeptal se Frachay. „Šperky? Peníze?“

„Ne, ne. Tak vážné to zase není. Jenom skříňka s korundy, a ty neměly příliš velkou cenu.“

Dick se pátravě rozhlížel. Na stolku spatřil kytici žlutých růží. Přistoupil blíž, dlouze k nim přivoněl a řekl uznale:

„Máte krásné květiny, slečno.“

Obrátil se, opřel se o stolek a pohlédl Florianě do tváře. Nerozuměla mu, ale pochopila, že čeká na její vysvětlení.

„Ovšem ... Mé květiny. Zapomněla jsem na ně. To je dárek pana Larmetta, našeho galantního soupeře. Našla jsem je večer na stole, když jsem se vrátila.“

„Milá pozornost,“ usmál se první důstojník. „Květiny bývají na lodi vzácností.“

„Pán je skutečně kavalír. Řekla bych, že se musil před odjezdem důkladně zásobit. A bezpochyby to nebylo laciné – takovéhle tulipány člověk koupí jen v nejlepším květinářství.“

Dick Fann se prudce obrátil a pohlédl na kytici.

„Jaké tulipány? Já tady vidím přece růže!“

„Růže?“ zeptala se Floriana nechápavě. Podívala se na kytici a ve tváři se jí objevilo překvapení.

„Růže, máte pravdu ... To je zvláštní, já bych byla přísahala, že tu byly tulipány.“

„Světle žluté, červeně pruhované?“ zeptal se Frachay.

Floriana otevřela doširoka oči. Teď už nechápala vůbec nic.

„Ano, ale – jak to můžete vědět?“

Frachay mávl rukou a dobrácky se usmál.

„Vlastně nevím vůbec nic. Než jsme včera vstoupili na loď, viděl jsem takové tulipány v květinářství před hotelem a dnes v noci se mi o nich zdálo. Takový bláznivý sen. Vzpomněl jsem si na to, když jste prve mluvila o tulipánech.“

„Měl bych pro slečnu ještě několik otázek,“ poznamenal kapitán. „Smím?“

„Ale ovšem,“ usmála se Floriana.

Dick Fann poslouchal už jen na půl ucha. Tulipány tu skutečně byly, uvažoval. Důkaz mám v kapse, našel jsem ho před chvílí v kabině číslo šestnáct. Jenomže proč se tulipány z dvojky ocitly na šestnáctce – a co víc, zase zmizely? Ten, kdo tady vyměnil tulipány za růže a ukradl skříňku, navštívil zcela zřejmě i mne. Co to ale všechno znamená?

Frachay se zachmuřil. Hlava ho znovu rozbolela.

To znamená, dospěl právě k neveselému závěru, že je zle. Jestli to byl Larmette, viděl mě bez masky a zjistil, že řidič Frachay je soukromý detektiv Dick Fann. A to znamená, že jsme prohráli první kolo.

Dick stál ve své kabině s rukama založenýma na prsou a zamyšleně se díval do kulatého okénka. Venku se vlnilo nekonečné moře, zelenomodrá pláň s bílými hřebeny vln. Čas

pomalu míjel. Dick Fann si povzdechl, zavolal stevarda a objednal si sklenku džinu.

Po tom včerejším večeru v jídelně to nebylo nic nápadného. Ale kdo by detektiva pozoroval dál, jak zachází s obsahem sklenky, byl by se podivil.

Jenomže na to byl Dick Fann příliš opatrný. Poděkoval stevardovi a pečlivě zamkl dveře kajuty. Potom vyndal z koženého cestovního kufru malou plechovou krabici, v níž byly dvě nebo tři různé zkumavky, skleněné odsávačky a několik lahviček s broušenými skleněnými zátkami.

Opatrně vložil lístek tulipánu do jedné ze zkumavek, nakapal na něj trošku džinu a lehce zkumavkou zatřepal. Přistoupil blíž k okénku a dlouho pozoroval navlhčený lístek proti světlu. Spokojeně se usmál, uchopil nejmenší lahvičku, nasál do očního kapátka malou kapku a vypustil ji do zkumavky. Účinek byl okamžitý. Tekutina se zakalila šedivými neprůhlednými šmouhami.

Dickovi klesla ruka.

„Je to pravda,“ zašeptal. „Uspali nás. Chloroform, v alkoholu rozpustný – je to jasné.“

Myšlenky se mu rozvíjely dál jako na divoce roztočené cívce.

Květiny napuštěné chloroformem, tulipány vyměněné růžemi, otevřené okno, aby chloroform vyprchal, což je v tom mořském povětří dílem několika minut ... A žádné stopy. Ani jediná stopa. Bez toho nenápadného lístku by neměl nejmenší tušení, co se vlastně stalo, a všichni by se řítili do jisté zkázy.

Nespokojeně zavrtěl hlavou. Teď sice vím, co se stalo, ale nemám tušení, proč se to stalo.

Chvilí si mnul čelo ukazovákem pravé ruky. Znovu a znovu se vracel k rannímu probuzení, znovu probíral událost za událostí, znovu třídil a hodnotil. U slečny Floriany je to jasné. Cílem byla krádež. Ale proč museli uspat i mne? Ze strachu, že bych překážel? To není pravděpodobné. Je to liška mazaná, ten Larmette. Vsadil všechno na to, že úder přijde až krátce před přistáním. To ovšem znamená jedinou věc: že měl předem promyšlenou a možná i připravenou dokonalou skrýš. Pracoval s

nejmenším procentem rizika, že bude dopaden. Ale může být v omezeném lodním prostoru skrýš tak dokonalá, aby unikla systematické prohlídce?

Dick Fann vyžil obsah zkumavky z okna, pečlivě ji vymyl a uložil zpátky do plechové krabice. Potom za sebou pozorně zavřel dveře a vyběhl na palubu. Důkladná prohlídka už byla v plném proudu. Paluba, záchranné čluny, kajuty cestujících i posádky, strojírna, salóny, jídelna, podpalubí, všechno bylo prozkoumáno centimetr za centimetrem. Marně. Frachay navrhl, aby vyšetřovací komise prohlédla i závodní vozy. Zloděj mohl přece předpokládat, že závodníky nebude nikdo podezřívát z úmyslů tak nečestných. Larquette, inženýr Botera i tichošlápek Mohler horlivě souhlasili. S největší ochotou téměř rozebrali svůj složitý stroj, ale všechno bylo marné. První důstojník, který řídil pátrání, si už povzdechl:

„Poslyšte, a nehodili tu krabici do moře? Tohle přece není možné!“

Larquette navrhoval, aby pokračovali v pátrání, a neustále přicházel s novými a novými nápady a s dalšími možnostmi úkrytu. Zdálo se, že klenotník má na vypátrání zlodějů větší zájem než kdokoli jiný. Hubeného Angličana ta horlivost trochu mátl. Poznenáhlu si však uvědomoval, že podvodníci se zřejmě cítí naprosto bezpečni, a dospěl k neradostnému závěru: nenajde se nic.

Kvečeru už nebylo na celé lodi jediné místočko, které by nebylo prohledáno. Vyšetřovací komise zastavila pátrání.

Po večeři vyšla celá posádka dionky na palubu, aby se trochu nadýchala čerstvého vzduchu. Slečna Patornová se po několika minutách nenápadně vzdálila, ale všichni věděli, že stojí opodál u zábradlí a tiše rozmlouvá s klenotníkem. Trojice pomalu odešla na zád', kde se mohla bavit v největším klidu.

„Ten Larquette je silnější, než jsem si myslel,“ poznamenal Dick Fann zadumaně.

„Jakže?“ Floriana užasle pohlédla do tváře svého ochránce. „Vy ztrácíte naději?“

Dick Fann se narovnal v zádech a přimhouřil oči. „To jsem neřekl, slečno,“ odpověděl korektně. „Naopak, čím je můj soupeř

silnější, tím víc mě zajímá. Je mi vysloveně požitkem utkat se s darebákem takové třídy. Kriminalistika pro mě není jen věda, ale i životní vášně.“

Floriana i Jean Brot se podívali zkoumavě na detektiva, protože si nebyli jisti, zda to myslí vážně nebo ironicky. Tvářil se však klidně a vyrovnaně jako vždycky. Nic nenasvědčovalo tomu, že by vtipkoval.

„Máte ponětí, kde je ta ztracená skříňka?“ zeptal se Jean netrpělivě.

„Abych pravdu řekl,“ odpověděl Dick Fann stejně klidně jako před chvílí, „nemám. Ani nejmenší tušení.“

„Ale to tedy znamená ...,“ řekla Floriana nešťastně a odmlčela se. r

„To znamená jen málo,“ odpověděl Dick Fann a pokračoval: „Vzpomínáte si, co jsem vám řekl včera? Těžké není získat, ale udržet.“

„Budeme čekat,“ vmísil se do rozhovoru dychtivě Jean, „až udělají nějakou chybu?“

„První kritická situace nastane,“ uvažoval Dick Fann, „až budeme vystupovat z lodi. Musí vzít kameny z úkrytu a dopravit je na břeh. Kamaráde,“ obrátil se na chlapce, „my dva budeme jako hlídací psi.“

Jean přikývl. „Budu jako chrt puštěný ze řetězu.“

„Chrti se nevodí na řetězu,“ opravil ho pedantsky vel*ký detektiv, „ale budiž.“

Floriana si povzdechla. „Do té doby musíme čekat? Je to dlouhá doba.“

„Nic jiného se nedá dělat. Ale buďte klidná a důvěřujte mi.“

Zatím se už setmělo úplně. Poslední mraky se rozplynuly a nebe bylo plné hvězd. Brázda za lodí slabě světélkovala.

Posádka dionky ještě chvíli mlčky sledovala kouzelnou podívanou, ale rychle se ochlazovalo, a tak po několika minutách všichni zamířili zpátky ke kajutám.

Dny pomalu mýjely.

Larmette byl stále stejně galantní: každé ráno posílal Kanaďance, a hlavně její společníci kytici růží. V jídelně i při procházkách na palubě se předstihoval v pozornostech. Inženýr

Botera vycházel jen na krátké procházky; jídlo si dával posílat do kajuty, kde pracoval. Jean ho několikrát spatřil pootevřenými dveřmi, jak se naklání nad stohem papírů, popsaných nekonečnými matematickými rovnicemi a propočty, o jejichž významu neměl kamelot z pařížské ulice nejmenší tušení.

Larmette si buď listoval v pánských obrázkových časopisech, nebo se točil kolem slečny Patornové. Ta už z jeho neustálých dvorností doslova ztratila hlavu. Oblékala se do nevidáných úborů a kombinovala barvy tak odvážně, že se rázem stala středem pozornosti všude, kde se objevila. Od lodního kadeřníka si dala obarvit vlasy na zrzavo, takže její účes nyní daleko předstihoval chundelatou kštici proslulého vykladače z ruky Jacka Braddyho blahé paměti.

Kdykoli ji spatřil Jean Brot, nikdy si nedokázal odpustit užaslé klukovské hvízdnutí. Uměl to tak nenápadně, že nikdo nepostřehl na jeho tváři sebemenší pohyb. Jakmile vešla slečna Patornová do jídelny, Jean hvízdal a všichni závodníci zvedli hlavy od talířů. Slečna Patornová jim obvykle vlídně pokynula rukou a přátelsky se usmála. Jean měl však ve svých projevech obdivu silného soupeře: byl jím klenotník Larmette, který vyražel nadšené výkřiky úžasu, kdykoliv slečna Patornová vplula do jídelny nebo se objevila na palubě.

Tak uplynuly čtyři dny. Všichni účastníci velkého maratónu se už znali navzájem a ze soupeřů se dávno stali nejlepší přátelé. Večer co večer se v salónku zpívalo, francouzská písnička střídala německou, britská tyroláckou. Vyprávěly se příběhy z nejrůznějších závodů.

vychvalovaly se přednosti určitých značek a zatracovaly nedostatky jiných, vedly se nekonečné debaty o další budoucnosti automobilu. V tom se neshodl nikdo s nikým. Kardan, karter a karburátor – to byla v jídelně parníku *Touraine* nejčastěji používaná slova.

Když se večer čtvrtého dne vrátil Dick Fann krátce před jedenáctou do kajuty, našel svého spolubydlícího, jak sedí na posteli a zachmuřeně si prohlíží chodidlo pravé nohy. Detektiv se neubráníl úsměvu: chlapec vypadal tak trochu jako fakír,

„Stalo se ti něco?“ zeptal se Dick a povolil si límeček.

„Něco se mi určitě stalo,“ odpověděl Jean a nespouštěl oči ze svého chodidla, „jenomže nevím dost dobře co. Vrátil jsem se jako vždycky hned po večeři. Zul jsem se a pak se postavím k umývadlu, protože si říkám, že čistota je půl zdraví – a kdoví kdy se zase dostanu příště k mýdlu.“

„Tvůj smysl pro hygienu je chvályhodný,“ usmál se Dick.

„Počkejte. Najednou cítím na chodidle pravé nohy píchnutí, jako bych si tam vrazil jehlu. Na začátku to bylo docela slabé, ale bolelo to čím dál víc. Uskočím, sednu si na vaše lůžko – promiňte, neudělal jsem to schválně. Jenomže píchání nepřestává a já nemůžu najít nejmenší třísku, nebo na co jsem to vlastně šlápl.“

„Ukaž,“ řekl Dick Fann. „Podívám se sám.“

Jean se položil na záda a natáhl nohu. Dick spatřil na chodidle pod palcem malou červenou skvrnku. Kůže byla na tom místě napjatá, lesklá, bez nejmenší stopy poranění ostrým předmětem.

„Ale ty ses spálil, chlapče!“ zvolal detektiv překvapeně.

„Spálil?“

„Poslyš, nekouříš ty tady tajně? Nešlápl jsi na oharek cigarety nebo na hořící zápalku?“

Jean odtáhl uraženě nohu. „Pane Dicku, to přece nemyslíte vážně.“

„Samozřejmě že ne,“ ujist'oval ho rychle detektiv. „To mě jen tak napadlo. Hledám prostě příčinu. A tohle je docela určité spálenina.“

Jean zdvihl ruce ke stropu s výrazem přehnaného zoufalství.

„A já myslil, že mi vysvětlíte ...“

„Jak ti to mám vysvětlit?“

„Tak ... Já strašně rád chodím bos po koberci. Dělán to každý večer, než jdu spát. Chodit bos po tak měkkém koberci, jako je tady, to přece není žádný hřích. Měl jsem vždycky pocit, že se vznáším na obláčku. Pěkný obláček! A když říkáte, že mě ten koberec nejenom popíchal, ale taky spálil, pak už vůbec nevím, co si mám o tom všem myslet. Koberce obvykle nebvají na to, aby si na nich člověk opékal topinky.“

Mluvil ještě hodnou chvíli, ale Dick Fann ho už neposlouchal. Hlavou mu vířila nejasná myšlenka; ještě neměla pevné obrysy, ale Dick cítil, že je v ní klíč k celému tajemství – klíč, který může znamenat nesmírně důležitý objev. Jean měl na chodidle spáleninu, to je jisté. Spáleninu mohl utrpět mechanicky, ale to není v této situaci pravděpodobné. Chemická spálenina to také nebyla. A co když tu malou červenou skvrnku zavinilo –

radium? Strnul. Okamžitě ho napadlo: nemá Jeanovo zranění nějakou souvislost s Larmettovými korundy?

Pohlédl znovu na koberec a náhle se zachvěl, jako by dostal elektrickou ránu.

Na místě, které před chvílí Jean Brot označil, měl kávově hnědý koberec nepatrně světlejší odstín. Dick poklekl a přikryl téměř neznatelnou skvrnu dlaní.

„Co to děláte?“ zeptal se Jean užasle.

Dick tiše zasyčel, ale znělo to tak rozhodně, že Jean ztratil všechnu svou pařížskou kuráž a okamžitě ztichl jako pěna. Detektiv klečel na koberci bez jediného hnutí, s přivřenýma očima. Minuty ubíhaly. Chlapec na posteli sotva dýchal.

Náhle se Dick usmál. Jean se konečně odvážil promluvit.

„Je tam něco?“ zeptal se dychtivě. Tentokrát mu Dick odpověděl:

„Už vím, proč jsem našel v naší kabině lístek z tulipánů.“ Nevěnoval pozornost užaslému výkřiku svého spolubydlícího a pokračoval:

„To je přece nápad! Lepší úkryt si nikdo nedovede představit. I kdyby to někdo objevil, Larmetta nemůže nikdo podezřívát. Vymysleli si to skvěle.“

Narovnal se v zádech a obrátil se k Jeanovi:

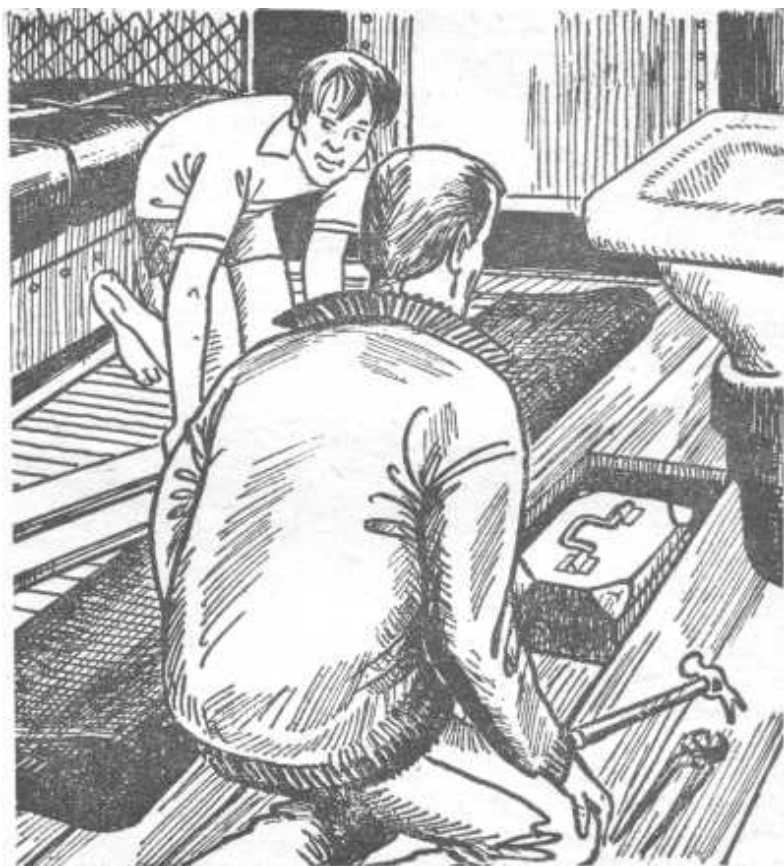
„Už si nestěžuj na tu svou nehodu. Šťastnějším způsobem ses popálit doopravdy nemohl.“

Natáhl k Jeanovi ruku s otevřenou dlaní a řekl vítězoslavně:

„Podívej se!“

„Vaše ruka?“ zeptal se Jean nechápavě a stále se díval do rozzářené tváře svého pána.

„Ovšem, moje ruka. Nevidíš nic pod ukazováčkem?“

Jean se konečně sklonil nad Dickovou dlaní.

„Vy jste se taky spálil?“ vykřikl užasle.

Pod detektivovým ukazováčkem byla jasná narůžovělá skvrnka velikosti hrášku.

„Ale ...“ Jean znovu zaváhal. „Čím jste se mohl spálit, když na koberci nic není?“

„Právě kobercem, jako ty.“

„Kobercem?“

„Lépe řečeno tím, co je pod ním.“

Jean se rozpačitě zasmál.

„To vypadá jako hádanka v nedělní příloze.“

„Přesně. Ale tak vypadá na začátku každý případ.“

Dick Fann vstal, otevřel svůj objemný kufr a vytáhl kleště a malé kladívko. Potom znovu poklekl a začal Strhávat koberec. Pracoval pečlivě a systematicky. Hřebíčky povolovaly jeden po druhém. Dick zvolna odvinul koberec. Objevila se hnědě nalakovaná prkenná podlaha. Na místě před zrcadlem spatřil Jean přesně ohraničený čtverec. Detektiv se vítězoslavně usmál.

„Vidíš? Vyřízli podlahu a výplň upevnili šroubky.“

„Skrýš,“ zašeptal Jean.

Dick odstranil dlátkem drobné šroubky a zdvihl dřevěnou desku. Objevilo se víko skříňky, kterou oba tak dobře znali.

Jean přiklekl k detektivovi, ale náhle se zarazil a zdvihl hlavu.

„Jenomže pořád ještě nevím,“ zeptal se nejistě, „proč to vlastně pálí.“

„To je prosté,“ usmál se Dick. „Naši přátelé nechtějí ztrácet čas.“

„To vím zrovna tolik.“

„Pamatuješ se, jak v elektrické peci přeměnili drahokamy v obyčejné korundy?“

„Pamatuju. Ale ...“

„Jaképak ale. Teď jednoduše vracejí kamenům jejich původní podobu i hodnotu. Radium pracuje za ně.“

„Zase radium!“ vykřikl Jean.

„Ano, zase radium. Jeho emanace proniká skříňkou, podlahou i kobercem a zapůsobila nepříjemně nejdřív na tvé chodidlo, potom na mou ruku.“ Zamyslel se a dodal: „Radium je nebezpečný pomocník. Tím, že zrazuje sebe, zrazuje i svého pána.“

Skříňka měla miniaturní niklový zámeček, v kterém vazel drobounký klíček. Dick Fann otočil klíčkem a odklopil víko. Oba vydechli úžasem. Jean Brot užasle hvízdal.

Korundy zmizely. Skříňka byla až po okraj plná safírů, smaragdů a topasů. Dick Fann je klidně rozhrnul. Objevila se skleněná rourka asi dva milimetry silná, s drobounkým a téměř neviditelným zrníčkem uvnitř.

„Dívej se dobře, Jeane,“ řekl detektiv s uspokojením. „To je celé to jejich kouzlo.“

„Ten prášek?“

„Radium, příteli. Radium.“

„Tohle že mi popálilo kůži?“

„Už je to tak. A ještě za dva tisíce let to bude měnit bezcenné obálky v nádherné drahokamy. Ještě za dva tisíce let by si tvůj prapravnuk popálil chodidlo, kdyby tady chodil bos po koberci. Jenomže za dva tisíce let už nebude po této lodi ani památky!“

Bývalý kamelot z nábřeží Seiny se nezmohl i na jediné slovo. Měl pocit, že se znenadání ocitl před záhadou středověkých alchymistů a že se dívá na legendární kámen mudrců.

Náhle vyskočil.

„Konečně je máme, zloděje!“

Dick Fann zavrtěl smutně hlavou.

„Nemáme nikoho, chlapče. Tohle není žádný důkaz proti Larmettovi. Nanejvýš proti nám.“

Nadšení v pihovaté tváři jeho druha se rozplynulo. Dick rychle dodal, aby ho uklidnil:

„Neboj se, dostaneme je. V New Yorku se pokusí dopravit skříňku zase na břeh. Teď už je uhlídáme snadno.“

V hlase Jeana Brota byla nedůvěra. „Víte to tak jistě? Jsou mazaní jako čerti.“

„Jedna okolnost mě znepokojuje. Za dovoz drahokamů do Spojených států se platí obrovské daně. Pro Larmetta by tedy bylo výhodnější nechat korundům jejich nenápadný vzhled. Takhle si ztížil situaci. Že by je chtěl pašovat? To není pravděpodobné, zvláště po té ztrátě skříňky by to znamenalo příliš velké riziko.“

Potřásl hlavou.

„Uvidíme. Zatím nikomu ani slovo.“

Po deseti minutách byla opět skříňka i podlaha pečlivě zakryta huňatým kobercem. Dick Fann vyšel s kamennou tváří na chráněnou část paluby, kde našel Florianu zabranou do četby. Uvelebil se do lehátka po jejím boku a zahalil se do kostkované příkrývky.

„Rád bych vám něco řekl, slečno. V New Yorku dostanete nového řidiče.“

Florianě vypadla knížka z ruky. „Proč? Chcete mě opustit?“

Detektiva její zděšení trochu dojalo, ale nedal na sobě nic znát.

„To nechci,“ řekl stejně nedbale a bez velkého zájmu listoval v obrázkovém časopise. „Ale musím zmizet, abych na vás mohl dávat lepší pozor.“

„Tomu vůbec nerozumím. Stalo se něco?“ Floriana měla v očích podezřelou vláhu.

„Neptejte se mě, prosím vás,“ řekl Dick Fann mírně. „Nového řidiče vám vyberu sám. Odjedete až na můj pokyn.“ Chvilí si prohlížel obrázek nového amerického rolls-royce. „Hleďme, hleďme,“ zabručel s obdivem. „Pa, tentní Weymannova karosérie a šestiválcový ventilový motor!“ Pak dodal tónem o poznání střízlivějším: „Nebojte se ničeho, prosím vás o to. Neztratím vás z očí ani na minutu. Připojím se k vám opět v San Francisku, Možná že dřív. Budu na vás dávat pozor, jenom mě nebudete mít pořád kolem sebe, to je to celé. Věřte mi, že toto opatření je naprosto nezbytné.“

Odložil lítostivě časopis a vstal.

„A teď mě, prosím, omluvte. Musím dát ještě nějaké příkazy Jeanovi.“ Uklonil se a pomalým krokem odcházel. Mladá Kanadanka se za ním dívala, dokud nezmizel pře dveřích čítárny.

Nazítří ráno se stala Jeanovi nehoda takřka neuvěřitelná. Chlapec, který byl zvyklý proplétat se nejživějšími ulicemi Paříže, uklouzl na velitelském můstku a

1. upadl na palubu tak nešťastně, že nemohl udělat bez cizí pomoci jediný krok.

Lodní lékař mu pečlivě prohmatával zraněnou nohu. Zjistil, že kosti i kotník jsou v naprostém pořádku, usoudil, že Jean Brot si natrhl lýtkový sval, a přikázal mu naprostý klid na lůžku.

Dva námořníci odnesli chlapce do kajuty, kde mu Dick uvolnil spodní lůžko a sám se přestěhoval ke stropu. Jean se přikryl až po bradu a zdálo se, že usíná. Když však nosiči odešli a brzy po nich se vytratil i Dick Fann, stalo se něco naprosto

neuvěřitelného: chlapec vyskočil, dal se do ztřeštěného smíchu a začal tancovat a poskakovat po úzké kajutě jako smyslů zbavený.

Všichni cestující už byli dávno na palubě. Na nábreží se tlačili celníci, nosiči, fiakristé, hoteloví sluhové, a hlavně nepřehledný zástup zvědavců a automobilových nadšenců. V pozadí celé té vřavy se zdvihala jako neskutečná, neuvěřitelná kulisa hradba mrakodrapů.

Dick se proplétal obratně mezi hloučky na palubě, až se protlačil k Florianě a její společnici. Čekal na poslední chvíli, dokud Larmette a jeho druhové neopustí loď. Všichni tři však stáli pokojně u zábradlí a čekali, až loď přirazí ke břehu a námořníci spustí můstek. Konečně vyhodili námořníci první klubka lan a z nábreží se ozval vřeštivý koncert automobilových houkaček. Loď naposled složitě zamanévrovala a jásot na břehu se zdvojnásobil.

Dick nespouštěl ze svých soupeřů oči. Ve tváři se mu nepohnul ani jediný sval, když šeptal Florianě:

„Očekávejte zprávy v hotelu Central. Šoféra vám pošlu.“

Další jeho slova přehlušil mohutný ryk třistačlenné kapely, která se přidala k vřískání houkaček a trubek a spustila Marseillaisu. Nad hlavami zástupu se rozvinuly obrovské transparenty s nápisy:

RAID NEW YORK – PARIS WELCOME! WELCOME!

To zdravily americké autokluby účastníky závodu kolem světa.

Dick Fann stále ještě čekal. Když viděl, že Larmette, inženýr Botera i nenápadný Mohler vkročili na spuštěný můstek, obrátil se k vymydleným námořníkům a dal příkaz, aby vynesli Jeana z kajuty. Kapitán sestoupil z velícího můstku a dvorně nabídl Florianě rámě, aby ji doprovodil ke schůdkům. Kanadanka se ještě naposled ohlédla za Dickem Fannem, který dosud stál jako kamenná socha na horní palubě a opíral se o zábradlí. Potom zmizel a Florianu pohltila vřava jásajícího zástupu.

O něco později kráčel Frachay zvolna, s rukama v kapsách, podle rámusícího zástupu a uvažoval. Bylo to správné, když rozhodl, že Floriana pojede přes americkou pevninu sama, vydána na milost i nemilost cizímu řidiči? Snad to je přece jen

nejlepší řešení, i když trochu odvážné. Ale Larmette ji bude mít jistě neustále na očích a bude si dávat bedlivý pozor, aby se jí nic nestalo. Floriana je pro něj příliš drahocenná vábnička, než aby si dovolil jakoukoli neopatrnost. Naproti tomu ... Z myšlenek ho vytrhl ryčný pochod za jeho zády. Z postranní ulice přicházela nová kapela. Muzikanti měli červené uniformy se zlatým třepením a jejich plechové nástroje se leskly. Dick Fann si vzpomněl na svůj první úkol a pomalu se loudal podle studené zdi mrakodrapu. Došel k budově s obrovským nápisem HOTEL a vkročil do haly. Vrátný poznal na první pohled cizince a hluboce se uklonil. V recepci poskakoval úslužný holohlavý mužíček s rezavou bradkou.

„Nechci pokoj,“ řekl Dick Fann místo pozdravu. „Přijel jsem z Francie a hledám přítele.“

„Pán je Francouz?“ nadchl se mužíček. „Snad ne sportsman? To je nádherné! Víte, pane, vydat se na cestu kolem světa za volantem tak mrňavé čtyřkolky, jako je ten váš peugot nebo renault, to už je odvaha.“ Rozohňoval se čím dál tím víc. „To vyžaduje ohromnou kvalitu, řekl bych, přímo –“

„Ten můj přítel je Kanad'an,“ poznamenal věcně Dick. „Nemáte v seznamu hostů nějakého Kanad'ana středních let?“

Mužíček pomalu spustil ruce podél těla a zmlkl. Ve tváři měl výraz člověka, který byl právě těžce uražen. Sklonil se nad seznamem hostů.

„Má být ubytován právě u nás? Nepamatuji se ...“

„Nevím to jistě,“ řekl vlídněji Dick. „Předpokládám pouze, že bude ubytován v některém hotelu přímo na nábreží, aby viděl celou tu slávu. To víte,“ dodal uznale, „ty vaše fordky mají tah, ale renaultka má zase rychlost. Jel jsem s ní Paříž – Vídeň za čtyři dny. S dvěma pásovými brzdami na zadní kola a s jednou ruční, a ta ještě nefungovala.“

Mužíček roztál. „Naše ctnost je bezpečnost,“ poznamenal hrdě a sklonil se znovu nad knihou hostů. „Jsou tu celkem čtyři hotely,“ pokračoval mírněji a popotáhl si svou rezivou bradku. „Jak se jmenuje ten muž?“

Dick Fann uvažoval. Muž, kterého hledá, se mohl zapsat pod svým jménem, ale pravděpodobnější je, že nechce být poznán.

Pokud tu ovšem vůbec je. Rychle zaplašil pochybnosti. Musí tu být. Určitě si nenechal ujít příležitost. Vzhlédl. Mužík zdvořile vyčkával.

„Jméno si už nepamatuji,“ řekl Dick Fann pevně. „Dlouho jsem ho neviděl. Ale Kanad'an je to určitě.“

Mužík na sobě nedal nic znát. „Je mi líto,“ řekl úslužně, „žádného Kanad'ana tu nemáme. Snad se ubytoval u konkurence, ale i o tom si dovolím pochybovat. Náš hotel je tady široko daleko nejlepší a cizinci vyhledávají výhradně jen naše služby. Včetně Francouzů.“

Dick Fann poděkoval a položil na stůl lesklou minci. Mužíček se tvářil, že ji nevidí. Trucoval. Mlčky sledoval podivínského hosta, dokud se za ním nezavřely dveře.

Také ve dvou dalších hotelech se Dick Fann vyptával marně.

Teprve v posledním podniku, který vůbec připadal v úvahu, recepční kývl a obřadně se na Dicka usmál. „Ano, je tu host z Kanady, jmenuje se Morris. Přistěhoval se včera a ubytoval se na tři dny.“

„Morris? Ale muž, kterého hledám, se jmenuje jinak. Odpusťte, to je zřejmě omyl.“

„Je mi hluboce líto,“ řekl recepční. „Kdybyste v čemkoli potřeboval naše služby, jsme připraveni. Náš hotel je tady na nábreží daleko nejlepší. Cizinci vyhledávají jen naše ...“

„Děkuji vám,“ přerušil ho Dick Fann a obrátil se k východu.

Tak tedy Morris, uvažoval. Může to být on a nemusí. Co se dá dělat, podíváme se.

Vyšel z hotelu a zamířil k zadním řadám zástupu, který stále ještě nepřestával hloučet a vyvolávat slávu. Za zády posledních diváků se obrátil čelem k hotelu a vytáhl z náprsní kapsy složený námořnický dalekohled. Pečlivě ho rozložil. Hotel měl čtyřicet poschodí a v každém bylo šedesát oken. A ve všech oknech zvědavé hlavy, někde jedna, dvě, jinde celé hrozny. Dick Fann se soustředil na okna s osamělými zvědavci. Pozorně utáhl tubus dalekohledu, přiložil jej k očím a zahájil systematický průzkum. Minuty zvolna ubíhaly. Ochraptlé hlasy dál vyvolávaly slávu.

U patnáctého okna v devátém poschodí Dick Fann zpozorněl. Spatřil hlavu muže asi padesátiletého, s vlasy silně prošedivělými. Přímo do tváře mu Dick neviděl, protože muž měl u očí divadelní kukátko a zdálo se, že se nemůže nabažít pohledu na palubu *Touraine*. Dick zběžně pokračoval v prohlídce dalších oken, ale brzy se znovu vrátil k muži v patnáctém poschodí. Chvilí ho pozoroval a pak rázným pohybem složil dalekohled a zamířil znovu k hotelu.

Recepční se usmíval, jako by se vracel starý známý host.

„Vzpomněl jsem si,“ řekl nedbale Dick, „že můj přítel vždycky a zásadně bydlí v patnáctém poschodí. Byl byste tak laskav a řekl mi, kde má pokoj ten váš Kanadčan?“

„Pan Morris? To vám mohu povědět. V patnáctém, ovšem.“

Recepční Se sklonil nad tlustou knihou hostů a rychle jel ukazovákem po seznamu jmen.

„Říkal jste Morris?“ zeptal se Dick Fann. „No ovšem, to je člověk, kterého hledám.“

Recepční zdvihl oči a podíval se užasle na muže před sebou. Chvilí mlčel, potom se ovládl a řekl zdvořile:

„Číslo pokoje sto padesát dva. Mám ho zavolat?“

„Není třeba. Děkuji vám.“

Recepční ostražitě sledoval, jak cizinec zvolna kráčí k výtahu. Díval se za ním, dokud nezmizel. Potom si zhluboka povzdechl, pokrčil rameny nad bláznivým světem a zabořil se do četby novin, kde na první stránce zářil palcový nápis přes všechny sloupce:

RAID NEW YORK – PARIS

Dick Fann zaklepal na dveře pokoje číslo sto padesát dva. Klíč trčel v zámku, ale nikdo neodpovídal. Dick zaklepal ještě jednou a pak stiskl pomalu kliku. Vklouzl do pokoje, zavřel za sebou tiše dveře, zastrčil závoru a odhodlaně přistoupil k muži, který se vykláněl z okna s divadelním kukátkem v ruce. Zlehka mu poklepal na rameno.

Muž vykřikl, pustil kukátko do ulice a otočil se. Teprve teď si ho Dick mohl prohlédnout. Byl to šedovlasý muž kolem

padesátky, s energickou, dokonale vyholenou bradou, s drobnými vějířky vrásek. Co však zaujalo v jeho tváři nejvíc, to byly veliké, modrofialové oči, pozorující

Dicka Fanna nechápavým pohledem. Ty oči Dick znal.

„Pane?“ řekl muž stroze a vyčkával.

„Dick Fann,“ řekl jeho protějšek, „soukromý detektiv, který chrání slečnu Florianu a jejího otce před darebáky.“

Muž učinil pohyb, jako by chtěl couvnout, ale okamžitě se ovládl.

„Neptám se vás ani, proč jste ke mně vnikl způsobem tak nevídaným. Kromě toho vás upozorňuji, že osoby, o kterých mluvíte, vůbec neznám. Musím vás ujistit, že jsem vaším chováním do jisté míry pobouřen, pane, pane ...“

Dick Fann si povzdechl a flegmaticky se posadil do židle.

„No tohle,“ rozhorlil se muž a v očích mu zaplanulo modrofialové světlo.

Neomalený návštěvník ho uklidnil mávnutím ruky.

„Vážený pane,“ řekl, „vy jste dostal telegram, v němž vás vaše dcera prosí, abyste jí nevyhledával, dokud se neozve sama. Je to tak, pane Defranci?“

„Proč – proč mi tak říkáte?“ muž očividně ztrácel jistotu;

„Proč? Protože se tak jmenujete. Nezapírejte. Vaše slečna dcera je vám podobná až neuvěřitelně. Stejně oči, stejné klenutí čela ... Poznal jsem vás na první pohled. Musím říci, že jste velmi, velmi neopatrný. A protože já riskuji vlastní život, abych zachránil váš, přicházím vás zdvořile poprosit, abyste takhle nejednal.“

Šedovlasý muž tentokrát neřekl nic. Pozoroval Dicka se zvláštní směsicí nejistoty a zvědavosti. „Poprvé v životě mám ve hře rovnocenného soupeře. A poprvé si nejsem jist, že v této hře vyhraju. Jedno však vím zcela jistě: nepřipustím, aby slečna Floriana ...“ Rychle se opravil: „... abyste vy utrpěl nějakou újmu. Jakmile vás někdo pozná, všechno je ztraceno. V sázce jsou tři lidské životy!“

„Tři?“ opakoval pan Defrance. V tom okamžiku si uvědomil, že už nemůže nic skrývat. Povzdechl si a pokračoval: „Počítám jen dva: svůj a život své dcery.“

„A můj,“ odpověděl muž na židli tiše. „Kdyby se něco stalo ...“ Zarazil se. Chtěl říci „Florianě“, ale neřekl to. „Kdyby se stalo něco nenapravitelného,“ dodal tiše, „nedokázal bych to srovnat se svým svědomím.“

Šedovlasý Kanad'an si ho chvíli mlčky prohlížel. Ten cizinec mu začínal být sympatický. Vějířky kolem očí se mu nakrabilily do sotva znatelného úsměvu. Pak řekl pomalu:

„Dobrá, snad máte pravdu. Důvěřuji vám. Co mám dělat?“

„To je velmi prosté,“ přikývl pochvalně dlouhán v křesle. „Prostě zmizet. Ztratit se a neukazovat se tak dlouho, dokud nedostanu za mříže Larmetta a jeho kumpány. Mějte na paměti, že v této chvíli znamenáte pro svou dceru smrtelné nebezpečí.“

Kanad'an se zamyslel. Potom zdvihl oči a řekl:

„Pane Dicku Fanne, slibuji vám, že se k Florianě nepřiblížím, pokud to vy sám nedovolíte, ale kladu si jednu podmínku, bez které se odmítám podřídit jakémukoli rozhodnutí. Na té podmínce trvám.“

„Mluvte.“

„Jsem člověk, který musí jednat. Nedokázal bych někde trčet se založenýma rukama a čekat, jak všechno dopadne. Chci ji chránit.“

Dick Fann se na něho zadíval. Potom, spokojen s výsledkem svého zkoumání, pomalu vstal a beze slova podal Kanad'anovi ruku.

„Jsou věci, které člověk nedokáže odepřít. Mám ovšem také svou podmínku. Můj společník ... jak bych to řekl? Tedy – můj spolupracovník nemůže ani v nejmenším připomínat jistého Kanad'ana jménem Defrance. To jistě uznáte.“

„Od této chvíle takové jméno neznám,“ usmál se šedovlasý muž.

„Mohu tedy zařídit všechno, co považuji za nutné?“ Kanad'an kývl. Dick Fann vytáhl z náprsní kapsy svého převlečníku drobný plochý sáček. Otevřel jej a vylovil několik skládacích kelímků, štětečků a tub.

„Prosím, posaďte se.“

Za půl hodiny spatřil recepční Dicka Fanna, jak vystupuje z výtahu v doprovodu cizince s osmahlou tváří a s typickým mexickým knírkem pod nosem. Mexičan se vesele zazubil, když viděl ohromený výraz ve tváři muže za přijímacím pultem. Recepční se za oběma chvíli díval, a když zmizeli, rychle se sklonil, naslinil palec a začal usilovně hledat v seznamu hostů.

Před hotelem se oba muži rozloučili. Mexičan zamířil pružným krokem k zástupu diváků a anglický dlouhán se loudal k dopravní kanceláři. Bylo to žluté dřevěné stavení s modrými podélnými pruhy a jeho jediné poschodí ostře kontrastovalo s mrakodrapy v pozadí.

Dick přistoupil k přepážce s nápisem JÍZDENKY a opřel se lokty o dřevěné pažení. Úředník za přepážkou horlivě psal do obrovské knihy; měl bílou košili s vyhrnutými rukávy a černé gumové šle, za které si neustále popotahoval.

„Rád bych si zamluvil kabinu do Francie,“ řekl Dick vlídně.

Muž dopsal, spokojeně přehlédl své dílo a teprve potom se podíval na příchozího.

„Nic není snazšího. *Touraine* jede za týden. *Savoie* odjíždí už zítra. Ještě má několik míst volných.“

„Jenomže já zítra nemohu. Chtěl bych kabinu číslo šestnáct na *Touraine*. Dám si tam ještě dnes přenést zavazadla.“

Úředník zalistroval v obrovské knize, potom se napřímil a spokojeně si popotáhl šle na prsou.

„Tak to nepůjde,“ řekl s úsměvem. „Kabina číslo šestnáct je už zadána.“

Dick Fann sebou trhl.

„Zadána? Ale to není možné.“

Úředník se vlídně pousmál. „Všechno je možné, pane. Všechno na světě. Kdybyste jen věděl, co všechno je možné!“ Mávl rukou.

„To je škoda,“ řekl Dick Fann zklamaně. „Víte, já jsem tak trochu pověřivý a šestnáctka mi vždycky přinášela štěstí.“ Naklonil se přes přepážku a zeptal se důvěrně ztišeným hlasem:

„Snad bych mohl vědět, kdo mi to vyfoukl tu šestnáctku před nosem?“

Úředník se zatvářil důležitě.

„To není u nás zvykem, pane.“

„Vím, vím. Ale mohl bych se přece s tím cestujícím přátelsky dohodnout.“

Úředník chvíli uvažoval, potom pokrčil rameny.

„All right. Náš zákazník, náš pán. Tady je seznam.“

Prstem fialovým od inkoustu ukázal na řádek s číslem šestnáct a Dick Fann četl:

Pan Mohler. Příplatek 25% za použití po celou dobu kotvení v New Yorku. Jízdné i příplatek zaplacený.

Dick Fann se neubránil úsměvu nad dokonalostí Larmettova plánu. Tak proto zloději vystavili korundy působení radia! Skříňka neměla v New Yorku vůbec opustit svou skrýš. Mohler odveze drahocenný poklad zase zpátky do Francie a klidně vystoupí, jako by přivážel drahokamy z Ameriky. Ve Francii je clo za drahokamy směšně nízké. Vymysleli si to bez jediné chybičky,

Dick Fann úředníkovi zdvořile poděkoval a odešel. Za několik minut stál u okénka poštovního úřadu a odesílal telegram tohoto znění:

Mohler, kabina 16, Touraine. Očekávejte příjezd do Havru. Korundy pod podlahou kajuty. Provedení telegrafujte do San Franciska, restante, značka DF 303. Díky.

To bylo všechno.

Když vycházel z pošty, vesele si pohvizdoval. Jakmile bude polapen Mohler, poveze se i Larmette, to je jisté. Zbývá čtrnáct dní trpělivosti a Floriana bude z celé té spletné záležitosti venku.

Za nejbližším rohem se rozhlédl a obezřetně zmizel v průjezdu. Po několika minutách vyšel z vrat nikoli už řidič Frachay, ale světově proslulý detektiv Dick Fann a volným krokem odcházel k paláci autoklubu, kde se mělo konat toho večera slavnostní přivítání závodníků.

Smysl jeho počínání byl jasný. Dick Fann byl přesvědčen, že ho Larmette poznal: je tedy prospěšné ukázat se soupeři s odkrytým hledím. Ukolébat nepřitele do pocitu jistoty, to je odjakživa nejspolehlivější způsob, jak ho přivést na okraj zkázy. Trik je to starý, ale pořád účinný.

Když se usměvavý Dick Fann prodral zástupem před palácem autoklubu až ke kordonu policistů, zůstal na chvíli stát, jako by patřil k zevlounům, a dokonce navázal přátelskou rozmluvu s nejbližším policistou. Se zadostiučiněním zjistil, že ho už několik lidí poznalo. Zástupem se rychle šířila zpráva o příjezdu slavného anglického detektiva. Beze všech pochyb nebude ta zpráva chybět v žádném newyorském večerníku.

KAPITOLA ČTVRTÁ ČTYŘI ŠEDÉ PLÁŠTĚ

Nemusil ani čekat tak dlouho.

Když se Dick Fann blížil mramorovou chodbou paláce autoklubu k velkému sálu, kde se pořádala slavnostní večeře na počest závodníků, otevřely se vysoké skleněné dveře a ze sálu vyšli dva muži. Toho prvního, bledého elegána s horečnatě černýma očima, znal Dick Fann bezmála už tak dobře jako sám sebe: byl to pařížský klenotník a jeho protivník v maratónu kolem světa, pan Lar mette. Ten druhý měl postavu jako medvěd a pařížský klenotník vedle něho vypadal jako střízlík.

Larmette rozpřáhl doširoka náruč a spěchal k detektivovi:

„Buďte vítán, příteli! To je ale překvapení! Slyšel jsem už před několika minutami, že jste v New Yorku. Nemusím snad ani říkat, jakou mám radost, že vás zase vidím.“ Poté se obrátil k muži s medvědími rameny a věnoval mu zářivý úsměv.

„Tak co říkáte, pane Greggson? Nechtěl jste mi věřit, ale doufám, že k vlastním očím budete důvěřivější. Muž, který stojí před vámi, je nejslavnější detektiv našeho století, pan Dick Fann.“

Dick sebou trhl. Greggson? To jméno znal. Patřilo šéfovi newyorské kriminálky a jednomu z nejvýznamnějších newyorských inspektorů. Co znamená tohle nečekané divadlo, zrežírované tak obratně právě Larmettem?

Jako by odpovídal na jeho úvahy, Greggson zafuněl a podal Dickovi ruku, mohutnou jako lopata.

„Pan Larmette byl tak laskav ... Celý New York se už týden baví aférou, kterou mám právě na krku. Váš přítel,“ obrátil se při tom na Larmetta a přívětivě se zašklebil, „mě ujistil, že na jeho doporučení nám přispějete radou i svými bohatými zkušenostmi. Neříkám, že bych to neuvítal. O ostudu se vždycky rozdělím rád, a z téhle věci nic jiného nekouká.“

„Děkuji vám za důvěru,“ usmál se Dick vlídně. „Ale jak víte, jsem právě na cestě kolem světa.“

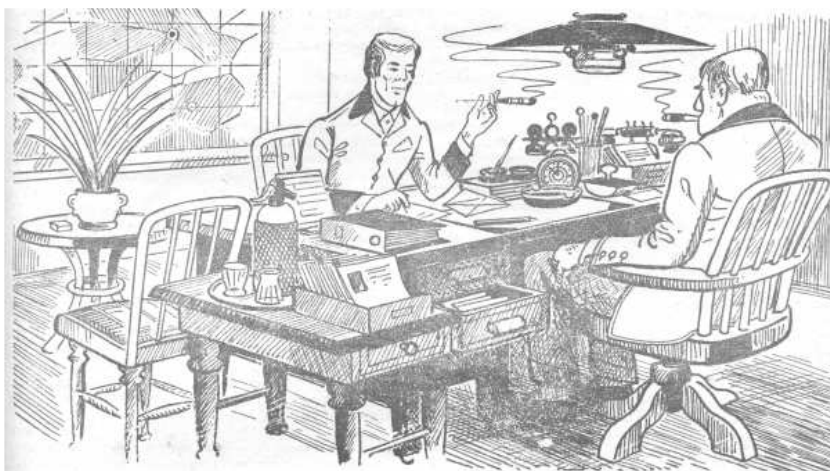
Inspektor vtáhl hlavu mezi ramena, jako by se chystal k zápasu. „Ano, vím. I když jste se přihlásil pod nepravým jménem. Jste zřejmě nerozvážný mladík, ale o to teď nejde. Váš přítel měl ohromný návrh: seženeme vám na cestu z New Yorku až do San Franciska prvotřídního šoféra. To není nevýhoda. Najdeme vám člověka, který zná dokonale americké silnice, a to není k zahození.“

„Je to naprosto ve shodě s pravidly závodu,“ vmísil se do rozhovoru Larmette. „Článek číslo osm výslovně povoluje, aby se po dobu závodu střídala celá posádka, případně i jeden náhradník.“

Tak mě tedy poznal, konstatoval v duchu Dick Fann. To je ale nadělení. Jak se teď z toho dostanu? Uvažoval bleskově dál. Greggsonův případ je zřejmě pěkná patálie, inspektor to ostatně sám otevřeně přiznal. Vozy pojedou do San Franciska dobré tři týdny. Kdyby chtěl dostihnout Florianu v San Francisku expresem, bude i tak potřebovat na celou tu Greggsonovu záležitost aspoň čtrnáct dní. To není moc. Ale odmítnout žádost vyslovenou takhle otevřeně – to dost dobře nejde. Na druhé straně bude Larmette vědět, že jeho soupeř uvízl v New Yorku, a bude se cítit bezpečný jako sám pánbůh. Když Greggsona odmítne, nikdo už inspektorovi nevymluví, že slavný Angličan má strach z neúspěchu. Ale ta šibeniční lhůta ...

„Jaký je to případ?“ zavrčel nezdvořile.

Greggson se maličko pousmál. „Ten nejhorší, jaký si vůbec dovedete představit. Vypadá to na práci blázna a to znamená, že v tom není jediná logická nit. Zkrátka galimatyáš od začátku až do konce. Navíc záležitost milionářů z Páté avenue.“

Podíval se na Dicka žalostným pohledem. Detektiv okamžitě pochopil: týká se to někoho, kdo má hodně dlouhé prsty. Tak dlouhé, že v případě neúspěchu bude mít Greggson pořádně těžkou hlavu. Povzdychl si.

„Dobrá, zkusím to ze solidarity k vám. Ale moc velký úspěch si od toho neslibuji. Když vy sám říkáte, že je to zamotaná záležitost ... Nezapomeňte, že já jsem tady cizinec a ve vašich problémech se moc nevyznám.“

Dick si okamžitě všiml, jak se Larmette při těch slovech rozzářil. Konečně, zkusí to. V té rozehrané partii mezi ním a Larmettem to může být nakonec dobrý tah na oklamání soupeře.

Uchopil svého amerického kolegu důvěrně pod paží a řekl:

„Nuže, pane inspektore, doprovod'te mě někam, kde bychom si mohli o celé věci nerušeně pohovořit. Nezapomeňte, že za tři neděle musím být v San Francisku.“

Greggson spokojeně zafuněl. Obrátil se ke klenotníkovi a přátelsky ho poplácal po zádech, div z Larmetta duši nevyrazil.

„Do smrti vám to nezapomenu, příteli. Jakkak vy to říkáte? Kuj železo, dokud ... a radši už pojďme, dole čeká vůz.“

Rozloučili se s Larmettem a důstojně zamířili k východu.

Za několik minut zastavil Greggsonův velký černý ford v Mulberry Street, před pochmurnou budovou policejní ústředny. Ve vrátnici inspektor jen mávl rukou. „Pro nikoho tu nejsem,“

zavrčel výhružně. „Jestli se někdo odváží strčit mi do pracovny jen hlavu, vyřídím si to s ním osobně. Jasně?“

Čtyři policisté, kteří měli právě službu, se na sebe chápavě podívali.

„Rozumíme, šéfe.“

Greggsonova pracovna byla v prvním patře. Dick se nenápadně přesvědčil, že dvojité čalouněné dveře dobře přiléhají, a usedl na rozvrzanou židli proti Greggsonovi.

„Tak spusťte, inspektore.“

„Jen vám říkám předem, že ta aféra vypadá na první pohled trochu bláznivě. To nemohl udělat člověk s jasným rozumem.“

„Jenom ne žádné závěry předem,“ přerušil ho Dick. „A ještě něco. Vidím na vašem stole obálky a papíry. Smím-li vás prosit, potřeboval bych si napsat dva velmi naléhavé vzkazy.“

„Samozřejmě, počkám.“

„To by byla zbytečná ztráta času,“ zavrtěl hlavou Dick Fann. „Můžete vyprávět, budu psát přitom.“ Inspektor zafuněl a protáhl obličej. „No dobrá. Ale já vážně můžu počkat.“ Dick jen mávl netrpělivě rukou.

„Poslouchám, inspektore. Toho mého psaní si nevšímejte.“

„Tak dobrá,“ začal inspektor poněkud váhavě. „Vy jistě víte, že naše elegantní, a hlavně bohaté dámy jsou celé pryč do pařížské módy. Osobně tomu nerozumím, protože mi pařížský vkus ve srovnání s americkým připadá trochu potřeštěný, ale ...“ Rozhodil bezmocně rukama.

„Dále,“ zamručel Dick, skloněný nad svým dopisem. „Poslouchám napjatě každé vaše slovo.“

Inspektor Greggson si odkašlal.

„Tedy, čtyři z našich krás, ostatně přítelkyně, kdysi zjistily, že mají stejné základní míry. Mám na mysli – jak bych to řekl – prostě prsa, pás, boky. Připadalo jim to nejdřív zábavné a později i výhodné. Kdykoli totiž jedna z nich jede do Paříže ...“

„Mohli byste mi uvést ty míry přesně?“ zeptal se Dick Fann a pokračoval v psaní.

Inspektor vytřeštil oči.

„Krejčovské míry? Myslíte, že z nich dokážete vypočítat pachatele?“

„Kdoví,“ řekl Dick Fann mnohoznačně. „Kriminalistika je věda, pane. A máme-li dojít k závěrům skutečně vědecky podloženým, musíme znát co největší počet faktů.“

Inspektor pokýval hlavou a zahloubal se do spisů na Stole.

„Tady to není,“ řekl zoufale.

„Dobrá,“ řekl Dick Fann přátelsky. „Buďte tak laskav a zjistěte mi to. Pokračujte, prosím.“

Inspektor chvíli lovil v paměti. „Tak tedy,“ vzpomněl si konečně, „kdykoli jedna z nich jede do Paříže, obleče se podle nejnovější módy a objednávku násobí čtyřmi. Rozumíte: čtvery šaty, čtvery pláště ... A tak dále. Dámy si ušetří útrapy dlouhé cesty. Šikovné, co?“

Dick přikývl. „Velmi dobře vymyšleno.“

„Dobře? Geniálně! Jenomže naneštěstí to není všechno.“

„Hned jsem si to myslel,“ připustil Dick, zalepil obě obálky a podal je přes stůl Greggsonovi. „Tohle jsou ty mé osobní dopisy. Byl byste tak laskav a poslal je pneumatickou poštou, aby je adresáti dostali co nejdřív?“

Inspektor něco zamručel, zběžně pohlédl na adresy a hodil dopisy do potrubní pošty. Potom se otočil zpátky k hostu. Židle pod ním při tom pohybu nebezpečně zasténala.

„To jsou moji přátelé,“ poznamenal Dick ochotně. „Señor Noscoso z Mexika a můj spolujezdec Jean Brot. A teď se vám mohu plně věnovat.“

Inspektor uvažoval, z kterého konce má začít.

„Pro začátek by snad bylo dobré,“ pomáhal mu Dick, „kdybyste mi řekl jména těch žen.“

„Ovšem, samozřejmě. Ta první je paní Mařily z Madison Square. Druhá je paní Dollesová a bydlí v přepychovém paláci na Páté avenue. Třetí,“ inspektor si ukazoval na prstech, „je vlastně její sousedka a jmenuje se Lodgersová. Čtvrtá a poslední je vdova a toho času užívá čerstvého vzduchu na svém panství ve Stonehillu. Jmenuje se Tolhamová.“

„Smím se zeptat, co se těm milým dámám přihodilo?“

Inspektor nadmul s důležitým výrazem obě tváře a narovnal se v ramenou. Při každém pohybu pod ním židle zaskřípala, jako by se měla v nejbližší vteřině rozpadnout.

„Paní Marily se před šesti dny vrátila z Paříže, samozřejmě se spoustou pařížských modelů pro sebe a pro své přítelkyně.“

Dick přikývl. „A dál?“

„Mimo jiné přivezla bednu se čtyřmi šedivými plášti. Odstín jarní mlha, paspule, prýmky a flitr á la paví hrdlo. To všechno podšité růžovým měňavým opalinem.“

Dick pohlédl na inspektora s pobaveným zájmem.

„Netušil jsem, že americká policie má tak rozsáhlé znalosti.“ Inspektor nespokojeně zafuněl.

„Nemyslete si, že se vyznám v téhle koketní hatmatilce. Ale studoval jsem spisy a opakuji vám slovo za slovem jako dobře vycvičený papoušek. Dal jsem si vysvětlit, co to všechno znamená, a přece z toho nejsem o nic moudřejší.“

„Pokračujte, prosím.“

„Paní Marily dala pláště nejdřív trochu vyžehlit. Jenomže její komorná s neuvěřitelnou lehkomyšlností odšpendlila jmenovky a pak zjistila, že neví, komu který plášť patří.“

„Řekl bych, že na tom ani tak moc nezáleželo. Dámy měly stejné míry.“

Inspektor se zachmuřil. „Jděte mi už do háje s těmi mírami!“ Židle pod ním zaúpěla.

„Nechtěl jsem se vás dotknout,“ řekl Dick Fann. „Neměl jsem tušení, že vás to tak rozčiluje. Přesto bych rád věděl ...“

„Tak tedy,“ přerušil ho inspektor, „paní Marily poslala pláště svým přítelkyním a už se zdálo, že bude pokoj. Jenomže nebyl. Za několik dní dostaly všechny čtyři ženy pozvánku na společenský večírek. Paní Lodgersová měla chřipku a omluvila se, vdova Tolhamová byla na svém venkovském sídle, a tak na večírek přišly jen dvě.“

Dick přikývl. „Paní Marily a paní Dollesová.“

„Správně. Předpokládalo se, že večírek bude jako obvykle i malou přehlídkou šperků, a proto jsme tam poslali své lidi, aby na to trochu dohlédli. Pro všechny případy. V šatně byli dva, Austin a Muller. Oba absolutně spolehliví. Přesto se našel šikovný blázen, který ty pařížské pláště s paspulkami a kanýry rozřezal žiletkou. Samozřejmě je to patálie, ale jak jsem řekl – dámy jsou naneštěstí velmi vlivné a udělaly z toho aféru.“

„To je všechno?“

Inspektor rozhodil nešťastně rukama. „Vám se to zdá málo?“

„Stačí to,“ připustil Dick Fann a pomalu vstal. Greggson vytřeštil oči. „Kam zas jdete?“ Angličan se protáhl.

„Zdá se, že je to už opravdu všechno. Budu vás prosit jen o adresy a osobní materiály těch dvou mužů z šatny. A samozřejmě o ty ... o ty míry. Jinak nemáte nejmenší podezření?“

Greggson zavrtěl hlavou. „Povídám, že to udělal blázen.“

„Uvidíme. Ale řeknu vám rovnou, že to moc slibně nevypadá.“

Inspektor vstal, naklonil se přes stůl pokaňkaný inkoustem a podal Angličanovi ruku.

„Samozřejmě máte při pátrání mou plnou podporu.“

„Jste neobyčejně laskav. Určitě ji budu potřebovat.“ Tím rozhovor skončil.

Když se Dick Fann vrátil do hotelu, bylo už něco po půlnoci.

Sotva otevřel dveře do svého pokoje, zadrnčel na stole telefon. Dick si povzdechl a unaveně zdvihl ebonitové Sluchátko.

„Prosím?“ zeptal se automaticky.

„Kde se touláte, k čertu!“ ozval se zuřivý hlas inspektora Greggsona. „Vyzváním tam už celou věčnost!“

„Přál jste si něco, pane inspektore?“ zeptal se Dick Fann zdvořile.

„Jestli jsem si něco přál! Samozřejmě! Tak tedy: devadesát osm – šedesát osm – devadesát pět!“

„Cože?“ zeptal se Dick Fann udiveně.

Avšak inspektor Greggson už zavěsil.

Hned časně ráno si zajel Dick za oběma policisty. Austin byl růžolící mladík s bezelstnými modrými očima. Bydlel u své staré matky a v sousedství měl nejlepší pověst. Muller byl rezatý a pihovatý a před dvěma měsíci se oženil. V sousedství o něm nikdo nic nevěděl, nebo se lidem nechtělo do řeči. Zato Mullerova domovnice se dala lákat na sklenici námořnického grogu a zaplavila Dicka takovou spoustou informací, že mu z nich šla hlava kolem. Domovnice neměla Mullera ráda. Zlobilo

ji, že říká své mladé ženě Blue Duck: „Prosím vás, copak slušný člověk říká své ženě modrá kachničko? Řekl vám tak někdy někdo, pane inspektore? Tak vidíte, mně taky ne.“

Dick Fann zaznamenal v tomto konstatování nepatrnou, sotva znatelnou stopu smutku. Jinak paní domu připouštěla, že se Muller o svou ženu stará s péčí až dojemnou. Novomanželka si nepřinesla do manželství jediný kousek výbavy, všechno obstaral a nakoupil – na půjčku, samozřejmě – manžel. A to není zdaleka všechno. Před několika dny jí koupil nádherný perlový náhrdelník – mladá paní s ním běhala po celém domě, jen aby jí všichni mohli závidět. Však ji také všechny sousedky pomluvily. „No řekněte, pane inspektore, koupil někdy někdo vám perlový náhrdelník?“

Dick připustil, že se mu to ještě nestalo.

„Tak vidíte.“ triumfovala domovnice, „copak to se dělá, kupovat vlastní ženě náhrdelník?“ Potom probrala podrobně Mullerovy příbuzenské vztahy, jeho školní prospěch od první třídy až do propouštěcího vysvědčení a vypočetla všechny rošťárny, kterých se ten nezdvořák dopustil od svých klukovských let. Celý zničující výčet vyústil zcela logicky v neúprosný závěr: „A pak se divte, že někdo takový říká své ženě modrá kachničko!“

Při čtvrtém grogu se Dick spěšně rozloučil.

Miss Marily byla hezká plavovláska, která Dickovi ochotně zopakovala celý příběh šedého pláště a ve své laskavosti šla tak daleko, že hostu dovolila, aby si doličný předmět podrobně prohlédl. Čin byl proveden žiletkou, což dokazoval čistý řez bez roztrpených nití. Kazisvět mohl obrubu pláště jednoduše rozpárat, ale takhle to bylo rychlejší. Zřejmě se necítil příliš bezpečný a měl jen málo času; možná několik vteřin. Rozříznuta byla celá spodní obruba pláště, včetně ozdobných prýmků. To všechno už bylo zaznamenáno ve vyšetřovacích spisech. Jednu zajímavou podrobnost však Dick přece jen objevil: mezi šedou látkou a podšívkou bylo tenké bílé hedvábí, jehož spodní část chyběla.

Když přijel Dick Fann k paní Dollesové, měla právě na návštěvě několik přítelkyň. Seděly v salónku, popíjely čaj a živě

se bavily. Dick Fann vkročil do světla mohutného křišťálového lustru a rychle se rozhlédl. Potom přistoupil k snědé brunetě, zlehka se uklonil a řekl s úsměvem:

„Paní Dollesová, pokud se nemýlím. Jmenuji se Dick Fann.“

Bruneta si přikryla hřbetem ruky ústa, aby potlačila výkřik úžasu, a zeptala se ohromeně:

„Ale jak jste mě poznal? Nikdy jsem vás neviděla! Jste snad kouzelník?“

„Nikoliv,“ odpověděl Dick zdvořile. „Nejsem kouzelník, ale spolupracovník inspektora Greggsona.“ Znovu se rozhlédl a přistoupil k ženě, která seděla opodál a míchala stříbrnou lžičkou voňavý čaj v šálku jen o málo větším než náprstek.

„A zdá se, že mám skutečné štěstí,“ řekl dvorně. „Vždyť se tady setkávám i s paní Lodgersovou!“

„Zázrak!“ vykřikla paní Dollesová. „To přece není možné!“

„Žádný zázrak,“ řekl skromně Dick Fann. „Je to docela prosté: devadesát osm – šedesát osm – devadesát pět.“

Paní Dollesová zavrtěla hlavou. „Nerozumím vám. Nerozumím vám ani za mák. To je číslo telefonu?“

Paní Lodgersová se náhle dala do smíchu a smála se, až jí tekly slzy. „Ale to jsou přece naše míry, má drahá!“

Paní Dollesová se mírně začervenala a Dick Fann se zdvořile usmál. Ženy ho obklopily, smály se, mluvily jedna přes druhou.

Za několik okamžiků měl Dick v ruce druhý plášť. Tentokrát neobjevil nic nového, ale nic nového ani neočekával. Spodní obruba byla rozříznuta stejným řezem jako plášť paní Marily, a také tady chyběl pruh hedvábné, vložky mezi látkou a podšívkou.

Zdvihl hlavu. Několik párů očí na něm viselo s nevyslovenou němou otázkou.

Pokrčil rameny. „Nic nového – a přece něco. Že totiž oba pláště zničila jedna osoba. Řez byl způsoben stejným předmětem a stejnou rukou.“ Obrátil se k paní Lodgersové:

„Váš plášť je zatím v pořádku?“

Paní Lodgersová dopila čaj a vstala. „Ano. Neměla jsem ho ještě na sobě, je uložen v krabici v tom stavu, v jakém jsem ho dostala. Dnes ráno jsem ho dokonce zamkla ve své ložnici.“

Dick přikývl a řekl zdvořile, ale neústupně:

„Rád bych se na něj podíval.“

„Také jsem si to myslela. Vyjdu vám samozřejmě ve všem vstříc. Zdá se mi, že celá záležitost je vážnější, než se na první pohled zdá. Můžeme jet hned, jestli chcete.“

Ženy ji chvíli přemlouvaly, ale paní Lodgersová byla neoblomná. Dick se zdvořile rozloučil a za několik okamžiků sestupoval se svou novou známou po červeném koberci do haly.

Paní Lodgersová bydlela ve svém rozlehlém paláci téměř neustále sama; její muž trávil většinu roku na obchodních cestách, a tak jedinou živou bytostí, která sdílela její samotu, byla komorná Edita.

Paní Lodgersová odemkla a rozsvítila. Dick se rozhlédl. Hala byla zařízena s vybraným vkusem, který prozrazoval ženskou ruku: drobnosti na nábytku, kombinace barev, splývavé závěsy vážných a poněkud smutných barev.

„Dovolte, abych vám řekl, že máte skutečně báječný vkus,“ poznamenal Dick, když pomohl své hostitelce z kabátu.

Vesele se zasmála. „To je vidět, že jste ze Starého světa. Umíte říkat galantní a milé věci.“

„V Americe se neříkají galantní a milé věci?“

„Tak to nemyslím. Někdy se mi zdá, že na druhé straně Atlantského oceánu jsou k sobě lidé nějak milejší než tady, ohleduplnější. U nás to mnozí považují za ztrátu času.“

„Řekl bych, že nepocházíte ze Spojených států.“

Paní Lodgersová si povzdechla. „Narodila jsem se tady. Ale moji rodiče byli přistěhovalci. Přijeli do Ameriky s jedním proutěným kufrem, a ten byl ještě napůl prázdný.“

Pomalou vystupovali po mramorovém schodišti s ozdobným štukovaným zábradlím; Dick Fann obdivoval nádhernou mozaiku v průčelí haly.

„Kdepak je Edita?“ poznamenala neklidně paní domu. „Vždycky mi běží naproti, jakmile zaslechne můj vůz.“

V domě bylo ticho.

„Asi usnula,“ poznamenala paní Lodgersová omluvně. „Jinak by tady už jistě byla. Přece jenom jsme se trochu zdrželi.“

„Je u vás dlouho?“ zeptal se Dick a prohlížel si pozorně mozaiku. Byl to výjev ze starořecké hostiny.

Paní Lodgersová mávla rukou. „Edita? Už léta. Je to milé a spolehlivé děvče. Chudák, je na všechno sama a žije tu se mnou jako poustevnice.“

Prošli několika pokoji, jejichž dveře se za nimi s tichým klapnutím samočinně zavřely, a vkročili do malé knihovny. Paní Lodgersová už stěží přemáhala neklid.

„To se ještě nikdy nestalo ... Odpusťte, ale nedovedu si to vysvětlit, Edita je vždycky tak pozorná a obětavá ... Prosím, posaďte se, půjdu se podívat.“

Dick se zabořil do křesla z červeného plyše a očima bloudil po hřbetech knih. Paní Lodgersová otevřela další dveře, prošla pokojem a Dick slyšel, jak stiskla kliku.

Ozval se výkřik a vzápětí tlumený pád těla na podlahu.

Dick vyskočil a vrhl se kupředu. Pokoj, v kterém se ocitl, byl ozářen tlumeným světlem nástěnné lampy ve tvaru tulipánu. Na sekretáři pod lampičkou se na Dicka výsměšně usmívala bronzová socha amorka. V pozadí pokoje u pootevřených dveří ležela na vyleštěných parketách paní Lodgersová.

Dick ji překročil, vytrhl z kapsy pistoli a prudce rozrazil dveře.

Na zeleném koberci ležela uprostřed kalužiny krve komorná Edita.

Ve zlomku vteřiny zaznamenal Dick několik věcí současně: ke zločinu došlo před velmi krátkou dobou, což dokazovala krev ještě nesražená. Okno v protější stěně bylo dokořán, právě tak jako šatník. Na nízkém stolku z vykládaného dřeva byl pohozen šedivý plášť.

Dick se vyklonil z okna. Téměř na dosah ruky se táhla zeď protějšího domu: tudy se vetřelec dostal do vily. Bezpochyby otevřel šatník, Edita zaslechla hluk nebo nějaký podezřelý zvuk, přiběhla ...

Sklonil se nad ní. Byla mrtva, hrdlo měla proříznuté ošklivou ranou. Nevzdala se však bez zápasu: v křečovitě sevřených prstech pravé ruky svírala drobounký útržek bílého hedvábí. Dick uchopil ruku ještě teplou a vyprostil látku. Byl to proužek asi dvacet centimetrů dlouhý; trh nutí, kterým se ho komorná zmocnila, bylo bezpochyby zoufale prudké, protože na konci proužku lpěl i nepatrný kousek šedivé látky.

Dick si zevrubně prohlédl plášť. Řez byl proveden stejným způsobem jako v prvních dvou případech. Opatrně prohlížel plášť šikmo proti světlu, zkoumal centimetr za centimetrem. Náhle zbystřil pozornost a pochmurně se usmál. Na rameni pláště blízko límce se leskl drobounký vlas. Lehce ho sejmul a položil na bílý kapesník; vlas měl barvu tepané mědi. Dick si začal zlehounka pohvizdovat, zastrčil kapesník s cenným nálezem do náprsní kapsy a vrátil se k útržku hedvábí. Proč je pro někoho ten proužek látky tak cenný, že dokáže přinutit člověka i k vraždě? Uvažoval. Proužek jistě sám o sobě neznamena nic. Ale může ... může na něm být zpráva. Někdo mohl tímto způsobem poslat z Paříže do Spojených států nesmírně důležité sdělení ... A zpráva mohla být jen na jednom plášti. Komorná paní Marily však spletla jmenovky, a zločinec proto musí zkoumat plášť za pláštěm, dokud nenajde ten pravý. Sklonil oči k proužku hedvábí, ale nic neobjevil. Zpráva může být ovšem napsána neviditelným inkoustem, který se objeví teprve vlivem tepla.

Překročil ležící tělo a přistoupil ke krbu, v němž dohořivaly poslední zbytky dřeva. Na okamžik podržel proužek nad skomírajícím plamínkem, ale látka zůstala bílá. Nic se neobjevilo.

Zamyslel se. Závěr byl jednoznačný: hledaný dokument je ve čtvrtém plášti.

Rychle hodil ten kousek hedvábí do krbu, chvíli se díval, jak se kroutí v plamenech, a když se lehounký popel rozpadl v prášek, obrátil se ke dveřím sousedního pokoje.

Letmým pohledem prohlédl řadu lahvíček na nočním stolku; vybral si tu nejmenší s nápisem Eau de Cologne. Potom se sklonil k ležící ženě a jemně jí navlhl čelo.

Paní Lodgersová za několik minut hluboce vydechla, zachvěla se a otevřela oči. Poznala Dicka a rázem se vzpamatovala.

„Musíme zavolat policii,“ zašeptala a namáhavě se pozdvihla na loktech.

„Hned, prosím. Ale nejdřív s vámi musím o něčem důležitém mluvit.“

„Edita?“

„Edita je mrtva. Musím vás požádat, abyste napsala dopis.“

Podívala se na něj nechápavě. „Dopis? Proč dopis?“

„Hned vám všechno vysvětlím. Pojdte, prosím, vedle do knihovny.“

Paní Lodgersová s rukou na čele se pomalu dopotácela k psacímu stolku a těžce se posadila.

„Víte už, kdo to udělal?“ zeptala se chraptivě.

„Nevím. Ale vím, kde ho najdu. Budete-li ovšem tak laskavá a napíšete ten dopis.“

Ztěžka si vydechla, potom uchopila drobné zlaté pero a sklonila hlavu nad listem papíru.

„Budete mi diktovat?“

„Děkuji vám. Věřte mi, prosím, že teď je každá minuta drahá.“

Paní Lodgersová mlčela. Dick Fann se uvelebil v plyšovém křesle, natáhl nohy a se zavřenýma očima začal diktovat:

Milá přítelkyně!

Stalo se neštěstí, moje komorná Edita byla zavražděna. Všechno způsobil můj šedivý plášť. Před velikostí tohoto neštěstí samozřejmě ustupuje do pozadí několik drobných nepříjemností, které mi tím vznikly. Jistě dovedeš pochopit, jak jsem rozrušená. Bojím se v celé vile sama, a tak jsem se rozhodla, že si okamžitě opatřím novou komornou. Získat dobrou komornou však není dnes snadné, jak jistě víš. Přesto jsem objevila jednu, která by mi vyhovovala, ale děvče je z těch událostí tak vyplašené, že nechce nastoupit, dokud se nevypátrá vrah. Dovolávám se proto tvého dávného přátelství a prosím Tě, abys mi do té doby – bude to jistě jen několik dní – půjčila výměnou za mou novou komornou

svou věrnou Meredith. Žádné nebezpečí jí u mne už nehrozí. Kromě toho by se ta nová ledacos u Tebe mohla naučit – věř mi, že sama teď nemám sílu jí cokoli vysvětlovat.

Nikdy Ti tu službu nezapomenu.

Tvoje

Helena Lodgersová

P. S. Ta nová se jmenuje Mathiesel Luttonová. Posílám ji ihned.

„Napište, prosím,“ pokračoval Dick po malé chvíli, „zítřejší datum. Podívám se ještě do jízdního řádu. Adresu už jistě znáte: Paní Tolhamová, Stonehill-Castle. Je to tak přesně?“

Paní Lodgersová přikývla. Dopsala adresu, zalepila obálku a podala ji Dickovi.

„Musím se vám přiznat,“ řekla slabým a unaveným hlasem“ že nerozumím vůbec ničemu, ale také se na nic neptám. Mám jen prosbu: můžete mi ručit za tu – jak se jmenuje? Mathiesel? Byla bych nerada, kdyby způsobila mé přítelkyni nějaké nepříjemnosti. Ručíte mi, že je to naprosto spolehlivá osoba?“

Dick přikývl. „Chápu. Ujišťuji vás, že je spolehlivá jako já sám. Ale pochopte, prosím, i vy mne: abych dopadl vraha, musím tam mít někoho, komu mohu naprosto důvěřovat.“

Paní Lodgersová se zachvěla. „Vy tedy myslíte, že..., Že ta osoba vnikne i k paní Tolhamové?“

„O tom jsem přesvědčen. Abych dokázal, že k vám mám plnou důvěru, prozradím vám i důvody svého přesvědčení. Vrah tam přijde, protože potřebuje vědět, co je napsáno na bílém hedvábí čtvrtého pláště.“

Užasle na něj pohlédla. „Ale jak to víte?“

„Přesvědčím vás prostou úvahou. Kdyby vrah našel to, co hledá, v plášti miss Marily nebo miss Dollesové, nevloupal by se k vám a vaše komorná nemusela zemřít.“

„Připouštím ... Ale co dokazuje, že se mu to nepodařilo právě dnes?“

„Ten důkaz existuje. Je to kousek látky, kterou Edita držela v prstech. Vrah se ho chtěl zmocnit, ale potom jsme přišli my a zločinec musil uprchnout.“

„Edita s ním tedy zápasila?“

Přikývl. „Ano. A byl to jistě tvrdý zápas, když ten muž použil takových prostředků.“

„Edita byla hodné děvče,“ řekla pomalu paní Lodgersová.

„Ano. To jistě,“ přikývl Dick Fann a vstal.

„A teď,“ řekl s povzdechem, „musíme zavolat policii.“

Čtyři kilometry od přímořského a lázeňského městečka New Havenu je rozsáhlé panství Stonehill. Přibližně uprostřed Stonehillu se tyčí na kamenitém pahorku pochmurná budova, podle které dostalo panství jméno. Na první pohled vypadá jako pevnůstka, a skutečně jako pevnůstka vznikla. Postavil ji v roce 1740 sir Ellysus Randolph, vystěhovalec z anglického hrabství Yorkshiru.

Tehdy byly v plném proudu boje mezi osadníky a Indiány. „Bílí mužové“ postupovali na západ a Indiáni se bránili všemi prostředky. Přepadali dvorce, útočili na osamělé domy i sruby, odváděli do zajetí muže, ženy i děti.

Od té doby se mnoho změnilo. Indiáni dávno zmizeli v rezervacích a pevnůstka na kamenitém pahorku několikrát vystřídala pána. Noví majitelé zasypali příkopy a nahradili padací most dlážděnou silnicí. Okraje valů už bylo možno rozeznat jen podle aleje jabloní, jejichž větve sahaly až do oken.

Tady trávil dny odpočinku paní Tolhamová, vdova po králi amerických železnic.

Jak si zajisté vzpomínáme, měla stejné míry jako její newyorské přítelkyně, ale budiž dovoleno podotknout, že v tom, co dodávalo paní Marily, paní Dollesové a paní Lodgersové půvab a kouzlo, vyhlížela vládkyně stonehillského panství jako zjevení ze zlého snu. A její povaha úplně odpovídala zevnějšku: hlavním rysem paní Tolhamové byla totiž bezmezná tvrdohlavost. V bývalé pevnůstce vládla stejně tvrdě jako její dávní předchůdci v dobách, kdy se kolem hemžili Indiáni. Naproti tomu měla paní Tolhamová některé vlastnosti, jež činily

život na panství přece jen přijatelný. V hale Stonehillu visela Pravidla odpočinku, obsahující mimo jiné tyto články:

– *Všechn personál se musí odebrat do svých ložnic, nejdéle do deváté hodiny večerní. Po této uzavírací hodině musí být v celé budově naprostý klid.*

– *Ráno se nevstává před půl devátou.*

Služebnictvo musí nosit pletené trepky, aby se vyvarovalo jakéhokoliv hluku.

Každé porušení tohoto řádu se trestá okamžitým propuštěním.

A je třeba hned říci, že služebnictvo dodržovalo tato ustanovení ochotně a do posledního písmene, což zajisté neznamená, že po straně nereptalo proti bláznivým zásadám i vrtkavosti nálad své nejvyšší velitelky.

Toho dne vstoupila komorná Meredith do ložnice své paní jako vždy krátce po desáté hodině. Podle stonehillských měřítek znamenala tato chvíle časně jitro.

Vdova Tolhamová seděla u pojízdného stolku, popíjela zdravotní čokoládu s masovým výtažkem a právě se pustila do dietních sucharů, tlustě namazaných máslem.

Meredith se posadila na své obvyklé místo a rozložila si na kolenou místní noviny, aby své paní přečetla nejnovější zprávy.

„Spust'te,“ kývla hlavou vdova Tolhamová a lítostivě pohlédla na vůčihledě se zmenšující hromádku sucharů. Meredith začala číst.

To byl nejtěžší úkol dne. Stonehillská paní ji každou chvíli přerušovala:

„To přeskočte ... Politika mě nezajímá ... Sport je pro blázny a potřebšence ... Černá kronika mě nudí – co je mi po tom, že někoho přejela tramvaj?“

Meredith pojednou přestala číst a vykřikla. Paní Tolhamová se zakuckala.

„Zbláznila jste se?“ rozzlobila se na svou komornou. „Nevíte, že tady je dům odpočinku? Co kdybych z vás dostala nervový záchvat?“

„Ale paní,“ pokoušela se vysvětlit své počínání Meredith, avšak vdova Tolhamová ji nepustila ke slovu.

„Ještě mi budete odmlouvat! Nevím, co mi brání, abych vás nevyhnala. Víte přece dobře, že se nesmím rozčilovat!“

Meredith, odsouzená k mlčení, si pomáhala aspoň posuňky, ale její paní se rozohňovala čím dál tím víc. V krajním zoufalství jí komorná přistrčila před oči stránku novin s palcovým titulkem.

Vdova Tolhamová vykřikla, pak si přitiskla obě dlaně ke spánkům a polohlasně četla:

JEŠTĚ ŠEDÉ PLÁŠTĚ – TRAGICKÁ UDÁLOST Strihač pláští prozrazuje svou přítomnost!

„To přestávají všechny žerty,“ prohlásila stonehillská paní a rázně přikázala Meredith, aby jí pomalu a zřetelně přečetla celý článek.

Komorná poslechla. Už dávno dočetla, ale její paní seděla tiše, s očima upřenýma do prázdna. Zdálo se, že o něčem uvažuje. Potom se jí tvář rozjasnila; utřela si bradu od zbytků čokolády a řekla:

„Poslouchejte, Meredith, co vám povím. Teď hned se vypravíte do New Jersey a půjdete do redakce *Swart Revue*, kde podáte zprávu, že jsem poděšena událostmi kolem šedých plášťů a že jsem se rozhodla ten módní výstřelek darovat.“

Meredith vstala a odložila noviny.

„Počkejte,“ vykřikla paní Tolhamová. „Nebudte přece tak zbrklá. Ještě jsem nedomluvila. Ať tam redaktor napíše, že za těchto okolností jsem se rozhodla věnovat plášť své věrné komorné Meredith za oddané a dlouholeté služby.“

Komorná zesinala. „Mně, paní?“

„Ano, vám. Zločinec si to přečte a já budu mimo nebezpečí, to je přece prosté. Nemůžete to pochopit?“ rozzlobila se na děvče, které před ní stálo jako solný sloup.

„Promiňte, paní,“ řekla Meredith tiše, „ale dar tak drahocenný nemohu přijmout.“

Paní Tolhamová sepjala ruce. „A tomu se říká za našich časů oddanost služebnictva!“ Z očí jí sršely blesky. „Odjedete během deseti minut. Námitky se nepřipouštějí. Ještě je na dnešek něco nového?“

„Ano, paní,“ hlesla komorná. „Dole vás čeká nějaká slečna. Říká, že ji posílá paní Lodgersová.“

„Proboha,“ vykřikla paní Tolhamová, „a to mi říkáte teprve teď? Okamžitě ji přiveďte!“

Komorná zmizela jako vítr. Za chvíli se objevila znovu, tentokrát s mladou, černě oblečenou ženou. Příchozí měla dlouhé černé vlasy a ofinu načesanou téměř do očí. Beze, slova podala paní Tolhamové zalepenou obálku; ta ji roztrhla a zběžně přelétla očima obsah listu. Potom zdvihla hlavu.

„Je vám znám, milé dítě, obsah tohoto dopisu?“ zeptala se vlídně.

„Ano,“ řekla dívka sametovým altem. „Paní Lodgersová byla velmi spokojena s mým doporučením a byla by ráda, kdybych u ní nastoupila službu, jakmile se celá ta ošklivá věc vyšetří.“

„Ale proč u ní nenastoupíte hned? Je to přece dobré místo!“

„Paní to jistě ví lip než já.“

„Jen odpovězte,“ řekla vdova Tolhamová netrpělivě. „Ráda bych to slyšela od vás.“

Mladá žena pokrčila rameny. „Když paní poroučí.., To je tak: Prolitá krev přináší neštěstí, dokud nad ní slunce desetkrát nevyjde.“

Vdova se drsně zasmála.

„Tak vy jste pověřčivá, slečno ...“ Nahlédla do dopisu. „Slečno Luttonová. Budu vám říkat Mathiesel.“

Mathiesel zavrtěla energicky hlavou. „To není pověřčivost, paní. Já pocházím z Anglie. U nás se píše i v čítankách, že královna Marie Stuartovna a král Karel První zahynuli násilnou smrtí jen proto, že nevěřili pravidlu deseti dnů. Když to platí pro královnu, tím spíš to platí pro obyčejnou komornou.“

„Tak tedy nejen pověřčivá,“ pokyvovala paní Tolhamová hlavou, „ale i bláznivá. To je mi nadělení.“

„Můžu být pověřčivá i bláznivá,“ namítla Mathiesel tvrdohlavě, „ale to ještě neznamená, že jsem strašpytel. Na panství pana Harolda Burnese u nás v Anglii jsem vlastnoručně dopadla tři pytláky.“

„Vy?“ zvolala vdova s náhlým zájmem.

„Ano, já. S pistolí v ruce je na tom slabá žena stejně jako nejsilnější muž.“ Mathiesel sáhla obratným pohybem do rukávu

a namířila na paní Tolhamovou malou lesklou pistoli. Vdova vyjekla a zakryla si tváře oběma rukama.

„Schovejte to! Okamžitě to schovejte!“

Mathiesel poslušně schovala pistoli zpátky do rukávu a paní Tolhamová na ni pohlédla vlídněji. Usmála se.

„Něco vám řeknu, mé dítě. Co byste tomu říkala, kdybych vám věnovala za vaši statečnost krásný šedivý plášť?“

„Byla bych za takový dar vděčná. Ale nevím, jak si ho zasloužím.“

„S tím si nedělejte starosti,“ mávla paní Tolhamová velkoryse rukou. „Přijímám vás tedy do služeb, samozřejmě jen s ohledem ke své přítelkyni. Dám vám upravit pokoj v druhém křídle zámku. Je to sice hodně daleko od mých komnat, ale vy jste statečná žena a já bych byla nerada, kdyby sem ten blázen přišel a spletl si dveře.“

Mathiesel využila situace a pohotově navrhl:

„To tedy znamená, že slečna Meredith může odjet okamžitě. Moc bych se za to přimlouvala, aby moje paní dlouho nečekala.“

„Slyšela jste?“ obrátila se paní Tolhamová na svou komornou. „Odevzdejte okamžitě ten šedý plášť a ubytujte Mathieselu v zeleném pokoji. A nezapomeňte se zastavit v redakci *Swart Revue*.“

Blahovolným mávnutím ruky obě komorné propustila. Dívky rychle zmizely.

Mathiesel se nastěhovala do zeleného pokoje a pomalu se začínala seznamovat s pravidly života v stonehillské pevnůstce. Dny zvolna mýjely.

Osmého dne předčítala Mathiesel své paní jako obvykle noviny. Na první straně byla vzrušující reportáž z newyorského startu automobilového závodu kolem světa, ale Mathiesel se dostala stěží k úvodnímu odstavci. Paní Tolhamová ji rychle přerušila:

„Sport mě nezajímá, má milá. Kdo si chce zlomit vaz, ať si ho zlomí. Když se objevil před léty na silnici před Stonehillem první automobil, můj manžel dal vyvěsit do aleje oznámení, že po každém bláznivém automobilistovi bude střílet. A taky to udělal. Co je tam dál?“

Mathiesel bloudila očima po titulcích a náhle se zarazila. „Je tady zase jedna vražda.“

Vdova si nalila z konvice novou dávku čokolády s masovým výtažkem. „Dobrá, proč ne. To podporuje trávení.“

„Včera ráno,“ četla Mathiesel, „bylo nalezeno v novostavbě u parku Saint Mary ve čtvrti Bronxu tělo mladého policisty Mullera. Nešťastník, který se teprve nedávno oženil, utrpěl ránu nožem do zad a svému zranění na místě podlehl. Zdá se, že jde o chladnokrevně připravenou vraždu, čemuž nasvědčuje útržek lístku nalezený v kapse zavražděného. Na tomto lístku bylo napsáno tužkou: *JEDENÁCT HODIN, SCHŮZKA ČÍSLO 3*. Je pravděpodobné, že pachatel pozval policistu na schůzku a ze zálohy ho probodl. Policejní lékař totiž odhadl datum úmrtí právě na tuto hodinu.“

„Nemohla byste mi přinést ještě několik sucharů?“ přerušila ji paní Tolhamová. „To je zvláštní, jak na zdravém venkovském vzduchu člověku svědčí. V New Yorku jsem jich snědla vždycky sotva polovinu.“

Mathiesel beze slova vstala a odběhla pro další suchary.

Paní Tolhamová zatím uchopila noviny, přečetla si znovu zprávu o nešťastném policistovi a zavrtěla hlavou: „To je ale svět, Změnilo se vůbec něco od časů Indiánů?“ Chvíli přemýšlela, potom si blaženě povzdechla. „Co se dá dělat. Každý nemůže žít v pevnosti jako já.“ Spokojeně se protáhla.

Ten den připadal nové komorné nekonečný. Paní Tolhamová si vymýšlela nové a nové požadavky a služebnictvo se nezastavilo ani na okamžik.

Konečně nadešla hodina klidu. Světla v domě na pahorku zhasla.

Několik minut po deváté se objevila v parku za domem temná postava. Na zádech měla podivný plátěný pytel a opatrně se plížila k okraji parku. Když se dostala na volné prostranství, rychle seběhla k silnici do New Havenu. Byla to Mathiesel.

Spěšně usedla do mechu, otevřela plátěný pytel a vysypala z něho součásti skládacího bicyklu. Byl to typ, jakého se běžně užívá u rychlých jednotek americké armády. Obratně jej složila, upevnila prázdný pytel na řídítka a rozjela se k městu.

Čtyři kilometry neznamenají pro dobrého cyklistu téměř nic. Mathiesel zastavila před poštovním úřadem, probudila přednostu a odevzdala mu text telegramu a zalepenou obálku.

Telegram byl nadobyčej dlouhý. Zněl:

ŘEDITELI DENÍKU HERALD, NEW YORK SENZAČNÍ NOVINKA – MISS MATHIESEL ZE STONEHILLU, MAJITELKA ČTVRTÉHO A POSLEDNÍHO PLÁŠTĚ, HODLÁ UNIKNOUT NEBEZPEČÍ SPOJENÉMU S TÍMTO ZÁHADNÝM ODĚVEM – POZÍTRÍ OPUSTÍ NAŠE MĚSTO A ODJEDE NEZNÁMO KAM – PRAVDĚPODOBNĚ CHCE V DOBĚ CO NEJKRATŠÍ DOSTIHNOUT NĚKTERÝ PŘÍSTAV A PŘEPLAVIT SE DO EVROPY – K TAKOVÉMU ZOUFALÉMU KROKU NUTÍ NESCHOPNÁ POLICIE SVOBODNOU OBČANKU SPOJENÝCH STÁTŮ – VÁŠ DOPISOVATEL MAT

Dopis adresovaný paní Lodgersové byl mnohem stručnější:

Paní, rače mi ihned po obdržení tohoto listu přikázat telegraficky, abych se okamžitě vrátila do New Yorku. Vaše Mathiesel.

Když splnila, co si předsevzala, nasedla dívka znovu na bicykl a rychlým tempem se vrátila na Stonehill.

Dva dny po této noční události přiběhla za Mathieselou udýchaná pokojská. Má prý přijít okamžitě k paní Tolhamové.

Mathiesel nechala žehlení, odstavila žehličku z plotny a rozběhla se do přijímacího salónku, kde v tuto hodinu obvykle paní domu sedávala.

Tentokrát nebyla sama. V křesle po její pravici seděl vysoký, hranatý muž. Paní Tolhamová držela v ruce telegram.

„To je pan doktor Meulen,“ oznámila komorné, když se objevila ve dveřích. „Přítel rodiny a vysoce postavená osobnost.“ Muž v křesle neříkal nic a zvědavě si prohlížel novou komornou. Ta se zlehka uklonila.

„Tak vy mě opouštíte,“ povzdychla si paní domu a zamávala telegramem. „Jste nevděčnice nevděčná. Právě v době, kdy možná ten blázen ...“

„Psala paní Lodgersová?“ zeptala se Mathiesel dychtivě.

Paní Tolhamová nevzala její otázku na vědomí. „Naštěstí nezůstanu tak docela sama,“ řekla koketně. „Drahý pan Meulen se dozvěděl, v jakém stavu obležení tady žijeme, a přispěchal, aby nabídl ubohé vystrašené vdově svou ochranu.“

„A nejen vám, vážená paní,“ dodal muž po jejím boku vlídně. „Přijel jsem, abych skoncoval s tím strašákem jednou provždy. Někdo tomu přece musí udělat rázný konec.“

„Konec?“ zeptala se paní Tolhamová nechápavě.

„Ovšem. Vezmu plášť k sobě. Na osamělou ženu nebo na mladou dívku se zločinec lehko odváží. Zaútočit na muže už nebude tak snadné.“

„Já vám nerozumím, drahý doktore,“ stále ještě nechápala paní Tolhamová. Mathiesel mlčela a vyčkávala.

Muž slavnostně vstal. „Ve dne zločinec určitě nepřijde. Á na noc si vezmu plášť k sobě do pokoje. Odjedu zítra v poledne, ale ještě před odjezdem plášť spálím a po příjezdu do New Yorku to okamžitě oznámím všem redakcím.“

Paní Tolhamová sepjala ruce. „Jste šlechetný člověk, doktore. Že jsem na něco takového nepřišla sama! Mohli jsme mít už dávno klid.“ Zahrnula hosta přívaem roztomilosti a díků. Potom se obrátila ke komorné.

„Zavedete pana doktora do červeného pokoje. Je vzdálený bezmála jako váš a dobře se zavírá.“

Mathiesel zdvihla kožený kufřík, položený u stolu, a obrátila se ke dveřím. Muž se usmál.

„Dovolíte? Ponesu si kufřík sám. Nejsem zvyklý, aby mi ženy nosily zavazadla.“

„Však by jí nebylo,“ řekla paní Tolhamová. „Nesmíte mi kazit služebnictvo, drahý příteli.“

Po celou tu dobu, co šli spolu chodbami, neřekl cizinec jediné slovo. Mathiesel odemkla červený pokoj, přesvědčila se pohledem, že je všechno v pořádku, a obrátila se k odchodu. Náhle zaváhala a rozpačitě se zastavila u dveří.

„Měla bych k vám jednu malou prosbu, pane doktore,“ řekla nejistě.

Muž se blahovolně usmál. „Je splněna předem.“

„Víte, ráda bych poslala paní Lodgersové telegram, kdy přijedu, ale ten můj škrabopis nemůže nikdy přednosta na poště přečíst. Posledně se strašně zlobil a vůbec mi to nechtěl vzít. Já vím, že je to dost troufalá prosba, ale snad ...“ Zvedla k němu prosebně oči.

Doktor Meulen se rozesmál. „A já myslel, kdovíco to nebude! Ale tak hezkému děvčeti splním všechno na světě.“ Usmál se na šťastnou komornou a vytáhl z kapsy šroubovací tužku.

„Nuže? Co vám tedy vidím na očích?“

„Je to jen pár slov,“ řekla plaše Mathiesel. „Kdybyste byl tak hodný: Pojedu vlakem v jedenáct třicet, přijedu ve tři hodiny, dle dnešního příkazu. Vaše oddaná Mathiesel.“

„To je všechno?“ doktor zašrouboval tužku a zastrčil ji do náprsní kapsy.

„Jste hrozně laskavý, odvezu to hned na poštu.“

Muž vstal a otevřel svůj příruční kufřík. „Nezapomeňte mi dát ještě před setměním ten zatracený plášť!“

Mathiesel už pospíchala ze schodů.

Zbytek dne strávil host v přítomnosti paní Tolhamové. Vládkyně Stonehillu se pozornostmi jen rozplývala, a tak byl doktor dobře naladěný; bez přestání chválil klidné prostředí venkovského sídla, a to bylo pro paní domu největší uznání.

Večere pomalu končila. Blížila se devátá, bezpodmínečná hodina klidu. Mathiesel umyla ještě nádobí a doprovodila hosta k jeho pokoji. Popřála mu dobrou noc a rychle zamířila ke svým dveřím, aby ji uzavírací hodina nezastihla na chodbě. Brzy poté všechna okna zhasla. Všechna – až na jediné.

Z okna červeného pokoje padala do večerní tmy slabá nažloutlá záře. To bylo přísné prohřešení proti domácímu řádu paní Tolhamové, ale vdova naštěstí neměla o tomto přestupku ani tušení. V jejím pokoji na opačném konci budovy se už hodnou chvíli ozývalo hlasité chrápání.

Doktor Meulen byl sám. Horečně sáhl do kapsy a vytáhl malé safiánové pouzdro. Vyňal žiletku, sklonil se nad šedým pláštěm a pozorně, steh za stehem, odpáral spodní lem pláště. Usmíval se. Vytáhl z otvoru cíp bílého hedvábí, odřízl asi dvacet centimetrů a pozorně zase rozpáraný cíp zašil. Potom zastrčil ústřížek hedvábí do kapsy kabátu, s tichým pohvizdováním se svlékl, labužnický zív a uleh do postele. Poslední světlo v domě zhaslo. Bylo něco přes půlnoc.

O pět minut později spal doktor Meulen, jako by ho do vody hodil. Kdyby neměl tak tvrdý spánek a kdyby čirou náhodou přistoupil v tu chvíli k oknu, slyšel by v koruně jabloně, přímo proti svému oknu, suché zapraskání. A vzápětí by možná viděl, jak něco těžkého dopadlo do trávy pod stromem. Ale doktor Meulen už nevěděl o světě.

Vůz, který včera navečer objednal doktor Meulen v New Havenu, zastavil před průčelím stonehillské pevnůstky.

V masivních domovních dveřích se objevil usměvavý doktor s Mathieselou po boku. Komorná nesla kufry, doktor Meulen měl v pravici malý příruční kufřík a přes levou ruku šedý plášť. Zamával do okna paní Tolhamové, hodil plášť přes zídku, kufřík postavil na zem a rozběhl se do trávy. Vrátil se s náručí plnou suchého klestí, shodil svůj náklad přímo pod okno paní Tolhamové a vytáhl z kapsy zápalky. Klestí bylo vyschlé na troud a hranička rychle vzplanula. Doktor vzal plášť a pomalu jej pustil přímo do plamenů.

Všichni pochopili. Aféra čtyř plášťů končí, nikdo se už nemusí bát. Mathiesel, pokojská, kuchař, všichni nosili nové a nové dříví, dokud z pláště nezůstal řehavějící popel. Potom doktor ještě jednou zamával, pomohl Mathiesele do vozu a přibouchl za sebou dvířka. Vůz se rozjel k newhavenskému nádraží.

Na dobré silnici to netrvalo do New Havenu dlouho.

Doktor koupil galantně komorné lístek první třídy, aby nemusil jet sám, a tak cesta do New Yorku oběma rychle ubíhá. Doktor je zábavný, žertuje, má dobrou náladu, Mathiesel je veselá a směje se každému jeho žertu. V New Yorku už vystupují jako nejlepší přátelé. Před nádražím zamává Mathiesel na zelený taxík. Vůz předjede a doktor Meulen pomáhá komorné dvorně do vozu, skloní se a nastupuje za ní, ale tu náhle cítí, že mu obě paže zkroutila neuvěřitelná síla; když se vzpamatuje, studí ho na obou zápěstích lesklé kovové náramky. Ohromeně pohlédne na komornou, ale ta drží v pravé ruce pistoli a už se neusmívá.

„Co to má znamenat?“ zeptá se doktor Meulen rozčileně, ale Mathiesel neodpovídá. Vůz se rozjel a řítí se ulicemi. Doktor Meulen sleduje přimhouřenýma očima cestu a čeká na svou příležitost. Náhle se vymrští a uchopí kliku dveří, ale studený kov na spánku ho vrátí do skutečnosti.

Vzápětí zatáčí vůz do ulice s tabulkou, na které zdrcený doktor Meulen čte známé jméno:

Mulberry Street. Ulice, v níž je hlavní sídlo newyorské policie.

Inspektor Greggson zatím přechází netrpělivě po kanceláři. Občas se zastaví u svého pokaňkaného stolu a už asi posté čte telegram, který našel ráno v poště. Je to jen několik řádků, Greggson je zná dávno z paměti, ale znovu a znovu v nich hledá nový smysl, který mu možná zůstal až dosud utajen. Telegram je však stále stejný:

ZÍTRA PŘIJEDU Z NEW HAVENU VLAKEM V 15 HODIN – POŠLETE PŘED HLAVNÍ NÁDRAŽÍ ZELENÝ AUTOMOBIL SE SPOLEHLIVÝM ŘIDIČEM – ŽENA V ČERNÝCH ŠATECH SE ZELENÝM PÉREM NA KLOBOUKU MU DÁ ZNAMENÍ – ŘIDIČ JE IHNE DOPRAVÍ DO MULBERRY STREET – PŘEDSTAVÍM VÁM STŘIHAČE PLÁŠŤŮ – D F

Inspektor Greggson je nervózní. Představím vám střihače plášťů ... Nemohl Dick Fann napsat o řádku víc? Kdo to jenom je? Máme tedy vraha. Jenomže do této chvíle nikdo neví, kdo to je a jak byl vůbec chycen. Zkrátka já, inspektor Greggson, pověřený aférou čtyř šedých plášťů, nevím v tomto okamžiku zhola nic a vraha prakticky dostanu jako na stříbrném podnose.

Greggson od rána vynadal policistům, sekretářům, písarkám, uklízečkám, každému, kdo mu jen přišel do cesty. Ve velké cihlové budově se toho dne mluvilo šepem a chodilo se zatajeným dechem.

Ve čtvrt na čtyři se konečně ozvaly na chodbě kroky. Inspektor Greggson se opřel pěstmi o desku stolu, až mu klouby zbělely, a s ústy dokořán zíral na dvojici, která se objevila na prahu jeho kanceláře.

Ve dveřích stála černě oblečená žena s neuvěřitelně nápadným zeleným pérem na klobouku a držela na řetízku muže, jehož ruce byly sevřeny kovovými pouty. Inspektor Greggson hlasitě polkl.

„Pan doktor Meulen z vyslanectví ... Bud'te u nás vítán. Ale co to má znamenat?“

Místo odpovědi smekla neznámá žena klobouk a s ním i paruku. Objevila se výrazná, známá hlava.

„Dick Fann!“ zašeptal inspektor a těžce dosedl na židli. Tentokrát to židle nevydržela. Inspektor pomalu vstal a oprášil si kalhoty. Hněvivě funěl a sledoval oba muže jako zvíře chycené v pasti.

„Privádím vám střihače plášťů, vraha komorné Edity a vraha policisty Mullera,“ řekl Dick Fann jakoby mimochodem.

Inspektor Greggson si náhle uvědomil, že se na něj řítí nebetyčná ostuda. Připadal si, že stojí na kolejích, dívá se proti rozjeté lokomotivě a nemůže se hnout. Náhle měl pocit, že se mu to všechno jen zdá.

„Víte, kdo je ten muž?“ zeptal se dutě Dicka Fanna. „Víte, že je to jedna z nejvýznamnějších osobností diplomatického sboru?“

Dick Fann pokrčil rameny. Doktor Meulen získal ztracenou jistotu a řekl tvrdě:

„Budu si stěžovat. Tohle někomu přijde draho.“

Greggson se vzpamatoval. Sevřel čelisti a přistrčil si ke stolu druhou židli. Opatrně ji vyzkoušel, potom se posadil, opřel se lokty o stůl a řekl:

„Čekám na důkazy.“

Dick se nepřestával usmívat.

„Pan Meulen,“ řekl rozvázně, „rozstříhal pláště paní Marily a paní Dollesové. To je bod číslo jedna.“

„Ale šatnu hlídali dva naši lidé!“ vykřikl inspektor.

„Ano, jenomže jeden z nich, Muller, byl podplacen. Využil okamžiku, kdy se jeho společník na chvíli vzdálil, a dal smluvené znamení panu Meulenovi.“

„To je vážné obvinění,“ zasmušil se inspektor. „Jak to dokážete?“

„Muller nebyl v podstatě zlý člověk,“ vysvětloval Dick Fann. „Měl rád svou ženu a byl v sedmém nebi, když jí mohl udělat radost. Mimo jiné jí koupil perlový náhrdelník, jehož cena mnohonásobně převyšovala jeho měsíční plat.“

„Můžete tohle všechno dokázat?“ zeptal se inspektor.

„Za druhé,“ pokračoval Dick Fann, jako by otázku přeslechl. „Protože pan Meulen nenašel v prvních dvou případech to, co hledal, vydal se za třetím pláštěm k paní Lodgersové. V domě

byla jenom komorná Edita a ta ho překvapila. Po krátkém, ale urputném zápase jí pan Meulen prořízl žiletkou hrdlo a otevřeným oknem uprchl.“

„To všechno jsem udělal já?“ zeptal se doktor Meulen posměšně.

„Ovšem. Důkazů mám celou řadu, ale buďte trpělivý, všechno má svůj čas. Tak dál. Zatím jsem se vloudil jako komorná Mathiesel do služeb paní Tolhamové a čekal na vraha.“

„Čekal?“ zeptal se inspektor Greggson. „Jak jste mohl doufat, že přijde právě do toho hnízda?“

„Nedoufal jsem,“ opravil ho důrazně Dick Fann. „Věděl jsem, že tam přijde.“ Detektiv se náhle otočil ke svému zajatci, prudkým pohybem mu sáhl do kapsy a vytáhl hnědou tobolku. Hodil ji na stůl před inspektora a řekl:

„Buďte tak laskav a podívejte se, co v ní je.“

Doktor Meulen pobledl.

Inspektor otevřel štítivě tobolku a vytáhl z ní proužek bílého hedvábí.

„Co to má znamenat?“ zeptal se prostomyslně. „Odved'te nejdřív toho muže,“ řekl Dick Fann a ukázal pohybem hlavy na pana Meulena. „Nemusí zatím slyšet tak docela všechno.“

Inspektor stiskl palcem knoflík na spodní straně stolu. Téměř současně se objevili dva ramenatí policisté.

„Přísná vazba,“ řekl inspektor a ukázal na doktora Meulena. „Ručíte mi za něj vlastním krkem.“

Hromotluci zasalutovali a uchopili pana Meulena pod pažemi.

Když se za nimi zavřely dveře, inspektor vybuchl: „Tak vysvětlíte mi to konečně? Dívám se na ten blázinec a připadám si jako v biografu!“

„Celé tajemství je v proužku bílého hedvábí, který byl všit mezi látkou a podšívkou pláště,“ řekl Dick Fann mírně. „Na tom proužku byla nějaká důležitá zpráva. Jenomže komorná té první dámy pláště popletla a adresát musel hledat. V prvních třech neobjevil nic, šel si tedy pro čtvrtý.“

Inspektor se rychle sklonil k proužku látky na stole. Obrátil ho, pak zvedl zklamaně oči.

„Jenomže tady nic není. Je to bílé jako padlý sníh.“

Dick Fann uchopil odstřížek a poprosil inspektora o zápalky. Škrtl a chvíli pozoroval, jak se proužek hedvábí kroutí v teplém vzduchu; potom hodil ohořelou zápalku do popelníku a podíval se na hedvábí zblízka. Spokojeně se usmál.

„To je ten pravý. Je to ovšem šifrované, ale s tím už si vaše šifrovací oddělení bude vědět rady.“

Inspektor Greggson si prohlížel drobounká písmenka.

„Mimochodem,“ dodal Dick Fann, „viděl jsem pachatele na vlastní oči, když páral čtvrtý plášť. Samozřejmě o tom podám příslušné svědectví.“

„Tak tedy špionážní aféra,“ pokyvoval hlavou inspektor. „Ze bych z toho měl velkou radost, to se říct nedá. Ale to už není moje věc. S tím ať si teď láme hlavu někdo jiný.“

„Zbývá vrah vašeho Mullera,“ dodal Dick Fann pedanticky a vyňal z náprsní kapsy složený list papíru. „Porovnejte, prosím, písmo na tomto lístku se vzkazem, který byl nalezen v kapse zavražděného Mullera. Tenhle lístek psal před mýma očima pan Meulen; je to text telegramu pro paní Lodgersovou. Sázím se, že písmo obou lístků bude naprosto shodné.“

Inspektor vzal zamyšleně lístek a položil ho na stůl. Chvíli ho pozoroval, pak se zeptal:

„Myslíte, že se Meulen chtěl zbavit nepohodlného svědka?“

Dick Fann přikývl. „Přesně tak. A teď vás chci požádat, abyste mou účast v celé aféře omezil před veřejností na nejmenší možnou míru. Je to ostatně váš případ a nebylo by slušné, abych vás připravoval o výsledky dobré práce. Mně stačí, když prohlásíte, že jste mě pověřil jiným pátráním, a když budete denně dodávat novinám zprávičky o mém pobytu, jak jsem vám je už připravil. Mohu vás o to poprosit?“

Inspektor Greggson povstal a místo odpovědi Dicka Fanna bouřlivě objal. Detektiv měl pocit, že v něm v tu chvíli nezůstala jedna kost celá.

Když se konečně vyprostil z medvědího sevření, zalapal po dechu a pak se podíval inspektoru Greggsonovi zpřímá do očí.

„Přece jen k vám mám ještě jednu prosbu,“ řekl zdvořile.

„Je splněna předem,“ zasmál se Greggson.

„Můžete mi říct aspoň přibližně,“ zeptal se Dick Fann Stále ještě s parukou v ruce, „kde budou zítra účastníci automobilového závodu kolem světa?“

KAPITOLA PÁTÁ

DENÍK JEANA BROTA

14. února

Dnes jsme startovali v New Yorku. Sláva to byla veliká, rámus k ohlušení. Slavnostní střelba, houkačky, trumpety i kravské zvonce. Večer přišel nový řidič. Dick Fann nám vzkázal: Pozor na něj, je to přítel těch radiových podvodníků. Rozhodně ho nesmím pouštět z očí. Automobilům však rozumí výborně, v řemesle se vyzná. Jmenuje se Natson, ale rozhodl jsem se, že mu budu říkat Karburátor. Od rána do večera mluví jen o karburátoru. Ať s ním člověk začne o čem chce, v třetí větě je hned u karburátoru. To je pro něj střed vesmíru, kolem kterého se otáčí zeměkoule a všechny planety.

Vyrazili jsme ve tři hodiny. Jsem rád, že jsme se už s New Yorkem rozloučili. Domy jsou tam jako věže, ulice doslova zadrátované – člověk si připadá jako moucha v pavučině. A ten rámus! Nadzemní dráha, tramvaje, reklamní gramofony s velkými troubami. Lidé chodí, jako by je někdo platil od metru, a pohybují se jako dřevění panáci.

V polích za New Yorkem ležel sníh, ale na cestě je černé bláto, které tvoří zmrzlé, špinavé kalužiny. Pod pneumatikami to praská, jako když jedeme po skle. Na noc jsme dorazili do Albany – 148 km od New Yorku. Pořádně jsme prochladli. K hotelu, kde strávíme dnešní noc, jsme dojeli bez fanfár. Prvních 148 kilometrů na cestě napříč Amerikou! Jsem zvědav, kdy se dostaneme do San Franciska. Časový propočet je 25 dnů, ale v tomhle počasí se mi to moc nezdá.

15. února

Dorazili jsme do Buffala. Jde to pomalu, prodíráme se zmrzlým blátem, ale Karburátor je ohromný. Jinak se nestalo nic zvláštního.

16. února

Buffalo – Cleveland. Pořádně jsme promrzli. Hned za Buffalem jsme málem prorazili karter. Karburátor ležel půl hodiny pod vozem ve zmrzlém blátě. Ten janek Botera je už někde daleko před námi. Jestli takhle pojede pořád, zůstane nakonec v soutěži sám. Kdo nesplní časovou toleranci za vítězem, je automaticky vyřazen.

17. února

Toledo. Vlečeme se jako hlemýždi.

18. února

Pořád bláto a sníh. Na konci etapy to bylo nejhorší. Hned za Clevelandem nás chytila sněhová vánice, měli jsme na střeše skoro třicet centimetrů sněhu. Málem jsme se zvrhli, protože na pravé straně zapadlo přední kolo do koleje plné bláta.

Etapa končí v Chicagu. Je to velké americké město, studené a smutné. Všechny ulice se křížují v pravém úhlu, jako by je někdo nalinkoval podle pravítka. Každý nám tu hrdě připomíná, že Chicago je království konzervovaného masa. Nevím, proč jsou na to tak hrdí, ale koneckonců, co je mi do toho? Mám jiné starosti. Dávám pozor na slečnu Florianu. Chová se ohromně, zato slečna Patornová si každou chvíli přikrývá dlaněmi oči, aby neviděla, jak se řítíme do záhuby. Pořád se ptá, jak daleko před námi je pan Larmette, ale v každém etapovém městě zjišťujeme, že má před námi den náskoku. Tím větší bylo naše překvapení v Chicagu: večer na slavnostní hostině se objevil – Larmette s inženýrem. Prý o nás měli obavy, jestli se nám v tom psím počasí nic nestalo. Slíbili slečně Florianě, že se nás budou držet. Z toho mám tedy ohromnou radost. Slečna Patornová se šla okamžitě převléknout do večerních šatů. Vzbudila v nich úžas – vypadala jako zjevení z Tisíce a jedné noci!

Večeřeli jsme docela obstojně. Zapsal jsem si, jak se všechny ty chody jmenovaly: Corned beef, Tomatoes Shops, Peas veal. Učinná hora masa! V noci mě bolelo břicho.

19. února

Já to věděl! Pan Larmette prohlásil, že jsme jim pomohli na cestě do Le Havru, a že tedy považují za svou sportovní povinnost, aby nám to oplatili. Pěkně děkuju za takovou pomoc!

Začalo nám skřípat v diferenciálu. Zajeli jsme do jedné venkovské stodoly a Karburátor se vrtal v motoru skoro tři hodiny. Po Larmettovi samozřejmě ani stopy. Sliby chyby!

20. února

Ať hlídám sebelíp, nic nápadného se neděje. Bláto a sníh, sníh a bláto. Občas jedeme po železniční trati, vymetené sněhovým pluhem pro příští vlak. Jde to rychleji a líp.

21. února

Dnes jsme se málem srazili s lokomotivou. Zastavila čtyři metry před námi. Slečna Patornová v poslední chvíli vyskočila do závěje. Musím říct, že když se člověk dívá, jak se na něj řítí lokomotiva, vypadá to doopravdy hrozivě. Slečna Floriana ani nevykřikla, jen trochu zbledla. Projevila potom přání, abychom přece jen jezdili raději po silnicích. Otázka je, jestli se tomu vůbec ještě dá říkat silnice. Karburátor sestrojil zařízení proti smykům: čtyři ocelové tyče, které se v zatáčce samy spustí a brzdí. Prý to vynalezl nějaký William.

22. února

Dnes jsme museli na dvou místech požádat vesničany, aby nám proházeli cestu. Jednou jsme museli dokonce najmout koňské spřežení, aby nás kus cesty táhli. Přesedl jsem si dozadu, protože vedle Karburátora seděl vozká s bičem. Stálo nás to hromadu peněz.

23. února

Dneska jsem byl Larmettovi poprvé skoro vděčný. Uvázli jsme až po osu a už to vypadalo beznadějně. Inženýr Botera dal na kola široké řetězy, spíš pásy nebo pohyblivé sněžnice. Prý na

to přišel, když zkoušel vůz v Ohňové zemi. Jsme proti němu jako želva proti zajíci, ale přece jen trochu uválcuje cestu a nám se jede o poznání líp.

24. února

Za Clintonem jsme přejeli řeku Missouri, minuli jsme Cedar Rapid, Marshall town, Conncl Bluffs a Omahu na horní Mississippi. Všechno je tu ohromné – když se člověk dívá na Mississippi a vzpomene si na pařížskou Seinu, připadá mu, že někdo na pařížském předměstí zapomněl zavřít kohoutek vodovodu.

Jinak musím napsat: hotely bídne, strava pod obraz, voda slaná, rohlíky krátké. Hlavně že jsme všichni v pořádku. Ten protiva Karburátor vůbec neví, co je to únava. Když už všichni podřimujeme, Karburátor si za volantem zpívá a haleká jako na lesy, aby neusnul. Co se slečny Patornové týče, věnuje se v posledních dnech převážně svému účesu. Jakmile někde zastavíme, hned sundá koženou helmu a češe se. A mně už to jde trochu na nervy. Copak je asi s Dickem Fannem?

28. února

Z Colomba jsme vyjeli časně ráno, s Larmettovým strašidlem v těsném závěsu. Na nejtěžších místech nás Botera předjíždí, ale jinak se mi zdá, že si vymýšlí nejrůznější záminky, aby se mohl držet za námi. Za celý den jsme urazili sotva třicet kilometrů. To je zatím nejmenší denní průměr za celou cestu. Na normální silnici by to ušel každý jen trochu lepší chodec. Ale kvečeru přituhuje a zdá se, že cesty budou přece jen sjízdnější.

Skoro už za tmy jsme dorazili do nějaké osady. Jmenuje se Lillypedi nebo tak nějak, připadá mi to spíš jako jméno vesnice někde v Kongu než ve Spojených státech. Ale taky možná, že jsem si to špatně zapsal. Hotel tady samozřejmě není, jenom veliká hospoda, kde se zastavují vozkové na teplý guláš nebo na horkou polévku. Museli jsme tu zůstat na noc. Natson – vlastně Karburátor – si stěžoval, že je dnes jako rozlámaný a že nemůže udělat ani krok. Nějak se mi to přestává líbit. Něco se na nás chystá. Rychle jsme se navečeřeli a šli spát.

Dostal jsem malou světnici v přízemí s oknem na dvůr. S tím oknem jsem to trochu přehnal – byla tam jen okenice a místo skla dřevěná překližka. Zima jako v psinci. Když jsem se svlékal, připadal jsem si, že se svlékám v průvanu pod Eiffelkou.

Usnul jsem okamžitě, ale za nějakou dobu mě něco probudilo. Nedovedu odhadnout, jak dlouho jsem asi spal. Chvíli jsem ležel ve tmě a pak jsem si uvědomil, že to na dvoře vrže zmrzlý sníh: někdo mi chodil pod oknem. Vyskočil jsem z postele a po špičkách se připlížil k oknu. Škvírou jsem uviděl lidskou postavu, ale nepoznal jsem hned, kdo to je. Muž přecházel sem tam, zastavoval se, jako by poslouchal, ale já jsem ani nedýchal, takže nemohl nic slyšet. Potom mu asi bylo zima, protože chvíli nerozhodně podupával a pak zamířil ke kůlně na druhé straně dvora, kde jsme měli vozy. Hodil jsem přes sebe kožich a vyběhl ven, protože jsem od přírody zvědavý a tohle se mi nechtělo líbit.

Mráz byl pořádný, ve tvářích mě to jen štípalo. Plížil jsem se stínem podle zdi až ke kůlně a škvírou mezi prkny jsem se podíval, co se děje uvnitř. Stáli tam tři muži: Larmette, Botera a Karburátor, který držel v ruce lampu a svítil Boterovi. Div jsem v tom okamžiku nevykřikl: inženýr Botera se nakláněl nad naší dionkou a něco v ní kutil. Slyšel jsem až ven, jak oddychuje námahou.

Všichni si spolu tiše povídali.

„Víš určitě,“ zeptal se Larmette Karburátora, „že se ten kluk nevbudí?“

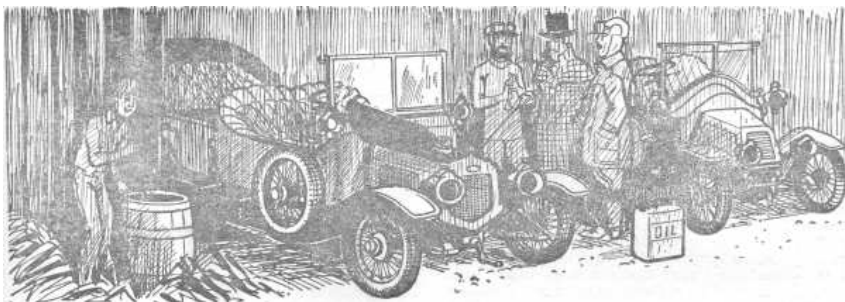
Karburátor mávl rukou. „I kdyby se vzbudil ... Zařídil jsem to tak, že dostal světnici, kde jsou místo skel prkna. Nemůže nic vidět. Ve světnici je ticho, poslouchal jsem pod oknem. Nemusíme si dělat starosti.“

Larmette se sklonil nad Boterou a chvíli pozoroval, co dělá. Potom se narovnal a řekl:

„Nepoznají to?“

Neměl jsem nejmenší tušení, co jsme měli poznat, ale slyšel jsem inženýra, jak mu odpovídá:

„Nepoznají nic. Vůz pojede nejmíň dvě hodiny, do té doby se nic nestane. Za to ručím.“

Chvilí bylo ticho, slyšel jsem jen inženýra, jak těžce oddychuje. Pak mluvil tiše zase Larmette. Neporozuměl jsem všemu, ale smysl jeho slov mi byl víc než jasný.

„Takhle to už dál nejde,“ zlobil se Larmette a bylo znát, že se v něm krev vztekem jen vaří. „Za pár dní budeme v San Francisku a ten zatracený Kanad'an se ještě neobjevil. Musíme změnit taktiku. Floriana nesmí opustit Ameriku – jinak je všechno v pekle.“ Pak jsem několik vět neslyšel, protože Karburátor se postavil těsně před klenotníka a zakryl mí ho. Teprve za hodnou chvíli, když Larmette trochu zvýšil hlas, jsem mu zase porozuměl několik slov.

„Našel jsem na mapě,“ říkal zrovna, „že asi po dvou hodinách jízdy budeme u malé osamělé farmy.“ Obrátil se na Karburátora. „Byl bych rád, Natsone, kdyby se to stalo právě tam. Můžeš to zařídit?“

Karburátor se zamyslel a potom řekl ne zrovna dvakrát ochotně:

„Zázraky dělat nemůžu. Ale co půjde, to udělám.“

Larmette se na něj podíval, jako by ho chtěl sníst, a pak řekl důrazně:

„Z té farmy se nesmí Kanad'anuka hnout ani na krok. Byl bych rád, kdybyste tomu všichni rozuměli. V novinách se objeví, že její vůz měl nehodu a že posádka uvízla. Jestli se ten její vykutálený znalec drahokamů neobjeví do dvou dní, polomrtvý strachem o svou dcerušku, tak už vůbec nerozumím svému řemeslu.“

Chtěl ještě pokračovat, ale inženýr Botera se v tu chvíli narovnal, utřel si ruce do zamaštěného hadru a řekl: „Hotovo.“

Co mělo být hotovo? Neměl jsem ani tušení. Jenom jsem věděl, že nás zítra po dvou hodinách jízdy čeká nehoda. Ale jaká nehoda? Budu dávat pozor.

Vtom sfoukl Karburátor lucernu a já jsem měl co dělat, abych se včas ztratil. Sotva jsem skočil do své světnice, venku pod oknem znovu zavržal sníh pod těžkými botami. Potom někde klaply dveře a bylo ticho. Nemohl jsem usnout, myšlenky se mi honily hlavou a zuby mi cvakaly zimou. Nevím, kdy jsem konečně usnul, ale muselo to být už hodně k ránu. Připadal jsem si jako rampouch.

1. března, 22 hodin Jsme v Budu, v pohodlném, a hlavně teplém hotelu. Za celý den se nic nestalo. Karburátor si ráno po startu hvízdal, měl ohromnou náladu, ale pak ji pomalu ztrácel a odpoledne se už tvářil, jako by snědl zkažené vejce. Po dvou hodinách – jeli jsme zrovna kolem farmy – se začal tvářit starostlivě a nakonec prohlásil, že něco zlobí v motoru a že se musí podívat na karburátor. Slečna Floriana však poručila, aby jel dál, a tak poslechl. Měl jsem v kapse pistoli, kterou si vezu už z Paříže, a tajně jsem natáhl kohoutek – pro všechny případy.

Po několika kilometrech nás předjel Botera a já viděl, že Larmette i inženýr mají oči navrch hlavy. Bylo znát, že jim něco nejde na rozum.

Abych pravdu řekl, sám jsem na tom nebyl o nic líp. Jedno bylo jisté – buď se mi to v noci všechno zdálo, nebo něco selhalo.

K večeri jsme měli chlebíčky se slaninou. Tvářil jsem se, že se mi chce spát, a brzy jsem odešel do svého pokoje. Když se setmělo, chtěl jsem vyrazit na průzkum, ale dveře byly zamčené. Někdo mě zvenčí zamkl. Rychle jsem musel něco udělat. Naštěstí jsem měl pokoj v přízemí, a tak jsem vyskočil oknem rovnou do sněhu. Dostal jsem se až k oknu Larmettova pokoje. Měli spuštěné žaluzie, ale dovnitř bylo vidět docela dobře. Samozřejmě tam byli zase všichni tři. Seděli u stolu a popíjeli punč, aby jim nebylo zima. Na první pohled bylo znát, že co se zimy týče, je na tom ze všech tří nejlíp Karburátor. Podle toho, jak se potil, mu určitě muselo být pořádně horko. Seděl na židli u

stolu, inženýr proti němu, Larmette přecházel po pokoji a vypadalo to, že nemůže přijít Karburátorovi na jméno.

Karburátor se bránil jen chabě a všechno sváděl na mě. Najednou jsem slyšel, jak říká vztekle:

„Ten kluk měl určitě v kapse nějakou pistoli. Žmoulal něco v ruce celou cestu a byl bych přísahal, že jsem slyšel cvaknutí pojistky. Musíte uznat, že v takové chvíli přestává všechna legrace.“

Potom inženýr Botera vstal a odešel. Přitiskl jsem se do stínu, aby mě nebylo vidět, kdyby náhodou vyšel na dvůr. Zpátky jsem už nemohl, a tak jsem jenom doufal, že mě Botera nenajde. Uvnitř zatím Larmette láteřil na Karburátora, ale ten seděl u stolu se sklopenou hlavou a mlčel.

Po několika minutách se inženýr znovu objevil ve dveřích a vypadal, jako by právě potkal strašidlo. Spadl mi kámen ze srdce a opřel jsem se rukou o římsu, abych líp viděl, a hlavně slyšel. Botera si ani nesundal kožich, zastavil se uprostřed pokoje, rozhodil rukama a řekl, jako by chtěl v nejbližší chvíli umřít:

„Někdo spravil pneumatiku.“

„Spravil?“ vykřikl Larmette.

„Bud' spravil, nebo spíš vyměnil,“ řekl Botera. „Zkrátka není tam nic znát.“

Ted' už jsem věděl, co vyváděli v té kůlně. Tak tedy pneumatika! Proto dnes jel Karburátor tak opatrně!

Larmette zrudl. Pak řekl tiše, tak tiše, že jsem mu skoro nerozuměl:

„To udělal ten kluk. To určitě spravil ten kluk.“

V tu chvíli by se ve mně krve nedořezal. Nechápal jsem vůbec nic. Protože ... Protože já jsem to neudělal. Je mi to líto, ale já jsem to vážně nebyl.

Karburátor zavrtěl hlavou.

„Především nemohl nic vědět, protože včera večer spal, jako když ho do vody hodí. Vím to určitě, stál jsem nejmíň čtvrt hodiny pod jeho oknem.“

Chvíli se dívali jeden na druhého, jako by se navzájem odhadovali. Pak se zeptal Larmette, zase už bledý jako křída:

„Dobrá. Ale když to neudělal ten rošťák, kdo to tedy udělal?“

Tiskl jsem se k římse a říkal jsem si v duchu: Má pravdu. Jestli jsem to nebyl já, kdo to vlastně byl?

Najednou se mí začaly dělat před očima mžitky. Hlavou mi proletěla neuvěřitelná myšlenka, ale ještě dřív, než jsem ji dokázal sám pochopit, vyslovil ji Larmette nahlas:

„Povídám, že to byl ten kluk. Ledaže ... Ledaže byste to chtěli připsat na účet toho bláznivého detektiva.“

Svět se se mnou zatočil. Dick Fann! Určitě to byl on. Slíbil přece slečně Florianě, že ji nespustí z očí. Rychle jsem uvažoval. Možná že to byl opravdu Dick Fann. Ale neviděli jsme ho od té chvíle, co jsme vyjeli z New Yorku. Některé etapy jsme jeli společně s Boterou úplně opuštěnými krajinami – a po Dicku Fannovi nebylo nikde ani stopy. To by byl zázrak.

Také Larmettovi kumpáni vyloučili možnost tak neuvěřitelnou. Chvíli se pak ještě dohadovali, až Larmette uzavřel hádku:

„Povídám, že to udělal ten kluk. Ale ať to bylo, jak bylo, jednu jistotu přece jen máme. Radium je v bezpečí a korundy jsou daleko na širém moři. To je hlavní věc. Nemáme nejmenší důvod, proč by měl někdo z nás propadnout panice.“

Po těchto slovech se rozhostilo ticho, inženýr Botera a Karburátor seděli u stolu a Larmette přecházel světnicí s rukama za zády. Potom se zastavil přímo proti mně a řekl s důrazem:

„Nebudeme hádat, jak se to stalo. Skutečnost je taková, že nám ten kluk působí jenom potíže. Z toho vyplývá jediný závěr – Jean Brot musí zmizet.“

Div jsem se neskácel do sněhu. Karburátor se neklidně zavrtěl a povolil si ukazováčkem límec, jako by ho najednou začal škrtit. Bylo na něm vidět, že má něco na jazyku, ale že se bojí říci to nahlas. Konečně si dodal odvahy, zvedl hlavu a podíval se Larmettovi zpříma do očí.

„S takovými prostředky já nesouhlasím,“ řekl tiše, ale rázně. „To dokáže každý břídit.“

V prvním okamžiku jsem myslel, že Larmette omdlí. Z tváře mu vyprchala poslední kapka krve a už to vypadalo, že se na

Karburátora vrhne. Ovládl se však, chvíli mlčel a jenom se na něj díval, jako by ho chtěl těma svýma d'ábelskýma očima propálit skrz naskrz. Ale Karburátor ten pohled vydržel a Larmette začal zase přecházet po světnici jako tygr v kleci. Konečně se zastavil a obrátil se znovu k řidiči.

„Můžete mi tedy poradit něco lepšího?“ zeptal se vztekle.

Karburátor tu otázku čekal, a proto odpověděl bez nejmenšího zaváhání:

„Ještě nejsme v San Francisku. Do té doby se může stát spousta věcí. Stačí dávat si pozor a nepropásnout vhodný okamžik. V takovém závodě se může stát ledacos: nehoda, zdržení, sněhová vánice – stačí jen včas zasáhnout a trochu přistrčit čertovi ruku. Jakmile se kluka zbavíme a obě princezny budou samy, lehko si už s nimi poradíme.“

Inženýr Botera celou tu dobu mlčel a díval se do země. Larmette pár vteřin uvažoval, potom přikývl a obrátil se ke dveřím. Porada skončila. Měl jsem co dělat, abych se dostal rychle do svého pokoje. Byl už nejvyšší čas; kdyby se hádali ještě o pět minut déle, byli by mě ráno našli pod oknem zmrzlého na kost. A tu radost jsem jim přece jenom nechtěl dopřát. Jak to říkal ten darebák Karburátor? Trochu přistrčit čertovi ruku. Pěkně si to na mě vymysleli!

2. března

Cesta je pořád horší a horší. Zapsal jsem si jméno etapového města: North Platt. Říkat tomu město je ale troufalost; spíš než město je to podivné hnízdo s řekami sněhové břechky místo ulic.

Dnes jsem řekl slečně Florianě, co se stalo. Dohodli jsme se, že ona bude dávat pozor ve dne a já budu hlídat v noci. Vyspím se ve voze při jízdě. Utrhli jsme výfukovou rouru.

3. března

Spát při jízdě, to se lehko napíše. Ale na těch bláznivých silnicích dionka poskakuje jako jankovitý kůň; člověk si maličko zdřímne a divže si nepřekousne jazyk nebo nevyrazí zuby. Když jsem konečně na chvíli usnul, měli jsme nehodu a zastavili jsme u vesnického kováře, který nám spravoval porouchaný karter. Ve vratech kovárny toho člověk moc nenaspí, ale bylo tam aspoň teplo.

Spali jsme ve stodole, zahrabaní do slámy. Třikrát jsem usnul, ale vždycky jsem se hned zase probudil. Slečna Patornová nezamhouřila celou noc oka, protože se bála myší.

4. března

Skoro mi to připadá, že ten zlotřilec Karburátor má radost, když mě může budit. Jakmile si jen trochu zdřímnu, zabrzdí jako blázen nebo přidá plyn, a hned jsem vzhůru. Když to nejde jinak, aspoň se mnou každou chvíli zatřese, aby mi ukázal hejno vran nebo nějakou náves zapadanou sněhem. Určitě mi to dělá schválně. Spíme ve městě, které má jméno, jako když se pařížské batole hlásí na hrníček: Ogullala.

5. března

Dnes jsme dorazili do Big Springsu. Za pět dní jsme ujeli 306 kilometrů, to znamená denní průměr 61 kilometr. Slavné to zrovna není, ale ostatní jsou na tom stejně nebo ještě hůř. Při patnácti hodinách jízdy to znamená něco přes čtyři kilometry za hodinu. A to jsme na francouzských silnicích jeli docela klidně devadesátkou!

Začíná pořádně mrznout, a tak jsme ředili olej ve válcích petrolkou. Jde to trochu líp. Zabalili jsme celou kapotu do kožichů.

6. března

Sláva! V hotelu nás čekal telegram. Ještě teď mi tluče srdce radostí, i když musím přiznat, že mám trochu zamotanou hlavu. Byl bych lhář, kdybych napsal, že jsem z toho moudrý. To tedy nejsem. Ale po dlouhé době je to první zpráva od – Dicka Fanna! Jenomže: telegram byl odeslán z Le Havru. To znamená z Francie. A byl adresován společně slečně Florianě a tomu prstýnkáři Larmettovi. Nebo – že by to byla válečná lest? Prostě nevyznám se v tom. Ale stejně to bylo ohromné. Slečna Floriana otevřela telegram a schválně ho přečetla nahlas:

OBJEVIL JSEM PACHATELE VELKÉ LOUPEŽE U FIRMY LARMETTE – JEHO JMÉNO MOHLER – KAMENY NALEZENY, ZLOČINEC ZATČEN V LE HAVRU PO PŘÍJEZDU TOURAINE – OTRÁVIL SE, ABY NEMUSIL PROZRADIT SPOLUVINÍKY – VE SKŘÍŇCE NALEZENO

RADIUM – SOUVISLOST KRÁDEŽÍ ZJIŠTĚNA –
PACHATEL VPAŠOVÁN K LARMETTOVI A JAKO
ZAMĚSTNANEC ZÍSKAL DŮVĚRU, KTERÉ ZNEUŽIL –
POZDRAVY – DICK FANN

Když slečna Floriana dočítala, trochu se jí zajíkl hlas. Larmette zbledl a myslil jsem, že omdlí: kousal se do rtů, až mu vytryskla kapka krve. Když konečně dokázal promluvit, hlas se mu třásl vztekem:

„Škoda že ten šikovný detektiv nenapsal přesnou zpáteční adresu. Takhle mu ani nemůžeme poslat blahopřejný telegram.“

Práskl za sebou dveřmi, že se div nezbořil dům. Skákal jsem radostí až do stropu.

15. března

Dalších deset dní cesty, z toho dva dny odpočinku v Cheyeme. Už jsme je potřebovali, naše malá dionka mlela z posledního.

Vjíždíme do divoké krajiny, která se začíná zdvihát ke Skalistým horám. Vesnice a farmy jsou čím dál tím vzácnější. Někdy jedeme dlouhé hodiny a nepotkáme živou duši.

Dnes jsem poprvé viděl Indiány. Jeli na malých konících, vypadali unaveně a náš vůz je vůbec nevzrušil. Sotva se na nás podívali. Byli zachumlaní do kožešin a musím říct, že jsem si je představoval docela jinak. Skoro mi jich bylo líto.

A ještě jedno překvapení dnešního dne: jedeme už zase sami, stroj inženýra Botery je daleko před námi. A to znamená, že se nám zase jede hůř. Prodíráme se sněhem a každou chvíli musíme vyskočit a vyprošťovat dionku ze závějí.

Překvapení: Larmette a Botera nás večer čekali v hotelu. Dali nám už připravit pokoje i večeri a pak dlouho do noci seděli v jídelně se slečnou Patornovou. Ta byla v sedmém nebi. Nejspíš z ní tahali rozumy a slečna Patornová nepoví, co neví. Už si před ní raději dáváme pozor na každé slovo. Anebo naopak říkáme věci, které chceme, aby se co nejdřív dostaly k Larmettovi. Klape to úplně spolehlivě.

15. března – půlnoc Hlídám u okna, abych viděl na kůlnu s naším vozem. Od setmění vyjí někde daleko v horách psi. Musí

jich být hodně, protože vytí je slyšet ze všech stran. Člověku při tom vstávají hrůzou vlasy na hlavě.

16. března

Ráno jsem se dozvěděl u snídaně, že to nebyli psi, ale vlci. Jsou jich tady prý celé smečky. V horách měli hlad, a tak přicházejí k vesnicím a hledají kořist. Pěkné nadělení!

Rozhodli jsme se, že se znovu budeme držet železniční trati.

17. března

To byl den! Ještě teď se mi třese ruka, když si na to vzpomenu. Ale začnu pěkně po pořádku.

V pět hodin ráno jsme vyjeli z Castle Rocku. Do Ogdenu je to sto kilometrů, ovšem vzdušnou čarou. Na silnicích by se normálně jelo dobře, jsou prý z pevné skály, a taky sníh byl udusaný větrem. Skoro jsme se nebořili. Jenomže jsme museli sledovat horská údolí, a tím se nám cesta pořádně prodloužila.

Před desátou hodinou jsem viděl v zátočině nad cestou první víky. Nejdřív jich bylo pět, pak dvanáct, a pak už jsme je ani nepočítali. Počkali si, až přejedeme, běželi za námi a strašidelně vyli. Patornová si zacpala uši, Karburátor šlapal na plyn, ale v horských zatáčkách jsme museli opět zpomalit a vlci byli brzo zase za námi.

K polednímu Karburátor rozhodl:

„Připravte si zbraně. Jakmile budou na dostřel, střílejte. Když některého zasáhnete, ostatní se na něj vrhnou a my se jich zbavíme.“

Patornová dostala takový strach, že už ani křičet nemohla. Tiskla si na tvář své velké kožešinové rukavice a vzdychala tak vyděšeně, že mi jí až bylo líto. Zato slečna Floriana vytáhla pistoli a chladnokrevně odjistila. Vzpomněl jsem si, jak nám v Paříži vyprávěla o svých loveckých výpravách na Aljašce, a hned jsem se cítil trochu klidnější. Vylovil jsem z kapsy svou pistoli a v tom okamžiku jsem si uvědomil, že se to nemělo stát. Karburátor se na mne ze strany rychle podíval a v očích měl výsměch: teď už jsem před ním nemohl nic zatajovat.

Na dlouhé úvahy však nebyl čas, vlci nás doháněli. Čelo smečky se rozdělilo a necelých dvacet metrů podle vozu běželi ti nejrychlejší.

„Střílejte vpravo,“ řekl jsem slečně Florianě, „já budu hlídat levou stranu.“

A to byla chyba. Obrátili jsme se k sobě se slečnou Florianou zády a neměli jsme tušení, co se děje s tím druhým. A to byl právě ten vhodný okamžik, kdy podle Karburátorových slov stačilo „jen přistřčit čertovi ruku“. V nejbližší zatáčce šlápl nečekaně na plyn, vůz poskočil a já jsem ztratil rovnováhu. Hmátl jsem ještě levicí do prázdna, abych se zachytil, ale cítil jsem, jak mě pevná ruka uchopila za rameno a prudce se mnou smýkla. Vypadl jsem z vozu. Ještě v pádu jsem zahlédl, jak se ke mně řítí dvě obrovská zvířata. Oči zalepené sněhem, hmatal jsem kolem sebe po pistoli, ale marně. Slyšel jsem rychlý dech běžících zvířat.

Vtom se ozval výstřel a hned nato se rozpoutala divoká střelba. Dříve než jsem si stačil uvědomit, co se vlastně děje, něco mě prudce uchopilo za límec kožichu. Zakryl jsem si rukou obličej, abych se uchránil před vlčími tesáky, ale nebyl to vlk. Cítil jsem, že mě drží železným stiskem pevná ruka, že mě zdvihá někam nahoru, docela blízko u hlavy jsem zahlédl kopyta pádícího koně. Prudce jsem otočil hlavu. Muž, který mě odnášel z místa nebezpečí, byl Dick Fann.

Dick Fann!

Několik kroků vedle nás se tiskne k vlající hřívě černého koně další muž; je o něco starší než Dick Fan a tvář. má jako perník. Vykřikl jsem, ale koně letěli dál. Rychle jsme se blížili k vozu, který mezitím zastavil v zátočině.

Náhle se přímo proti nám zablesklo a kolem uší nám hvízdla kulka. Někdo z vozu proti nám vystřelil. Dick Fann se sklonil k hřívě svého koně. Cítil jsem, jak štve zvíře k větší rychlosti. Potom mi přímo u ucha zahřměl nový výstřel, někdo vykřikl a kůň začal zpomalovat, až zastavil docela. Otevřel jsem oči.

Ve sněhu u polootevřených dvířek dionky ležel tvář do sněhu Karburátor a v ruce svíral pistoli, z které se ještě kouřilo. Dick Fann seskočil, sklonil se nad nehybným tělem a pozorně

zkoumal ránu. Po chvíli se napřímil a podíval se mi zpříma do očí. Nemusil jsem se ho na nic ptát. Sníh u hlavy ležícího muže se rychle barvil do červena.

Potom šlo všechno tak rychle, že jsem se nezmohl na jediné slovo. Ani nevím jak, ocitl jsem se za volantem a slyšel jsem, jak mi Dick Fann říká:

„Pojedeš do Ogdenu. Tady to dokážeš, cesta už je dobrá. V Ogdenu najdete řidiče, který vás dopraví do San Franciska. Doprovodíme vás na nejbližší stanici. Kdyby se někdo ptal, co se stalo, tak si pamatuj, že Natson vypadl náhodou. Moje jméno nesmíš vůbec vyslovit.“

Hrdlo se mi svíralo, stačil jsem jenom beze slova kývnout. Dick Fann se obrátil k slečně Florianě a chvíli se na ni díval. Nevím, co mu říkala, mluvila tiše a hlas se jí třásl. Detektiv něco řekl a ukázal na muže s perníkovou tváří. Slečna Floriana vyskočila z vozu a vrhla se mu do náruče. Teprve později mi řekla, že to byl její otec. Já hlupák! Že mě to nenapadlo hned!

Spustil jsem motor a vůz vyrazil kupředu. Oba jezdci klusali po stranách jako čestná stráž. Vzadu za vozem se ozvalo zuřivé vytí, jako by se otevřela samotná brána pekel; to vlci doběhli ke své kořisti.

Jel jsem bez jediné chybičky. U nejbližší stanice naše čestná stráž zmizela směrem k horám. Brzy po setmění jsme dorazili k prvním budovám Ogdenu. Ještě v noci jsem utahoval roztrěsené šroubky.

18.-26. března

Cesty jsou lepší, jedeme docela slušně. Nový řidič se jmenuje Slom a pojede s námi až do San Franciska. Moc toho nenamluví, ale zdá se, že je to slušný člověk.

Jinak se v posledních deseti dnech nepříhodilo nic zvláštního. Skalisté hory jsou za námi, jedeme rovinami Kalifornie. Připadá mi to, že jsme se ocitli v jiném světě. Na druhé straně hor sněhové vichřice, mráz a led, tady palmy, vinice, ovocné stromy a slunce.

Na rovné silnici mě Slom vždycky pustí na chvíli za volant. Jsou to nejšťastnější dny v mém životě.

27. března

San Francisco! Všechno vystupovat!

Bydlíme ve čtvrti, která má jméno jako z pohádek: Zlatá brána. Náš hotel se jmenuje Jippy Pavilion. Je to spíš vila než hotel. Když se pořádně vykloním z okna, vidím na konci ulice Tichý oceán.

Povídá se, že všechny fiaty už vzdaly. Kampak s dvoulitry na takový závod!

Přejeli jsme napříč americkým kontinentem za sedmatřicet dní. Zdá se, že to není tak špatné: v autoklubu byla na uvítanou ohromná slavnost a černošské kapely vyhrávaly až do rána. Všichni nás bez přestání poplácávají po zádech, že jsem z toho za jediný den celý rozlámaný. Ale dokázali jsme to!

V San Francisku si máme dva dny odpočinout. Dovedu si představit, jaký to bude odpočinek: celý den se motat kolem dionky, která dostala pořádně zabrat. Pak nás odveze americký parník *White Bird* na Aljašku. Znamená to osmkrát čtyřiaadvacet hodin plavby. Jestli to všechno stihneme včas, budeme mít ve Valdezu deset dní náskoku proti ostatním. Podle zpráv kontrolních stanic z trati není pravděpodobné, že by některý další vůz dorazil do San Franciska před odjezdem *White Birdu*. Třetí v pořadí jede Rakušan na panhard-levassoru, ale i ten má do San Franciska dobré čtyři dny. Jsme tady jen my a – Botera.

Co bude dál?

Tenhle deník posílám redakci pařížského listu *Matin*. Kdyby se něco z mých cestovních poznámek hodilo k otištění, nejsem proti tomu.

Jean Brot

KAPITOLA ŠESTÁ EZECHIEL BLOOMBERG SE DIVÍ

Do osmé hodiny chybělo několik“ málo minut, Když vyšla Floriana ze svého pokoje a zamířila k jídelně. Poprvé za dlouhou dobu se konečně pořádně vyspala. Náladu měla tak dobrou, že se jí chtělo zpívat. Věděla, že Dick Fann je někde nablízku, a to ji uklidňovalo; nadto viděla – třeba jen na několik málo minut –

svého otce, a dokonce si s ním mohla promluvit. Nazítří se měla posádka dionky nalodit na palubu parníku, a tak měla Floriana před sebou dobrý týden odpočinku. Pečlivě zamkla a pomalu sestupovala se schodů.

V jídelně už čekala slečna Patornová. Měla krajkové šaty, které na ní Floriana ještě neviděla, zdobené spoustou křiklavě barevných stuh, a na hlavě klobouk s věrnými napodobeninami kalifornského ovoce. Floriana v prvním okamžiku zalapala po dechu, ale pak se na svou společnici přívětivě usmála, přisedla si ke stolu a objednala snídani.

Slečna Patornová však odmítavě zavrtěla hlavou, až umělé banány zachrastily.

„Děkuji, už jsem snídala,“ řekla stydlivě. „Pan Larmette byl tak laskav.“

Floriana neřekla nic a v duchu si umiňovala, že za žádnou cenu nepřipustí, aby jí kdokoli zkazil náladu.

Slečna Patornová si její mlčení vysvětlila po svém.

„Já vím,“ řekla povzneseně, „že jste proti němu zaujata. A dokonce si to dovedu vysvětlit. Má drahá, musíte však brát věci tak, jak jsou. Buďte přece trochu velkorysá a připusťte, že tentokrát dal někdo přednost mně. I když na to nejste zvyklá. Dovedu si představit, jak vám je, protože pan Larmette je muž skutečně výjimečný ... To ovšem ještě není důvod k tomu, abychom se na sebe tvářily kysele. Přejte mi přece trošičku toho štěstí – měla jsem ho v životě tak málo!“

Hlas se jí povážlivě zachvěl, ale právě v okamžiku, kdy ji Floriana začala uklidňovat, rozletěly se dveře jídelny a objevil se Jean Brot. Byl bledý a prudce oddychoval.

Floriana pochopila, že se její dobrá nálada v nejbližších vteřinách rozplyne do nenávratna. Kývla na chlapce, Jean ji však už spatřil a rozběhl se ke stolu. Několik hostů se za ním pohoršeně otočilo.

„Slečno Floriano,“ řekl udýchaně a hlas mu trochu zadrhával, „něco se stalo. Venku na vás čeká policejní úředník, detektiv a dva policisté. Povídali, že s vámi chtějí mluvit.“

„Policie?“ zeptala se Floriana užasle. „Co se přihodilo?“

„Nevím,“ řekl Jean. „Čekají na vás v čítárně.“

Floriana vstala a zamířila ke dveřím. Slečna Patornová se chvíli dívala zasněně do prázdna, potom si zamyšleně přitáhla před sebe šálek s kávou, který právě číšník přinesl Florianě, a s nepřítomným pohledem se hladově pustila do snídaně.

V čítárně čekalo několik mužů a Floriana mezi nimi okamžitě spatřila inženýra Boteru a Larmetta. Sotva se objevila ve dveřích, oddělil se z hloučku velký a silný muž. Tvář měl růžovou, vlasy a vousy prošedivělé. Na širokém nose měl kulaté brýle s výraznou obroučkou, které mu dodávaly vzezření udiveného sýčka. Floriana se zachvěla zlou předtuchou.

„Slečna Floriana Defranceová,“ řekl muž vládně, „pokud se ovšem nemýlím. Jsem Ezechiel Bloomberg, vyšetřující soudce tohoto okrsku. Je mi nesmírně líto, že vás musím vyrušit, ale v zájmu spravedlnosti nemohu jednat jinak.“

Floriana pobledla. Po ranní dobré náladě už nebylo ani stopy.

„Musím vám říci,“ dodal vyšetřující soudce lítostivě, „že i já sám jsem byl dnes ráno bez milosti vytažen z postele zde přítomným Gowem Sherrym.“

Ukázal na hubeného mužíčka s tváří lasičky, který stál několik kroků za ním a neklidně si pohrával s knoflíky svého ošoupaného, špatně ušitého saka. Mužíček se při zvuku svého jména uctivě zlomil v pase.

„Gow Sherry je náš nejlepší detektiv,“ pokračoval vyšetřující soudce s pýchou v hlase. „Někdy se mu sice stane, že nenajde pachatele – a musím připustit, že se mu to stává čím dál častěji –, ale ještě nikdy za celou svou kariéru nezatkl nevinného. A toho si jako vyšetřující soudce hluboce vážím. Ráno mě sice vytáhl z postele, což je trestuhodné, ovšem člověk mého povolání se s podobnými ukrutnostmi musí smířit. Naštěstí je moje žena stejných názorů jako já a má pro mou práci pochopení. I když musím připustit, že mě dost nerada vidí z domu. Nikdo se jí taky nemůže divit – brali jsme se teprve před šesti nedělemi ...“

Floriana se už neovládla a řekla uštěpačně:

„Neměla jsem nejmenší tušení, že jste se oženil, pane ...“

Vyšetřující soudce jí věnoval zářivý úsměv. „Ezechiel Bloomberg.“

„Ano, ano, ovšem,“ přikývla Floriana. „Je od vás roztomilé, že jste mi to přišel oznámit.“

Ezechiel Bloomberg na ni zahrozil prstem a rozesmál se.

„Vy Kanadáné máte ale veselou náuru! Člověk se musí smát, i když vlastně přišel vyšetřovat vraždu.“ Floriana zbledla. „Vraždu?“

Zabloudila očima k Larmettovi. Opíral se o vysokou zasklenou knihovnu a díval se oknem do zářivého slunečného rána. Ve tváři se mu nepohnul ani sval.

„Koho zabili?“ zeptala se Floriana nezvučně.

„Abych pravdu řekl,“ odpověděl Ezechiel Bloomberg rozvážně, „oběť ještě žije. Ale má na kahánku a dlouho to už asi trvat nebude. Vy prý tu osobu znáte. Přišel jsem se vás proto zeptat, máte-li nějaké podezření, které by nás mohlo uvést na stopu. Musím totiž přiznat, že za celých pětadvacet let své služby jsem neměl případ tak beznadějný. Říká se tomu dokonalá vražda a já už málem začínal věřit, že něco takového existuje pouze ve špatných románech.“

„Ale o kom to vlastně mluvíte?“ vybuchla Floriana netrpělivě.

Vyšetřující soudce se podívil:

„Copak jsem vám neřekl jméno?“

Floriana cítila, jak k ní zezadu přistoupil Jean Brot a uchopil ji za ruku. Dlaň měl horkou a suchou.

„Oběť je národnosti anglické,“ řekl pomalu Ezechiel Bloomberg. „Jmenuje se Dick Fann.“

Floriana zalapala po dechu a opřela se o rameno Jeana Brota. Svět se s ní zatočil. Trvalo chvíli, než se vzpamatovala.

„Prosím vás,“ řekla nešťastně, „povězte mi všechno, co víte.“

„Proto jsem přece tady,“ přikývl vyšetřující soudce. „Vy znáte Dicka Fanna osobně?“

Floriana přikývla. Ezechiel Bloomberg přistoupil k oknu a odhrnul jemnou záclonu.

„Na protější straně ulice vidíte hotel U zelenáče. Největší hotel v San Francisku, osm set pokojů. Kdysi to byla vojenská

pekárna, potom docela obyčejný erární magazín, a teď je to pýcha našeho města.“

„Prosím, pokračujte,“ řekla Floriana úpěnlivě.

„Povšimněte si laskavě,“ nedal se vyrušit vyšetřující soudce, „že v přízemních oknech jsou železné mříže, aby byla zajištěna bezpečnost hostů. Podívejte se, prosím, na ta dvě okna hned na rohu. Opravuje se tam chodník. Starý asfalt byl odstraněn a asfaltěři právě začali roztírat nový. Povrch bude zejména v deštivých dnech naprosto dokonalý a vysoce hygienický, takže ...“

„Mluvil jste o těch dvou oknech,“ připomenula Floriana.

„Trpělivost, prosím,“ zamžikal Ezechiel Bloomberg kulatýma očima. „Budu pokračovat co možná nejrychleji. Bohužel, soudní vyšetřování a závod kolem světa jsou dvě různé věci. Musím postupovat obezřetně, velmi obezřetně. Promáčkнутý blatník se spraví, ale soudní omyl je věc vážná, na to pozor! A já mám zásadu, svatou zásadu: nikdy nezatknout nevinného!“

Floriana se už dál neovládla. Sepjala ruce a z očí se jí vyřinuly slzy. „Prosím vás, moc vás prosím. Můžete mi konečně prozradit, co se vlastně stalo?“

„Právě se dostávám k faktům, slečno. Ta dvě okna patří k pokojům, které si včera pronajal pan Dick Fann a jeho mexický přítel, lékař Francesco Noseoso.“

Floriana se zachvěla: otec!

„Včera večer,“ pokračoval vyšetřující soudce rozvážně, „hráli oba pánové v hotelovém salónku bridž a krátce po deváté hodině se odebrali do svých pokojů. Co se stalo dál, to známe pouze z výpovědi doktora Noscosa. Gowe, buď tak laskav.“

Mužiček s tváří lasičky vystoupil důležitě do popředí a vytáhl z kapsy užmoulaný notýsek, do jakého si školní děti zapisují v hodinách cizích řečí slovíčka. Naslinil si prst, zalistoval, a když našel příslušnou stránku, zhluboka se nadechl a začal číst. Četl tak tiše, že téměř šeptal.

„Doktor Francesco Noscoso vypovídá toto: Po příchodu do pokoje jsem stáhl rolety a chystal se na lůžko. Protože příčky mezi jednotlivými pokoji jsou velmi slabé, slyšel jsem, jak si můj přítel přitáhl k oknu židli. Posadil se a bezpochyby si chtěl ještě chvíli číst. Asi deset minut bylo naprosté ticho, potom jsem zaslechl z vedlejší místnosti zasténání a hned nato pád těla na podlahu. Vyběhl jsem na chodbu a zaklepal na sousední dveře. Nikdo mi neodpovídal. Přivola jsem tedy vrátného a s jeho pomocí jsem dveře otevřel; nebylo to snadné, protože pokoj byl zamčen zevnitř. Když jsme vstoupili do pokoje, spatřili jsme Dicka Fanna v bezvědomí na podlaze. V zádech měl dýku. Vyšetřil jsem ránu, poskytl zraněnému první ošetření a uložil ho na lůžko. Zranění bylo velmi vážné. Zatímco jsem ho ošetřoval, zavolał vrátný policii a místního lékaře. Zranění bylo tak

nebezpečné, že jsme po vzájemné konzultaci nemohli doporučit převoz do nemocnice. To je vše.“

Gow Sherry sklapl notýsek, zastrčil ho do kapsy a rozhlédl se vítězoslavně po přítomných.

„Když jsem se dostavil ve dvacet dva deset na místo činu,“ pokračoval pak zvýšeným hlasem, „ležel už zraněný na lůžku. Jeho stav byl tak vážný, že jsem ho ani nemohl vyslechnout. Ohledal jsem terén a zjistil jsem toto: před otevřeným oknem stála židle obrácená opěradlem do ulice a vedle ní ležela na podlaze kniha se stopami krve, otevřená na stránce sedmdesát pět. Pan Dick Fann zřejmě seděl u okna a četl si, obrácen čelem do pokoje, když se k oknu připlížil pachatel a mezi mřížemi zasadil své oběti ránu nožem. Byl to takzvaný bowling knife, jakého používají při práci zdejší zemědělci.“

Ezechiél Bloomberg zarazil detektiva pohybem ruky a obrátil se k Florianě:

„Můžeme pokračovat? Vidím, že vás případ rozrušil.“

„Prosím vás,“ řekla tiše Florianá. „Prosím vás.“

Vyšetřující soudce pokýval uznale hlavou. „Jste statečná žena.“

Nabídl Florianě židli a sám se posadil za malý čtenářský stolek proti ní. Nadýchl se a navázal na výklad svého detektiva.

„Gow Sherry okamžitě prohledal bezprostřední okolí a zjistil pozoruhodnou věc: v čerstvém asfaltu před oknem oběti byly výrazné stopy, které tam zanechal pachatel.“

„Ale pak stačí změřit stopy a porovnat je s každým, kdo je podezřelý!“

To vykřikl Jean Brot. Všichni se k němu obrátili. Chlapec stál za židlí své velitelky a tváře mu planuly jako v horečce.

Ezechiél Bloomberg se zachmuřil a zavrtěl hlavou.

„To bohužel nejde, protože vrah ...“ Zaváhal, jako by nemohl sám pochopit smysl toho, co se chystal říci.

Florianá pohlédla rychle k Larmettovi. Opíral se stále o skleněnou knihovnu a Florianě se zdálo, že mu tváří přelétl prchavý úsměv. Násilím se přinutila, aby odvrátila zrak.

„... protože vrah,“ pokračoval vyšetřující soudce váhavě, „nemá nohy.“

V čítárně nastalo mrtvé ticho. Jen na okenním skle bzučela moucha a marně hledala cestu na svobodu.

Ezechiel Bloomberg rozhodil bezmocně rukama a opakeval:

„Je to tak – vrah nemá nohy. Zanechal v asfaltu jen kulaté stopy velikosti dolaru. Došli jsme k závěru, že to jsou stopy po dřevěných protézách, že zkratka má obě nohy umělé.“

Chvilí vyčkával, aby vychutnal ohromení, které jeho sdělení vyvolalo, a pak pokračoval:

„Důležitost tohoto zjištění je nepopíratelná. Člověk s protézami není tak častým zjevem, abychom ho nevypátrali. A to je důvod, proč jsem za vámi, vážená slečno, vůbec přišel. Prosím, uvažujte dobře, protože vaše odpověď bude zásadně důležitá.“

Opřel se rukama o stůl a zhoupl se v židli dozadu, aby zdůraznil význam svých slov.

„Znáte snad někoho,“ zeptal se s důrazem, „kdo by odpovídal uvedenému popisu a kdo nebyl oběti přátelsky nakloněn?“

Vypálil svou otázku téměř vítězoslavně. Pak se odmlčel a rozhlížel se po přítomných. Všichni mlčeli, jen Jean

Brot si neuctivě povzdychl. Ezechiel Bloomberg se tvářil, že to neslyší.

„Neznám,“ odpověděla Floriana ledově. „Ale pravým viníkem není ten, kdo měl v ruce nůž. Někdo si ho najal a to je člověk, kterého musíte najít.“

„Připouštím,“ odpověděl Ezechiel Bloomberg a tvářil se, že ho ta poznámka potěšila. „Avšak při vyšetřování musíme postupovat od známého k neznámému. Až objevíme muže s dřevěnýma nohama, dostaneme se k osobě, která vraždu zorganizovala – pokud taková osoba ovšem vůbec existuje.“

Floriana chtěla něco namítnout, ale nedostala se ke slovu. Larmette se otočil ke stolu a řekl důrazně:

„Mám čest být soupeřem slečny Defranceové v závodě kolem světa. Považuji proto za svou povinnost ji upozornit, že se vystavuje určitému nebezpečí. Americké zákony jsou velmi

přísné na každého, kdo vznesе obvinění a nepodá současně důkaz. Je to tak, pane Bloombergu?“

Vyšetřující soudce pochvalně přikývl. „Přesně tak. Kdo vznesе nepodložené obvinění, je zatčen a zůstane ve vazbě až do skončení procesu. Je to přísné opatření, ale správné. Hlavní zásadou naší justice je ochrana nevinného.“

Floriana naslouchala s ledovou tváří. Pochopila, že ji Larmette varoval. Zhluboka se nadechla a řekla tiše:

„Máte pravdu. Mohla bych vyslovit jen neurčité domněnky.“ Prudce vstala. „Mohu teď odejít? Ráda bych se podívala na zraněného.“

Ezechiel Bloomberg se vlídně usmál. „Samozřejmě, drahá slečno. Jste volná. Děkuji vám za pochopení a za pomoc. Bude-li to nutné, obrátíme se na vás v dalším vyšetřování.“

Floriana už neposlouchala. Vyběhla na ulici a zamířila k honosnému vchodu do bývalé vojenské pekárny.

Hubený, do modra vyholený čahoun ve skleněné kukani hotelové recepce nejdřív s někým dlouho tiše telefonoval. Potom nadzdvihl skleněné okénko, usmál se na Florianu a řekl:

„Miss je očekávána. První chodba vpravo, číslo pokoje sedmdesát tři. Ošetřující lékař jen důtklivě doporučuje, aby se slečna vyvarovala nejmenšího hluku, neboť každé rozrušení by mohlo být pro pacienta osudné.“

Floriana vběhla do dlouhé, šeré chodby. Ze dveří někde daleko kdosi vystoupil, pečlivě za sebou zavřel a tiše jí kráčel naproti. Floriana se na okamžik zastavila, potom se znovu rozběhla a vrhla se mu do náruče. Muž ji hladil po vlasech a mlčel. Chvíli tak stáli a dívka cítila, jak jí nezadržitelně stékají po tváři slzy. Pak ji uchopil jemně za loket a vedl ji ke dveřím na samém konci chodby. Otevřel.

Floriana se srdcem až někde v hrdle vkročila po špičkách do pokoje, muž vešel za ní a zamkl.

Rychle se rozhlédla po zšeřelé místnosti. Pokoj měl módní světle fialové tapety, nábytek byl jednoduchý a střízlivý. Na stole uprostřed pokoje byly pečlivě srovnány lahvičky, kelímky, obvazy a balíčky vaty. Na židli se v otevřené příruční kabele

leskly kovové nástroje s ebenovými rukojeťmi. Přímo proti dveřím bylo veliké okno, jehož obdélník pretínaly mohutné tyče kovové mříže.

Doktor Noscoso pokynul zlehka hlavou do rohu pokoje, kde stálo bíle natřené lůžko. Floriana se pomalu obrátila a spatřila známou tvář. Dick Fann ležel bez pohnutí, se zavřenýma očima, zsinale bledý. Přistoupila blíž. Na rameni ucítila povzbuzující dotek dlaně doktora Noscosa. Sklonila se nad zraněným a snažila se vyčíst ve voskově bledém obličejí známku života. Tvář Dicka Fanna byla nehybná jako maska. Náhle Floriana strnula a srdce se jí prudce rozbušilo. Zdálo se jí, že se víčka nemocného slabě zachvěla.

„Dicku,“ řekla tiše a statečně polykala slzy.

„Floriano,“ zašeptal nabádavě doktor Noscoso za jejími zády, „mluv tiše. Stěny tady mají uši.“

V tom okamžiku se stalo něco neuvěřitelného. Zraněný slabě zrůžověl, pootevřel oči a pak se na Elorianu přátelsky usmál.

Pod dívkou se podlomila kolena. Doktor Noscoso jí rychle přisunul židli s kovovým opěradlem a řekl až zbytečně hlasitě:

„Pamatujte na lékařskou zásadu, slečno Defranceová: dokud trvá život, trvá i naděje.“

Floriana ho neslyšela. Dick Fann pomalu pohnul rukou, ležící až dosud bezvládně na bílém prostěradle, a zlehka stiskl Florianě prsty.

Doktor Noscoso si přisunul k lůžku druhou židli a sklonil se nad nemocným.

„Poslouchej, Floriano, co ti řeknu.“ Mluvil tiše a rychle a Floriana ho sotva slyšela. „Dnes odpoledne naložíte vůz na *White Bird*, jak bylo původně domluveno.“

Dívka sebou prudce trhla.

„Ale já nechci odjet. Neodjedu, dokud ...“ Zarazila se.

„Udělej, oč tě žádám,“ pokračoval doktor Noscoso tichým, naléhavým hlasem. „Nařídíš, aby vůz byl vyložen ve Valdezu na Aljašce, a oznámíš vyšetřujícímu soudci i v hotelu, že zůstaneš v Jippy Pavillonu tak dlouho, dokud pan Dick Fann nebude zase chodit. Oznámíš to tak, aby to každý věděl. Rozuměla jsi?“

„Rozuměla,“ hlesla tiše Floriana. „A – děkuji ti, že tady smím zůstat.“

„Zůstaneš tady jen tak dlouho, dokud ti nedám další zprávu. Musíš být každou chvíli připravena k odjezdu. Jakmile ti vzkážu, že nastoupíš v tu a tu hodinu na tu a tu loď, s nikým o tom nemluv. Pod jakoukoli záminkou odvedeš svou společnici i Jeana do přístavu a všichni tři nastoupíte na palubu. To je všechno. Pamatuj si, že je to důležité. Larmette udělá všechno, aby vás tady zdržel. A dokud jsme tady, hrozí nám všem nebezpečí.“

„Ale – co bude s tebou?“ zašeptala Floriana.

„Zůstanu u nemocného. To je všechno. Ted' se vrať do Jippy Pavillonu a jednej, jak jsem ti řekl. Jakmile budeš ve Valdezu, možná že ti dovolím, aby ses starala o našeho nemocného sama,“ dodal tiše.

Dick Fann zamžikal svýma modrýma očima a zašeptal:

„Poslechněte, slečno Floriano. Prosím vás o to.“

Floriana přikývla a odhodlaně bojovala se slzami. Nechápala smysl toho všeho a už se nevyznala vůbec v ničem: viděla však úsměv v pobledlé tváři Dicka Fanna a to jí stačilo. Vstala jako ve snách.

doktor Noscoso ji doprovodil chodbou až do hotelové haly a před skleněnou kukani s dřímajícím čahounem se s ní rozloučil. Učinil tak s obřadnou zdvořilostí, jak to mají galantní Mexičané ve zvyku.

Larmette se zabořil do hlubokého křesla a nohy pohodlně natáhl na tlustém vyrudlém koberci. Inženýr Botera se nakláněl nad stolem a něco si čmáral do rozložených papírů s nepřehlednou řadou čísel a nákrešů.

„Zdá se,“ řekl Larmette spokojeně, „že je všechno na dobré cestě. V San Francisku se to rozhodne.“ Zasmál se. „Z té rány se náš slavný detektiv hned tak nevzpamatuje.“

Inženýr Botera mlčel. S hlavou zabořenou do papírů přemýšlel a počítal.

„Čas pracuje pro nás,“ pokračoval Larmette. Nezdálo se, že čeká na odpověď; spíš to vypadalo, že uvažuje nahlas. Zasmál

se. „Šest neděl! Ten mexický mastičkář to odhaduje na šest neděl. Za šest neděl se stane spousta věcí. Veliká spousta věcí.“

Inženýr Botera zvedl hlavu a podíval se k oknu. Neřekl nic. Larmette pokračoval ve své samomluvě, ale pak si náhle uvědomil, že se venku něco děje. Z tiché ulice mezi oběma hotely bylo slyšet úprk kroků a tlumené hlasy narůstajícího zástupu. Inženýr Botera pokrčil rameny a znovu se sklonil nad svými náčrtky.

Larmette chvíli naslouchal, potom pomalu vstal a přešel pokojem k oknu. Před vchodem do bývalých kasáren se tísnil zástup lidí a další stále přicházeli. Z horního konce ulice se ozvala automobilová houkačka a pak se přirítit otrávený omšelý ford. Zastavil před hotelem a ve dvířkách se objevila prošeďivělá hlava Ezechiela Bloomberga.

„Hleďme, hleďme,“ poznamenal Larmette. „Zdá se, že to přece jen byla dobrá rána. Tak to vypadá, že ani nebudeme muset čekat šest neděl.“

S úsměvem pozoroval vyšetřujícího soudce, jak se prodírá neochotným zástupem. Maličký Gow murazil cestu. Larmette bubnoval prsty do okenního skla pomalý smuteční pochod a spokojeně se usmíval. Inženýr Botera si těžce povzdechl a odhodil tužku. Kutálela se po stole až na okraj a pak spadla. Botera se sklonil a pozorně se zadíval na špičku. Samozřejmě byla uražená. Inženýr zvedl tužku, položil ji na papíry a lítostivě si povzdechl. Pomalu přistoupil k Larmettovi. Až dosud ještě neřekl jediné slovo.

Larmette k němu otočil hlavu.

„Nepůjdeme se podívat, co se stalo našemu nešťastnému příteli?“ zeptal se spokojeně. „Když si člověk představí, že už má tohle slzavé údolí za sebou ... Chudák slečna Defranceová. Tolik se na něj spoléhala!“

Inženýr Botera neodpověděl. Díval se Larmettovi přes rameno a mlčel. Ezechiel Bloomberg se konečně prodral zástupem a zmizel ve dveřích bývalé vojenské pekárny.

„Tohle si přece nenecháme ujít,“ rozhodl Larmette. „Třeba nás bude pan vyšetřující soudce potřebovat,“ poznamenal uštěpačně. Obrátil se od okna a pohlédl na kupu papírů. Chvíli

uvažoval, potom mávl rukou a zamířil ke dveřím. Inženýr Botera si znovu lítostivě povzdechl, shrábl papíry se stolu a hodil je na postel. Larmette už čekal netrpělivě ve dveřích.

Důstojně vyšli z Jippy Pavillonu a protlačili se zástupem, který se zatím o poznání zvětšil. U vchodu do hotelu je zastavil ramenatý policista. Chvilí se s ním dohadovali, ale když prohlásili, že jsou přátelé Dicka Fanna, policista pokrčil rameny a uvolnil jim cestu.

Larmette zamířil ke skleněné kukani.

„Číslo pokoje pana Dicka Fanna?“

„Sedmdesát tři,“ řekl recepční. „Ubohý pán! Celé roky je tohle nejklidnější hotel v San Francisku, a najednou takové věci. Člověk tomu ani věřit nemůže.“

„Ale, ale,“ utěšoval ho Larmette. „Copak se zase přihodilo?“

„Pan Dick Fann ...,“ řekl recepční. „Kdo by to byl tušil?“

Larmette se zatvářil lítostivě.

„Je tam pan vyšetřující soudce,“ dodal recepční a ukázal hlavou do chodby. „Řekne vám to sám.“

Larmette zamířil do chodby k pokojům. Inženýr Botera krácel dva kroky za ním.

Dveře do pokoje byly pootevřené a Larmette slyšel rozčilený hlas vyšetřujícího soudce. Zaklepal. Nikdo mu neodpovídal a Larmette vešel. V pokoji byl detektiv s tváří lasičky, vyšetřující soudce a muž v modré livreji se zlatými knoflíky, jistě zaměstnanec hotelu. Lůžko v rohu pokoje bylo prázdné.

„Copak se přihodilo?“ zeptal se Larmette se zarmoucenou tváří. „Snad ne – pan Dick Fann?“

„Přesně tak,“ přikývl zasmušile vyšetřující soudce. Larmette si všiml, že má kulaté brejličky nakřivo a že je vůbec rozrušen na nejvyšší míru.

„Přesně tak,“ opakoval soudce. „Zmizel. Ztratil se a jeho mexický přítel s ním.“

„Cože?“ vykřikl Larmette. „Jak tomu mám rozumět?“

„Právě to vyšetřujeme,“ rozhodil Ezechiel Bloomberg bezradně rukama. „Takový případ!“

„Nerozumím tomu,“ ozval se drobný detektiv. „Učinili jsme přece všechna opatření. Věděli jsme, že vrah se vždycky vrací na

místo činu, a tak jsme kolem hotelu rozestavili nenápadné strážce. Ven nemohla proklouznout ani myš.“

„Mám jediné vysvětlení,“ uvažoval nahlas Ezechiel Bloomberg. „Vrahům se jejich záměr nepodařil, anebo se jim podařil jen zčásti, a proto se vrátili a svou oběť unesli.“

Gow Sherry zavrtěl hlavou. „Povídám, že je to vyloučeno. Ven neproklouzla ani myš.“

„Přece byl napůl mrtvý!.“ vykřikl Larmette. „S tak těžkým zraněním nemohl ani vstát z postele, natož uprchnout z hotelu!“

Ezechiel Bloomberg se na něj podíval žalostným pohledem. „Za celých pětadvacet let své působnosti jsem neměl tak zamotaný případ. A pětadvacet let, to je čtvrt století, pane. Víte vy vůbec, co se všechno stane v takovém městě, jako je San Francisco, za čtvrt století?“

„Našel jste nějaké stopy nebo něco nápadného?“ zeptal se Gow Sherry hotelového zřízence, který stál úslužně opodál.

Muž zavrtěl hlavou.

„Nesl jsem podnos s jídlem. Zaklepal jsem nejdřív na dveře pana doktora, ale nikdo mi neodpovídal. Zaklepal jsem znovu, ale uvnitř bylo ticho. Dovolil jsem si tedy otevřít. Pokoj byl prázdný. Lůžko pečlivě ustláno, všechno uklizeno, nikde ani stopa, že by tu vůbec někdo bydlel.“

„A co zavazadla, obleky v šatníku?“ Muž v modré livreji opět zavrtěl hlavou. „Všechno pryč. Byl to prostě prázdný, vyklizený pokoj.“

„Co jste udělal potom?“ zeptal se Gow Sherry.

„Napadlo mě, že se lékař přestěhoval do pokoje k nemocnému, aby mu byl nablízku. Šel jsem tedy vedle, ale druhý pokoj byl taky prázdný.“

„Jak je něco takového možné,“ divil se Ezechiel Bloomberg, „jak je to jenom možné? Sám jsem včera toho chudáka viděl. Byla to učiněná mrtvola. Vůbec se divím, že to vydržel do rána. Duši měl na jazyku.“

„Vedení hotelu slíbilo,“ ozval se muž v livreji, „že po celou dobu, co bude pan Dick Fann na lůžku, nepronajme sousední pokoje, aby měl nemocný klid.“

Gow Sherry přikývl. „Doktor Noscoso tedy neměl nejmenší důvod převézt zraněného jinam. Měl tady všechno, co potřeboval.“

„Musíme pokračovat od známého k neznámému,“ řekl chabě Ezechiel Bloomberg, jako by se chystal stébla. „Oba mužové zmizeli. Sami neodešli. Odvedl je tedy někdo jiný. Kdo měl zájem na tom, aby zmizeli? Samozřejmě nikdo jiný než útočník, než vrah. To je logický závěr.“ Obrátil se na hotelového zřízence. „Můžete nám povědět, jaké jídlo jste nesl oběma mužům?“

Muž ochotně přikývl.

„Čaj se smetanou, dvě vejce ve skle a čtyři housky s máslem.“

Ezechiel Bloomberg uvažoval. „Z toho lze soudit, že oba mužové s odchodem nepočítali. To potvrzuje mou teorii.“

„Nikdo je nemohl unést!“ vyskočil maličký detektiv. „Povídám, že z hotelu nemohla proklouznout ani myš!“

Ezechiel Bloomberg se na něj káravě podíval. „Zjistil jste všechny možnosti úniku?“ zeptal se přísně.

Gow Sherry rozhodil bezmocně rukama.

„Na chodbě byli ve dne v noci dva naši lidé, přestrojení za hotelové zřízence. Dveřmi nikdo odejít nemohl. Na okně jsou mříže silnější, než máme v městském vězení. Vyskočit oknem tedy také nemohli. Zbývá krb v tomto pokoji. V pokoji u doktora krb není. Krb je z litiny a od komína je oddělen pevnou mříží. Tam by neproletěl ani vrabec.“

„A přece zmizeli!“ vykřikl Larmette. „Nebo snad chcete říct, že jsme se všichni zbláznili?“

Ezechiel Bloomberg si mnul zamyšleně bradu. Rozhlížel se kolem sebe, jako by hledal nějaké spásné řešení.

Gow Sherry sípavě zakašlal. „Proklepali jsme všechny zdi obou pokojů, stropy i podlahy. Vyzkoušeli jsme mříže na oknech, protože některá tyč mohla být uvolněná. Všechno zbytečně. Z tohoto pokoje nemohl nikdo uprchnout.“

Bloomberg zakýval šedivou hlavou. „Jenomže utekl, to je právě ta bída. Co si počneme dál?“

Gow Sherry se bezradně rozhlédl. Tentokrát neřekl nic.

„Ještě je tu jedna možnost,“ ozval se netrpělivě Larmette a hlas mu rozčileně přeskakoval. „Dick Fann má naproti v Jippy Pavillonu přátele, posádku svého vozu.

Je to sice slabá naděje, ale snad by se tam dalo něco zjistit. Aspoň nějaká stopa, které bychom se chytili.“

„Výborně,“ řekl uznale vyšetřující soudce. „Výborně!“ Obrátil se ke svému detektivovi. „Buďte tak laskav á předvolejte slečnu ... Jakkpak se jmenovala?“

Mužíček zalistoval ve svém odřeném notýsku.

„Defranceová. Floriana Defranceová.“

Otočil se jako na obrtlíku a zamířil ke dveřím.

„Počkejte,“ vykřikl Larmette. „Slečnu Florianu zatím ne. Mám lepší nápad.“ Sáhl do kapsy a vytáhl hrst zmačkaných dolarů. Oddělil z nich jeden a podal bankovku hotelovému zřízenci.

„Buďte tak laskav a kupte v nejbližším květinářství velikou kytici růží. Pokud možno čajových růží. Potom půjdete do Jippy Pavillonu, odevzdáte je slečně Patornové a vyřídíte jí, že ji naléhavě prosím, aby sem přišla. Dejte si ji zavolat do haly, abyste s ní mohl mluvit o samotě. A trvejte na tom, aby přišla okamžitě.“

Hotelový zřízenec se uklonil a zmizel. V pokoji se rozhostilo ticho. Inženýr Botera se opíral o krb a tiše pokašlával, detektiv s tváří lasičky slídlil podle stěn a nahlížel pod vybledlé historické rytinky. Ezechiel Bloomberg se posadil na okraj pečlivě ustlané postele a podepřel si bradu oběma dlaněmi.

„Za čtvrt století jsem neměl tak zamotaný případ,“ zamumlal zlomeně. „Za čtvrt století, a že jsem měl v rukou nějaké aféry!“ Chvilí mlčel, potom se obrátil k detektivovi.

„Musíme postupovat obezřetně. Velmi obezřetně. Jenom nezatknout nevinného, jenom nezatknout nevinného. To je svatá zásada.“ Povzdechl si a mávl rukou.

A to všechno zrovna teď, pomyslel si lítostivě, když se potřebuji věnovat své ženě. Chuděra, byla tak smutná, že musím zas pryč.. Manželství se musí upevnit hned na samém začátku. Na prvních měsících záleží všechno, doslova všechno. To jsou

základy, na kterých lze teprve stavět. Když nejsou dobré základy ...

Larmette stál u okna a prohlížel si mříže. Byly pevně zapaštěny do zdi a kovové tyče se ani nepohnuly, at jimi cloumal sebevíc. Gow Sherry proklepával podlahu pod kobercem, ale potom se s povzdechem vzdal, opřel se o zeď a zapálil si cigaretu. Minuty ubíhaly.

Konečně se ozvaly na chodbě spěšné kroky. Ezechiel Bloomberg povstal a upravil si kulaté brýle, které mu dodávaly vzezření sýčka. Všichni se s napětím podívali na dveře.

Objevila se obrovská kytice čajových růží a za ní tvář hotelového zřízence.

„Proč to taháte sem?“ vykřikl Larmette, který se už nedokázal ovládnout. „Copak jste mi nerozuměl? Kde je slečna Patornová?“

Muž položil růže na stůl, obrátil se k Larmettovi a řekl důstojně:

„Slečna Patornová už v hotelu nebydlí.“

Larmette vydal nesrozumitelný zvuk. Ezechiel Bloomberg se znovu posadil na ustlané lůžko.

„Dnes v poledne,“ pokračoval zřízenec, „doručil poslíček do kanceláře Jippy Pavillonu lístek, v němž slečna Defranceová oznamovala ředitelství hotelu, že se musela i se svým doprovodem velmi spěšně odstěhovat. V obálce byly přiloženy peníze na zaplacení účtu, takže vedení hotelu nemá vůči ní žádné pohledávky.“

Několik vteřin bylo ticho. Pokojem se linula slabá vůně čajových růží.

„Přístav!“ vykřikl náhle Larmette a vrhl se ke dveřím. „Přístav!“

V patách za ním vyběhl inženýr Botera.

Ezechiel Bloomberg si povzdechl a smutně pohlédl na svého detektiva.

„Vzhledem k tomu,“ řekl zlomeně, „že v této chvíli nemám ani vraha, ani oběť, ani svědky, zastavuji další šetření a odkládám celý případ na neurčito.“

Floriana stála na palubě a opírala se o zábradlí. Od moře vanul lehký, ale studený větřík. Přístav v dálce se zmenšoval a zmenšoval, obrysy San Franciska se pomalu proměňovaly v neskutečnou, vzdálenou kulisu. Nad lodí plachtily rackové.

Napětí povolilo a Floriana si s úlevou oddechla. Od okamžiku, kdy jí Jean Brot odevzdal v Jippy Pavillonu žlutou obálku s naléhavým vzkazem od otce, aby se ještě toho dne nalodila i s celou posádkou dionky na palubu *White Birdu*, měla vlastně teprve teď první chvíli klidu. Nebýt Jeana Brota, asi by už loď v přístavu nestihla, anebo by nastoupila na palubu v poslední minutě a s holýma rukama. Otcova podmínka – zachovat odjezd v naprosté tajnosti – jí nepředstavitelným způsobem ztížila situaci. Jean Brot však našťástí přivítal neočekávanou změnu s bouřlivým nadšením. Zatímco se Floriana v hotelové čítárně věnovala slečně Patornové, chlapec spustil oknem do zahrady všechna zavazadla, jež uznal za důležitá, a pak je odnášal k zadní brance. Složil je pečlivě na okraj chodníku, zastavil taxík a všechno odvezl do přístavu. V hotelu zůstalo jen několik kufrů, které Jean Brot považoval za zbytečné; byly v nich většinou večerní toalety slečny Patornové a vláčet je přes celý park bylo prostě nemožné.

Nejtěžší úkol však měla přece jen Floriana. Musila zdržet slečnu Patornovou v hotelové čítárně, a to bylo nad lidské síly; několikrát už visel osud celé akce na vlásku, když slečna znenadání prohlásila, že si musí v pokoji upravit účes nebo přepudrovat nos, ale nečekaná výřečnost mladé Kanadanky způsobila, že na svůj záměr pokaždé brzy zapomněla. Po pravdě řečeno, nemalou zásluhu na tom měl i pan Larmette; viděly ho oknem, jak se prodírá zástupem do protějščího hotelu, a tak slečna Patornová nebrala alespoň pro nejbližší minuty na svůj zevnějšek tak přísná měřítko jako obvykle, když byl klenotník nablízku.

To však nebyly ani zdaleka všechny obtíže připravovaného, podniku. Když se přiblížila hodina odjezdu, navrhla Floriana své společníci malou projížďku do přístavu. Slečně Patornové se moc nechťelo, ale nakonec přece jenom svolila: vítr od moře je přímo zázračný prostředek na pobledlou, unavenou pleť. Při pohledu na kotvící parník s pyšným nápisem *White Bird* na přídi

si Floriana vzpomněla, že by se mohly ještě jednou podívat, jak je uložena dionka. Slečna Patornová se zdráhala, myšlenkami už byla zase zpátky v hotelu, ale potom přece jen mrzutě přikývla. S dionkou bylo všechno v pořádku; námořníci ji připoutali řetězy, podložili kola dřevěnými špalky a nakonec přehodili přes vůz plachtu. Floriana pak slečně Patornové ještě navrhla, aby si šly prohlédnout kajuty, kterými možná pojedou už příště na Aljašku. K takovému návrhu byla její společnice přístupnější; jakmile však spatřila v kajutě svá zavazadla, pečlivě urovnaná pod kulatým okénkem, začala tušit nebezpečí, a její tušení se brzy proměnilo v jistotu, když uslyšela táhlé zahoukání lodní sirény. Slečna Patornová si uvědomila zradu, obrátila se na podpatku a s rychlostí, kterou by od ní nikdo nečekal, vyběhla na palubu. Námořníci se právě chystali zdvihnout lodní můstek; slečna Patornová strašlivě vykřikla a vrhla se vpřed. Možná že by byla stačila ještě v poslední chvíli přeběhnout na břeh, nebýt pohotového zásahu Jeana Brota; chlapec za ní vyrazil jako šíp a v posledním zlomku vteřiny jí negalantně nastavil nohu. Naštěstí pád nebyl tvrdý – slečna se octla v náruči mohutného tetovaného námořníka, který neměl nejmenší tušení, co se vlastně děje, chytil ji a svíral ve svém svalnatém náručí tak dlouho, dokud nepřestala vrískat. Lapená uprchlice ho v nejvyšším zoufalství do krve poškrábala, ale nezdálo se, že to na mořského vlka nějak zvlášť zapůsobilo; ještě několik dní potom chodil po palubě a hrdě ukazoval svým kamarádům utržené šrámy. Konečně loď odrazila a námořník svou obět' s mnoha omluvami postavil zase na nohy. Také Jean Brot se slečně Patornové zkrroušeně omluvil za svůj negalantní zákrok, ale příliš to nepomohlo. Slečna Patornová mu neodpověděla jediným slovem, křečovitě svírala zábradlí a dívala se na přístav, jako by nevěřila vlastním očím. Teprve když si uvědomila, že loď nenávratně odplouvá, zakryla si dlaněmi tvář a úprkem se vrátila do kabiny, kde se zamkla na tři západy.

Floriana ji nechtěla nechávat dlouho o samotě; odtrhla zrak od vzdalujícího se města a pomalu zamířila ke schůdkům do podpalubí. Loď byla poloprázdná a s vybavením přepychové *Touraine*, která vezla závodníky do New Yorku, ji nebylo možno

vůbec srovnat. Také cestující tu byli jiní: téměř bez výjimky drsní, ošlehaní trapeři, zlatokopové a lovci, kteří jeli hledat na Aljašku štěstí nebo se tam vraceli, když utratili v San Francisku poslední dolar či poslední zrnko zlata. Od severu studeně foukalo, a tak byli všichni zahaleni do kožešin až po uši; Florianě připadali trochu jako medvědi, protože měli i kožešinové čepice naražené do půli čela a na vratké palubě se pohybovali poněkud nejistě.

Jeden z nich teď dokonce do Floriany téměř vrazil; zdrtila ho mrazivým pohledem a chtěla pokračovat v cestě, ale krev jí ztuhla v žilách, když uslyšela, jak muž říká plynou evropskou angličtinou:

„Promiňte, slečno Floriano, opravdu mě to velice mrzí. Moc jsem si zvykl na pevnou zemi.“

Ten hlas jí připadal známý; rychle se obrátila a strnula. UVědomila si, že se dívá do usměvavých modrých očí, které tak dobře znala.

„Dicku!“ vykřikla. „Dicku! Kde se tady berete?“

Zarazila se. „Ale vy – vy přece jste ... Proboha, jděte si hned lehnout, vy nemáte ani špetku rozumu!“

Dick Fann smekl svou zálesáckou čepici a přívětivě se usmál.

„Musím vás ujistit, že doktor Noscoso je přímo zázračný lékař. Kdybyste někdy cokoli potřebovala, obraťte se na něj s důvěrou. Mohu vám ho skutečně vřele doporučit.“

Floriana nedokázala ze sebe vypravit jediné slovo, stála a dívala se široce otevřenýma očima, až se Dick Fann konečně slitoval.

„Mám pro vás návrh,“ řekl přátelsky a vzal ji pod paží. „Nechcete se ještě chvíli potěšit pohledem na ten široký pruh vody, který leží mezi námi a San Franciskem?“

Floriana přikývla a kráčela s ním jako ve snách k lodnímu zábradlí. Město v dálce se pomalu ztrácelo v lehkém oparu mlhy.

„Tady nemusíme mluvit do lodního šroubu,“ poznamenal Dick Fann s úlevou. „Vsadil bych se, že všichni tihle zálesáci a zlatokopové jsou stokrát poctivější než náš pařížský přítel.“

„Ale ... co vaše zranění?“ hlesla Floriana tiše. „Kde je otec? A jak jste se sem dostali?“ Dick Fann si povzdechl.

„Vidím, že vám budu muset vysvětlit spoustu věcí. Jinak se v tom nevyznáte do smrti.“ Chvíli uvažoval, pak začal pomalu vyprávět:

„Viděl jsem, že Larmette je schopen všeho, a tak jsem se rozhodl udělat dvě věci: především vás dostat z jeho blízkosti a za druhé zařídit, aby pan Defrance opustil San Francisco. Trochu mi k tomu napomohl sám Larmette, když se rozhodl, že mě odklidí. V zásadě to nebylo nic jiného než menší partie šachové hry.“ Nakrátko se odmlčel. „Především se hluboce omlouvám, že jsem vás do všeho nezasvětil, ale jestliže měl mít náš plán vůbec nějakou naději na úspěch“, museli jsme splnit základní

podmínku:“ oklamat toho nebezpečného taškáře, který se vám pověsil na paty.“

„Ale vaše zranění!“ vykřikla Floriana.

„Dick Fann je zdravý jako ryba ve vodě,“ pokračoval klidně její ochránce. „Jistě si vzpomínáte, jak jsme museli před Ogdenem zasáhnout, když na Jeana zaútočili vlci. Natson tehdy ztratil rozum a začal po nás střílet. Je mi líto, že skončil tak, jak skončil – ale jiné řešení jsme opravdu neměli. Jenomže Larmette je příliš prohnaný, než aby uvěřil vašemu vyprávění o vlčích; ještě toho večera otočil vůz a jel se podívat na místo činu. Našel tam Natsonovu kostru, obranou jako anatomický preparát, a ten smutný nález potvrdil vaše vylíčení události. Ale Larmette našel i prostřelenou lebku a to už bylo horší. Zjistil tak, co zjistit potřeboval a co tušil: že všechno bylo jinak. Natson byl zastřelen, a vlci ho zastřelit nemohli. Kromě toho byla tehdy jasná měsíčná noc a Larmettovi nedalo moc práce, aby objevil ve sněhu stopy koní; zbytek už si lehko domyslel. Železniční zřízcenci na stanici mu pak za pár dolarů prozradili můj popis, a tak konečně věděl, na čem je. Předpokládal jsem, že se mě pokusí co nejdřív odstranit. Snažil jsem se vžít do jeho situace a uvažovat jako on: Larmette věděl, že vás musí v San Francisku zdržet za každou cenu, protože jedině tak měl naději, že se dříve nebo později objeví váš otec. A nejlepší způsob, jak vás zdržet, znamenal – odstranit vašeho ochránce. A to jsem já. Musil jsem mu tedy celou záležitost ulehčit.“

Floriana se udiveně podívala na muže po svém boku, ten byl však až po uši zachumlán do kožešiny a nezdálo se, že ho nedávné nebezpečí příliš vzrušuje.

„Vyšel jsem ve svých úvahách z dané situace,“ pokračoval Dick Fann. „Oba konkurenční hotely, Jippy Pavilion a Zelenáč, jsou ve stejné ulici přímo proti sobě. Chodníky jsou večer po deváté hodině naprosto pusté. Ubytoval jsem se v pokoji přímo proti Larmettovi a vysedával jsem dlouho do noci u okna, aby mě viděl. Také toho večera jsem četl u okenní mříže celé dvě hodiny; samozřejmě jsem si oblékl pod kabát košili z drátěných kroužků, kterou mi laskavě zapůjčili v místním muzeu. Musím vám sdělit, že to není oblečení právě příjemné. Na stole před

sebou jsem měl skleněný hranol, vlastně obyčejné těžítko, kus skla s podlepeným obrázkem. A v těžítku jsem viděl jako v zrcadle, co se děje na ulici. Váš otec zatím hlídal v sousedním pokoji; pomocí důmyslného přístroje nejenom viděl, ale zčásti i slyšel, co se děje v hotelu naproti. A dělo se tam něco velmi podivného: Larmette s inženýrem Boterou vyráběli celý večer ze dvou dřevěných špalíků pagodové střevíce.“

„Pagodové střevíce?“ hlesla Floriana. „Co to je?“

„Obřadní japonské střevíce, jaké se nosívaly do pagod. V podstatě je to obyčejný sandál, který však má dva podpatky – jeden pod patou a druhý pod špičkou. Pokud mohl pan Defrance posoudit, Larmette odstranil zadní podpatek a přední obrousil smirkovým papírem, takže případná stopa nemohla v ničem připomínat obvyklou evropskou nebo americkou obuv. Zatímco tedy náš pilný soupeř v potu tváře pracoval, seděl jsem u okna a klidně četl. Dokonce jsem se opíral zády o mříž, takže jsem si o tu ránu nožem přímo prosil. Musím ovšem připustit, že se Larmette nedal prosit příliš dlouho. Byla to pěkná rána,“ dodal pochvalně.

Floriana zbledla. „Tomu vy říkáte pěkná rána!“

„Ovšem. Skácel jsem se v pravý čas. Doktor Noscoso mě pak našel v kaluži inkoustové krve – a to je všechno. Ne, ještě něco: malý šrám mezi lopatkami mně přece jen zůstal. A hlavně modřina.“

Uznale se zašklebil. „Zkrátka všechno vypadalo naprosto věrohodně. Když se konečně objevil ten příliš hovorný novomanžel Ezechiel Bloomberg a jeho detektivní skřítek, našli mě v posteli zabaleného v obvazech jako egyptská mumie.“

Dál už bylo všechno prosté. Jak víte, hotel U zelenáče byl kdysi vojenskou pekárnou a pak – myslím – vojenským skladištěm. Obrovské komíny bývalé pekárny nebyly při adaptaci odstraněny, protože by zedníci museli zbourat polovinu budovy. V pokojích jsou otvory do komínů zakryty litinovými krby systému Wiper and Brothers Stay, které se prostě připojí rourou. Kdo o tom neví, nemá tušení, že za kovovou deskou je ve zdi otvor jako jeskyně. Jakmile jsme se k Zelenáči nastěhovali, uvolnili jsme spony desek za krbem, a musím říct,

že to nebyla lehká práce. V noci po vražedném útoku jsme pečlivě sbalili zavazadla, vklouzli do té pekárenské jeskyně, připevnili pozorně litinovou desku, přitáhli krb a spony hned zapadly samy od sebe; pak už to nebylo těžké. V komíně jsou železné svory, aby při opravě nebo čištění mohl opravář vystoupit až na střechu. Ze střechy jsme se protáhli vikýřem na půdu sousedního domu, kde jsme se přeměnili v drsné chlapíky ze severu – a to už je vlastně všechno. Dnes ráno jsme klidně vyšli z budovy půl kilometru od hotelu.“

Po krátkém odmlčení Dick Fann ještě dodal: „Znovu se omlouvám, že jsem vás tak vystrašil. Ale všechno muselo být naprosto věrohodné. Nehněvate se?“

Floriana zavrtěla hlavou. Chvilí polykala slzy, potom se zeptala:

„Otec – otec je v pořádku?“

Dick Fann přikývl. „Je dole v jídelně a spolu s Jeanem Brotem se snaží uklidnit nešťastnou slečnu Patornovou. Obávám se, že pro dítě pařížské ulice a pro drsného zlatokopa z Aljašky to nebude úkol právě nejlehčí. Neměli bychom jim trochu přispět svou ochotnou pomocí?“

Floriana se usmála a palcem huňaté rukavice nenápadně zamáčkla v koutku oka malou slzu.

San Francisco se už v dálce ztratilo docela, jen tenká hnědá čára daleko na obzoru prozrazovala pobřeží. Loď se začala pomalu a pravidelně houpat.

KAPITOLA SEDMÁ NAPŘÍČ ALJAŠKOU

Už sedmý den se prodírala dionka sněhovými pustinami Aljašky. Silnice se ztrácela pod záplavami sněhu a v některých dnech řídil Dick Fann jen podle kompasu a podle nepřesné mapy, kterou koupili v Seattlu; na mapě z Paříže byla sice barevně vyznačena celá trasa od Valdezu přes výběžky Aljašských hor a údolí Yukonu až po mys prince Waleského, ale sníh změnil krajinu k nepoznání. Posádka musela každou chvíli

vystoupit a prohazovat závěje, v horských údolích zůstal často ve voze jen řidič a ostatní – po kolena, nebo i po pás ve sněhu – tlačili dionku přes nejhorší úseky cesty. Krajina kolem byla pustá a divoká, zasněžené lesy nebo chaotická změť skal s drsným šedivým lišejníkem a s hladkým povlakem ledu, který se ve slunci zeleně leskl. Když ráno vyjížděli, pohybovala se rtuť v teploměru kolem minus dvaceti stupňů; v jedné zapadlé vesnici koupil Dick Fann svým přátelům huňaté kožichy, a teď vypadali všichni spíš jako zlatokopové, kteří se vydali k Yukonu rýžovat zlato. Každý večer vypouštěl Jean Brot nádržku s benzínem, aby ji do rána neroztrhl mráz; nastartovat ráno prochladlý vůz byla vyčerpávající dřina a Jean Brot už měl ruce oteklé od neustálého nahazování motoru a předloktí samou modřinu od vrtošivé kliky.

Spali v dřevorubeckých osadách a někdy i v osamělých loveckých srubech, kam se vcházelo tunelem ve sněhu. Často objevili lidské obydlí, teprve když ho míjeli na vzdálenost několika metrů, protože stavení bylo až po střechu zapadané sněhem. V Sewardu se posádka zásobila potravinami, jako by se vydávala na cestu k severnímu pólu, ale zásoby se rychle tenčily, a proto museli doplňovat konzervovanou stravu sušeným medvědíím masem a tuleními řízký na ztuhlém oleji. V jakési zapadlé vesnici na Yukonu jim osamělý traper usmažil řízek dokonce na rozpuštěné svíče; hrdě prohlásil, že tuto lahůdku nabízí jen nejvzácnějším hostům. Dost je trápila i žízeň. Voda ze sněhu ji zaháněla jen na chvíli a limonáda z lišejníků, jak říkal Jean Brot zvláštnímu odvaru ve vesnických hospodách, byla skutečně jen pro drsné povahy odchované tvrdými podmínkami severu; slečna Patornová tvrdila, že chutná jako rozpuštěný jíl. A tak největší pochoutkou, na kterou se vždycky celý den těšili, byl pravý čínský čaj, dovážený na Aljašku ve třech měsících „volného moře“ – v jediných měsících, kdy Beringovo moře nezamrzalo a kdy existovalo pravidelné, či spíše nepravidelné lodní spojení s asijskými břehy.

V lesnatém podhůří Aljašských hor nezapřel pan Defrance svou loveckou vášeň a zpestřil jídelníček výpravy několika šťastnými zásahy: jednou to byl malý severský jelínek, podruhé liška nebo drobní hlodavci s hustou kožešinou. Pro výpravu to

však vždycky znamenalo hostinu, o jaké se pak mluvilo několik dní. Ale na pustých horských pláních zvěř neobjevili, sníh tu byl čistý a netknutý, bez jediné stopy; posádka dionky se musela znovu vrátit ke svým konzervám a sušeným medvědíím řízkům.

Floriana zápolila s obtížemi cesty statečně a přemáhala únavu ze všech sil. Její nešťastná společnice většinou mlčela, zahloubána do svých myšlenek. Jedinou radost čerpala slečna Patornová z naděje, že na konci aljašského trmácení je dostihne Larmette se svým strojem, který byl na obtíže sněhových plání přece jen lépe vybaven než dionka. Dick Farm věnoval všechny své síly vozu, a tak jediným, kdo se v posádce staral o dobrou náladu, byl veselý Jean Brot. Cesta ledovými pustinami byla pro něj vzrušujícím dobrodružstvím a pomyšlení, že jejich vůz jede v čele závodu, ho naplňovalo nadšením a nevyčerpatelnou energií. Od chvíle, kdy v nejvyšší tísní nastavil slečně Patornové nohu na palubě *White Birdu*, choval se ke své společnici o poznání zdvořileji a utěšoval ji, jak jen mohl; od osamělého lovce kožešin, kterého potkali v zákrutu Yukonu, jí dokonce koupil krásnou sobolí čepici, s kterou se pak slečna Patornová nemohla rozloučit ani ve spánku. Neustále se těšila, jak v ní ohromí pana Larmetta, který jediný dovedl najít slova obdivu pro její poněkud neobvyklý vkus. Na kufry s večerními toaletami, jež zůstaly přičiněním Jeana Brota v Jippy Pavillonu, si už ani nevzpomněla. Stále více obdivovala kožešiny, v kterých chodili trapeři a osamělí lovci, zarostlí muži s tvářemi vysušenými ledovým větrem a čpící kouřem nespočetných večerních táboráků. Trapeři její úžas nedovedli pochopit, a tak nejednou ochotně vyměnili hedvábnou liščí kožešinu za konzervu, nebo dokonce za krabičku soli; ještě to považovali za výhodný obchod a nabízeli nádavkem kapesní nůž nebo staré zchátralé sněžnice, jež slečna Patornová s odporem odmítala.

Když opouštěli údolí Yukonu, začalo se mírně oteplovat. Nálada posádky se rychle zlepšovala, ale v nejméně očekávané chvíli došlo málem ke katastrofě. S prasklým pérem výfukového ventilu a s poškozeným olejovým potrubím se vůz pohyboval sice s námahou, ale přece jen pohyboval. Ve skalách nad řekou však došlo k nejhoršímu: prorazili karter. V opuštěné krajině a s

večerem na krku to vypadalo beznadějně. Podle mapy zbývalo do nejbližší osady Ill-Toweru pět nebo šest kilometrů, ale s proraženým karterem nebylo na další cestu ani pomyšlení. Jak se slunce naklánělo ke skalám, mráz znovu přituhl a nebe nad obzorem dostávalo jedovatě zelenou barvu. Vysoko na severu vyšlehly první věžire polární záře.

Dick Fann si uvědomil, že je čeká noc ve studeném voze, a s obavami se ohlédl na obě ženy, schoulené na zadních sedadlech. S Jeanem Brotem a s Kanadánem by takovou noc přečkali lehce, ale pro Florianu a tím spíš pro její společnici to nebude zrovna snadné. Uvažoval, zda by nebylo lépe, kdyby se ještě před setměním vydal do osady pro pomoc, ale na mapu nebylo spolehnutí a opustit posádku v neznámých horách se přece jen neodvažoval.

Z úvah ho vyrušil Jean Brot, který se zatím vydal na malou obchůzku po nejbližším okolí. Brodil se hlubokým sněhem od skupiny skal a radostně mával rukama nad hlavou.

„Pane Dicku,“ křičel nadšeně, „něco jsem našel! Vpravo za těmi skalami je malá kotlina a docela vzadu jsem objevil jeskyňku. No, jeskyňka to zrovna není, spíš jen prohlubenina nebo dolík ve skalách, ale když zahradíme něčím vchod, do rána tam nějak vydržíme. Nechcete se na to podívat? Skoro bych řekl, že to může být pohodlnější než někde na palandě loveckého srubu. Aspoň tam bude čerstvý vzduch.“

Dick Fann seskočil z vozu a vydal se s chlapcem na obhlídku. Místo, které našel Jean Brot, bylo skutečně výhodné. Když nakrájejí lopatou ze ztuhlého sněhu velké kvádry a zahradí jimi vchod, jak to dělávají eskymáci, přečkají tam noc docela dobře. Všichni se zapřáhli do dionky, zavlekli ji do kotliny a pustili se do stavby sněhové zdi. Rychle se stmívalo. Sněhové kvádry zatarasily vchod, a když Jean Brot rozdělal malý oheň, začalo být v jeskyně docela příjemně. Na stěnách se brzy vytvořil neprodyšný ledový povlak, takže si všichni připadali ve svém útulku jako ve skleněném zámku. Dick Fann naházel do pozadí jeskyně suché klestí, nahoru položil lyže a na takto vyvýšené místo rozprostřel kožešiny. Jean Brot zatím chystal večeři z posledních zásob, jež si nakoupili v Sewardu. Bylo to už

jen několik gulášových konzerv, ale všem připadaly jako nejjemnější maso z chicagské recepce. Když potom začala v kotlíku bublat voda na čaj, vládla už dávno v jeskyňce příjemná pohoda. Po večeři se zabalili do kožešin a ulehli; Floriana se slečnou Patornovou na vyvýšené místo ke skále v pozadí, oba muži s Jeanem u vchodu. Všichni usnuli téměř okamžitě.

Noc uběhla klidně. Ledový krunýř na stěnách způsobil, že všechno teplo zůstalo v jeskyni; Dick Fann ponechal v hradbě jen nepatrný otvor, ale i ten brzy zafoukal vítr, sněhem.

Bylo už k ránu, když spáče probudil výkřik. Dick Fann se prudce posadil a rozhlédl se. Svítalo, otvorem ve hradbě ze sněhových kvádrů se prodíralo do jeskyňky šedivé ranní světlo. Jean Brot si otřepával s obličeje snůh: jeden ze sněhových kvádrů mu spadl přímo na tvář a připrav;! mu nečekané probuzení.

Dick Fann prudce vyskočil. „Co se děje?“

Jean Brot už měl zase svou obvyklou dobrou náladu. „Řekl bych, že je to budíček,“ poznamenal vesele. „Trochu studený budíček, ale nevadí. Vyspal jsem se do růžova a zdály se mi krásné sny. Jenom si představte: dionce narostla křídla a plachtili jsme až do Paříže. Špatné by to nebylo. A jak by se ušetřily pneumatiky!“

„Ten kvádr nemohl spadnout sám,“ řekl Dick Fann přemítavě.

Jako na potvrzení jeho slov se v otvoru pohnul další kvádr a snůh znovu zasypal Jeana Brota. Do jeskyně teď proudilo namodralé světlo časného rána. Vzhledli a úděsem přestali dýchat. V otvoru se objevila obrovská bílá hlava. V huňaté srsti svítily malé zlomyslné oči.

„Lední medvěd!“ vykřikl pan Defrance. Floriana se přitiskla zády ke skále. Slečna Patornová si po svém zvyku zakryla oči a přestala dýchat. Dick Fann vytrhl pistoli a vrhl se k otvoru. Jeskyní zaburácel výstřel. Medvěd zařvali ohromná hlava zmizela.

Jean Brot přiskočil k otvoru a vyhlédl.

„Běží!“ vykřikl nadšeně. „Upaluje, jako by mu za patama hořelo!“

Náhle zmlkl. Něco si užasle šeptal. V jeskyni se rozptyloval čpavý kouř spáleného prachu. „Copak je?“ zeptal se Dick.

Chlapec se ohlédl zpátky do jeskyně, chvíli se díval na obě ženy, potom se obrátil k Dickovi. „Pojďte se podívat,“ řekl tísnně.

Dick Fann se přitáhl rukama k otvoru. Na okamžik ho oslepilo denní světlo, potom začal rozeznávat obrysy nejbližšího okolí. Užasle si hvízdal.

Dno kotliny bylo poseto tisíci hlubokými stopami. Pod skalami naproti jeskyňce se tísnilo v houfu asi osm ledních medvědů, obrovských zvířat se špinavě bílou srstí.

Výstřel je vyděsil, ale rychle se vzpamatovali. Obrovitý medvěd v jejich čele začal neklidně přešlapovat, kýval se ze strany na stranu a natahoval úzkou hlavu s dlouhým rybím krkem daleko kupředu.

Dick Fann rychle odhadl situaci. Na tu vzdálenost zvířatům výstřel z pistole neublíží, spíš je rozzuří ještě víc. I z těch několika krcků utrpěl zasažený medvěd jen lehké zranění. Zvířata se shlukla co nejdál od jeskyně, a odřízla tak jediný možný ústup z kotliny, ze všech stran sevřené skalami a strmými zasněženými svahy. Zatím se neodvažují zaútočit; zraněný medvěd leží ve, sněhu a s temným mručením si líže narůžovělou srst kolem rány. Občas se některé zvíře rozběhne hlubokým sněhem k jeskyňce, ale po několika krocích se zastaví, natáhne hlavu, pak dlouze zařve a znovu se neochotně vrátí.

„Jsme odříznuti,“ konstatoval Dick Fann. „Zatím nám nezbyvá nic jiného než čekat a hlídat, aby se nedostali blíž. Střeliva máme dost.“

Odstoupil od otvoru. Všichni se znovu rozsadili na kožešiny, jen Jean Brot zůstal na stráž.

Hodiny pomalu mýjely. K polednímu snědli všichni malý kousek naloženého masa a pár sušenek. Nezdálo se, že by zatím zvířata změnila taktiku. Dick Fann pozorně zkoumal povrch sněhových kvádrů a kvalitu sněhu v různých hloubkách. V horní vrstvě byl sníh zledovatělý, ve spodních vrstvách sypký, až prachový.

„Přece tady nemůžeme zůstat navždycky!“ ozval se náhle pan Defrance. Zkušený lovec se nemohl smířit s myšlenkou, že tentokrát se role obrátila.

Dick Fann uvažoval.

„Existuje jen jediný způsob, jak odtud vyváznout,“ řekl pomalu. „Na náhodu nespolehám. Možnost, že se někdo objeví a medvědy zažene, je nepravděpodobná. Musíme jednat sami.“

„Ale co můžeme dělat?“ zvolala slečna Patornová. „Já se odtud nehnu ani na krok. Když si představím, že bych měla vyběhnout nahoru – to raději umřu hladem.“

„Lyže,“ řekl Dick Fann. „Málem jsme zapomněli, že jsme v Sewardu koupili lyže.“

„Já jsem nikdy neměla lyže na nohou,“ vykřikla nešťastně slečna Patornová a začala vzlykat.

„Je to docela prosté,“ pokračoval Dick Fann. „Jeden z nás si připne lyže a pustí se největší rychlostí do Ill-Toweru.“

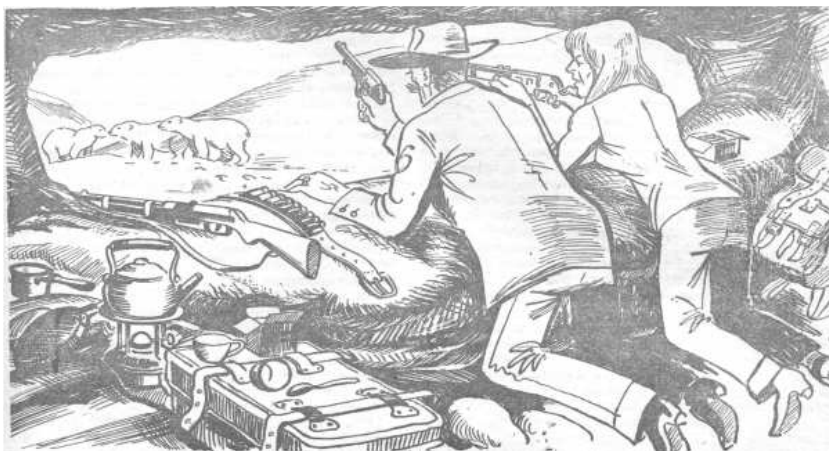
„Příliš riskantní,“ zavrtěl hlavou pan Defrance. „Medvědi ho nepustí!“

„Dovolte mi poznámku,“ řekl Dick Fann a pohodlně si natáhl nohy na kožešinu. „Odhaduji teplotu venku na minus patnáct až osmnáct stupňů. To znamená, že sníh je tvrdý a přemrzlý. Dobrý lyžař dosáhne na takovém sněhu rychlosti až šedesátikilometrové – a to už je slušná rychlost. A co je nejdůležitější, sníh je ztvrdlý jen na povahu, ale pod ledovou krustou je sypký a prachový. To znamená, že zvíře tak těžké, jako je medvěd, se bude bořit až po břicho. Stačí se podívat na stopy – zmrzlý povrch takovou tíhu prostě neunes.“

„I kdyby lyžař projel,“ namítla tiše Floriana, „stačí malá nehoda, a je ztracen. Může upadnout na zmrzlém sněhu, může se mu uvolnit vázání – může se mu stát tisíc věcí.“

„To je pravda,“ usmál se Dick Fann. „Může se na něj zřítit skála, může přijít obleva, může nastat zemětřesení – všechno je možné.“

Floriana se zamračila a Dick Fann rychle pokračoval: „Odpusťte, ale v takové situaci musíme uvažovat střízlivě. Některé věci jsou pravděpodobné a jiné méně pravděpodobné.

Náhodu samozřejmě vyloučit nemůžeme, ovšem to bychom museli zůstat v jeskyni a čekat, až nám dojdou poslední zásoby. Do Ill-Toweru je to podle mapy nejvýš sedm kilometrů, to znamená pro dobrého lyžaře ...“ V duchu počítal. „Zkrátka není to nic těžkého. Podaří-li se jedinému z nás uniknout z pasti, má devadesát osm procent naděje, že se dostane do vesnice a přivede pomoc.“

„Ale jak se dostane lyžař soutěskou, když ji hlídají medvědi?“ zeptala se Floriana.

„Správně,“ přikývl Dick Fann uznale. „To je v podstatě také jediný problém, který musíme vyřešit. Prosím tedy všechny o laskavost: dovolím si vám předložit několik otázek a žádám vás, abyste mi odpovídali prostým ano nebo ne.“

„Ano,“ řekl Jean Brot.

„Dobrá. Poslouchejte mě dobře. Otvorem v naší hradbě přehlédneme asi dvě třetiny kotliny. Zbývající třetina je skryta za skalami, a protože tam nevidíme, nemůžeme tam ani střílet. Zvíře, které se však objeví mimo tento krytý prostor, je v dosahu naší palby. Je to tak?“

„Ale jaký to má smysl?“ namítl pan Defrance. „Přesvědčili jsme se, že na tak velkou vzdálenost naše pistole medvědům moc neublíží.“

„Považujete medvěda za chytré zvíře?“ zeptal se Dick Fann.

„Ovšem,“ přikývl pan Defrance. „Já jsem starý lovec, příteli. A řeknu vám, že lední medvěd je nejmazanější tvor, jakého jsem

kdy potkal. Nevěřil byste, co všechno si vymyslí, když má hlad a chce se dostat na kůži tuleňovi nebo oriňakovi. A oriňak – to je kanadský sob, jestli to nevíte – je pořádně rychlé zvíře.“

Dick Fann přikyvoval.

„Když medvěd zjistí, že na něj padají kameny, nebo když ho znepokojuje střelba, zůstane v ohroženém pásmu a bude bezmocně zuřit, nebo ustoupí do bezpečí a tam bude číhat?“

„Samozřejmě udělá to druhé. Ale ujišťuji vás, že si bude dávat náramný pozor. A že je vytrvalý.“

„To jsem chtěl slyšet,“ řekl spokojeně Dick Fann. „Protože přesně to je základem mých úvah. Spustíme na medvědy hotovou kanonádu; vy a slečna Floriana se v tom už vyznáte. Medvědi se stáhnou do krytého cípu kotliny, a tak uvolní průchod soutěskou. V tom okamžiku někdo vyrazí na lyžích ...“

Slečna Patornová se vztyčila na svých kožešinách a zdvihla ruku. „Já to nebudu,“ řekla zarputile. „Jestli si myslíte, že mě zlákáte k tak ztřeštěným kouskům, pak vás musím vyvést z omylu, V životě jsem nestála na lyžích a umřela bych strachem ještě dřív, než bych udělala první krok.“

„Nikdo to přece po vás nežádá,“ usmál se galantně Dick Fann. „Samozřejmě pojedu já.“

„Nelíbí se mi to,“ řekla vážně Floriana. „Medvědi budou zuřit, střelba je vyleká. Zraněný medvěd je nebezpečný ...“

„Bude záležet na vás, abyste ho udrželi v uctivé vzdálenosti,“ řekl Dick Fann.

„Mám návrh,“ ozval se Jean Brot. „Pan Dick Fann má na starosti celou posádku. Kdyby se mu něco stalo, asi tady zůstaneme všichni. Na mě tak nezáleží. Mimoto jezdím na lyžích docela obstojně – jako kluk jsem chtěl závodit, jenomže jsem na to neměl nikdy peníze. Zkrátka půjdu já.“

Dick Fann mu položil ruku na rameno.

„Nedělejte si starosti. Já jsem Vzal na sebe odpovědnost za všechny, a proto pojedu. To ovšem neznamená, že vy se tady budete nečinně dívat, naopak, všechno záleží jen na vás. Můj život bude doslova ve vašich rukou. Ale musím vás ve vši skromnosti ujistit, že na lyžích nejsem žádný začátečník. Jezdil jsem do Alp a něco jsem se tam přece jen přiučil. Styl zrovna

nemám, to připouštím, ale sježu všechno.“ Napřímil se. „A dál už o tom nebudeme mluvit. Připravte si pistole. Jakmile projedu soutěskou, musíte zase zahradit otvor, aby na vás medvědi nemohli. Necháte si jen malou skulinu jako střílnu.“

Sklonil se a vytáhl lyže.

Pan Defrance a Floriana nabili pistole a zaujali místa u otvoru. Dick Fann si pečlivě zavázal řemínky vázání. Když byl hotov, Jean Brot ramenem rozšířil otvor.

„Prosím vás,“ řekla Floriana, „moc vás prosím, dávejte; na sebe pozor.“

„Jsem připraven,“ řekl Dick Fann rychle. „Můžete začít.“

Floriana vystřelila první. Hned po ní spustil kanonádu pan Defrance. Medvědi se nejdřív srazili v neklidný houf, ozvalo se temné řvaní. Floriana nabila znovu a střílela dál. Medvědi chvíli bezradně pobíhali mezi skalami, ale potom se největší zvíře rozběhlo do soutěsky, obrátilo se a hlubokým sněhem se brodilo do záhybu kotliny, kam střelci neviděli. Brzo jim zmizelo z očí. Ostatní medvědi váhali, nerozhodně přešlapovali na místě, občas se ozvalo dunivé zařvání, jak některá střela zasáhla cíl. Potom se jako na povel pustili po stopách prvního zvířete a za několik okamžiků byla kotlina prázdná. Floriana a její otec přestali střílet. Pan Defrance pokynul hlavou. Dick Fann se vyškrábal z otvoru a prudce vyrazil.

Když byl uprostřed kotliny, stalo se něco úplně neočekávaného. Floriana cítila, že ji někdo jemně odstrčil, zakolísala a obrátila se. Kolem ní vyrazil jako temný stín Jean Brot. Vykřikla, ale už bylo pozdě. Chlapec využil nestřežené chvíle, kdy byli všichni zaujati střelbou, rychle si připevnil na boty druhý pár lyží a teď ujížděl jako blesk ve stopách Dicka Fanna. Pan Defrance vykřikl, ale Jean Brot dlouhým krokem běžel dál. Náhle odbočil a rychlým během začal vystupovat do protisvahu po levé straně soutěsky. Z úkrytu za skalami se ozvalo hněvivé zařvání a vzápětí se objevil obrovský medvěd. Pustil se za Dickem Fannem, ale pak spatřil chlapce, zaváhal a změnil směr. Jean Brot stále ještě stoupal. Medvědi si uvědomili, že druhý lyžař se pohybuje o poznání pomaleji, a v sraženém houfu vyrazili z úkrytu. Pan Defrance vystřelil, medvědi se na

okamžik zastavili, dva z nich se vrátili do bezpečí, ale ostatní se brodili hlubokým sněhem dál.

Až do jeskyně bylo slyšet jejich prudké oddychování a praskání ledové krusty pod mohutnými tlapami. Dick Fann se zatím blížil k soutěsce.

Uprostřed svahu se Jean Brot zastavil, opřel se o tyčky a jediným skokem se obrátil. Floriana vykřikla. Chlapec se přikrčil, předklonil se a prudce vystartoval. Sníh byl tvrdý a chlapec nabíral stále větší a větší rychlost. Míhl se kolem prvního zvířete a zamířil přímo na další. Medvěd se překvapeně zastavil, pak otevřel tlamu a vzepjal se na zadních nohou. Jean se mu vyhnul krátkým švihem a řítil se dál. V prudkém tempu vyjel do protisvahu a jel tak dlouho, dokud se mu lyže samy nezastavily. Medvědi se obrátili a brodili se za ním, až sníh stříkal na všechny strany. Jean Brot chvíli nehybně čekal; až na tu vzdálenost bylo slyšet, jak zprudka oddychuje. Floriana sklonila pistoli a přestala střílet, aby chlapce nezasáhla. Její otec si opřel pistoli o levé předloktí, pozorně zamířil a vystřelil na nejbližšího medvěda, ten však na ránu vůbec nereagoval a dlouhými skoky se řítil k oběti, kterou už cítil na dosah.

Jean se odpíchl a znovu vyrazil. S divokým výkřikem minul medvěda na vzdálenost dvou metrů a přikrčil kolena, aby získal co největší rychlost. Jako blesk se míhl rovinkou na dně kotliny a prudce vyjel do protisvahu. Teď se vyřítili z úkrytu i ostatní medvědi. Florianu napadlo, co by se asi stalo, kdyby chlapec náhodou upadl.

Dick Fann slyšel výkřik a otočil hlavu, nezastavil se však ani na okamžik. Rychle se blížil k soutěsce, už dostihl první skály a prodloužil krok. Potom zmizel.

Jean se znovu odpíchl a schoulen do klubíčka spustil se svahem. Vyhnul se nejbližšímu medvědovi dvěma krátkými švihy a opět nabral rychlost, aby vyjel co nejvýš. Medvědi se znovu otočili. Tentokrát využil Jean svého náskoku a rychlými krůčky stoupal šikmo svahem, co nejvýš mohl. Vyčkal, dokud se medvědi nepřiblížili, mocně se odrazil a prudkým sjezdem zamířil k jeskyni. Medvědi chvíli váhali, potom se obrátili a pustili se po nové stopě. Sníh stříkal na všechny strany. Jean v

hlubokém předklonu proletěl dnem kotliny. Vřítil se do jeskyně a dopadl na kožešiny těsně vedle slečny Floriany. Lyže zapraskaly. Chlapec se pomalu zdvihal. Od otvoru se znovu ozvala střelba.

„Jsi v pořádku?“ vykřikl pan Defrance a nepřestával střílet.

„Z lyží jsou třísky,“ ozval se Jean Brot a pomalu se sbíral se země. „Ale nohy mám v pořádku.“

„Zasloužil bys pár pohlavků,“ řekla slečna Patornová přísně. „Copak nemáš ani špetku rozumu?“ Pak se znenadání rozplakala a pohladila chlapce po rozčuchané hlavě.

Jean Brot zářil nadšením. Strhl vázání se zbytky rozštípaných lyží, přiskočil k oběma střelcům a rychle začal zahrazovat otvor, aby byl co nejmenší. Medvědi ještě chvíli zmateně pobíhali po kotlině, potom se znovu stáhli do úkrytu. Pan Defrance přestal střílet a obrátil se.

„Chlapče,“ řekl dojatě, „tohle bylo ohromné. Ale těch pár pohlavků bys zasloužil. Myslím, že jim neujdeš – jen co se vrátí Dick!“

Floriana neřekla nic. Přistoupila k chlapci a prudce ho objala. Jean Brot upadl do rozpaků. „To přece nebyl žádný zázrak,“ bránil se chabě. „V tom hlubokém sněhu jsou tak pomalí, že bych je za chvíli uštvál.“

„Nechci vědět,“ řekl pan Defrance, „co by se stalo, kdybys upadl.“

„Jenomže já jsem neupadl,“ řekl Jean Brot věcně. Pak náhle zesmutněl. „Škoda těch lyží. V životě jsem neměl na nohou tak dobré lyže.“ Lítostivě zvedl se země pár třísek se zbytky vázání.

Floriana se obrátila k otvoru. Medvědi se stále neobjevovali.

„Nevystřídáme se?“ navrhl chlapec dychtivě.

Pan Defrance přikývl. Floriana se posadila na kožešiny vedle slečny Patornové a položila jí ruku na rameno.

„Teď už bude všechno v pořádku,“ řekla konejšivě. „Jenom aby se mu cestou nic nestalo.“

Všichni mlčeli. Čas ubíhal pomalu. Pozdě odpoledne se medvědi objevili znovu, ale postupovali jen váhavě a při prvních výstřelech se rychle stáhli do bezpečí skal.

Začalo se stmívat. Floriana se posadila k otvoru a neklidně pozorovala soutěsku. Rychle se ochlazovalo a Jean Brot se zvedl,

aby rozdělal oheň ze zásoby suchého chvojí. Slečna Patornová se zabalila do kožešin, ale nespala. Ležela při skalní stěně a dívala se na strop jeskyně, kde se míhaly tiché odlesky plamenů. Venku se už setmělo úplně. Pan Defrance občas nazdařbůh vystřelil, ale medvědi se už neobjevili.

Zatím se setmělo úplně. Obležené posádky se zmocnil tichý neklid, ale každý se snažil, aby na něm nebylo nic znát. Dick Fann měl být už dávno zpátky; podle mapy byla přece osada nedaleko, nanejvýš sedm kilometrů. Floriana seděla u otvoru a dívala se do tmy. Na spánek neměla ani pomyšlení. Co když Dick Fann narazil cestou na osamělého medvěda? Nebo se mu na zledovatělém sněhu něco stalo? Co když v neznámé krajině zabloudil?

Jedenáct hodin. Půlnoc. Oheň už dávno dohasl a v jeskyni začínala být zima. Nikdo nespál, všichni se choulili do kožešin a čekali. Krátce po půlnoci Floriana zdvihla hlavu a zaposlouchala se do tmy. Pak se prudce vztyčila.

„Slyšíte?“ vykřikla. „Už jdou! Už jdou!“

Vrhli se k otvoru a zatajili dech. V mihotavém odlesku polární záře sníh slabě jiskřil. Potom náhle zaslechli tiché praskání ledové kůry. Bylo to, jako když zachumelený strom seťrese náruč těžkého sněhu, ale za několik okamžiků se praskání ozvalo znovu. Zvuk se rychle přibližoval. Proti modravé záři severního nebe se objevily desítky černých postav. Přímo nad soutěskou vzplanul veliký oheň; zachránci vrhali dolů hořící klestí a medvědi se ocitli v pasti. V sraženém houfu začali ustupovat co nejdál od ohně. Občas se některý z nich pokusil prorazit soutěskou, ale hořící větve ho brzy zahnal zpátky. Jako na povel se ozvala ve skalách divoká střelba. Dno kotliny se proměnilo v peklo; zášlehy výstřelů, dunivý řev medvědů, hořící větve, křik lidí na skalách, a nad tím vysoko na nebi nevšímavá, studeně krásná polární záře, lehce se vlnící v mrazivé výšce.

Střelba umlkla tak náhle, jak začala. Ze soutěsky vyrazila skupina mužů v huňatých kožešinách a zamířila k nehybným bílým tělům uprostřed kotliny. Floriana vyběhla z nedobrovolného úkrytu. Přímo proti ní běžel po zmrzlém sněhu Dick Fann.

V Ill-Toweru strávila posádka dionky dva dny. Celá osada bouřlivě oslavovala drahocenný úlovek dvanácti medvědů, v těchto končinách tak vzácný, a už to vypadalo, že Dick Fann se svými přáteli uváže mezi lovci navždycky; nikdo nechtěl o loučení ani slyšet. Vesnický kovář však ochotně spravil proražený karter, a tak za časného rána třetího dne vyjela dionka na další cestu. Doprovázeli ji jezdci na koních i početné saně, tažené chundelatými psy. Na táhlém návrší za městem se vesničané rozloučili a dionka zamířila k Milatu. Cesta se zlepšila, a hlavně začala poznenáhlu klesat k moři. Znovu přituhlo, ale v posádce vládla veselá sváteční nálada; dokonce i slečna Patornová se pomalu zotavovala ze svého žalu nad ztraceným klenotníkem. Sedmého dne brzy po poledni spatřili výběžek mysu prince Waleského a dva dny nato dorazila dionka do Port Clarence, posledního přístavu, kde se měli jezdci konečně rozloučit s Aljaškou i s celým americkým kontinentem.

Port Clarence je malé přístavní městečko na břehu Tichého oceánu; lodní spojení s ostatním světem je tu možné pouze tři měsíce v roce, kdy led uvolní hladinu Beringovy úžiny – jinak je přístav spojen se světem jen po silnici nebo po zamrzlém moři.

Dick Fann a jeho přátelé se ubytovali v malém hotýlku přímo na nábřeží. Byla to spíš hospoda než hotel, ale po strastech a útrapách ledových pustin Aljašských hor. připadal všem jako ráj. Hoteliér, drobný stařík ve starodávných černých šatech, vyzdobil malou útulnou jídelnu z borového dřeva, jak uměl nejlépe. K poctě účastníků slavného závodu polepil stěny obálkami obrázkových časopisů a spoustou dávno už vybledlých pohlednic. Pro příležitost tak mimořádnou si dokonce najal i výpomocného číšníka, aby hosté měli pohodlí a cítili se pod střechou „nejzápadnějšího hotelu Ameriky“ jako doma.

Měl už také první telegrafické zprávy z Valdezu a ze San Franciska, a mohl tedy posádku dionky informovat o průběhu závodu. Lehčí vozy dojely do San Franciska v takovém stavu, že řada závodníků vzdala a věnovala se raději recepím a slavnostním hostinám. Přesto však znamenala cesta napříč Spojenými státy vynikající sportovní výkon. Krátce po průjezdu Aljašskými horami se prudce zhoršilo počasí a většina strojů

uvázla v hlubokém sněhu. V mrazech tuhl olej a praskaly benzínové nádrže. V údolí Yukonu napadlo takové množství sněhu, že bez pomoci sobích spřežení nemohly vozy vůbec pokračovat v cestě; pro majitele sobích stád však nastaly zlaté časy.

Německé posádky dvou mercedesů si najaly obrovské sobí stádo a pastevci hnali stádo před vozy, aby uválcovalo cestu.

Přeražené čepy, prasklé osy, zadřené ložiska, zlomené hřídele byly na denním pořádku. Mohutný gräf-stift, jeden z favoritů závodu, zabloudil v horách a čtrnáct dnů o něm nikdo nevěděl. Dvě francouzské posádky utrpěly těžké omrzliny a musely vzdát. V nekonečných zatáčkách nad Yukonem se rozsypal na kusy panhard-levassor. Na polozávodní bugatku střídali trapeři, kteří ještě nikdy neviděli automobil; ze tří pneumatik bylo řeseto, ale jezdci šťastně vyvážli. Výborně se držely nové fordky.

Dick Fann se zajímal především o osud Boterova vozu, ale ve zprávách o něm nebylo ani zmínky. Dalo se však předpokládat, že dorazí do Port Clarence mezi prvními; Angličan znal vytrvalost svého největšího soupeře a nadto věděl, že inženýr Botera připravil zdánlivě nemotorný vůz na zasněžené silnice Aljašky, jak uměl nejlépe.

Večeře na přivítanou byla vskutku velkolepá. Hoteliér, se překonával v pozornostech, a také jeho číšník, nemluvný hubený dlouhán, se snažil splnit hostům všechno, co jim na očích viděl. Dokonce jim připravil speciální odvar lišejníku s citrónovým sirupem, ale všichni až na slečnu Patornovou odmítli: Dick Fann zůstal věrný svému oblíbenému čaji a ostatní se přizpůsobili. Dokonce i Jean Brot, který se zprvu nad hořkým a silným čajem ošklibal, jako by pil pelyněk, přivykl Dickovu oblíbenému nápoji a pil ho s chutí labužníka.

Večeře se protáhla dlouho do noci, všichni znovu a znovu probírali novinky ze závodu. Táhl k půlnoci, když se konečně v jídelně zhasínalo.

Časně zrána někdo zlehka zaklepal na dveře Dickova pokoje. Detektiv tiše vstal, aby nevzbudil svého malého přítele, a opatrně

pootevřel. Na chodbě stála Floriana v bílém medvědíím kořichu, který jí darovali lovci z I11-Toweru.

„Stalo se něco?“ zeptal se Dick Fann překvapeně. „Nezaspali jsme?“

„Slečně Patornové není dobře,“ řekla Floriana. „Nespala celou noc, těžce dýchá a je ve tváři žlutá jako vosk. Objednala jsem dole vodu s ledem, ale nepomáhá to.“

„Půjdu se na ni podívat,“ rozhodl Dick Fann a přehodil si přes ramena kořich, páchnoucí olejem a benzínem. „Řekl bych, že se večer trochu moc najedla, to bude asi všechno.“

„Ale mně se to nelíbí,“ opakoala Floriana. „Ještě nikdy jsem ji takhle neviděla. Musí jí být doopravdy zle.“

Dick Fann neřekl nic, zavřel za sebou tiše dveře a poslušně krácel za Florianou.

Nemocná seděla na okraji postele, ruce měla zkřížené přes prsa a na čele se jí perlily krůpěje potu. Zvedla oči k Florianě, pomalu si lehla a přikryla se až po bradu huňatou kořeshinou.

Floriana přistoupila blíž a položila jí dlaň na čelo. Ulekaně odtrhla ruku; měla pocit, že se spálila. Nemocná měla určité vysokou horečku. Dick zvažněl a také přistoupil k posteli. Zběžně se podíval na zpocenou tvář, a znovu se napřímil.

„Má horečku. Půjdu dolů a zavolám lékaře.“ Obrátil se a zmizel.

Floriana se naklonila nad nemocnou.

„Máte nějaké bolesti?“

„Něco – něco mi spaluje žaludek,“ zašeptala namáhavě slečna Patornová a začala se svíjet v náhlém náporu bolesti.

„To je ta včerejší večere,“ konejšila ji Floriana, ale nemocná zavrtěla hlavou.

„Ne, ne, to není ono. Já jsem měla už mockrát v životě zkažený žaludek, tohle je něco jiného. Jako bych spolkla oheň, strašně to pálí, pálí ...“

Floriana si s hrůzou uvědomila, že tentokrát její společníce nepřehání. Náhle jí připadala jako bezmocné dítě.

Posadila se na okraj postele a otírala nemocné horké čelo šátkem namočeným ve studené vodě. Nezdálo se však, že to nešťastné slečně Patornové přináší úlevu. Zavírala a otvírala oči,

prudce oddychovala a chvílemi se svíjela v prudkých bolestech; po každém takovém náporu byla vyčerpanější a vyčerpanější.

Uplynula celá věčnost, než se konečně ozvalo rázné zaklepání. Floriana vstala.

Ve dveřích se objevil vylekaný hoteliér. Za ním stál muž asi pětaticetiletý, vysoký, opálený, s vlídnýma očima pod mohutnou kšticí světlých vlasů.

„To je náš pan doktor,“ šeptal stařík. „Bydlí tady hned vedle a věnuje zvláštní pozornost hostům našeho podniku, nejmodernějšího a nejváženějšího hotelu v celém kraji ...“

Lékař ho jemně odstrčil a zamířil k lůžku. Sklonil se nad nemocnou a dlouho ji prohlížel. Potom se obrátil k Florianě a dal jí očima znamení, aby ho následovala. Vyšli na chodbu, kde se opíral o zed Dick Fann s rukama v kapsách a s přemítavým výrazem ve tváři.

Lékař se podíval na Florianu.

„To je vaše příbuzná?“ zeptal se opatrně.

Floriana nechápala. „Proč se ptáte?“

„Nevypadá to dobře,“ řekl lékař. „Vůbec se mi to nechce líbit. Nemocná musí okamžitě do nemocnice, okamžitě. Zařídím hned telegraficky převoz. Naše nemocnice je malá, je to vlastně jen pár postelí, ale lepší něco než nic. Většinu roku jen nějaká ta střelná rána a pár omrzlin. Tady jsou lidé zdraví, že se člověk sotva užíví.“ Obrátil se k Dicku Fannovi a zvážněl.

„Nechci vás strašit, ale podle některých příznaků to vypadá na velmi ošklivou otravu.“

Dick Fann se odtrhl od zdi. Floriana se chtěla něco zeptat, ale hlas jí selhal.

„Jste si tím jist?“ zeptal se Dick Fann ohromeně. „Jedla přece jen to, co jsme jedli všichni.“

„Otravu?“ zanaříkal stařík za jeho zády. „Otravu v našem hotelu? Ale to je vyloučeno. Naprosto vyloučeno. V podniku, který je tady na severu daleko nejlepší, který je chloubou našeho ...“

Doktor mávl rukou a obrátil se znovu k Florianě. „Prosím vás, připravte okamžitě nemocnou k převozu. Jdu zatelefonovat do nemocnice, aby poslali saně.“

„Pane doktore, buďte tak hodný,“ dokázala konečně promluvit Floriana. „Kdy myslíte, že se to mohlo stát?“

Doktor pokrčil rameny. „Dokud neudělám pořádný rozbor, nemohu nic říci. To by bylo hádání, a já jako lékař hádám nerad. V každém případě vám podám zprávu, jakmile zjistím něco bližšího. Kdybyste chtěla volat sama ...“

Vytáhl z kapsy ohmatanou šroubovací tužku, vytrhl z bločku lístek a načmáral na něj číslo telefonu. Potom něco zamumlal, stiskl Dicku Fannovi ruku a zmizel.

Saně přijely v několika minutách. Nemocná už ani nesténala. Ležela na nosítkách s očima široce otevřenými a trhaně oddychovala. Ve tváři měla odevzdaný výraz naprosté bezmoci.

Saně odjely a Floriana zůstala s Dickem Fannem sama. Pomalu sestupovali po schodech do vyzdobené jídelny.

Za několik okamžiků se objevil Jean Brot a v patách za ním i pan Defrance. Nikdo nemohl uvěřit neočekávané události, znovu a znovu probírali všechny možnosti a dohadovali se o příčině i povaze podivného onemocnění. Na jídlo neměl nikdo ani pomyšlení. Floriana nemluvila a ve tváři jí bylo vidět, že o něčem soustředěně přemýšlí. Něco ji napadlo ... Náhle zdvihla hlavu a podívala se přes stůl na Dicka Fanna.

„Jestli je to otrava, tak se to stalo včera večer,“ řekla překvapeně. „Určitě je to po té limonádě – nikdo jiný se jí ani nedotkl.“

Dick Fann míchal pomalu svůj horký čaj. „Neměli bychom předbíhat událostem,“ poznamenal uvážlivě. „Počkáme, co řekne doktor. Zatím to jsou všechno jen dohady. Zhoršený zdravotní stav slečny Patornové mohlo způsobit rozčilení, útrapy cesty, jednostranná strava. Mohly to zavinit solené medvědí řízky, nějaká zkažená konzerva – zkrátka příčin může být celá řada. Ale musím připustit, že jsem sám do krajnosti znepokojen. Prostě se mi to nelíbí. Něco tady není v pořádku – chybí mi v tom logika.“

Ve dveřích jídelny se objevil hoteliér ve svých starodávných, pečlivě vykartáčovaných šatech. Přinášel na podnose topinky a silné plátky opékané slaniny.

„Vy dnes nosíte na stůl sám?“ zeptal se Dick Fann.

Hoteliér se zamračil. „Panstvo mi promine, ale ... stala se mi taková divná věc.“

Dick Fann odtrhl od úst šálek s čajem a pomalu ho postavil na vybledlý ubrus. Pohlédl pátravě na staříka, který pod jeho pohledem upadl do rozpaků.

„Taková divná věc,“ opakoval nešťastně a položil mísu s topinkami doprostřed stolu. „Ten číšník, co jsem si ho najal na výpomoc ...“

„Co je s ním?“ zeptal se Dick Fann s náhlým zájmem.

„V noci zmizel.“

„Zmizel?“ opakoval Dick Fann a znovu začal soustředěně míchat čaj. Stařík rozhodil bezmocně rukama.

„Když jsem ho šel ráno budit, neozval se. Otevřel jsem dveře a pokoj byl prázdný. Je pryč. A vzal si všechno, co měl.“ Chvilí lítostivě pomrkal. „Taková věc se v mém podniku ještě nestala. Pokládám to za osobní urážku a ručím vám svým slovem, že v Port Clarence hned tak novou práci nedostane. Tady jsme na takové věci zatraceně přísní.“

„Znal jste ho dobře?“ zeptal se Dick Fann. „Kdo to vlastně byl?“

„Tady ho znal každý,“ řekl stařík. „Taková nešťastná existence. Snad víte, jak to tady na severu chodí. Někdo prostě má štěstí, a někdo má smůlu. Tenhle měl smůlu ve všem, nač sáhl. Možná to bylo tím, že u ničeho dlouho nevydržel. Nějakou dobu to zkoušel taky nahoře s rýžováním zlata, ale našel špatné místo, nebo to zkrátka neuměl. Takových tady bylo plno.“

„Co dělal před tím, než nastoupil u vás?“ zeptal se Dick Fann.

„Nějakou dobu pracoval v přístavu. Pak zmizel znovu na severu a vrátil se ještě zbídačenější než dřív. A už nedělal nic. Když je tady někdy ve třech měsících volného moře větší provoz, беру si ho na výpomoc. V řemesle je trochu nešika, ale připadal mi poctivý. Nikdy jsem si nemohl stěžovat.“

Stařík zavrtěl bezradně hlavou. „Tohle mu jen tak neprojde. Takové věci se nedělají.“

Dick Fann uvažoval. Čaj v jeho šálku už dávno vychladl, ale Dick si toho nevšímal a zadumaně míchal lžičkou dál.

Port Clarence má telegrafické spojení s Valdezem i se San Franciskem. Ten podivný vrchní mohl být docela dobře Larmettův společník. Vypadá to trochu nepravděpodobně, ale vyloučit se to nedá. Aspoň teoreticky to lze předpokládat. Když jsme Larmettovi unikli, mohl dát příkaz svému člověku ... Dick Fann stiskl rty. To nejde dohromady. I kdyby ta limonáda byla otrávena – nemohl přece vědět, kdo z nás se napije. Mohl se napít kdokoli. Ale co když – co když chtěl otrávit všechny? Co když to byl poslední pokus, jak přinutit Kanadana, aby se objevil na scéně? Ale otrávit i obě ženy ... Vzhlédl a podíval se po straně na Florianu. Seděla mlčky a hlavu měla sklopenou. To snad ani není možné, odporoval si v duchu. Odstranit mne a Jeana, to bych dokázal pochopit, ale že by zašel tak daleko ... Proč? A jestliže to tak není, proč to odnesla právě slečna Patornová, která byla naprosto neškodná a z které naopak Larmette tahal rozumy?

Obrátil se na chlapce po svém boku.

„Jeane, mohu tě o něco poprosit?“ řekl vážně. „Bud' tak hodný a jdi zatelefonovat doktorovi, jak se daří slečně Patornové. Floriana ti dá číslo.“

Chlapec vyskočil, zastrčil lístek s číslem do kapsy a zmizel jako vítr.

Floriana zvedla oči k oběma mužům, kteří seděli zachmuřeně za stolem proti ní.

„Mám o vás strach,“ řekla tiše. „Už jsem myslila, že jsme z nejhoršího nebezpečí venku, ale teď se znovu začínám bát.“

Dick Fann se na ni mlčky díval. Tentokrát byl bezradný, ale snažil se, aby Floriana nepoznala, že se ho zmocnil stejný pocit. Měl strach o tu odvážnou, a přece tak křehkou dívku, která se nezalekla sněhových vánic, rozbitých silnic a útrap cesty a která neztratila nervy ani v té ošklivé situaci v horách nad Yukonem. Tam všude ji mohl ochránit, ale proti zákeřnému a neviditelnému nebezpečí, které tušil v těsné blízkosti, je bezmocný. Zamračil se a rychle zaplašil chmurné úvahy.

„Nesmíme propadnout předčasným obavám,“ řekl rázně. „Zatím nevíme, co se vlastně stalo. Zmizení toho člověka může sice nějak souviset s náhlou nemocí slečny Patornové, ale také

nemusí. Dlouhé útrapy cesty kladou na naše zdraví zvýšené nároky a nikdo by se nemohl divit, kdyby kdokoli z nás onemocněl. To je lidské. V každém případě si musíme zachovat rozvahu. Ta je v této chvíli ze všeho nejdůležitější.“

Rázně se napil vychladlého čaje. Chtěl ještě pokračovat, ale vtom se dveře jídelny rozletěly a na prahu se objevil udýchaný Jean Brot. Ve tváři byl bleďý jako stěna.

Pomalou kráčel jídelnou ke stolu. Zastavil se, pohlédl na Dicka Fanna s nechápavým výrazem ve svých ještě dětských očích a pak řekl pomalu a s hrdlem staženým, jak polykal slzy:

„Slečna Patornová právě umřela.“

KAPITOLA OSMÁ LEDOVÁ CESTA

Třetího dne opouštěl Dick Fann se svými přáteli Port Clarence. Na malém hřbitůvku s vyhlídkou na nekonečnou bílou pláň zamrzlého moře zanechali tělesné pozůstatky nešťastné slečny Patornové.

Ještě před odjezdem měl Dick Fann dlouhý rozhovor s jediným lékařem maličké nemocnice. Doktor mu nemohl povědět nic určitého. Nemocná zemřela s největší pravděpodobností na otravu neznámým jedem, který požila s jídlem. Není vyloučeno, že to byl jed ze zkaženého masa nebo zkažené konzervy. Do žaludku nešťastné oběti se podle všech předpokladů dostala neznámá látka, která způsobila zánětlivý proces a zcela rozleptala žaludeční stěny; povahu této látky se však lékař neodvážil určit. Slíbil, že celý případ znovu projedná s šéfem místní policie, kterému už Dick Fann zevrubně vysvětlil všechny okolnosti tragického případu.

Zničený hoteliér se loučil se svými hosty téměř v slzách. Nemohl stále uvěřit, že by byl pomocný číšník schopen činu tak krutého, a považoval smrt slečny Patornové za svou osobní tragédii. Po pravdě řečeno, ani Dick Fann nemohl uvěřit, že celý případ byl chladnokrevně promyšlenou vraždou; bylo by přímo výsměchem osudu, že útok postihl právě osobu, která jediná

věřila v Larmettovu nevinu a spojovala představu svého budoucího štěstí právě s ním.

Na malém náměstí se shromáždilo obyvatelstvo téměř celého přístavu. Všichni chtěli podat ruku odvážné posádce, popřát jí šťastnou cestu a projevit svou účast nad tragédií, která ji v jejích středu postihla. Dick Fann chtěl opustit Aljašku co nejrychleji; proto se rozhodl, že využije zamrzlé Beringovy úžiny a přejede s dionkou na nejužším místě po ledě. Za normálních okolností to nebylo nic nesnadného – po útrapách v Skalistých horách a v pustinách kolem Yukonu si už jezdci uměli s ledem i sněhem poradit. Bylo však třeba využít každé minuty, celý Port Clarence Dicka Fanna bez přestání a při každé příležitosti upozorňoval, aby si pospíšil: jaro se sice toho roku opozdilo, ale kdyby teplý vítr zastihl posádku na moři, byla by ztracena. Jakmile se led začne bortit, ledové pole se rozpadne v několika málo hodinách. Z břehu to vypadá pěkně a pro celý přístav je jarní odchod ledů malou slavností, ale když obleva zastihne člověka uprostřed úžiny, je s ním zle; stalo se to už několikrát a nikdo ty nešťastníky už nikdy nespatrił.

Dick Fann nechtěl proto ztrácet ani minutu a uspíšil odjezd, jak to jen formality s pohřbem slečny Patornové dovolily. Už ráno prozkoumal svým námořnickým dalekohledem obrovskou ledovou pláň, kam až dohlédl, a zakreslil si na malém plánu přibližnou trasu cesty. Hned za posledními sruby městečka pustil motor na plné obrátky. Zamlklý pan Defrance seděl vedle řidiče a v ruce svíral kompas. Na zadním sedadle na obvyklém místě slečny Patornové se krčil po boku Floriany Jean Brot a mlčel.

Vůz vjel opatrně na led a hned zamířil přímo na západ.

Z pobřežních skal se naposled ozvalo volání na rozloučenou.

Přes všechnu časovou tíseň však Dick Fann nemohl jet přímo; povrch zamrzlého pole netvořil souvislou plochu, jak se zdálo při pohledu z břehu, ale vytvářel jakési ztuhlé vlny z navátého a nadusaného sněhu. Tam, kde vítr sfoukal vrstvu sněhu a obnažil zamrzlou hladinu, byl led krabatý a drsný jako struhadlo. Chvillemi se po něm jelo dobře, ale častěji dionka poskakovala jako po nejhorší silnici. Dick Fann musel stále

znovu volit dlouhé objížděky, aby se vyhnul nejzrádnějším prohlubeninám nebo příliš strmým svahům sněhových návějí.

Nikdo nepromluvil. Nálada po tragické události v Port Clarence byla nanejvýš stísněná a nové nebezpečí, které tak barvitě líčili osadníci před odjezdem, napětí ještě zvyšovalo.

Když Dick Fann opět zpomalil, aby se vyhnul ostrému ledovému balvanu, pan Defrance už nedokázal ovládnout svůj neklid a řekl zdánlivě ledabyle:

„Prosím vás, rychleji by to nešlo?“

„Jedeme tak rychle, jak to jen jde,“ řekl Dick Fann. „Rychleji to nedokážu. Nesmíme zapomenout, že i náš vůz může porušit napětí zamrzlé hladiny a způsobit rozpadnutí ledových spoust.“

Pan Defrance neodpověděl. Všichni si uvědomili, že nebezpečí je větší, než byli ochotni připustit.

Na malé sfoukané rovince přidal Dick Fann znovu plyn. Naklonil se nenápadně ke svému spolujezdci a zašeptal, aby ho nikdo jiný neslyšel:

„Nevypadá to dobře.“

„Vidíte něco?“ zeptal se pan Defrance stejně tiše.

„Ano a ne,“ odpověděl řidič. „Všimněte si těch rýh, které se křížují na ledovém povrchu. U břehu byly ještě dost pravidelné, ale tady se objevují v celých svazcích.“

„Co myslíte, že to znamená?“

„Řekl bych, že to svědčí o nejvyšším stupni tlaku, jaký ještě ledové pole dokáže snést. Jinými slovy, že je už na samé hranici své odolnosti.“

„Nebylo by lepší se vrátit?“ zeptal se jeho soused.

Dick Fann ukázal hlavou kupředu, kde se v dálce tyčila nad ledem obrovská bílá hradba.

„První z ostrovů Diomedových,“ poznamenal. „Máme k němu blíž než zpátky na pevninu. Když bude nejhůř, utáboříme se na ostrově a počkáme, až ledy odejdou. Máme plátěné stany a spoustu zásob.“

„Už abych zase stál pevnou nohou na zemi,“ povzdychl si pan Defrance. „Tenhle pocit nejistoty je ze všeho nejhorší.“

Dick Fann neodpověděl. Letmo se obrátil, aby se přesvědčil, co dělá Floriana a Jean Brot. Chlapec, jindy tak veselý, s napětím pozoroval ledovou pláž. Floriana zachytila pohled svého ochránce a povzbudivě se usmála.

Ostrov se zatím rychle přibližoval. Skála byla pokryta ledem, takže vypadala spíš jako mohutný rozeklaný ledovec než jako pevná země. Dick Fann věděl, že většinou to také led skutečně je, ostrůvky samotné byly nepoměrně menší. Pod obrovským tlakem se vzpříčily ledové kry podél žulových skal a mráz je spojil v ohromnou ledovou masu; ostrůvek sám byl ztracen někde uprostřed, obklopen ze všech stran ledem.

Náhle se kdesi v dálce ozval výstřel a za ním další. Vůz poskočil. Dick Fann se rychle rozhlédl, ale viděl jen nekonečnou hladinu zamrzlého moře.

„Co je to za střelbu?“ vykřikl Jean Brot. Místo odpovědi se ozvala nová rána, tentokrát o poznání blíž, a vzápětí celá série dunivých výbuchů.

„To není střelba,“ řekl klidně Dick Fann. „To začíná praskat led.“

Všichni strnuli. Dick Fann pozorně sledoval led před vozem.

„Nikdy se tam nedostaneme,“ zašeptal pan Defrance s pohledem upřeným na strmé ledové útesy, které vyrůstaly před vozem do závrtné výše.

„Z téhle strany je ostrov nepřístupný,“ poznamenal Dick Fann klidným tónem, jako by svým společníkům popisoval ostrůvek na Seině z paluby říčního člunu. „Ale za malou chvíli se nám objeví severní břeh a ten se sklání do moře velmi povlovně. Prostudoval jsem si to důkladně, jinak bych se na tuhle klouzačku neodvážil.“

Jako na potvrzení jeho slov se ozvala nová rána a šikmo podle vozu se objevila dlouhá puklina. Rýhou začala rychle prosakovat špinavě zelená mořská voda. Dick Fann stočil vůz opatrně doleva, aby zabránil smyku, a pokračoval nezmenšenou rychlostí. Teď už rány duněly na všech stranách. Gejíry vody stříkaly z puklin a zalévaly mokvající led. Dionka se řítila podle ledové hradby.

Led pod vozem se povážlivě rozhoupal.

„Až objedeme tenhle výběžek,“ ukazoval Dick Fann hlavou, „pobřeží se rychle změní. Vidíte tu průrvu?“

Za strmou bílou věží se objevilo ústí úzkého údolí. Také tam však byly skály pokryty sněhem a ledem. Ještě pět set metrů, dvě stě, sto metrů ... Zasněžené údolí stoupalo mírným svahem k malé náhorní planince. V dálce za posledním výběžkem ledové hradby se objevil druhý Diomedův ostrov.

Dick Fann opatrným obloukem stočil vůz k údolí a řídil dionku přímo proti nízkému břehu. Led pukal a praskal. K záchraně zbývalo už jen několik desítek metrů.

Náhle se stalo něco neuvěřitelného. Když vůz míjel poslední ledový výběžek, vynořil se náhle ze záhybu černý přízrak a řítil se přímo na dionku. Všechno bylo dílem několika zlomků vteřiny.

„Botera!“ vykřikl Jean Brot.

Dick Fann strhl vůz do smyku, aby se vyhnul srážce.

Černý vůz jihoamerického inženýra je minul jen o vlásek. Dionka se několikrát otočila v prudkém smyku, několik metrů jela po dvou kolech a pak se zabořila bokem do hlubokého sněhu. Náraz vymrštil všechny z vozu; Dick Fann dopadl na led a ztratil vědomí.

Když se probral, slyšel jen rachot praskajícího ledu. Pomalu si uvědomil, co se stalo. Zvedl hlavu a rozhlédl se. Opodál ležely ve sněhu tři nehybné postavy. Dick vyskočil a vrávoravým krokem se rozběhl k té nejbližší. Byl to Jean; krvácel z tržné rány na čele, ale oči už měl otevřené a nechápavě se díval kolem sebe. Také pan Defrance ztratil nárazem vědomí a Dick mu začal třít spánky drsným zrnitým sněhem, až Kanad'an otevřel oči. Všichni tři se vrhli k třetí postavě, která ležela přímo pod koly dionky.

Byl to inženýr Botera. Floriana zmizela.

Dick Fann se rychle rozhlédl. V prvním okamžiku viděl jen praskající led, přes který se přelévala špinavě zelená voda. Potom náhle spatřil v dálce malý pohybující se bod a zaclonil si oči: byl to vůz inženýra Botery. Blížil se k druhému ostrovu a za několik vteřin zmizel. Napříč přes jeho stopu se objevila úzká trhlina a rychle se rozšiřovala.

Od vozu se ozvalo slabé zasténání. Dick Fann se otočil; inženýr Botera pomalu vstával. Zavrával a opřel se oběma rukama o promáčknutý blatník.

Dick se k němu rozběhl a zuřivě ho uchopil za klopý kožichu.

„Kde je Floriana? Kde je Floriana?“ Botera se na něj díval široce rozevřenýma očima, jako by nic nechápal. Potom zasípal tiše:

„Larmette. Odvezl ji Larmette.“

Dick Fann ho pustil, přiskočil k dionce a vytáhl kus provazu. Rázným trhnutím otočil inženýra a svázal mu ruce. Náhle ho někdo tak prudce odstrčil, že zavrával. Zvedl hlavu a spatřil bledou tvář Florianina otce. Kanad'an uchopil Boteru za krk a řekl hlasem, který se dusil hněvem:

„Darebák patří před soud. Tebe odsoudím hned a na místě.“

Botera pochopil, že je zle. Snažil se vyprostit, ale Kanad'an s ním prudce smýkl do ledové vody. Inženýr se vztyčil na kolenou a jeho snědá tvář dostala šedozelenou barvu smrtelného strachu.

„Mě nemůžete soudit, mě ne,“ blekotal a oči měl rozšířené hrůzou. „Já jsem jen musel poslouchat ... Zneužili mě, podvedli ... Larmette je d'ábel. Vy nemáte tušení, čeho je ten člověk schopen. Já – já jsem celý svůj život zasvětil jen své práci, svým vozům ... Larmette financoval mé plány a já na nic jiného nemyslel. Cesta – cesta kolem světa byla pro mne ohromnou příležitostí prověřit výkonnost nového vozu přímo v terénu ...“ Odmkl se a pak vykřikl zoufale: „Mě přece nemůžete soudit!“

Pan Defrance nad ním stál široce rozkročen.

„Vydal jsi Florianu do rukou toho darebáka!“

V očích inženýra Botery zasvitla slabá jiskřička naděje.

„Ale jí přece nic nehrozí! Nic se jí nestane. Larmette jí nechce ublížit.“

Vsadil dobře. Dick Fann, který stál do té chvíle zamračeně opodál a omýval Jeanovi ránu na čele mokrým sněhem, prudce přiskočil, uchopil inženýra za ramena a rázně ho postavil na nohy.

„Jaké s ní má Larmette plány?“

Inženýr Botera přimhouřil oči.

„Řeknu vám všechno. Ale musíte mi slíbit, že mě necháte naživu. Já jsem jen konstruktér, já nechtěl nikomu ublížit.“

„Mluv,“ řekl Dick Fann. „Mluv, nebo ...“

Inženýr Botera spatřil studený modrý záblesk v jeho očích a znovu ztratil odvahu.

„Mě nesmíte soudit,“ řekl žalostně. „Mě přece podvedl stejně jako vás.“

Dick Fann ho štitivě pustil.

„Proč mě tedy nechal jako psa na cestě?“ vykřikl inženýr Botera. „Už mě nepotřeboval! Posloužil jsem mu, poslal mě tedy k čertu.“

„Budeš odpovídat bez vytáček“ a zbytečných řečí,“ řekl Dick Fann chladně. „Jakmile zjistím jedinou lež, zastřelím tě na místě.“

„To nesmíte udělat. Já přece vím o věcech ... Všechno vám řeknu. Já jsem nevinný člověk. Zneužili mě, podvedli – a hůř než vás!“

Mezi Kanad'anem a Dickem se objevil Jean Brot. Rána na čele mu stále ještě krvácela. Podíval se na zajatce tvrdým, nenávistným pohledem a jeho hlas už ničím nepřipomínal veselého rošťáka z pařížské ulice:

„Kdo dal otrávit slečnu Patornovou?“

„Larmette,“ řekl inženýr Botera rychle. „Dal k tomu ze San Franciska telegrafický příkaz. Ten jeho člověk v Port Clarence vás měl otrávit všechny. Byla to jediná možnost, jak přinutit Kanad'ana, aby se objevil.“

„Jaký to byl jed?“ zeptal se Dick Fann a jeho hlas zněl tvrdě a studeně jako kov.

Botera zaváhal a jeho tvář zesinala.

„Jaký to byl jed?“ zeptal se znovu Dick Fann a postoupil o krok blíž.

Botera sklonil hlavu a hlesl tiše, že ho bylo sotva slyšet:

„To nebyl jed. To bylo radium.“

Dick Fann zaťal zuby. Tak tedy zase radium! Takový je úděl objevů, které měly sloužit lidstvu: dva vědci v Paříži dojdou po neuvěřitelných obětech k objevu, který může zázračným způsobem léčit nejtěžší nemoci, ale okamžitě se najde darebák a

zneužije výsledků jejich práce k zločinu. A co nevidět se objeví další a další. Vynálezy a objevy nejšlechetnějších a nejobetavějších lidí budou v jiných rukou zabíjet a místo úlevy přinesou zase jen nekonečné strádám a utrpení. Od chvíle, kdy zaplápolal před pravěkou jeskyní první oheň, je to pořád stejné. Zítra budou sypat radiový prášek z letadel na města, školy, nemocnice ... Kde je východisko z toho věčného kruhu?

Jeho úvahy přerušil pan Defrance.

„Larmette tedy unesl Florianu a teď bude žádat, abych mu jako výkupné odevzdal korundy. Je to tak?“

Botera vytřeštil oči.

„Vy – vy jste pan Defrance?“

„Nevím, proč bych to měl tajit,“ řekl Kanad'an tvrdě.

„Ale ...“ namítl Botera. „Pak se všechno srovná! Larmette pojede dál po trase závodu. Chce se dostat do Vladivostoku a podle sibiřské magistrály zpátky do Evropy. Určitě na vás někde počká.“

Kanad'anova tvář se vyjasnila. Jestliže mluví Botera pravdu, pak přece jenom zbývá nějaká naděje. Dá Larmettovi všechny korundy, čert je vem, a když bude chtít, odevzdá mu celé své jmění. Dá mu všechno na světě, jen když dostane zpátky Florianu.

Jeho probouzející se naději však zmrazil studený hlas Dicka Fanna:

„Ano. Ale nejdřív se musíme dostat odtud.“

Kanad'an se rozhlédl. Pochopil.

Led praskal dál. Teď už duněly rány na všech stranách, jako by se kolem dokola rozpoutal prudký dělostřelecký souboj obrovských neviditelných armád. Ledová kůra se otrásala. Defrance si všiml, že stojí po kotníky ve vodě. Prudce sebou trhl. Za zády se mu ozval motor dionky.

Dick Fann a Jean Brot uvolnili vůz. Proti všemu očekávání byl motor v pořádku a podařilo se ho nastartovat téměř okamžitě. Na tváři Dicka Fanna se objevila úleva.

Kanad'an se rychle vrhl k vozu a pomáhal Jeanu Brotovi posbírat rozházená zavazadla. Dionka se rozjela a pomalu

stoupala sněhovým údolím. Inženýr Botera se vrávoravým krokem rozběhl po jejích stopách.

Svázané ruce mu překážely v rychlejším pohybu. Upadl a znovu vstal.

Vůz se zastavil. Kola se protáčela a pneumatiky vyhazovaly gejzíry sněhu. Jean Brot i Kanadčan vyskočili a opřeli se rameny do zavazadel na zádí dionky.

Konečně vůz vyjel na úzkou planinku a zastavil se.

Skálu pokrýval i tady sníh a led, jehož sílu nebylo možno odhadnout. Ostrov však zůstal pevný a nehybný – jediné útočiště uprostřed pekla, které se rozpoutalo kolem dokola, všude, kam až

oko dohlédlo. Ledová pláň od obzoru k obzoru se bortila. Rozlámané kry se překlápěly a tříštily, moře v trhlinách jako by se vařilo šedavě bílou pěnou. Celé ledové pole se začalo pomalu pohybovat k jihu. Kry na sebe narážely, přesouvaly se, vztyčovaly a s rachotem narážely na plovoucí ledové balvany. Mezi špinavou sněhovou břečkou občas zasvítíl zelený led, pak se přes něj přelila zpěněná voda. Odevšad zněl ohlušující lomoz a rachot. Čtyři muži na vrcholku ostrova pozorovali děsivé divadlo bez jediného slova.

Náhle se jim půda pod nohama zachvěla. Jean Brot zavrával a vykřikl:

„Zemětřesení!“

Ledové úskalí se znovu pohnulo jako pod nápořem obrovské neviditelné síly. Znovu se otráslo a potom se celý ostrov začal pomalu otáčet kolem své osy.

„To není ostrov,“ vykřikl Dick Fann, „jsme na ledovci!“

Pohyb ledové masy se pomalu zastavil a ledovec se začal sunout k jihu. Hrnul před sebou obrovskou horu ledových ker jako bariéru, která praskala a pukala a drtila plovoucí ledové balvany, jež jí přišly do cesty.

Dick Fann se rozhlédl. V dálce spatřil Diomedův ostrov s černými skalami na úbočí. Mezi ledovcem a ostrovem už vznikl široký průplav, který se dál rozšiřoval. Zelená voda byla poseta ledovými krami. Cesta na ostrov byla uzavřena.

„Co uděláme?“ řekl zoufale Jean Brot.

Pan Defrance mlčel. Opíral se o blatník dionky a díval se do dálky k ostrovu, který pomalu mizel v lehkém oparu mlhy. Inženýr Botera stál opodál s popelavou tváří a s rukama svázanýma za zády.

Dick Fann k němu přistoupil, rozvázal mu ruce a odhodil provaz do sněhu. Potom se vrátil k chlapci a položil mu ruku kolem ramen.

„Proud nás nese k jihu, do teplejšího pásma,“ řekl pomalu. „Ledovec bude pořád menší a menší. Když budeme mít štěstí, objeví nás nějaká rybářská loď. Když nebudeme mít štěstí ...“

Odmlčel se. Ledové kry kolem bílé hory skřípaly, moře bylo v pohybu.

Uplynulo osm dní. Ledová hora plula stále k jihu. Dick Fann pozorně zkoumal obzor, ale za celou tu dobu nezahlédl nic, co by přineslo trosečnickům aspoň špetku nové naděje. Moře kolem dokola už bylo téměř volné, jen tu a tam se objevila osamělá ledová kra, plovoucí ledový balvan nebo drobná tříšť. Čtvrtého dne spatřil pan DeFrance v dálce na obzoru nízké ostrůvky, ale po několika hodinách zase zmizely.

Inženýr Botera se v duchu smířil s osudem. Celé dny seděl se sklopenou hlavou na zadním sedadle dionky, neodpovídal na otázky a ničeho si nevšímal. Zato Jean Brot byl přímo posedlý potřebou jednat: sněhovou vodou omyl dionku, několikrát přerovnal všechna zavazadla a nakonec vysekal na ledovci stupy až dolů k mořské hladině. Z tenkého provázku, ohnutého zavíracího špendlíku a velikého knoflíku od kalhot vyrobil primitivní udici a celé dlouhé hodiny vysedával bez hnutí na kožešině těsně nad hladinou. Vytrvale se snažil ulovit rybu, protože zásoby jídla pomalu docházely a studené konzervy s lojovitým masem už nikdo nemohl ani vidět.

Ledovec se zmenšoval den ze dne. Led tál a přes poledne stékaly po úbočí ledové hory drobné stružky vody. Občas se odtrhl ze strmých okrajů ledový pilíř a s rachotem se zřítíl do vody. Malá planinka už měřila sotva padesát čtverečních metrů a byla stěží pět nebo šest metrů nad hladinou.

Jedenáctý den se v dálce na západním obzoru objevil úzký pás země a neustále se přibližoval. Radost na ledovci byla nepopsatelná; jen inženýr Botera zvedl bez zájmu hlavu, pak se znovu položil na sedadla a zavřel oči. Dick Fann s Jeanem Brotem se mu několikrát marně snažili vnutit aspoň kousek sucharu. Drsné počasí severu a při telova zrada vykonaly své dílo: nemluvný, ale temperamentní Botera, přivyklý na teplé pásmo svého jižního domova, propadl hluboké depresi.

Pobřeží se znovu o poznání přiblížilo. Kvečeru se však ledovec otočil k jihu a vzdálenost mezi spásným břehem a ledovým balvanem zůstala až do setmění stejná. Trosečníci s napětím čekali na svítání.

Přes noc se nic nezměnilo, jen krajina v dálce na pobřeží byla o poznání hornatější. K polednímu se zvedl prudký vítr a moře se rozčeřilo bílými chocholy vln. Ochladilo se a začal padat drobný krupičkovitý sníh. Odpoledne se vítr opřel do ledovce a pobřeží se znovu znatelně přiblížilo. Už rozeznávali jednotlivé stromy, potom se objevila v trávě nad skalami opuštěná pobřežní cesta, Dick Fann vytáhl svůj námořnický dalekohled a systematicky zkoumal cestu i krajinu. Země však byla opuštěná, bez nejmenší známky života, a ledovec plul pomalu dál. Od té chvíle se už nepřiblížil k pobřeží ani o píd'. Jean Brot navrhl, aby skočili do vody a k břehu doplávali, ale Dick Fann zavrtěl hlavou. Jsou příliš zesláblí, voda je ledová a brzy by je připravila o poslední zbytky sil.

Jean Brot nemohl pochopit, proč ledovec pluje stále ve stejné vzdálenosti od břehu.

„Jsme v polárním proudu,“ řekl pan Defrance. „Protéká Beringovou úžinou, sleduje asijské pobřeží a pak se stáčí zpátky na jihovýchod.“

Pozdě odpoledne Dick Fann náhle vzrušené povstal ze svého sedadla za volantem a pečlivě zaostřil dalekohled. Dlouho pozoroval mlčky pobřeží, několikrát vyčistil čočku a znova se napjatě zadíval na pobřežní cestu.

„Vidíte něco?“ zeptal se konečně Jean Brot, který už nemohl vydržet vzrůstající napětí.

Dick Fann bez dechu pozoroval břeh. Potom s povzdechem odložil dalekohled a promnul si dlaněmi oči. Podíval se nejistě na chlapce.

„To snad není možné,“ řekl tiše. „Jsme už tak zesláblí, že začínáme mít vidiny. Už ani nedokážeme rozlišit mezi skutečností a představou.“

Jean Brot pozoroval jeho vyhublou, kostnatou tvář. Pak natáhl ruku.

„Můžu se podívat?“

Dick Fann mu podal dalekohled.

Chlapec ho přiložil k oku a zadíval se dychtivě na pobřeží. Spatřil nízký břeh, porostlý křovinami a skupinami osamělých stromů. Pobřežní cesta se chvílemi ztrácela v trávě. Na první

pohled bylo znát, že tu dlouho nikdo nejel. Těsně za cestou se krajina zdvihala k holé šedivé pláni. Ve skalních úžlabinách ležely zbytky špinavého sněhu.

„Nic nevidím,“ řekl Jean Brot nešťastně.

Pan Defrance si zhluboka povzdechl. Vstal, obešel dionku a znovu se posadil na promáčkнутý blatník.

Dick Fann zdvihl hlavu.

„Tam, co se cesta na chvílku ztrácí za skupinou skal,“ řekl tiše.

Jean Brot přiložil dlouhý námořnický dalekohled znovu k oku. Několik vteřin zkoumal pobřežní skály. Pak náhle vykřikl:

„Botera!“

Inženýr na zadních sedadlech sebou trhl, pomalu zvedl hlavu, pohlédl zapadlýma očima na chlapce a znovu se schoulil do kožešin, jako by už nechtěl nic vidět a nic slyšet. Dick Fann vyskočil.

„To přece není možné,“ křičel Jean Brot. „Je to vážně Boterův vůz!“ Třesoucí se rukou podal dalekohled panu Defranceovi.

Dick Fann se opřel lokty o otřískanou kapotu dionky a dlouho pozoroval černý bod pohybující se pomalu po travnaté cestě. Teď už ho všichni viděli pouhýma očima.

„Je to on,“ řekl Dick Fann tiše. „Určitě je to on.“

„Možná že je tam Floriana,“ poznamenal bezzvučně pan Defrance. Hlas se mu třásl.

„Ve voze jsou dvě osoby. Na tu dálku nedokážu rozeznat, kdo to je, ale lehko si to můžeme domyslet,“ řekl Dick Fann.

Podal dalekohled Kanad'anovi a zachmuřil se.

„Myslíte,“ vykřikl chlapec, „že nás vidí?“

„Když jsme ho objevili my,“ uvažoval Dick Fann, „zahlédl určitě i on nás. Široko daleko není na moři nic jiného než ledovec. Dionku musel rozeznat na bílém sněhu docela jasně.“ Stále pozoroval černý bod pohybující se podél moře.

„Řekl bych,“ dodal zamyšleně, „že o nás nejenom ví, ale že nás sleduje. Larmette je prohnáný chlap. Vsadil bych se, že ví o polárním proudu – ostatně najde si ho na každé námořnické mapě.“ Odmlčel se. Pak náhle prudce vyskočil. „Ale to znamená

– to může znamenat,“ opravil se, „že ví v této chvíli víc než my. Proud se přibližuje ke břehu a znovu se vzdaluje. Není vyloučeno, že nás zaneše do nějaké zátočiny – pobřeží je tady dost členité.“ Odevzdaně se posadil. „Larmette ví, co dělá. Možná že prostě čeká na svou příležitost.“

„Ale proč ten náhlý zájem?“ ozval se pan Defrance. „Spíš bych předpokládal, že nás prostě zanechá našemu osudu. Proč se znovu objevil? Vůbec tomu nerozumím.“

„Zbývá jediné možné vysvětlení,“ řekl zadumaně Dick Fann. „Floriana.“

Kanad'an se prudce otočil.

„Jak to Floriana?“

„Larmette je prohnáný darebák. Nevíme, co se vlastně stalo, ale jedno je jisté: ten člověk je schopen všeho. Mohl z Floriany vylákat tajemství, že – doktor Noscoso je vlastně její otec. Jinak si to nedovedu vysvětlit.“

Za jejich zády se s rachotem zřítíl do moře další ledový balvan. Ledovec se zachvěl a pomalu se otočil kolem své osy. Dionka se naklonila.

Dick Fann se znepokojeně rozhlédl. Plošinka se znovu zmenšila o několik metrů.

„Musíme zajistit pořádně vůz,“ řekl ustaraně. „Jestli to takhle půjde dál, stačí ještě jeden takový otřes a stroj sjede do moře.“

Pomalou obešli dionku. Jean Brot vytáhl z proutěného kufru klubko silných provazů a tři pevné tyče. Vysekali v ledu hluboké otvory, zapustili do nich tyče a udusali otvory ledovou tříští. Potom dionku pevně připoutali.

Pobřeží se zatím znovu přiblížilo. Teď už viděli Boterův vůz docela zřetelně. Bylo jasné, že je sleduje. Dlouhé minuty jel stejnou rychlostí, a když musel objíždět mělký záliv nebo sledovat zákruty cesty, rychle své zpoždění zase dohnal.

Zmizel jim teprve ve večerním soumraku.

Trosečníci se uložili do kožešin v závětrí za dionkou.

„Kdyby tak ráno byla mlha,“ posteskl si Jean Brot. „Snad by nás přece jen ztratil.“

„Člověk neví,“ ozval se ze tmy hlas Dicka Fanna, „co by si vlastně měl přát. Ve voze je s Larmettem Floriana. Určitě tam je. Dokud ji neztratíme, pořád ještě máme naději.“

Chlapec mlčel a hledal očima hvězdy. Nenašel ani jedinou.

Probudili se do kalného šedivého rána. Na provazech byla ledová námraza. Hustý příkrov mraků nízko nad mořem sliboval sněh, ale pobřeží bylo vidět téměř na dosah. Cesta byla prázdná.

Znovu se pokusili vnutit inženýrovi aspoň kousek sušeného řízku, ale Botera je už vůbec nebral na vědomí. Tváře se mu propadly a jeho oči ztratily obvyklý lesk. „Ukradl mi vůz,“ šeptal jako v horečce. „Můj vůz. Okradl mě. Okradl mě.“ Opakoval ta dvě slova znovu a znovu. Rty měl rozpukané. Vzal si do úst hrst sněhu a pak se zase schoulil do svých kožešin. Oba muži ho marně přesvědčovali, že musí něco sníst. Obrátil se k nim zády a už nepromluvil ani slovo.

Černý vůz se objevil teprve k polednímu. Vyřítíl se za skupinou nízkých křivých břížek a zpomalil. Pak už je doprovázel znovu až do večera.

Ráno měl inženýr Botera horečku. Počasí se změnilo, od moře se zdvihl slabý vítr a nízké mraky se začaly trhat. Pan Defrance seděl ve voze vedle inženýra a napjatě pozoroval pobřežní cestu. Vůz několikrát zmizel, ale vždycky se zase objevil. Dick Fann s chlapcem sestoupili po ledových stupních k mořské hladině a znovu se pokoušeli lovit ryby. Tentokrát měli větší štěstí: po půlhodině se provázek napjal a Jean vytáhl velkou rybu s ježatou hřbetní ploutví a s obrovskými očima. Pokusili se sníst kus syrového rybího masa, ale žaludek už měli tak zesláblý, že rybu s odporem odhodili a vrátili se nahoru k vozu.

Pan Defrance mlčky ukázal na nehybného inženýra. Botera ležel ve svých kožešinách a zdálo se, že už nedýchá. Dick Fann sáhl do kapsy a přiložil mu před obličej zrcátko; zamžilo se jen nepatrně. Dick chvíli uvažoval, potom vzal inženýra do náruče, vynesl ho opatrně z vozu a položil ho na hromadu kožešin. Rozepjal mu na prsou kabát a začal mu tít hrudník ledovým sněhem. Inženýr Botera zasténal a otevřel oči. Slabě se usmál a zavrtěl hlavou. Potom oči zase zavřel a odvrátil tvář.

„Blížíme se ke břehu!“ vykřikl náhle Jean Brot. Všichni se obrátili. Zatímco se zaměstnávali nemocným, ledovec změnil směr. Břeh už byl skoro na dosah a rychle se přibližoval. Bylo to ploché pobřeží sibiřské tundry s nízkým porostem šedých křovin. Cesta byla zarostlá trávou, Boterův vůz se zatím neobjevil. Pobřeží se stáčelo táhlým obloukem k úzkému skalnatému výběžku, ke kterému zvolna mířil ledovec. S napětím čekali, zda znovu nezmění směr, ale proud už zřejmě neměl v mělkém zálivu takovou sílu. Vítr se opíral o svislou stěnu ledové hory a hnal ji přímo k nízkým pobřežním skalám, porostlým šedozeleným lišejníkem.

Planinka se zachvěla a provazy, ke kterým byla připoutána dionka, se napjaly jako struny.

„Držte se!“ vykřikl Dick Fann. „Pozor na náraz!“

Vrhli se k provazům. Jeden z kůlů povolil a uvolněný provaz švihl vzduchem. Ledovec se lehce otrásl, led zaskřípal. Z pobřežních skalisk vzlétlo hejno racků a s křikem zakroužilo nad ledovým balvanem.

Náhle se ledovec prudce otrásl. Jean Brot padl na led a pustil provaz. Cítil, jak ho někdo tvrdým trhnutím popadl za kožich, aby nesklouzl do moře. Znovu se zachytil kola dionky. Ledovec se prudce otočil a otrásl se novým mohutným nárazem. Ozval se praskot a hned vzápětí zaduněla temná rána. Pak se rozhostilo ticho, jen vysoko na nebi křičeli poplašení rackové. Ledovec se přestal pohybovat. Voda u pobřežních skalisk tiše šplouchala.

Jean rychle vyskočil. Dick ho stále ještě držel za rameno. Ledový balvan pod jejich nohama se zmenšil o dvě třetiny; dionka stála na pokraji strmého srázu. Část ledovce narazila na nízká skaliska a uvízla. Náraz však rozštípl ledovec na dva kusy: druhá část ledové hory se pomalu vzdalovala do širého moře. Na vrcholu ledového balvanu stál pan Defrance a bezmocně mával rukama. Na kožešinách u jeho nohou ležel nehybný inženýr Botera.

Jean Brot se vrhl prudce kupředu, ale Dick Fann ho zastavil. Bylo pozdě. Vzdálenost mezi oběma ledovými balvany se rychle

zvětšovala. Beze slova se dívali, jak ledovec s Kanadánem a inženýrem míjí poslední skalní výběžek a mizí za skalami.

Dick Fann byl bledý jako stěna. Jean Brot si zakryl oběma rukama obličej a zavzlykal.

Ledovec se začal znovu pohupovat. Pootočil se, ale stále ještě stál těsně u plochých pobřežních skalisk.

„Musíme na břeh,“ vykřikl Dick Fann. „Rychle odvázat vůz!“

Vrhli se k provazům a vytrhli kolíky z ledu. Dick skočil za volant a opatrně sjížděl k plochým skalám. Jean Brot zatajil dech. Vůz se přehoupl na pevnou zemi, zadní kola se propadla do vody, ale Dick přidal rychle plyn a vůz se váhavě vyškrábal po drsném lišejníku na pevninu, poskakoval po skalách a otrásal se tvrdými nárazy. Potom sjel do nízké trávy a zastavil. Dick Fann seskočil, rozběhl se zpátky k moři, Jean Brot v patách za ním. Rychle se vyšplhali na skalní výběžek. Ledovec s oběma trosečníky však už zmizel. Pobřeží za výběžkem se strmě zvedalo a skály zakrývaly pohled na širé moře.

Pomalů se vraceli. Nikdo nepromluvil, únava na ně dolehla olověnou tíhou. S posledními silami vzali do náruče hromadu kožešin, odpotáčeli se k malé jeskyňce ve skalách, hodili kožešiny na zem a vyčerpaně se zhroutili.

Nemohli vidět, že několik set metrů za vysokými skalami odrazil od břehu malý rybářský člun, rychle dohonil plovoucí ledovec s oběma trosečníky, vzal pana Defrance i bezvládného inženýra Botera na palubu a vrátil se na břeh, kde už čekal veliký černý vůz.

Při prudkém smyku obou vozů na ledové pláni zamrzlé Beringovy úžiny vymrštil náraz nejen celou posádku dionky, ale na ledě se ocitl znenadání i inženýr Botera. Larmette si okamžitě uvědomil svou příležitost: jestliže jí využije, zbaví se nejenom svých protivníků, ale i nepo hodlného svědka. Nechal ležet inženýra pod koly dionky a zdvihl bezvládnou Florianu. Opatrně ji uložil na zadní sedadla svého obrovského vozu a prudce vystartoval. Rychlým kličkováním unikl z nebezpečného pásma a bez nehody dorazil na Diomedův ostrov. Zachránil se doslova v poslední vteřině: v pukajícím ledu se objevila za jeho vozem

široká podélná trhлина a odřízla ho od ledové hory, na jejímž úpatí zanechal v bezvědomí celou posádku dionky i s nešťastným inženýrem, který byl natolik neopatrný, že se nechal při smyku vymrštít ze sedadla. Larmette chtěl původně prudkým nárazem rozbít dionku napadrt', ale smyk obou vozů mu ušetřil práci.

Štěstí ho neopustilo ani potom: úžina mezi Diomedovým ostrovem a Děžněvovým mysem byla ještě zamrzlá a nezdálo se, že v nejbližších hodinách ledy povolí. Larmette tedy neztrácel čas a pokračoval v cestě. Pozdě odpoledne spatřil v dálce spásný břeh Čukotského poloostrova a při prvním soumraku byl konečně v bezpečí. Vyjel na nízké pobřeží, zastavil a obrátil se ke své zajatkyni.

Floriana se už probrala z bezvědomí. Seděla v koutku vozu a choulila se do kožešin. Pravděpodobně trochu plakala, tváře měla ještě mokré od slz, ale Larmette viděl, že už pochopila bezvýchodnost své situace. Přívětivě se na ni usmál.

„Odpusťte, prosím,“ řekl zdvořile, „že jsem musel sáhnout k tak krajním prostředkům, ale nic jiného mi nezbývalo. Když jde člověk za nějakým cílem, musí být tvrdý a použít někdy i metod, které jsou mu proti srsti. Jinak zůstane na půli cesty – tak už to v životě bývá. Nikdy to nebylo jiné, a my se s tím musíme smířit. Chtěl jsem dosáhnout svého po dobrém, ale ten tvrdohlavý londýnský blázen si nenechal poradit. Přiznávám, že je mi to líto, ale nemohl jsem jednat jinak.“ Odmlčel se a pak se zeptal věcně: „Není vám zima?“

Floriana neodpovídala. Dívala se přímo před sebe a Larmettův výklad nebrala vůbec na vědomí. Nezdálo se však, že mu to příliš vadí.

„Pár kilometrů na jih je rybářská vesnice,“ pokračoval stejným tónem. „Jistě nás nechají někde vyspat.“

Obrátil se znovu k volantu, vyskočil do sněhu a nastartoval motor. Vůz se začal lehce otrásat. Motor běžel tiše a pravidelně.

„Dobrý stroj,“ poznamenal Larmette spokojeně. „Inženýr Botera rozuměl svému řemeslu. Jinak je to ovšem hlupák.“

Floriana mlčela. Vůz se rozjel a pomalu zamířil k jihu. Vpravo od cesty se táhla nekonečná šedivá tundra s nízkými břízkami a roztroušenými skalisky. Rychle se stmívalo.

„Poslyšte,“ řekl Larmette po chvíli, „to na mne nepromluvíte celou cestu? Nepřipadá vám to trochu nudné?“

Floriana ani tentokrát neodpověděla a Larmette pokrčil rameny.

„Musíte přece brát věci tak, jak jsou,“ radil jí otcovsky. „Nemá smysl, abyste si stavěla hlavu. Ujišťuji vás, že nemusíte mít strach. Podáte zprávu svému otci, dohodneme se a všechno bude zase v pořádku. Nebo ne?“

V záhybu cesty se objevilo několik žlutých světel rybářské vesnice. „Prosím,“ řekl Larmette vesele. „Vychází nám to jako podle pravítka.“

Světla se pomalu blížila.

„Člověk si prostě nesmí dovolit udělat chybu,“ poznamenal Larmette spokojeně. „Za chyby se platí. Vždycky se za ně platilo.“ A po krátkém odmlčení pokračoval: „Například ten londýnský fízl. Když si představím, že si spletl ledovec s Ostrovem ... To je přece neuvěřitelné. V takové chvíli, když se led dává do pohybu, je to moc ošklivý omyl. Co se dá dělat, přijdu tedy nejen o spolujezdce, ale i o soupeře. Neříkám, že se budu proto soužit až do smrti, ale přece jen mi to připadá trochu krutý konec.“

Floriana se už neovládla. „O čem to mluvíte?“ zeptala se stroze.

„No konečně!“ zaradoval se Larmette. „Už jsem měl strach, že jste ztratila řeč. O čem mluvím? O té ledové hoře, která vypadala na první pohled jako ostrov, a přece to nebyl ostrov. O tom ledovém balvanu, který teď pomalu pluje k jihu a rozpadá se na kusy. Ošklivá představa, nemyslíte? Říkal jsem vám už, že se v životě platí za každou sebemenší chybu. A tohle nebyl omyl jen tak ledajaký. Pojd'te se raději bavit o příjemnějších věcech. Za pár minut budeme v teple u dobré večeře. Máte ráda ryby?“

„Vy blázne,“ vykřikla Floriana, „vy zatracený posedlý blázne! Copak nevíte, že jste sám zničil ten svůj špinavý sen?“ Vůz prudce poskočil. Larmette chvíli mlčel.

„Co tím chcete říci?“ zeptal se opatrně.

„Zabil jste mého otce! Už se nikdy nedovíte, co jste chtěl vědět. Zničil jste se sám. To je ten váš cíl a to jsou ty vaše prostředky!“

Larmette zabrzdil a otočil se zuřivě k Florianě:

„Chcete mi namluvit, že tam byl váš otec?“

„Ano. Byl tam.“

„To je nesmysl,“ zavrtěl Larmette hlavou. „Viděl jsem je. Byli tři, jen tři: ten anglický komediant, potrhlý pařížský kluk a slavný doktor Noscoso ... Vás už nepočítám,“ dodal věčně.

„Můj otec!“ vykřikla Floriana. „To byl můj otec!“

Larmette si strhl veliké řidičské brýle. „To není možné,“ řekl chraptivě. „To přece není možné.“

„Jste blázen,“ zavzlykala Floriana. „Blázen!“

Larmette se pomalu otočil. Chvíli seděl nehybně. Potom řekl tiše:

„Tady vidíte, kam až vás dostal ten váš šlechetný ochránce. Měla jste tohle zapotřebí?“

Vůz se s prudkým trhnutím rozjel. Až do vesnice už nepromluvili jediné slovo.

Mezi nízkými dřevěnými baráčky Larmette zastavil a stiskl houkačku. Z chalup vyběhlo několik mužů.

„Potřebuji nutně nocleh pro dámu,“ řekl řidič nepříliš zdvořile. „A promluvit si s rybáři.“

Muži se mezi sebou tlumeně dohadovali. Jeden z nich odběhl k nejbližší chalupě a vrátil se s několika ženami. Floriana nerozhodně vystoupila a ženy jí ukazovaly k chalupě. Zaváhala, ale potom se pomalu vydala za nimi. Ze stavení se šířil pach ryb a rybího tuku.

Larmette se dál o ni nestaral. Vůz zmizel v neprodyšném kruhu zvědavců; byli to rybáři, ošlehaní větrem, vážní, zasmušilí. Ze vsi přibíhal houf dětí zabalených v tlustých šátcích.

„Kdo tady zná pohyb pobřežních proudů a polárního proudu z Beringovy úžiny?“ zeptal se Larmette nejstarších rybářů. „Jde o lidské životy.“

Hlouček rybářů nesl na ramenou dvě hrubá nosítka s nehybnými lidskými postavami. Došli k poloprázdné opuštěné chatrči, otevřeli dveře a složili nosítka na páchnoucí zatuchlé houně. Jeden z mužů rozdělal na hliněné podlaze oheň a zavěsil nad plameny malý otlučený kotlík s vodou. Potom kývl hlavou na ostatní a všichni bez jediného slova zase vyšli. V chatrči zůstal jen muž, který stál až dosud opodál a mlčky sledoval jejich počínání. Když osaměl, přistoupil blíž, sklonil se nad nehybnými těly a zadíval se do zsinálých tváří. Chvilí je bedlivě pozoroval, potom přes jeden obličej s široce otevřenýma očima stáhl houni a zhluboka si povzdechl.

Voda v kotlíku začala vřít. Muž povstal, hodil do kotlíku hrst lišejníku a nalil tekutinu do modrého plechového hrnku. Znovu se sklonil nad ležícím tělem prvního muže, rozepjal mu na prsou kožich a začal mu pomalými pohyby třít hrudník. Muž zasténal a otevřel oči. Zadíval se do tváře nad sebou a v očích se mu objevila hrůza.

„Larmette!“ zašeptal chraptivě a znovu zavřel oči, jako by zaháněl zlý sen.

„Napijte se,“ řekl Larmette přátelsky. „To vás postaví na nohy.“ Nadzvedl trosečníkovi hlavu a nalil mu do úst horkou tekutinu. Muž se rozkašlal. Znovu se napil a hlava mu zase klesla.

„Vidíte?“ řekl Larmette konejšivě. „Za chvíli budete chlapík. Jestlipak vám to stálo za tu komedii?“

Muž se znovu s námahou nadzvedl na loktech. Pohlédl na nehybnou postavu rýsující se pod houní po jeho boku a zašeptal tázavě:

„Botera?“

Larmette přikývl. „Už se nedalo nic dělat. Nemusím snad ani říkat, jak je mi to líto. To nebylo nic pro něj. Na severu obstojí jen opravdový chlap.“

Muž znovu klesl na houni. Larmette mu podal plechový hrnek, muž se napil a opět se rozkašlal.

Larmette ho s účastí pozoroval.

„Řekněte mi upřímně,“ poznamenal pohoršeně, „měl Jste tohle zapotřebí? Nepatříte už mezi nejmladší a vyvádíte kousky jako malý kluk. Copak se to všechno nedalo vyřídit po dobrém? Takhle se trmáctet po světě! A úplně zbytečně, pro nic za nic. Vždycky jsem věřil, že se dospělí lidé mohou dohodnout. Vážený občan své země, a běhá si v parukách, s umělým knírkem a s našminkovanou tváří ...“

Larmette si povzdechl a rozhodil lítostivě rukama. Vstal a narovnal se v zádech. „Nehněvejte se na mne, že jsem nucen provést určitá bezpečnostní opatření ... Příčí se mi každé násilí, tím spíš násilí na člověku, kterého si v podstatě velmi vážím. Už jste ostatně za svou mladickou nerozvážnost zaplatil dost. Musím se teď postarat, abyste neudělal další hloupost. Věřte mi, že to dělám nerad a pouze z nutnosti.“

Sklonil se nad harampádím v koutě chatrče a chvíli se v něm štitivě přehraboval. Potom vytáhl klubko lodních provazů a vrátil se k ležícímu mužovi, který sledoval jeho počínání tázavým, neklidným pohledem.

„Co chcete dělat?“ zeptal se muž slabým hlasem.

Larmette se nad ním sklonil. „Ujišťuji vás, že je mi to z duše protivné, ale ve vašem vlastním zájmu není jiné řešení. Jakoukoli tvrdost nenávídím, ovšem v některých případech, když člověk vyčerpá všechny pokojné prostředky ... Věřte mi, že bych tisíckrát raději seděl s vámi někde v Paříži u Maxima a popíjel dobré víno. Naneštěstí Paříž je daleko, a vy byste mohl provést něco nerozumného. Ještě jednou se omlouvám.“

Rozmotal klubko a pečlivě svázel ležícímu muži zápěstí.

„Ošklivá práce,“ mumlal přitom s odporem. „Věřte mi, že se cítím doopravdy mizerně.“

Narovnal se a přátelsky se usmál. „Jestliže dovolíte, musím se teď na okamžik vzdálit. Mám pro vás velmi příjemné překvapení.“ Obrátil se a vyšel z chatrče.

Rybáři stáli na břehu u své lodi a tiše mezi sebou rozmlouvali. Larmette jim pokynul, přidal se k nim a chvíli s nimi přátelsky rozprávěl. Potom jim podal všem po řadě ruku,

muži nastoupili do lodi a posadili se k veslům. Larmette zamával a loď zamířila na širé moře.

Sledoval je, dokud nezmizeli za skalním výběžkem. Zhluboka vydechl, obrátil se a s rukama v kapsách se vracel loudavým krokem zpátky k chatrči. Nahlédl dovnitř, znovu pečlivě zavřel dveře, zatarasil je velkým kamenem a zamířil ke skalám za chatrčí.

V úkrytu za skalami stál černý vůz. Floriana seděla na zadním sedadle a hlavu měla sklopenou.

„Není to příliš pevné?“ zeptal se Larmette a ukázal hlavou na její svázaná zápěstí. Nečekal na odpověď a pokračoval: „Ujišťuji vás znovu, že se mi takové jednání hnuší. Tím spíš, že jste to právě vy.“ Povzdychl si. „Snad vám to jednou vynahradím. Teď bych vás prosil, abyste se na chvíli přestala mračit a vystoupila z vozu. Mám pro vás malé překvapení.“

Floriana mlčky vstala a Larmette jí podal ruku. Prudce ho odstrčila.

„Jste proti mně zaujatá,“ pokrčil Larmette rameny. „Ale já věřím, že se to časem změní. Jednou přece musíte poznat, kdo to s vámi myslel dobře.“

Uchopil dívku zlehka za loket a odváděl ji k chatrči. Otevřel dveře a dvorně ustoupil, aby mohla vejít.

Floriana vstoupila. V prvním okamžiku neviděla nic a oči jí začaly slzet ve čpavém kouři z dohasínajícího ohně. Potom si zvykla na pološero i na kouř a rozhlédla se. V koutě spatřila ležícího muže. Zavravorala, ale Larmette ji zachytil. Vytrhla se mu.

„Otče!“ vykřikla zoufale a vrhla se k ležící postavě. Muž otevřel oči a zbledl.

„Floriano,“ zašeptal, „Floriano ...“

„Šťastné shledání bychom tedy měli za sebou,“ řekl spokojeně Larmette, „a teď se musíme chvíli věnovat střízlivějším záležitostem. Dovedu si představit, že se na mne díváte jako na darebáka, ale ujišťuji vás, že se mýlíte. Tohle jsem nechtěl. Doopravdy jsem to nechtěl. Jsem ovšem rád, že jsme konečně všichni tři pohromadě, ale ruku na srdce: nedalo se to zařídit hned na začátku? A za přijatelnějších okolností? Museli

jsme se takhle všichni trmácet po světě jen proto, že si to umanut nějaký ctižádostivý policajt? To, co se stalo, mě hluboce mrzí. Omlouvám se, ale vím, že vás sotva dokážu přesvědčit. Snad poznáte časem sami, kdo z nás měl pravdu. Přál bych si jen, aby to bylo co nejdřív. A teď mi musíte prominout, že se uchýlím k prostředkům, které jsou mi v podstatě cizí. Dovolíte, Floriano?“

Přistoupil k Floriane a jemně ji zdvihl.

„Co chcete dělat?“ zeptal se chraptivě Kanad'an.

„Budu rád, až to budeme mít všichni z krku,“ odpověděl Larmette. „Je mi to doopravdy proti srsti.“

Po těchto slovech uchopil Florianu za loket a odvedl ji na druhý konec místnosti; zvedl z hliněné podlahy kus provazu a přivázal dívku k dřevěnému trámu. Potom poodstoupil a pohlédl k muži na podlaze.

„Udělám všechno pro to, abychom to měli brzy za sebou,“ řekl s nechutí. Vytáhl z kapsy složený list papíru a postavil se k malému zaprášenému okénku, aby líp viděl.

„Místo dlouhého vysvětlování vám přečtu malé prohlášení. Prosím vás, abyste mě oba sledovali co nejpozorněji.“ Odkášlal si a začal pomalu číst.

„Přiznávám se dobrovolně a bez přinucení, že jsem zorganizoval a provedl loupež radia v řadě světových laboratoří.“ Odmlčel se a pohlédl se zájmem na své vězně. Floriana zdvihla hlavu. Pan Defrance vytřeštil oči.

„Pokračuji,“ řekl Larmette. *„Připouštím, že jsem tak učinil ze ziskosti: lákala mě představa bohatství, které jsem mohl získat přeměnou korundů v drahokamy. Pařížský klenotník pan Larmette však odhalil moje plány. Mohl mě zničit, ale miloval mou dceru Florianu a Floriana milovala jeho. Souhlasím proto, aby si ho po návratu do Paříže vzala za muže; jen s ohledem na její štěstí mě ušetřil a nezničil. Kdyby tento závazek nebyl splněn – buď mou vlastní vůlí, nebo z rozhodnutí kohokoli jiného –, dávám panu Larmettovi plné právo, aby odevzdal spravedlnosti toto mé úplné doznání, které mu svěřuji jako záruku své hluboké lítosti a upřímné snahy napravit zločin, jehož jsem se dopustil. To je všechno. Chybí jen datum a podpis. Ale to už není moje práce.“*

Floriana se tvrdě zasmála. „A to si myslíte, že takový nesmysl otec podepíše?“

„Vřele bych mu to doporučoval,“ řekl zdvořile Larmette.

Pan Defrance začal zuřivě cloumat svými pouty. „Vy darebáku,“ sípal hněvivě, „copak vážně věříte, že obviním sám sebe z krádeže, zřeknu se dcery, zneuctím vlastní jméno? To jste doopravdy takový blázen?“

„Především byste se měl uklidnit,“ řekl mírně Larmette. „Hněv je špatný rádce. Tak podepíšete?“

„Chtěl jste ještě něco?“ zeptal se Kanad'an a dusil se hněvem. „Nebo je to už všechno?“

„Ne, to není všechno,“ zavrtěl hlavou Larmette. „Až se vrátíme do Paříže, odevzdáte nám jako svatební dar své korundy. Ale to už je samozřejmé, o tom teď nemusíme mluvit. Pro tuto chvíli mi stačí váš podpis. Prosím, tady je doznání, tady je pero. Nemusím vás snad ani ujišťovat, že tuto smlouvu nikdo neuvidí. Samozřejmě pokud splníte podmínky.“

„Vy si vážně myslíte, že to podepíšu?“ vykřikl zuřivě pan Defrance. „To mě raději rovnou zabte!“

„Ale, ale,“ řekl káravě Larmette. „Proč tak tvrdá slova? Tak tedy: podepíšete?“

„Nepodepíšu!“ zasípal pan Defrance. „A vy to dobře víte!“

„Jsem jiného názoru,“ řekl Larmette uhlazeně. Sklonil se pod okno a zvedl krátkou násadu s tlustým řemínkem.

„Když má člověk svůj cíl,“ řekl klidně, „nemůže si vybírat prostředky.“

Obrátil se k Floriane a zvedl ruku s bičem.

„To neuděláte!“ vykřikl Kanad'an. „To neuděláte!“

„Stačí podpis,“ řekl Larmette. „Všchno záleží na vás. Podepíšete?“

„Neposlouchej ho,“ vykřikla Floriana. „Prosím tě, neposlouchej ho!“

Larmette zaťal zuby a udeřil. Floriana bolestivě zasykla a Larmette udeřil znovu. Kanad'an cloumal pouty a zuřivě řval.

„Mám pokračovat?“ zeptal se Larmette a zdvihl ruku. Kanad'an zmlkl. Díval se na Larmetta, jako by nevěřil svým očím. Potom se sklonil a řekl tiše: „Dejte mi ten list.“

„Ne, ne, ne,“ křičela Floriana. „Raději umřu, to přece nemůžeš udělat, to nesmíš!“

Pan Defrance uchopil svázanýma rukama pero a jediným škrtem podepsal. Floriana zavřela oči a sesunula se na zem.

Larmette vzal list, pečlivě ho složil a zastrčil do kapsy.

Zahodil bič, odvázal Florianu a jemně ji položil vedle jejího otce.

„Tohle mi ošklivě zaplatíte,“ řekl tiše pan Defrance. „Nechtěl bych být ve vaší kůži.“

Larmette mu neodpověděl. Přihodil do řeřavých uhlíků na podlaze několik suchých větviček a postavil vodu na čaj.

„Já vím,“ řekl smutně, „že se na mne teď díváte jako na vyvrhele. Ale jednou to Florianě všechno vynahradím a vy snad pochopíte, že v tomto světě platí jiné zákony, než jste si do dnešního“ dne myslel.“

Kanad'an si zakryl obličej rukama a mlčel. Mezi prsty mu stékaly slzy.

„Budeme se muset vydat na cestu,“ poznamenal po chvíli ticha Larmette. „Dál už budeme pokračovat společně. Vozem dojedeme podle moře do ústí Anadyru, kde je přístav stejného jména, a pak lodí do Vladivostoku, přesně podle dispozic závodu. Z Vladivostoku podle sibiřské magistrály přes Charbin, Čitu, Krasnojarsk, Omsk a Kazan do Moskvy, do Charkova a do Oděsy, pokud si dobře vzpomínám. Cesta je to dlouhá, ale když

se budeme držet transsibiřské železnice, nebude to snad nejhorší. Rád bych se dostal na Ural, než tundra rozmrzne, protože jinak se utopíme v blátě. Z Oděsy napříč Balkánem, přes Jadran do Brindisi – a to už budeme vlastně doma. Ale stejně je to ještě pěkný kus světa.“

Povzdechl si a ztěžka vstal. Zamířil ke dveřím, ale na prahu se otočil. Chvilí váhal, pak dodal: „Byl bych rád, kdybychom se k sobě chovali jako spojenci, a ne jako nepřátelé.“

Floriana otevřela oči.

„Kdy jste schopni vyrazit?“ zeptal se Larmette věčně.

Dny rychle ubíhaly. Larmette byl dobrý řidič a Boterův vůz byl vynikající stroj. Do údolí Anadyru dorazili o dva dny dříve, než Larmette předpokládal.

Ke svým zajatcům se choval po celou dobu zdvořile, k Florianě dokonce s ohleduplnou pozorností. Několikrát se snažil dívku i jejího otce přesvědčit o správnosti a nevyhnutelnosti svého postupu, ale Floriana se od něho štítivě odvracela a Kanad'an mlčel. Dlouhé dny nepromluvili na Larmetta jedině slovo; hovořili tiše jen mezi sebou, a když se Larmette vmísil do hovoru, zmlkli. Nakonec před ním nemluvili vůbec, ale Larmette se tvářil, že to nevidí. Floriana byla sklíčená a často se znenadání rozplakala. Její otec ji utěšoval, jak mohl. Všechnu svou energii soustředil jen na ni: pečlivě dbal, aby měla největší možné pohodlí, sám se staral o jídlo a byl tak obětavý, že mu dokonce i Larmette několikrát domlouval, aby myslel také trochu na sebe. Kanad'an mu však neodpovídal jediným slovem, a pokud nemusel, nebral ho vůbec na vědomí. Floriana si všimla, že otec hodně pohubl, lícní kosti měl vystouplé a jeho přímá postava se mírně nachýlila. Dokonce se jí zdálo, že za těch několik dnů o poznání zešedivěl.

Na lodi byli nuceni sedět s Larmettem u společného stolu, ale téměř si ho nevšíмали a na jeho otázky zásadně neodpovídali. Když pak několikrát nepřišli vůbec, Larmette zjistil, že si dávají posílat jídlo do kajuty.

Ve Vladivostoku je Larmette ubytoval v nejlepším hotelu. Postaral se, aby měli všechno pohodlí, vrátil se do přístavu dohlédnout na vykládání vozu a odvezl stroj k mechanikům; dal

ho celý rozebrat a sám pečlivě prohlédl každou součástku. Odešel z dílny, teprve když byl vůz jako nový; dostal nový výbrus, nové pérování a Larmette jej dal znovu nastříkat. Když bylo všechno v pořádku a klíč od garáže měl v kapse, vydal se do ulic hledat poštu, aby zjistil novinky z průběhu závodu a vyzvedl si další instrukce, které měly dojít telegraficky z Paříže.

Vrátil se do hotelu s rozzářenou tváří. Floriana s otcem právě obědvali; jakmile se Larmette objevil ve dveřích, Floriana odsunula talíř s borščem a přestala jíst. Otec, který jí právě něco vysvětloval, zmlkl a sklonil hlavu. Larmette se tvářil, jako by si toho nevšiml, a přisedl ke stolu.

„Drazí přátelé,“ spustil nadšeně. „Mám pro vás radostné překvapení. Jak to vypadá, máme štěstí od začátku až do konce. Právě jsem dostal telegrafickou zprávu z Paříže, že pořadatelé změnili trasu závodu. Aljaška zdecimovala většinu závodníků, a kdyby to tak šlo dál, dojeli bychom do Paříže sami. Kromě toho jsou na Sibiři třicetistupňové mrazy. Co tomu říkáte?“

Pan Defrance zvedl hlavu.

„Představte si,“ pokračoval Larmette, „že budeme doma o nějaký ten týden dřív, než jsme doufali v nejtajnějších snech. Redakce *Matinu* rozhodla, že ruší celou asijskou část závodu a posílá všem závodníkům instrukce, aby se ve Vladivostoku nalodili a odpluli do Brindisi. Ohromné, co? Z Brindisi už pokračuje závod starou trasou: Neapol, Janov, Monaco ...“

Floriana pokrčila rameny. V očích se jí znovu objevily slzy.

„Ale, ale,“ chlácholil ji Larmette bodře. „Snad teď nebudeme plakat? Taková dobrá zpráva!“ Obrátil se ke Kanadánovi: „Z Brindisi budou startovat závodníci ve stejných časových intervalech, v jakých dorazí do Vladivostoku.“ Vesele se zasmál. „Představte si, že některý šťastlivec bude muset čekat na Jadranu tři neděle!“ Nasadil přehnaně vážnou tvář. „My ovšem to štěstí nemáme. Loď odjíždí zítra odpoledne. Už jsem koupil lístky.“ Zamával nad hlavou velikými modrými jízdenkami. Potom sáhl do kapsy a hodil na stůl hromádku lodních řádů. „Tady to máte!“ zvolal vítězoslavně. „Všechno jsem už Spočítal. Taky si tak rádi čtete v jízdních řádech paroplavebních společností? Ohromná četba pro člověka s darem představivosti!“ Otevřel nejsilnější

svazek, naslinil si dlouhý štíhlý prst a začal rychle listovat ...Vladivostok“ – Nagasaki – Hongkong: šest dní. První přesezení. Hongkong – Singapur: čtyři dny a další přesezení. A to nejlepší nakonec: poslouchajte dobře! Singapur – Ko lombo – Brindisi! Bratru za pouhých devětadvacet dní! Není to nádhera? Brindisi, to už je jenom skok do Neapole. Z Neapole další skok, a jsme v Janově. Vzdáme hold svému janovskému předchůdci panu Kolumbovi, pak nás čeká menší výlet do Monaka, za rohem je Marseille – ale to už jsme vlastně jednou nohou v Paříži!“ Naklonil se k Florianě.

„A v Paříži, Floriano ... Těšíte se? Každý den kytici růží!“

KAPITOLA DEVÁTÁ MÝTINA SVATÉHO ŠEBESTIÁNA

Floriana stála u otevřeného okna a dívala se do večerního soumraku. Dole ve městě se rozsvěcovala první světla. Dlouhý světelný pás lemoval pobřežní silnici a ztrácel se za širokým obloukem přístavu. Moře slabě světélkovalo; měsíc v úplňku se odrážel na mořské hladině širokým stříbrným pásem, který končil až daleko na obzoru. Floriana si vzpomněla, že ve starých legendách se tomu mihotavému pásu říkalo stříbrný most anebo most štěstí. V noci, když je měsíční terč v úplňku, je to prý cesta přímo na měsíc. Floriana si tiše povzdechla a pomalu se obrátila do pokoje.

„Je mi líto,“ řekla tiše, „ale nepůjdeme tam. Naše nálada se špatně hodí do tak slavnostního prostředí.“

Pan Defrance seděl u stolu, podpíral si hlavu a mlčel. U dveří stál Larmette v elegantních večerních šatech, s cípem dlouhé bílé šály nedbale přehozeným přes rameno.

„Je to pro nás přece mimořádná čest,“ řekl skoro prosebně. „Považte, že nás pozval sám kníže. Pořádá večeři na počest prvních závodníků, kteří dorazili na půdu Francie, jsou tu zástupci autoklubů z celé země, polovina redakce *Matinu* ... To přece nemůžete odmítnout. Bude si „to špatně vykládat.“

„Nepůjdeme,“ řekla Floriana znovu. „A je zbytečné, abyste nás přemlouval.“

Larmette si ji chvíli prohlížel, pak řekl zasmušile:

„Nejste dnes právě nejvlídnější.“

Floriana se pomalu obrátila k oknu. Město dole na pobřeží už tonulo v záplavě světél. „Otrok nemusí být vlídný,“ řekla tak tiše, že ji Larmette sotva slyšel. „Stačí, když poslouchá.“

„Za normálních okolností by to jistě stačilo,“ připustil Larmette, „ale tohle nejsou normální okolnosti. To je zcela mimořádná příležitost, jaká se hned tak neopakuje. Ohlásil jsem vás jako svou snoubenku a vašeho otce jako tchána, je tam spousta novinářů ... Když nepůjdete, bude to trapné.“

Pan Defrance zvedl hlavu.

„Je nutné pokračovat v této rozmluvě?“ zeptal se unaveně. „Jděte tam sám a omluvte nás. Máme přece právo na trochu únavy po tak dlouhé cestě. Dorazili jsme do Monaka teprve před polednem. Nikdo na nás nemůže chtít, abychom rozdávali úsměvy na všechny strany.“

Larmette pokrčil rameny. „Jak chcete. Přání mých nejbližších je pro mne rozkazem.“

Obrátil se a zuřivě za sebou přibouchl dveře. Za několik okamžiků Floriana slyšela, jak se vůz před hotelem rozjel; jeho hluk se pomalu ztrácel v ulicích stoupajících ke knížecímu zámku. S povzdechem zavřela okno.

Prostranství před zámkem už bylo téměř plné. Stály tu v hustých řadách fiakry a landauery, zářivé baccardy, pečlivě vycíděné automobily všech značek; převládaly peugoty, ale bylo tu i několik staříčkových gobron-brillé s plátěnou střechou. Až docela v rohu prostranství parkoval nádherný rolls-royce s šestiválcovým ventilovým motorem.

Larmette se zařadil mezi baccardy, vyskočil z vozu a zamířil k osvětlenému schodišti.

Slavnost už byla v plném proudu. Když vstoupil, ozval se sálem potlesk. Kolem usměvavého hrdiny závodu, jak psaly o Larmettovi palcovými titulky ranní noviny, se okamžitě vytvořil kruh lidí, kteří mu chtěli stisknout ruku, prohodit s ním pár slov,

vyslechnout nějakou napínavou historku z průběhu závodu. Z malého sálku přišel sám kníže, starší pán s růžovými tvářemi a velkýma hnědýma očima. Na prsou mu cinkaly kovové medaile. Doprovázel ho šéfredaktor listu *Matin* a předseda pařížského autoklubu. Kruh se uctivě rozestoupil a šéfredaktor hrdě představil vedoucího závodníka soutěže. Okamžitě se objevil číšník se šampaňským. Kníže pozvedl s úsměvem třpytivý pohár.

„Považuji si za velkou čest,“ řekl přívětivě, „že mohu na této historické půdě monackého knížectví uvítat představitele nové doby, doby motorů, rychlosti a odvahy. Tím nechci říci, že nám ta odvaha chyběla. Byli jsme ovšem trochu pomalejší.“ Ukázal rukou na plyšová křesla pod vysokými zrcadly a usmál se. „Už hořím nedočkavostí. Povězte mi něco o své cestě.“

Usadili se v křeslech, kníže si přehodil nohu přes nohu a pohodlně se opřel. „Poslouchám,“ řekl netrpělivě.

Kolem křesel se znovu sevřel kruh zvědavců, číhajících redaktorů, automobilových nadšenců a urozených hostů. Dámy v dlouhých večerních róbách se ovívaly velkými péřovými vějíři.

Larmette vyprávěl skromně několik epizod z cesty Spojenými státy a barvitě vyličil zápas s ledem v Beringově úžině. V zástupu posluchačů se ozývaly výkřiky úžasu. Kníže naslouchal se zájmem, jen občas se potočil a letmo pohlédl k vysokým bělostným dveřím, kde stále ještě čekal obřadník, vítající opozdilé hosty. Larmette si všiml rostoucího neklidu svého urozeného hostitele a několikrát se zarazil. Když skončil vyprávění o dramatickém přejezdu z Aljašky na Čukotský poloostrov, kníže řekl několik uznalých slov a netrpělivě kývl na obřadníka. Starý sluha opustil své místo u dveří a s lehkou úklonou se zastavil před knížetem.

„Ještě nepřišli?“ zeptal se kníže neklidně. „Nestalo se jim nic? Nemáte nějaké zprávy?“

„Je mi líto, Vaše Jasnosti,“ řekl obřadník. „Patrně se zpozdili v horách. Musí tu být každou chvíli.“

Kníže se obrátil k Larmettovi. „Promiňte, že jsem trochu znepokojen. Pozval jsem na dnešní malou slavnost několik svých přátel z provensálských šlechtických rodin. Přijeli už před několika dny a velmi se těšili na setkání s vámi. Dnešní

mimořádně krásné počasí je zlákal k malému výletu do hor, ale přece jen tu měli být už dávno zpátky.“

Larmette se usmál. „Jaro v Přímořských Alpách je okouzlující. Nemůžeme jim zazlívat malé zpoždění.“

„Jistěže,“ přikývl kníže a kovové medaile na jeho hrudi slabě zacinkaly. „Takový oběd na lesním palouku je od časů pana Renoira ve veliké módě. Musím ovšem připustit, že ten slavný malíř měl pravdu. Je to přece jen vzrušující změna proti běžné etiketě. Ale z mýtiny svatého Šebestiána do Monaka to není tak daleko.“

Larmette zbledl a oběma rukama křečovitě sevřel opěradla svého křesla.

Kníže si povšiml prudké změny ve tváři svého hosta a zeptal se laskavě:

„Nejste unaven? Já vím, jsme trochu bezohlední. Po tak dlouhé cestě si jistě zasloužíte odpočinek. Ale to víte – tolik jsme o vás četli! Naše okouzlující dámy se vás už nemohly dočkat.“

Lehce kývl na sluhu. Před Larmettem se objevil pojízdný stůl s několika sklenkami koňaku.

„Povězte nám, kde jste měl největší strach?“ zeptala se malá kulatá světlovláska.

Larmette vyprávěl dál, ale jeho jistota rychle mizela. Ztrácel souvislost, nemohl si vzpomenout na jména měst, několikrát se opakoval. Na bledém čele se mu začal perlit pot. Všiml si, že se kníže napjatě dívá ke vchodu; objevil se tam neznámý muž v elegantním fraku a v bělostné náprsence, řekl několik tichých slov obřadníkovi a ten mu pokynul k hloučku kolem knížete. Muž přešel rychle sálem a zlehka se uklonil.

„Příteli!“ zvolal kníže s úlevou. „Konečně jste tady!“ Obrátil se k Larmettovi. „Pan Charles Chatillon, vévoda z Poitou. A toto je náš host, na kterého jsme se všichni tak těšili: pan Larmette, favorit závodu kolem světa a v několika dnech jeho nepochybný vítěz.“

Larmette vstal a uklonil se. Muž se na něj přátelsky usmál a znovu se obrátil ke knížeti.

„Omlouvám se,“ řekl uhlazeně, „že ruším pohodu tohoto večera, a ujišťuji vás, že mě to hluboce zarmucuje. Stala se však vážná nehoda.“

Několik žen polekaně vykřiklo. Kníže se přestal usmívat. „Nehoda?“ zeptal se užasle. „Jaká nehoda?“

„To přesně nikdo neví,“ pokračoval muž. „Oběd byl velmi veselý. Služebnictvo rozprostřelo na trávě ubrusy s nejlepšími jídly, nálada byla přímo znamenitá. Všichni se už těšili na večer a mluvili jen o průběhu závodu a o výkonu pana Larmetta. Krátce po obědě jim začalo být nevolno.“

„Mluvil jste s kuchařem?“ zeptal se kníže. „Je to přece svědomitý člověk, nikdy jsem si na něj nemohl v nejmenším stěžovat, a je u mne už nějakých dvacet tříadvacet let.“

Muž zavrtěl hlavou. „Nezdá se, že nevolnost způsobilo jídlo. Bylo jako vždycky výborné. Vaše kuchyně je vyhlášená daleko široko.“

„Ale co to tedy je?“ vykřikl kníže netrpělivě. „Co říká lékař?“

„Lékař si dosud není jist. Předpokládá, že všechno spraví několik dní na lůžku. Přesnou diagnózu ještě nestanovil. Říká, že nemocní utrpěli nějaký druh spálenin.“

„Spálenin?“ opakoval kníže. „Jakých spálenin? Co je to za záhadu?“

„Je to vskutku záhada,“ přikývl muž.

„Ale řekněte mi, jakých spálenin? Z horkého jídla, ze slunce, nebo ... Já vám nerozumím. Vůbec vám nerozumím.“

„Nikdo tomu nerozumí. U lékaře je však v této chvíli jakýsi člověk, který prohlašuje, že už má stopu.“

„Stopu?“ zeptal se kníže užasle. „Kdo to je?“

„Nějaký Angličan.“

„Angličan? To nám ještě chybělo. Jak ten se do toho dostal?“

„Nevím. Mám vám tlumočit jeho prosbu, aby směl celý případ důkladně vyšetřit.“

Kníže zbrunátněl. „Ale proč vyšetřit? Copak je to policista? Jak se ten člověk jmenuje?“

„Ano, je to policista. Jmenuje se ...“ Muž sáhl do kapsy, vytáhl malou bílou navštívenku a zběžně se na ni podíval. „Jmenuje se Dick Fann.“

Larmette štlval vůz ztichlými ulicemi nočního Monaka. Před hotelem prudce zabrzdil, zabouchl dvířka, až se vůz zakymácel, a tryskem vyběhl po schodech. U prvního pokoje se zastavil a několikrát rázně zaklepal. Chvíli bylo ticho, potom zaslechl pomalé kroky. Dveře se otevřely a“ objevil se pan Defrance.

„To jste vy?“ řekl znechuceně Kanad'an. „Proč nás budíte tak pozdě?“

„Nebudím vás,“ zašklebil se Larmette. „Pokud samozřejmě nechodíte spát v šatech.“ Otevřel prudce dveře dokořán. U stolu seděla Floriana a před sebou měla horu novin a časopisů.

„Milý tcháne,“ řekl Larmette káravě, „pročpak nemluvíte pravdu?“

Kanad'an zrudl.

„Musím vás požádat, abyste nás nechal o samotě,“ řekl zuřivě. „Dnes večer po vaší společnosti zrovna netoužíme. Už jsme vám to řekli jednou.“

„Bohužel, okolnosti jsou takové, že to budete muset právě dnes nějak přetřpět,“ poznamenal Larmette stroze. „Je mi líto, ale před hotelem čeká můj vůz. Pojedete se mnou.“

„Ted' v noci?“ zeptal se Kanad'an.

Larmette přikývl. „Ted' v noci. Malá projížďka po okolí. Ostatně může být něco kouzelnějšího než malý výlet ve svitu měsíce? Dívčí sny se naplňují!“

Floriana zvedla hlavu. „Jste pěkný hrubec. A co když odmítneme?“

„Ted' není čas na dlouhé rozpravy,“ řekl Larmette drsně. „Podrobnosti vám povím ve voze. Čekám dole pět minut. Žádám, abyste byli přesní.“

Obrátil se a práskl za sebou dveřmi.

Za několik minut zaujal pan Defrance se svou dcerou místo na zadních sedadlech Boterova stroje. Vedle řidiče seděl cizí muž s vyhrnutým límcem.

„Můj společník pan Roflay,“ řekl Larmette stručně a nastartoval. „Možná že ho už znáte.“ Muž se ani nepohnul.

Vůz se propletl ulicemi města a zamířil k horám. Vysoko na hřebenech se leskl v měsíčním světle sníh, za hrady nad městem vydechovaly svěží vůni. Larmette šťval vůz bezohledně vzhůru do kopců; asi po hodině jízdy odbočil na úzkou lesní cestu a zamířil do strmé úžlabiny. Měsíční světlo proměnilo skály v neuvěřitelnou scenérii zkamenělých postav a stínů. Na několika místech tekł přes cestu potok; vůz se zběsile řítil kupředu a voda stříkala na všechny strany, ale Larmette ani nepřibrzdl. Znovu vjeli do hlubokého lesa. Reflektory klouzaly po mlčenlivých kmenech jilmů, modřínů a jasanů. Kdesi v korunách se probudil hlukem motoru pták a polekaně vykřikł. Znenadání vjeli na rozsáhlou mýtinu a zastavili. Na protějším konci palouku svítala v měsíčním světle bíle natřená kaple s velkým obrazem svatého Šebestiána. Neznámý lidový malíř zachytil poslední okamžiky mučedníkova utrpení: ve vyhublém světlově těle vězelo několik dlouhých šípů a v jeho tváři jako by se soustředilo všechno utrpení světa. Floriana se odvrátila.

„Jsme na místě,“ oznámil Larmette a vyskočil z vozu. Roflay se vyškrábal neohrabaně za ním. Oba poodešli několik kroků a tiše se radili. Potom se vydali přes mýtinu ke kapli, sklonili se a pozorně prohlíželi trávu. Chvíli se o něčem dohadovali a pak se rychle vrátili. Larmette otevřel kufr na zádi vozu a vyhodil do trávy čtyři lesklé rýče.

„Co s tím máme dělat?“ zeptal se pan Defrance.

„Taková menší zahradnická práce,“ řekl Larmette. Zvedl rýče a pokynul hlavou ke kapli. „Pojďte a už se mě na nic neptejte.“

Floriana si všimla, že tráva má podivnou barvu. Ačkoli byl červen, v podhůří Přímořských Alp nejkrásnější měsíc roku, tráva na palouku byla žlutá a zvadlá jako uprostřed parného léta. Larmette prošel křížem krážem mýtinou, pak označil několik míst a všichni čtyři začali vykrajovat čtverce hlíny. Když byli hotovi, Larmette ukázal zpátky k vozu.

„A teď se vraťte a počkejte na nás.“ Zamířil se svým společníkem k prvnímu čtverci a rychle se sklonil. Odstranil rýčem vrstvu hlíny, něco zdvihł a opatrně to podal svému

druhovi. Pečlivě položil na obnaženou půdu vyrýpnutý čtverec trávníku a zamířil k dalšímu místu.

Floriana a pan Defrance ho mlčky pozorovali. Na tu vzdálenost nemohli odhadnout, co vlastně pod trávou hledá. Bylo však zřejmé, že spěchá. Uhladil botou poslední vyrýpnutý čtverec, ještě jednou přehlédl pozorně své dílo a prohodil několik tichých slov ke svému druhovi. Potom oba rychle zamířili zpátky k vozu. Roflay nesl něco pod kabátem a pečlivě to skrýval.

„Hotovo,“ řekl Larmette spokojeně a otřel si ruce do hadru, který se povaloval na podlaze.

„Co jsme to vlastně hledali?“ zeptal se pan Defrance.

„Jenom si představte.“ řekl Larmette. „Poklad! Opravdový poklad!“

Nastoupil rychle do vozu, spustil motor a obrátil se.

„Teď máte dvě hodinky času. Musím zatím někam odvézt svého přítele, ale vrátím se co nejdřív. Můžete si zatím odpočinout u kaple toho chudáka světce.“

„To tady máme zůstat sami?“ zeptal se pobouřeně pan Defrance.

„Ale, ale,“ řekl chlácholivě Larmette. „Takový zdatný lovec, v pustinách Aljašky jste se nebál a tady budete mít strach z několika stínů! To jsem si o vás nemyslel. Ale upokojte se, vy jste pro mne zrovna takový poklad, jako je tenhle Šebestiánův.“ Ukázal hlavou ke kapli. „Nemějte proto obavy, že na vás zapomenou. Nejpozději za dvě hodiny jsem zpátky.“

Pan Defrance seskočil do trávy a podal ruku Floriane. Larmette obrátil prudkým obloukem vůz a zmizel v lese. Za několik minut se hukot motoru ztratil v dálce. Na mýtině bylo ticho. Vysoko nad horami svítil obrovský kotouč měsíce.

Osamělá dvojice zamířila pomalu ke kapli. V měsíčním světle jiskřila na trávě rosa. Posadili se pod obraz umučeného světce a pan Defrance přehodil Florianě přes ramena svou koženou bundu.

Nikdo z nich nepromluvil.

Čas pomalu míjel. Náhle se Floriana neklidně zavrtěla.

„Nesedíme snad v mraveništi?“ zeptala se polekaně.

Pan Defrance vstal. Vystoupili na vysoký schod před kaplí a opřeli se o dřevěný vyřezávaný sloup, mravenčení však neustávalo. „Mám to i na rukou, na nohou, všude!“ vykřikla Floriana.

Pan Defrance už neměl čas odpovědět. V dálce se ozval hluk motoru a rychle se blížil.

„Larmette se vrací,“ řekla smutně Floriana.

Kanaďan chvíli poslouchal, potom zavrtěl hlavou.

„To není on. To je slabší vůz.“ Napjatě zdvihl hlavu a nerozhodně se podíval na Florianu. „Nejspíš jsem se už docela zbláznil. Skoro bych řekl, že je to naše stará známá ...“ Odmlčel se. „Ale to je přece nesmysl.“

Floriana se k němu přitiskla a napjatě poslouchala. Hluk motoru se rychle blížil. Už zahlédli mezi stromy světlo, blížilo se, na chvíli zmizelo a znovu se objevilo. Ve stínu stromů na pokraji mýtiny vůz zastavil. Nočním tichem se ozvalo klapnutí dvířek jako výstřel z pušky. Mezi stromy se objevily obrysy dvou postav; jedna z nich zůstala stát ve stínu nedaleko vozu, druhá vyskočila do světla měsíce a pomalu kráčela mýtinou ke kapli.

Floriana zaryla prsty do otcova ramene.

„Dicku!“ vykřikl pan Defrance. „Dicku!“

Muž uprostřed mýtiny se zastavil, jako by ho zasáhl blesk. Floriana se mu rozběhla vstříc. Pan Defrance pomalu kráčel za ní. Hlavu měl sklopenou.

Od vozu vyběhla další postava: drobnější a o poznání svižnější. Byl to Jean Brot.

Objali se. Nikdo nedokázal promluvit jediné slovo. Floriany se zmocnil pocit, že se jí to všechno jenom zdá.

První se vzpamatoval Dick Fann. Poodstoupil a pohlédl zděšeně na své přátele, jako by si teprve teď uvědomil nebezpečí.

„Ale co tu vlastně děláte? Copak nevíte, jaké vám hrozí nebezpečí? Kdo bude dnes v noci přistižen na této mýtině, bude zatčen a půjde do vězení! Les je už obklíčen!“

„Povězte nám,“ řekla Floriana tiše, „co máme udělat. Ať je to cokoliv, uděláme to.“

„Floriano,“ řekl tiše pan Defrance. „Nemáme už právo žádat Dicka o pomoc a ochranu. Sami jsme se o to právo připravili.“

„To není pravda!“ vykřikla Floriana. „To přece nemůže být pravda! Dick to pochopí!“

„Nevím,“ řekl Dick Fann, „o čem mluvíte. Všechno se vysvětlí. Ale nejdřív mi povězte, jak jste se dostali na tuhle mýtinu.“

„Přivezl nás sem Larmette,“ řekl smutně pan Defrance.

„Larmette?“ opakoval nechápavě Dick Fann. „Larmette?“

Kanaďan přikývl. „Jedeme s ním celou cestu až z Vladivostoku.“

„To vím,“ mávl rukou Dick Fann. „Celou cestu si lámu hlavu, co se vlastně přihodilo. Donutil vás k nějakému prohlášení, něco jste mu podepsali?“

Pan Defrance několika slovy stručně vylíčil, co se stalo. Hovořil tiše a hlas se mu třásl. Hlavu měl sklopenou a nedokázal se podívat svému příteli do očí.

Když domluvil, Dick Fann mu položil obě ruce na ramena.

„Nebudu vás utěšovat zbytečnými nadějemi,“ řekl. „Tohle vypadá hodně zle. Budete zatčeni a možná že půjdete do vězení. Promluvím si hned ráno s knížetem, ale nějakou dobu tu asi budete muset vydržet. Slibuji vám, že udělám všechno, aby to netrvalo dlouho. Věříte mi?“

„Já vám věřím,“ řekla Floriana. „Vždycky jsem vám věřila, a vy to dobře víte.“

„Rád bych to slyšel ještě od svého starého přítele.“

Pan Defrance zdvihl hlavu. V očích se mu zatřpytily slzy a Kanaďan se rychle odvrátil.

„Všechno je tedy v pořádku,“ řekl Dick Fann a hlas se mu povážlivě zachvěl. „Můžete mi teď rychle vylíčit, co tady Larmette vlastně pohledával?“

„Něco tu kopali,“ řekla Floriana. „Tady, tady – a několik kroků před kaplí. Ukážu vám to. Byl tu i jeho pařížský společník. Myslím, že se jmenuje Roflay.“

Dick Fann si užasle hvízdal.

Všichni čtyři se vydali k nejbližšímu místu, kde před chvílí Floriana vyrýpla čtverec trávníku. Dick Fann se sklonil a opatrně

odstranil drny se slabou vrstvou hlíny. Vytáhl z kapsy malou plochou lahvičku, nasypal do ní hrst hlíny a zase ji pečlivě zavřel broušenou zátkou. Potom zabalil lahvičku do velkého plátna napuštěného olejem a podal balík Jeanovi.

„Odnes to do vozu. Pan Defrance bude tak laskav a ukáže ti ještě ostatní místa. Podívejte se dobře, jestli tam nenajdete něco, co by nás mohlo zajímat.“

Pan Defrance s Jeanem odešli. Dick Fann se sklonil a prohrabával kořínky trávy. V hnědé hlíně se něco slabě zalesklo.

Opatrně zdvihl nepatrný střípek a prohlížel si ho proti měsíčnímu světlu. Pak se obrátil k Florianě a řekl spokojeně:

„Musím vás ujistit, že zůstanete v Monaku nanejvýš pár dní. Tenhle střípek je cennější než všechny poklady světa. A ještě něco jsem vám chtěl říct,“ dodal tišeji. „Stýskalo se mi po vás.“

Od kaple přicházel pan Defrance s Jeanem. Dick Fann se napřímil a obrátil se ke Kanadánovi.

„Udělalí jsme skvělý objev. Střípek ze skleněné rourky – víte, co to znamená?“

Pan Defrance otevřel široce oči.

„No ovšem,“ řekl Dick Fann vítězoslavně, „uhádl jste. Radium! Tentokrát měl Larmette smůlu. Zakopal svůj poklad právě tady, na mýtině svatého Šebestiána. Vymyslí si to ohromně, to musíme uznat: pár kroků od Monaka a Monte Carla, kde v hernách tečou peníze proudem ... A nedaleko je Marseille, největší francouzský přístav, spojení s celým světem ... Musím se zeptat, koho to vlastně napadlo, uspořádat ten oběd právě tady. Před tím člověkem hluboce smeknu. To je v kriminalistice to jedno procento náhody ... Devětadevadesát procent obyčejné dřiny, jako v každé vědě ... Ale nebýt toho jediného procenta ...“

Obrátil se k Florianě.

„Měli jsme štěstí. Všechno bude zase v pořádku. A teď se na mne nezlobte, že vás musím opustit. Čekají vás ještě horké chvíle, ale nějak to přechkáte. Ubezpečuji vás, že kníže splní všechno, oč ho požádám. Vydržte tady ještě těch několik dní. Nebude to nic příjemného, ale tentokrát se dostaneme Larmettovi na kobyliku docela spolehlivě.“

Stiskl oběma ruku a zamířil k vozu. Jean Brot prudce objal Florianu a zašeptal jí do ucha: „Do týdne vás čekáme v Paříži!“ Políbil pana Defrance na čelo a rozběhl se za svým pánem a přítelem.

Motor se rozhučel.

„Stará dobrá dionka,“ povzdechl si pan Defrance. Florianu se mu opřela o rameno a teprve teď se bouřlivě rozplakala.

Naslouchali, dokud motor neztichl v dálce. Čas pomalu ubíhal. Bylo ticho, jen v lese občas zapípal ze spaní pták a znovu se ztišil. Měsíc už dávno vystoupil až ke korunám vysokých vonících jilmů, když se v dálce znovu ozval hřmot silného automobilového motoru.

„Tentokrát je to Larmette,“ povzdychl si pan Defrance. „Co se dá dělat, tohle snad už bude poslední hořká pilule ka, kterou ještě musíme spolknout. Jenom odvahu!“ Pohládl Florianu po vlasech a obrátil se čelem proti úžlabině, z které už vyjížděl Boterův vůz.

Larmette ani nevystoupil. Dojel doprostřed mýtiny, zastavil a zavolal netrpělivě na dvojici čekající u kaple:

„Tak nastupovat, panstvo, nastupovat! Nebo tu snad chcete zůstat do rána?“

Pan Defrance uchopil Florianu za loket a odhodlaně vykročil k vozu.

V tom okamžiku se ozval v lese na všech stranách kolem mýtiny dusot nespočetných kroků a do světla měsíce se vyřítilo několik desítek policistů. Než se Larmette vzchopil k jakékoli akci, bylo už pozdě. Vůz byl obklíčen hrozivým, mlčenlivým kruhem.

Jeden z policistů odjistil pistoli a pomalu se přiblížil k vozu.

Namířil zbraň na Larmetta a řekl stroze: „Ve jménu zákona vás zatýkám.“

Larmette ho chvíli zadumaně pozoroval, potom zaklonil hlavu a dal se do tichého, nezadržitelného smíchu. Policista zaváhal.

„Když je to tak,“ řekl Larmette, „musíme přiznat barvu. Od zamilovaného člověka nemůže nikdo žádat, aby šel – na policii a oznámil, že otec jeho nevěsty je docela obyčejný zloděj. Jenomže teď už nejde o lásku, ale o čest. A ta je ve stupnici hodnot přece jen o nějaký ten stupínek výš.“

Sáhl do kapsy, vytáhl složený list papíru a nedbale ho podal policistovi.

„Tady je důkaz, že jsem nevinný. Máte v ruce doznání vlastnoručně podepsané zlodějem, zde přítomným panem Defrancem.“

Pohodlně se opřel, položil obě ruce na volant a znovu se rozesmál.

KAPITOLA DESÁTÁ

DŮM NA PŘEDMĚSTÍ

Vůz, postříkaný blátem, projížděl pomalu pařížskými bulváry. Z oken vlály prapory, v oknech všude hlava na hlavě. Lidé běželi podle vozu, mávali a vyhazovali do vzduchu čepice. Zástupy rychle houstly. Ze všech stran pršely na kapotu Boterova vozu kytice květin, pestrobarevné stuhy, a znovu květy a květy. Larmette si strhl koženou přílbu i brýle a vesele se usmíval. Jeho společník vstal ze sedadla a zuřivě mával, chytal létající kytice a házel je zpátky mezi diváky. Čím víc se vůz blížil k bulváru Poissonnière, tím byly zástupy hustší a hustší. Konečně se objevila budova *Matinu*, tonoucí v záplavě vlajek, fáborů a papírových kytic. Larmette pomalu sešlápl brzdu a vůz zastavil.

Byli u cíle. Od dřevěného pódia, vyzdobeného drapérií v barvách trikolóry, se táhl až do vozovky dlouhý červený koberec. Larmette naposled zamával a vystoupil, jeho společník za ním. Pomalu se prodírali zástupem k pódiu. Vyběhli po několika schůdcích a znovu mávali tisícíhlavému davu nadšených diváků. Hudba spustila Marseillaisu. Zástup se na okamžik ztišil, ale jakmile dozněl poslední takt, znovu se rozpoutala bouře nadšení. Z čestného plyšového křesla povstal šéfredaktor *Matinu*, starší pán s prošedivělou bradkou, přistoupil k oběma závodníkům a bouřlivě je políbil. V očích měl slzy. Objal Larmetta kolem ramen a vedl ho k malému červenému stupínku. Larmette vyskočil na stupeň vítězů a zamával bouřícímu davu. Šéfredaktor vytáhl z kapsy list papíru, nasadil si cvikr, ale skla se mu okamžitě zamžila. Usmál se, zastrčil papír do kapsy, sejmul cvikr a pohybem ruky si vyžádal ticho. Zástup pomalu umlkal.

„Vážený příteli!“ řekl šéfredaktor dojatým hlasem. „Vítám vás zpátky v Paříži a jménem pořadající redakce i jménem Francie vám děkuji za skvělý sportovní úspěch. Váš výkon nemá v minulosti obdoby a vejde jako nesmrtelný čin do dějin automobilismu i celého lidstva. V historii Francie bude vaše jméno zapsáno zlatým písmem mezi jmény hrdinů, a bude tam zapsáno právem. Projevil jste nesmírnou houževnatost a vytrvalost, nepoddal jste se ani v těch nejtěžších okamžicích.

Znovu jste prokázal, že síla ducha a velikost cíle přemáhají všechny překážky a nakonec slaví vítězství. Ještě jednou vám blahopřeji!

A teď dovolte, abych vám připjal na vaše statečné srdce medaili, která je uznáním všeho našeho lidu, celé naší veliké, a slavné země. Francie se na vás v této chvíli dívá s obdivem a s dojetím.

Znovu vypukla nepopsatelná vřava. Ke stupínku přistoupila dívka s malou koženou krabičkou na ozdobném podnose. Šéfredaktor otevřel pouzdro a vyňal tříbarevnou stuhu, na níž se zatřpytil kovový kotouček. Larmette se sklonil, aby mu šéfredaktor mohl zavěsit stuhu kolem krku. Náhle zbledl a vytřeštil oči.

„Jak – jak to?“ zakoktal. „Jak to stříbrná?“

Šéfredaktor se na něj podíval užaslým pohledem. „Nositele bronzové medaile ještě neznáme,“ řekl nechápavě. „Většina závodníků je teprve na cestě do Monaka, někteří jsou dosud v Brindisi. Zlatou, jak jistě víte, má posádka vozu Dion. Její kapitán a řidič Dick Fann dorazil k cíli dnes v časných ranních hodinách.“

Larmette se zakymácel. Potom se ovládl, znovu se sklonil a dojatý šéfredaktor mu zavěsil na krk trikolóru se stříbrnou medailí. Dav na přeplněném bulváru jásal a vyvolával slávu, na pódium přšel ze všech stran déšť kytic. Hudba vedle pódia spustila řízný pochod.

V malé pouliční kavárničce nedaleko vincenneské brány seděla jediná dvojice hostů. Nebe bylo zářivě modré, ale ulicí profukoval studený vítr a nikdo z chodců neměl náladu vysedávat v povětří tak nepřívětivém. Nezdálo se však, že těm dvěma počasí příliš vadí. Byla to na první pohled dvojice novomanželů: štíhlý vysoký muž se šviháckým knírkem a mladá drobná žena s dlouhými vlasy sčesanými hluboko do čela.

Hubený číšník s utěrkou přehozenou přes ruku stál ve dveřích jídelny a občas zavadil o dvojici letmým pohledem. Ohromní hosté. Nehoní člověka sem tam a spropitné dávají královské. Povzdechl si. Takových kdyby bylo víc! Ale v téhle čtvrti ... Mrzutě se ohnal utěrkou po dotěrné včele. Kdepak tady!

Tady by si lidé dali pro pár centů vrtat koleno. Zhloubal se do svých neradostných úvah.

Kdyby byl stál, o kousek blíž, byl by možná zaslechl, jak právě v tu chvíli říká novomanžel své drobné ženě:

„Zdá se, že náš vrchní má plnou hlavu starostí. Můžeme klidně mluvit. Zjistil jsi něco?“

Půvabná novomanželka se naklonila nad stolem a odpověděla hlasem o poznání drsnějším, než by kdokoli mohl očekávat u stvoření tak něžného:

„Zjistil, pane Dicku.“

Číšník ospale zívá a protáhl se. Dvojice zmlkla.

Jean Brot usrkával slámkou ostře červenou limonádu, Dick Fann popíjel zvolna silný, vonící čaj. Oba se tvářili spokojeně.

„Nuže?“ zeptal se Dick Fann a labužnickým douškem se napil svého oblíbeného nápoje.

„Všechno je přesně tak, jak jste předpokládal,“ řekl jeho protějšek s obdivem. „Dnes ráno přišel Larmette a pronajal si pokoj. Ještě dal majiteli na měsíc zálohu a divil se, že tak pěkný pokoj zůstal skoro celý týden volný. Zahrádka za domem k použití, nenápadná branka do lesa – kdo by si přál víc?“

Dick Fann se znovu spokojeně napil.

„Já bych jen rád věděl,“ zavrtěl Jean hlavou, „jak to děláte. Nikdy nepochopím, jak jste mohl uhodnout, že si ten pokoj najme právě Larmette. V Paříži je přece tolik volných bytů! To je hotový zázrak!“

Dick Fann položil šálek na maličký talířek a káravě pohlédl na svého druha.

„Musím ti znovu opakovat, že jsem nikdy nic nehádal. Uvažuji, to je všechno. Snaž se vžít do stavu, v jakém je Larmette. Pochopitelně zuří. Ví, že kolem něho kroužím, a ztrácí jistotu. Hněv mu zaslepuje oči. Protože nemůže zjistit, kde se skrývá, jeho neklid stoupá den ze dne. Nakonec se rozhodne, že mi nastraží past. Všimni si, že je to jeho obvyklá metoda: způsob, jakým se snažil vylákat v Americe pana Defrance, Beringova úžina – vždycky to dělá stejně. Také tentokrát dospěl dříve nebo později k jednoznačné myšlence: donutit mě, abych se ukázal.“

Jean Brot zamyšleně míchal limonádu dlouhým brčkem. Mezi obočím mu od samého přemýšlení naskočila kolmá vráska.

„Sleduj dobře mé vývody,“ pokračoval Dick Fann. „Má ukradené radium. Ví dobře, že kdybych ho usvědčil, bude s ním zle a Floriana i pan Defrance se ocitnou rázem na svobodě. Ví, že pasu po jeho radiovém pokladu. Co udělá? Pokusí se mě nalákat na radium. Kde mohu najít aspoň nějakou stopu? Samozřejmě v jeho domě. Sledujeme ho už týden. Neustále vychází a přichází, obrací na sebe pozornost. Jeho záměr je jasný. Chce mě do toho domu vlákat, a jakmile za sebou zavřu dveře, už mě ven nepustí.“

„Nepustí?“ zeptal se Jean s pohrdáním. „Vás? Jak by to mohl dokázat?“

„Nezapomeň, chlapče, že je tisíc způsobů, jak zabít člověka. Pamatuji si to dobře.“

Jean chvíli uvažoval.

„Dobrá, ale přece vás nemůže donutit, abyste do té pasti vlezl?“

„Může. Aby mne přilákal, musí mě nejdřív přesvědčit, že do jeho domu mohu vniknout bez nejmenšího nebezpečí. Proto každý večer s takovým rámusem odchází a proto se vrací v pravidelnou hodinu vždycky až ráno. Noc je nejvhodnější doba pro samozvané hosty. A Larmette předpokládá, že tomu pokušení prostě neodolám. Jenomže pokud do té pasti skutečně vlezu, nesmí to Larmette propásnout. Proto bude hlídat.“

„Ale jak? Jak?“

„Trochu jsem mu pomohl,“ usmál se Dick Fann a dolil si z konvice horký čaj. „Přiměl jsem majitele protějščí vilky, aby na čas pronajal jeden pokoj svého rozlehlého bytu. To je pro Larmetta ohromná příležitost. Z pokoje se nájemník dostane nepozorovaně do zadu na zahrádku, zahrádkou do lesa ... Myslíš, že takovým výhodám odolá?“

Jean Brot se popadl za hlavu. „Jasně! Nad slunce jasné! Že jsem na to nepřišel dřív!“ Zazubil se. „Dnes ráno se tedy ptáček chytil. Cedulka s nápisem *Pokoj k pronajmutí* zmizela.“

Dick Fann se spokojeně usmál. „Ode dneška budou hlídat. Přísahal bych, že se nehnou od okna celou noc.“

„To se mi líbí,“ přikývl Jean. „Jenomže my o tom víme, a tak budou hlídat marně.“

Dick Fann zavrtěl hlavou.

„Omyl. Přesně naopak, oni nesmějí hlídat marně. Musí vidět, že jsme vlezli do pasti. Jak jinak bychom je přistihli při činu?“

Chlapec se zachmuřil. „To je sice pěkné, ale ... Kde je potom pro nás nějaká výhoda?“

„Tu výhodu si musíme připravit předem,“ řekl Dick Fann. „Nu, a teď bychom se mohli zase projít. Ten čaj je už úplně studený.“

S nechutí odstrčil konvici. Zdvihl ruku, přivolal číšníka a zaplatil. Potom vstal a nabídl své drobné ženě galantně rámě. Žena mu poděkovala úsměvem, zamilovaně se do něho zavěsila a pak oba opustili kavárnu. Číšník se zdvořile uklonil. Už dávno přijal manželskou dvojici mezi své stálé hosty.

Pokaždé, když se ti dva objevili na rohu ulice, vyměnil u jejich stolu ubrus a setřel s malých židliček neviditelná smítka prachu. Dvojice přicházela pravidelně, muž vypil svůj silný čaj a žena usrkla limonádu. Tak to bylo den ze dne. Několik minut před desátou se oba manželé objevili na rohu ulice, zdvořile pozdravili, zasedli ke stolu v rohu kavárničky, muž objednal pro sebe silný hořký čaj a pro svou půvabnou manželku velikou sklenici limonády, chvíli se tiše bavili, pak zaplatili a odešli. Byli přesní jako hodiny.

Osmého dne je však číšník vyhlížel marně. Dal na stůl lístek s nápisem REZERVOVÁNO, stokrát už smetl se židliček prach, ale dvojice nepřicházela. Objevila se až pozdě odpoledne, zato muž objednal k večeři bujón a kuře a teprve po večeři obvyklý čaj a limonádu. Ještě spolu trochu poseděli a potom se rozloučili.

Přibližně ve stejnou dobu se usadil Larmette s Roflayem k hustým záclonám pronajatého pokojíku proti klenotníkově vile.

Čas pomalu ubíhal. Ulice venku byla liduprázdná, poslední chodec už dávno zmizel. Na zdi u dveří se jednotvárně pohybovalo kyvadlo velkých nástěnných hodin.

„Půlnoc,“ zahučel Roflay. „Dnes v noci zase neprijde.“

„Jen klid,“ řekl Larmette nevzrušeně. „Ve dne se vyspíme do libosti. Vytrvalost přináší ...“

Zmlkl a prudce se naklonil k zácloně. Na chodníku se ozvaly loudavé kroky a pomalu se blížily. Larmette přestal dýchat. Potom skoro vykřikl:

„Je to on! Je to on!“

Dick Fann došel na konec ulice, zastavil se, chvíli se rozhlížel a zase se vrátil.

Larmette se zasmál. „Lišák, tenhle Angličan! Bojí se léčky a obhlíží terén. Tak se mi zdá, že tentokrát ho máme.“

Dick Fann se loudavě přiblížil. Už se zdálo, že přejde kritické pásmo bez povšimnutí, ale pak se zastavil a začal lovit po kapsách zápalky. Vrátil se několik kroků, opřel se o dveře vily a zapálil si. Larmette zatajil dech a čekal. Potom se dveře nehluchně pootevřely a Dick Fann zmizel.

Larmette vyskočil. „Máme ho! Máme ho!“

Hodiny odbíjely jednu po půlnoci. Oba muži vyrazili z pokoje, odemkli domovní vrata a rychle přeběhli ulici. Larmette vsunul klíč do zámku a tiše otevřel.

Chvíli stáli bez dechu na chodbě a naslouchali. Nahoře v prvním patře se ozvaly podle zábradlí tiché kroky. Larmette už dál nečekal. Vrhł se ke schodišti a rychle otočil měděnou koulí zdobící kovové zábradlí. Nahoře někdo prudce přibouchl dveře, pak nastalo ticho.

„Máme ho!“ vykřikl Larmette. „Konečně ho máme! Je v kleci!“

„V kleci?“ opakoval Roflay s ustrnutím.

„Ovšem, můj drahý, přesně tak. Ted' už ti mohu vysvětlit celý svůj plán. Tenhle dům má jisté – jak bych to řekl – jisté zvláštnosti. Například pokoj, do kterého jsme právě lapili vznešeného ptáčka, má drahocenné obložení: kazety s radiem. Když stisknu měděnou kouli na zábradlí, dveře i okenice se neprodyšně uzavřou a cesta zpátky je navždycky zatarasena.“

Vyběhli po schodech do prvního patra.

„Ale víte tak docela jistě, že je uvnitř?“ zeptal se Roflay nejistě a opatrně stoupal po schodech. „Není tam slyšet ani hlásek.“

„Polož dlaň na tuhle kovovou růžici,“ vybídl ho Larmette. „Pořádně ji stiskni a pak poslouchej.“

Roflay stiskl a z pokoje se ozval zuřivý hluk. Detektiv kopal do stěn, bušil pěstmi do dveří, proklínal celý svět.

Larmette poslouchal ten rámus se zalíbením jako nejkrásnější hudbu.

„A teď,“ řekl s úsměvem, „zase povol.“ Roflay odtáhl ruku a ve zlomku vteřiny nastalo ticho jako v hrobě.

Užasle zavrtěl hlavou. „Funguje to ohromně.“

„Teprve to začne fungovat,“ řekl Larmette hrdě. „Obložení pokoje má dvojitou vrstvu: tou první radiová emanace neproniká, tu druhou tvoří obyčejná tenká překližka. Tady na zábradlí vidíš žlutý knoflík – dokonale vymyšleno, co? Na každém zábradlí v celé Paříži je tohle opatření proti nezbedným klukům. Kdopak může tušit, že právě tenhle knoflík nemá za úkol ničit darebákům kalhoty, ale že rozhoduje o životě a smrti? Tak tedy: když ho stisknu a pootočím, ochranné desky se zdvihnou a celý pokoj je bezpečný jako klícka. Když stisknu podruhé ... Zkrátka od této chvíle dostává Dick Fann do těla záření z celé světové zásoby radia. V deseti minutách ucítí svědění, ve dvaceti celkovou nevolnost, pak bude mít pocit, že se na něj sype žhavé uhlí – a tak dále.“

Obrátil se ke schodům. „A teď se můžeme trochu projít noční Paříží. Nebo se jít zkrátka vyspat.“

Roflay pomalu sestupoval za ním. „Ale ...“

„Jaképak ale?“ zeptal se Larmette. „Tady žádné ale neexistuje.“

„Jen bych rád věděl,“ řekl Roflay, „co s ním uděláme – potom?“

„Potom?“ Larmette se rozesmál. „Příteli, příteli,“ řekl káravě a pozorně odemkl domovní dveře. „Proč myslíš, že jsme si objednali už před pěti dny dvě stolitrové báně s kyselinou dusičnou?“

„Vy myslíte ...,“ strnul Roflay a opřel se rukou o veřeje dveří, aby neupadl.

„Ovšemže myslím. Právě proto jsem je objednal. Kyselina dusičná rozloží všechno na světě. Pak stačí vylít ji někde do stoky. Dostane se sice kanálem do Seiny a trochu nám pocuchá

pařížské mřenky, ale nedá se nic dělat. Musím ovšem přiznat, že je mi těch pozoruhodných vodních obratlovců upřímně líto.“

Povzdechl si. „Na noční Paříž dnes nemám moc náladu, to si necháme na zítřek. Půjdeme se raději trochu vyspat, ne?“

Roflay mlčel. Larmette ani na odpověď nečekal a zamířil přes ulici k protějším dveřím. Spokojeně si pohvizdoval. Když vešli do pokoje, hodiny na stěně ukazovaly čtvrt na tři.

Ráno se probudila Paříž do nádherného dne. Nebe bylo jako vymetené, slunce přívětivě hrálo a v oknech předměstských vilek blaženě předly kočky.

„To je den, to je den!“ pochvaloval si Larmette, když přecházel s Roflayem ulici ke svému obydlí.

Larmette byl v růžové náladě, zato jeho společník nezamhouřil celou noc oka; ve tváři byl bleďý a pod očima měl fialové kruhy.

Pomalu stoupali po schodech do prvního poschodí. Larmette slavnostně stiskl kovovou růžici a usmál se. „Prosím: co slyšíme?“

Neozval se ani sebemenší hlásek.

V domě bylo ticho.

„Konec příběhu,“ rozhodil Larmette rukama. „A máme po starostech.“ Stiskl žlutý knoflík na oblýskaném zábradlí a ochranné clony v pokoji se s tichým šelestem sklopily.

„Račte vstoupit,“ řekl dvorně a ukázal na dveře radiového pokoje. Roflay zavrtěl hlavou. Larmette se zasmál, otevřel doširoka dveře, vstoupil a strnul.

Pokoj byl prázdný.

Vrhl se k okenicím, prohlížel stěny a klel.

Roflay ho sledoval bezradným pohledem, stál uprostřed pokoje a mlčel.

Náhle se dveře s třesknutím uzavřely, okenice zaklaply a v pokoji se rozhostila naprostá tma. Ještě dřív, než si oba muži uvědomili, co se vůbec stalo, ozval se pokojem kovový hlas:

„Stiskl jsem růžici, tedy mě slyšíte. Dobrá. Teď jsem stiskl knoflík řídicí ochranné desky radiových skříní, V deseti minutách ucítíte svědění, ve dvaceti celkovou ochablost, pak se vám bude zdát, že se na vás sype žhavé uhlí ...“

Larmette si s hrůzou uvědomil, že je to hlas Dicka Fanna. Přiskočil ke dveřím a začal do nich zuřivě bušit pěstmi. Hlas však nemilosrdně pokračoval:

„Za několik hodin bude s vámi konec. O zbytek se postará kyselina dusičná, kterou máte ve dvou báních dole ve sklepech. Doplatí na to sice pařížské mřenky, ale co se dá dělat. Musím ovšem připustit, že je mi těch zajímavých vodních obratlovců upřímně líto.“

„Ne, ne!“ zařval chraptivě Larmette. „Ne!“

„Doznejte tedy své zločiny,“ pokračoval neviditelný hlas nemilosrdně, „doznejte své lži, úklady, loupeže a vraždy. Jinak z toho pokoje živi nevyjdete.“

Larmette ztichl. Bylo slyšet, jak Roflay ve tmě sténá, šílený strachem.

„Máte čtvrt hodiny na rozmyšlenou,“ oznámil hlas tvrdě. „Radium bude výmluvnější než já.“

Ozvalo se tiché cvaknutí. Larmette se pomalu svezl na koleny a zakryl si tvář rukama.

Uplynulo pět, deset minut.

„Cítím ... cítím svědění,“ zakoktal ve tmě Roflay. „Pálí mě celé těle! Otevři, otevři!“

Larmette vyskočil a začal pobíhat sem tam jako smyslů zbavený. Bušil pěstmi do dveří, trhal se sebe šaty, rval si vlasy.

Ozvalo se tiché klapnutí.

„Jste připraveni k úplnému doznání?“ zeptal se nelítostný hlas.

„Pusťte nás!“ vykřikl Roflay. „Proboha vás prosím, pusťte nás ven!“

„Jste připraveni?“ opakoval hlas znovu.

„Ano,“ hlesl zlomeně Larmette.

Dveře a okenice se s tichým šelestem otevřely.

Na prahu stál Dick Fann a několik kroků za ním Jean Brot. Angličan ukázal mlčky ke dveřím na konci chodby a ustoupil. Oba muži vyšli a potáčeli se chodbou. Roflay stiskl kliku a vstoupil první.

Podle stěn stála tiše řada policistů. Uprostřed za dlouhým stolem seděl policejní inspektor, vyšetřující soudce a zapisovatel. Dvě židle proti nim na opačné straně stolu byly prázdné.

„Posaďte se,“ řekl Dick Fann. „Můžeme začít.“

Larmette se otočil. „Než začnu vypovídat, rád bych se zeptal na jednu věc.“

„Nemáte právo klást si jakékoli podmínky,“ řekl policejní úředník.

„To není podmínka,“ namítl žalostně Larmette. „To je prosba.“

Dick Fann přikývl. „Dobrá.“

„Jak jste unikl z toho ...,“ ukázal hlavou ke dveřím, „Jednoduše,“ odpověděl chladně Dick Fann. „Dostali jsme se zahradou do sklepa vašeho domu a každou noc jsme až do svítání podnikali podrobný průzkum. Ten podivný pokoj nám nešel do hlavy. Něco jsme zjistili, ale zdaleka ne všechno. Zbytek jste nám prozradil sám, když jste tak barvitě popisoval mechanismus svého zločineckého aparátu.“

„Ale ... jak jste se dostal ven? Copak dokážete zázraky?“

„Kriminalista nemůže spoléhat na zázraky. Proto jsme si vyřízli v podlaze pokoje padací dveře a přikryli je kobercem. Stačí vám to?“

Larmette sklonil hlavu.

„Začněte vypovídat,“ řekl vyšetřující soudce. Dick Fann zdvihl ruku.

„Pánové mi prominou. Znáám celý ten příběh do posledních podrobností a nerad bych ho poslouchal znovu. Kromě toho musím vyřídit ještě nějaké neodkladné záležitosti na jihu Francie.“

Vyšetřující soudce se usmál. „Samozřejmě, pane. Ale obávám se, že tak daleko nebudete muset jezdit.“

Dick Fann tázavě zvedl oči. Než soudce stačil promluvit, ozvalo se z přízemní chodby dvojí prudké zazvonění.

„Slečna Floriana, pane,“ řekl soudce, „A její otec, sa samozřejmě. Telegrafovali jsme do Monaka a oba nevinně vězněni byli propuštěni.“

Jeden z policistů vyběhl na chodbu. Chvíli bylo ticho, potom se ozvaly na schodech kroky.

Dick Fann se rychle naklonil k Jeanu Brotovi.

„Jeane, prosím tě, udělej pro mě něco. Běž do nejbližšího květinářství a kup tam tu největší kytici růží, jakou uneseš. Tady máš peníze. Ale pospěš si. Upaluj, jako by ti za patami hořelo.“ Vtiskl chlapci do dlaně peníze a popostrčil ho ke dveřím.

Jean se zazubil. Ve dveřích se obrátil, mrkl na Dicka a řekl nevinně:

„Nemohly by to být spíš žluté tulipány s červenými proužky?“

us - Rakousko (1875) — 2. Daimler -
u (1886) — 3. Benz - Německo (1886) —
ssor - Francie (1889) — 5. Nesselndorf -
1897) — 6. Renault - Francie (1898) —
ms - Anglie (1898) — 8. Christiansen -
(1899) — 9. Ford - USA (1896) — 10.
šle (1899)

